

สรุปผลการดำเนินงานประจำปี
ของคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม
สภาผู้แทนราษฎร
ระหว่างวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

สมัย

นางนันทนา ทิมสุวรรณ

ประธานคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร

สรุปผลการพิจารณา
ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
สภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๔/๑

ระหว่างวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

สมัย

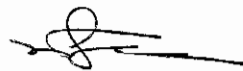
นางนันทนา ทิมสุวรรณ
ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

คำนำ

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๓๒) ได้กำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร ไว้เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมไม่น้อยกว่าสิทธิขั้นพื้นฐานการสงเคราะห์ดูแลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะผู้ยากไร้ในเมืองและชนบทและผู้ด้อยโอกาสในสังคม นั้น

จากอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ดังกล่าว จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่คณะกรรมการการสวัสดิการสังคมจะต้องปฏิบัติภารกิจ เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือ ดูแล และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้รับการจัดสวัสดิการตามนโยบายของรัฐให้มากที่สุด ดังนั้น การทำงานของคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม จึงมีทั้งการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การศึกษาดูงานและเยี่ยมชมให้กำลังใจ การปฏิบัติงานของหน่วยงานด้านสวัสดิการสังคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน การจัดสัมมนา รวมทั้งการศึกษาดูงานต่างประเทศ ซึ่งภารกิจทั้งหมดจะมีความสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน นับว่าเป็นบทบาทสำคัญของคณะกรรมการในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ แต่อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาศึกษาเรื่องต่าง ๆ คณะกรรมการการสวัสดิการสังคมได้นำพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาใช้ในการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นกับคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานและเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนด และจากการดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวของคณะกรรมการที่ผ่านมานั้นประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้เพราะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการประจำในระดับหัวหน้าส่วนราชการที่คณะกรรมการเชิญไป ได้มาร่วมประชุมเพื่อแถลงข้อเท็จจริงด้วยตนเอง และได้เสนอข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นต่อคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม พร้อมทั้งได้นำข้อเสนอดังกล่าวไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

ดังนั้น คณะกรรมการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร จึงได้รวบรวมและจัดทำสรุปผลงานของคณะกรรมการขึ้น เพื่อเป็นเอกสารอ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าและใช้ประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคม และบุคคลทั่วไปที่สนใจ เพื่อนำข้อคิดที่ได้รับจากหนังสือเล่มนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมให้กับประชาชนทั้งประเทศให้ได้รับประโยชน์สูงสุดต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมตลอดจนข้าราชการของสำนักงานกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านที่ทำให้การปฏิบัติพันธกิจของคณะกรรมการในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีทุกประการ

(นางนันทนา ทิมสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม

สารบัญ

หน้า

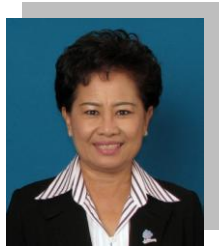
คำนำ

- รายงานคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม	ก - ข
- รายงานที่ปรึกษาทติศักดิ์ ที่ปรึกษา นักวิชาการ เลขานุการ และเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม	ค - จ
- สรุปผลการพิจารณาของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม	๑ - ๑๓๔
การสัมมนาและศึกษาดูงานของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม	๑๓๕ - ๑๖๐
สรุปผลการศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมการธิการ การสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร	๑๖๑ - ๑๗๖
สรุปผลการพิจารณาคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการธิการ การสวัสดิการสังคมจำนวน ๒ คณะ	
- คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมด้านสวัสดิการสังคม สู่ประชาคมอาเซียน	๑๗๗ - ๑๘๔
- คณะอนุกรรมการสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาส	๑๘๕ - ๒๐๔

รายนามคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม

นางนันทนา ทิมสุวรรณ
ประธานคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม

นางมุกดา พงษ์สมบัติ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

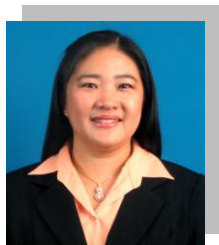
นางกัณตารณ ตันเถียร กุลจรรยาวิวัฒน์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นางเพชรินทร์ เสียงเจริญ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์
เลขานุการคณะกรรมการ

นายรัชชัย สุทธิบังก
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นางนันทพร วีรกุลสุนทร
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

นายจักร์ตัน พัวช่วย
โฆษกคณะกรรมการ

นางนภยา เป็ญจศิริวรรณ
โฆษกคณะกรรมการ

นายเอี่ยม ทองใจสด
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายกฤษดาภรณ์ เสียมภักดี
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายเกียรติศักดิ์ ส่องแสง
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายสุทิน นพขำ
กรรมการ

นายธนเทพ ทิมสุวรรณ
กรรมการ

รายนามที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการ
ประจำคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม

๑. นายธีระทัศน์ เตียวเจริญโสภา	ที่ปรึกษา
๒. นายชาญวิทย์ มุณีกันนท	นักวิชาการ
๓. นางวรรณภา ยงเจริญ	นักวิชาการ
๔. นายธีระวุฒิ สัมมาทรัพย์	นักวิชาการ
๕. นายธัชชัย ชัดิครุฑ	เลขานุการ
๖. นางนันทพร สุริยกุล ณ อยุธยา	เลขานุการ
๗. นายสิริเชษฐ์ สมบัติศิรินนท	เลขานุการ
๘. นายสืบสวัสดิ์ วุฒิวิโรจน์	เลขานุการ
๙. นายกานต์ เพชรบูรณ์	เลขานุการ
๑๐. นางสาวจรัชต์ ปทุมนิลรัตน์	เลขานุการ
๑๑. นางสาวมัลลิกา เทียนสุวรรณ	เลขานุการ
๑๒. นายวิรัตน์ อุดมสินวัฒนา	เลขานุการ
๑๓. นางจุรีพร ศุภฤกษ์	เลขานุการ
๑๔. นางสาวจารุมาศ วีรกุลสุนทร	เลขานุการ
๑๕. นายสิทธิพงษ์ สอนหลวย	เลขานุการ
๑๖. นายวิมล ไชยรัตน์	เลขานุการ
๑๗. นายภาณุพันธ์ ตรัยวัฒนา	เลขานุการ
๑๘. นางสาวเพ็ญภรณ์ เสียมภักดี	เลขานุการ
๑๙. นายอุดมศักดิ์ นวลนุช	เลขานุการ
๒๐. นายศิริระ บุญรัตน์	เลขานุการ
๒๑. นางสาวศิริยา นพขำ	เลขานุการ

รายนามที่ปรึกษาที่ดี (ไม่ได้รับค่าตอบแทน)
ประจำคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม

๑. พลเอก ธีรวัฒน์ ทัพพะรังสี	ที่ปรึกษาที่ดี
๒. นางนฤมล ธารดำรงค์	ที่ปรึกษาที่ดี
๓. นางผ่องศรี แซ่จึ้ง	ที่ปรึกษาที่ดี
๔. นายเดชาวัตร คงคาน้อย	ที่ปรึกษาที่ดี
๕. นายรัตนพัฒน์ ปิวิเศษกุลเดช	ที่ปรึกษาที่ดี
๖. นายยงยุทธ อิทธิจุฑาเสถียร	ที่ปรึกษาที่ดี
๗. นายศรัณย์กร พงษ์รัตน์ภักกุล	ที่ปรึกษาที่ดี
๘. นายวรรณะ เดชรา	ที่ปรึกษาที่ดี
๙. นางภัทรจิตร อุทม่อ่าง	ที่ปรึกษาที่ดี
๑๐. นางกัณต์สินี คล้ายนาค	ที่ปรึกษาที่ดี
๑๑. นางจิตสุภา อุดลย์เจริญ	ที่ปรึกษาที่ดี

รายนามเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม

๑. นายสาธิต ประเสริฐศักดิ์	บังคับบัญชาข้าราชการกลุ่มงาน ฯ
๒. นางสาวณิชา บุรณสิงห์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาววรรณภา ทิพยชล	วิทยากรชำนาญการ
๔. นางสาวนพสร บัวแดง	วิทยากรชำนาญการ
๕. นายพูนเพิ่ม กฤษณะวณิช	นิติกรชำนาญการ
๖. นางนิรมล ศรีอ่อน	นิติกรชำนาญการ
๗. นายมานิตย์ จันทระวัช	นิติกรปฏิบัติการ
๘. นางสาวสุพัตรา พวงสนธิ	นิติกรปฏิบัติการ
๙. นางสาวชวิตา ใจดี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๐. นายกันตภณ สุคันธพงษ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๑๑. นางสาวอมรรัตน์ ศิริวิบูลย์	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
๑๒. นางสาวณัฐหทัย มะลิวัลย์	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

สรุปผลการพิจารณา
ของคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม
ชุดที่ ๒๔/๑
ระหว่างวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม
ตามข้อบังคับการประชุม ข้อ ๘๒ (๓๒)

ผลการพิจารณา

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ขึ้น โดยให้อำนาจหน้าที่ในการกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมไม่น้อยกว่าสิทธิขั้นพื้นฐาน การสงเคราะห์ดูแลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะผู้ยากไร้ในเมืองและชนบท

โดยคณะกรรมการได้มีการประชุมเป็นครั้งแรกเมื่อวันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ดังนี้

๑. ที่ประชุมได้มีมติเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ดังนี้

๑. นางนันทนา ทิมสุวรรณ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางมุกดา พงษ์สมบัติ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางกัณต์วรรณ ตันเถียร กุลจรรยาวิวัฒน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นางเพชรินทร์ เสียงเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์	เลขานุการคณะกรรมการ
๗. นางปิยะดา มุ่งเจริญพร	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๘. นางนันทพร วีระกุลสุนทร	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๙. นายจักรรัตน์ พัวช่วย	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นางนาถยา เบ็ญจศิริวรรณ	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายเอี่ยม ทองใจสด	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. นายกฤษดาภรณ์ เสียมภักดี	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. นายสุทิน นพขำ	กรรมการ
๑๕. นายธนเทพ ทิมสุวรรณ	กรรมการ

๒. พิจารณากำหนดวันและเวลาในการประชุม

ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติกำหนดให้มีการประชุมในวันพฤหัสบดีของทุกสัปดาห์ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกาเป็นต้นไป

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑
เมื่อวันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔

พิจารณากรอบและแนวทางในการดำเนินงานของคณะกรรมการ

.....

ที่ประชุมได้มีการพิจารณากรอบและแนวทางในการดำเนินงานของคณะกรรมการดังนี้

๑. คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า กรอบและแนวทางในการดำเนินงานของคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ควรจะดำเนินงานในลักษณะเป็นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสวัสดิการสังคม โดยเฉพาะเรื่องที่เป็นนโยบายของรัฐบาลที่เป็นการจัดสวัสดิการให้กับประชาชน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสวัสดิการสังคม ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน ฯลฯ เป็นต้น

๒. คณะกรรมการพิจารณาร่วมกันแล้วมีมติเห็นว่า กรณีที่คณะกรรมการจะดำเนินการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการเรื่องใด หากคณะกรรมการมีมติให้เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมาย

๓. วิธีการจัดส่งหนังสือเชิญหรือคำสั่งเรียก ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการจัดส่งหนังสือหรือคำสั่งเรียกของคณะกรรมการเป็นไปตามความในมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งได้กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือหลายวิธีตามวิธีที่คณะกรรมการกำหนด ที่ประชุมจึงได้มีมติไปในครั้งนี้คราวเดียว เพื่อให้ฝ่ายเจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดส่งหนังสือตามวิธีการที่คณะกรรมการมีมติตลอดไป เป็น ๓ วิธีดังนี้

- ๓.๑ ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- ๓.๒ มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง
- ๓.๓ ส่งทางโทรสาร

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

พิจารณาบทบาทและภารกิจของกระทรวงแรงงาน พร้อมทั้งแผนการดำเนินงาน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ และติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงแรงงาน
ในการจัดสวัสดิการและให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ใช้แรงงานที่ประสบอุทกภัย

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กระทรวงแรงงาน

๑. นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
๒. นายสง่า ธนสงวนวงศ์	เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
๓. นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์	ปลัดกระทรวงแรงงาน
๔. หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงแรงงาน	

ผลการพิจารณา

กระทรวงแรงงานมีภารกิจหลักในการให้ความคุ้มครองแรงงาน การพัฒนาทักษะฝีมือ การส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และสร้างหลักประกันและความมั่นคง สำหรับผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ที่สำคัญ เช่น การยกระดับรายได้ของแรงงาน ด้วยการปรับค่าจ้างขั้นต่ำเพิ่มเป็น ๓๐๐ บาทต่อวัน ใน ๗ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม สมุทรปราการ สมุทรสาคร และภูเก็ต โดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ ส่วนที่เหลือให้ปรับเป็น ๓๐๐ บาทต่อวันครบทุกจังหวัดในปี ๒๕๕๖ ด้านการสร้างตำแหน่งงานและการจ้างงาน ซึ่งสถานประกอบการได้แจ้งตำแหน่งงานว่าง จำนวน ๔๔๙,๘๙๐ อัตรา ซึ่งมีผู้สมัครงาน อาทิ ผู้จบการศึกษาใหม่ ผู้ว่างงาน ผู้สูงอายุ จำนวน ๕๒๔,๕๑๐ คน และได้รับการบรรจุงาน จำนวน ๓๔๙,๖๗๑ คน ในด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้ส่งเสริมสถานประกอบการให้ดำเนินการพัฒนาฝีมือแรงงาน จำนวน ๔,๐๖๔,๐๑๗ คน และได้รับการพัฒนา ศักยภาพ ๔,๐๔๐,๓๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๔๒ โดยมีกิจกรรมและโครงการที่สำคัญ เช่น ฝึกยกระดับฝีมือและพัฒนาศักยภาพแรงงาน จำนวน ๑๓๐,๗๙๐ คน ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน ๔๓,๕๔๕ คน พัฒนาศักยภาพกำลังแรงงานเพื่อรองรับการจ่ายค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน ๑๐,๑๘๗ คน ด้านการส่งเสริมแรงงานไปทำงานต่างประเทศ ได้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา เพื่อเตรียมความพร้อมคนหางานที่ต้องการไปทำงานต่างประเทศ จำนวน ๒,๒๔๔ คน และมีการให้การ คุ้มครองสิทธิประโยชน์ของแรงงานไทยในต่างประเทศ จำนวน ๕๕๕,๓๘๑ คน จากเป้าหมาย ๕๕๐,๐๐๐ คน นอกจากนี้ กระทรวงแรงงานยังได้ดำเนินการเพิ่มสิทธิประโยชน์และปรับบริการทางการแพทย์ให้กับ ผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม เช่น การเพิ่มค่าคลอดบุตร จาก ๑๒,๐๐๐ บาทต่อครั้ง เป็น ๑๓,๐๐๐ บาทต่อครั้ง การเพิ่มค่าทันตกรรมจากไม่เกิน ๒๕๐ บาทต่อครั้ง เป็นไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อครั้ง และไม่เกิน ๖๐๐ บาทต่อปี รวมทั้ง เพิ่มสิทธิทันตกรรมกรณีรักษาฟันคุด การเพิ่มค่ารักษากรณีทุพพลภาพ ในกรณี ผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐเบิกจ่ายได้เต็มตามจำนวนเงินที่จ่ายจริง สำหรับโรงพยาบาลเอกชน ผู้ป่วยใน ไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน ผู้ป่วยนอกไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน พร้อมค่าพาหนะรับ-ส่ง ไม่เกินเดือน ละ ๕๐๐ บาท การเพิ่มเงินสงเคราะห์บุตรจากเดิม ๓๕๐ บาท/คน/เดือน เป็น ๔๐๐ บาท/คน/เดือน เป็นต้น

นอกจากนี้ กระทรวงแรงงานได้มีการกำหนดโครงการและแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ดังนี้

๑) โครงการศึกษาวิเคราะห์รายได้ รายจ่ายผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ภายใต้การกำกับของสำนักปลัดกระทรวงแรงงาน (สป.) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ผลกระทบ และมาตรการลดผลกระทบของการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำทั่วประเทศ

๒) โครงการศูนย์ตรีเทพเพื่อการจ้างงานและยกระดับรายได้ครบวงจร ในความรับผิดชอบของกรมการจัดหางาน (กกจ.) เพื่อให้แรงงานและผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ได้รับการด้านการจ้างงานและยกระดับรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีพ

๓) โครงการนัดพบตลาดงานเชิงคุณภาพเพื่อเพิ่มโอกาสให้นายจ้างและผู้ต้องการหางานทำมาพบกันโดยตรง และเกิดการจ้างงานโดยมีกรมการจัดหางาน (กกจ.) เป็นผู้รับผิดชอบ

๔) โครงการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานให้มีรายได้ไม่ต่ำกว่าวันละ ๓๐๐ บาท เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นายจ้างเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการให้แรงงานทุกกลุ่มมีรายได้ไม่น้อยกว่าวันละ ๓๐๐ บาท คุ้มครองแรงงานทุกกลุ่มให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย ซึ่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กสร.) รับผิดชอบในส่วนนี้

๕) กิจกรรมยกระดับฝีมือและพัฒนาศักยภาพแรงงาน เพื่อฝึกระดับฝีมือและพัฒนาแรงงานให้เท่าทันเทคโนโลยีและตลาดแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กพร.) เป็นผู้ดำเนินการ

๖) กิจกรรมย่อย : การพัฒนาศักยภาพกำลังแรงงานรองรับการจ่ายค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กพร.) เพื่อพัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีทักษะความรู้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานฝีมือแรงงานรองรับการประกาศอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน

๗) โครงการศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ เพื่อจัดทำระบบสารสนเทศเชิงบูรณาการด้านแรงงาน ให้รองรับการใช้ข้อมูลที่หลากหลายและตอบสนองการใช้ข้อมูลเพื่อการบริการด้านแรงงานโดยสำนักปลัดกระทรวงแรงงาน (สป.)

๘) พัฒนาแนวทางการขยายความคุ้มครองประกันสังคมแก่แรงงานนอกระบบเพื่อขยายความคุ้มครองประกันสังคมและส่งเสริมประโยชน์ในการประกันตนของแรงงานนอกระบบ โดยสำนักงานประกันสังคม (สปส.)

๙) พัฒนาลิทธิประโยชน์ประกันสังคมให้กว้างขวางครอบคลุมถึงการป้องกันและดำรงคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ประกันตน โดยมีสำนักงานประกันสังคม (สปส.) เป็นผู้รับผิดชอบ

๑๐) โครงการบริหารจัดการด้านยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพื่อขยายผลการดำเนินงานโครงการโรงงานสีขาวให้ครอบคลุมทุกนิคมอุตสาหกรรม ทุกสถานประกอบการ นายจ้าง ลูกจ้าง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กสร.) เป็นผู้ดูแล

มาตรการในการฟื้นฟูช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยที่กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการ มีดังนี้

๑) มาตรการช่วยเหลือสถานประกอบกิจการ ประกอบด้วย โครงการป้องกันและบรรเทาการเลิกจ้าง โครงการเพื่อนช่วยเพื่อนโดยการหาตำแหน่งงานรองรับลูกจ้างที่เดือดร้อนเข้าทำงานในสถานประกอบกิจการใกล้เคียงเป็นการชั่วคราว โครงการสินเชื่อเพื่อส่งเสริมการจ้างงาน วงเงิน ๑๐,๐๐๐

ล้านบาท เงินกู้จากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานที่จะลดอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมเพื่อการพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยลดอัตราดอกเบี้ยจากเดิมร้อยละ ๓ เหลือเพียงร้อยละ ๐.๑ ต่อปี เป็นระยะเวลา ๑ ปี

๒) มาตรการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง ประกอบด้วย การจ่ายค่าชดเชยเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้ายต่ำสุด ๓๐ วัน สูงสุด ๓๐๐ วัน (ตามอายุงาน) การให้ประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน (ร้อยละ ๕๐ ของค่าจ้างเป็นเวลา ๖ เดือน) บริการแนะแนวอาชีพและจัดหางานใหม่ บริการฝึกอบรมเพิ่มทักษะเพื่อหางานใหม่ โดยได้รับเบี้ยเลี้ยงวันละ ๑๒๐ บาท คนละไม่เกิน ๑๐ วัน โครงการจ้างงานเร่งด่วน (กรณียังไม่ได้งานใหม่) ได้รับค่าตอบแทนวันละ ๑๕๐ บาท คนละไม่เกิน ๒๐ วัน ให้สินเชื่อเงินกู้จากกองทุนส่งเสริมพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยลดอัตราดอกเบี้ยเป็นร้อยละ ๐.๑ ต่อปี เป็นระยะเวลา ๑ ปี

๓) มาตรการช่วยเหลือลูกจ้างที่นายจ้างไม่เลิกจ้าง ประกอบด้วย โครงการป้องกันและบรรเทาการเลิกจ้าง โดยให้นายจ้างทำข้อตกลง (MOU)ว่าจะไม่เลิกจ้าง และให้ลูกจ้างได้รับค่าจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของค่าจ้างปกติ และรัฐบาลจ่ายสมทบให้เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท เป็นเวลา ๓ เดือน โครงการเพื่อนช่วยเพื่อนโดยได้รับค่าจ้างจากสถานประกอบการที่ยืมตัวไปทำงาน โครงการยกระดับฝีมือแรงงานลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยกลับสู่สถานประกอบการเข้ารับการฝึกเพื่อยกระดับฝีมือแรงงานและได้รับเบี้ยเลี้ยง ๑๒๐ บาท คนละไม่เกิน ๒๐ วัน โครงการประกันสังคมเคียงข้างผู้ประกันตนด้านอุทกภัย โดยให้กู้เงินรายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี เพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัย โครงการเงินกู้จากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานโดยลดอัตราดอกเบี้ยเป็นร้อยละ ๐.๑ ต่อปี เป็นระยะเวลา ๑ ปี

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. สำหรับลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง ควรมีการช่วยเหลือให้มีงานทำและมีรายได้ เช่น โครงการของกระทรวงแรงงานในการบูรณะซ่อมแซมอาคารสถานที่ต่างๆ หลังน้ำลด ควรให้ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างมาทำงาน เช่น ทาสีอาคาร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเป็นการช่วยให้มีรายได้

๒. ปัจจุบันสถานการณ์แรงงานในประเทศไทยมีแนวโน้มการย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานครมากขึ้นเรื่อยๆ หากมีการขยายเขตอุตสาหกรรมไปยังพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาจจะช่วยแก้ปัญหาแรงงานย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองได้ในระดับหนึ่ง

๓. การเพิ่มสิทธิประโยชน์และปรับบริการทางการแพทย์ให้กับผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมถือเป็นการดำเนินงานของกระทรวงแรงงานที่น่าชื่นชม เนื่องจากก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประกันตนเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ควรพิจารณาให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมให้ด้านอื่น ๆ มากยิ่งขึ้นด้วย

๔. จากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นโดยการเพิ่มค่าจ้างเป็นวันละ ๓๐๐ บาท และผู้ที่จบปริญญาตรีได้รับเงินเดือนขั้นต่ำ ๑๕,๐๐๐ บาท อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการกิจการขนาดเล็ก ทั้งนี้ นอกจากมาตรการลดภาษีนิติบุคคลร้อยละ ๒๓ สำหรับผู้ประกอบการแล้ว กระทรวงแรงงานควรมีมาตรการอื่นๆ ในการให้การช่วยเหลือด้านอื่นด้วย

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

พิจารณาแนวทางในการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสวัสดิการสังคมตามนโยบายของรัฐบาล พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางและยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ และฉบับที่ ๑๑

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานงบประมาณ

๑. นางมณฑิณี จันทรร	รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
๒. นายชนรรค์ พุทธิมิลินประทีป	ผู้อำนวยการสำนักจัดท่างบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๑
๓. นายธรรมศักดิ์ สัมพันธ์สันติกุล	ผู้อำนวยการสำนักจัดท่างบประมาณด้านการบริหาร

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑. นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
๒. นางสาวมนนิภา สังข์ศักดิ์ดา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผลการพิจารณา

๑. สำนักงานงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณได้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้กับหน่วยงานด้านสวัสดิการสังคม โดยจะพิจารณาจากโครงการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอมา คำนึงถึงความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ความจำเป็นของโครงการ และศักยภาพของหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงความซ้ำซ้อนและรายละเอียดของค่าใช้จ่ายว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วงานด้านสวัสดิการสังคมนั้นบางโครงการอาจจะไม่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ แต่สำนักงานงบประมาณก็จะมีการจัดสรรงบประมาณให้โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลเป็นหลัก ซึ่งการจัดสรรงบประมาณด้านสวัสดิการสังคมนั้น จะแบ่งออกเป็น ๓ ด้านหลัก ๆ ประกอบด้วย สวัสดิการผู้สูงอายุ สวัสดิการสังคมอื่น ๆ และการสังคมสงเคราะห์ ซึ่งในแต่ละด้านจะได้รับการจัดสรรงบประมาณมากน้อยแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมและข้อเท็จจริงของแต่ละโครงการที่เสนอตั้งงบประมาณเข้ามายังสำนักงานงบประมาณ

สำหรับแนวทางในการจัดสรรงบกลาง ประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นงบฟื้นฟูในการพัฒนาประเทศนั้น สำนักงานงบประมาณได้มีการนำเสนอแนวทางพิจารณาของสำนักงานงบประมาณต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดสรรงบกลางดังกล่าว ซึ่งในขณะนี้ได้มีการปฏิบัติงานฟื้นฟู เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัยขึ้น ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๓๐/๒๕๕๔ โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการและกลไกการปฏิบัติงาน เพื่อให้การฟื้นฟู เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและความเป็นอยู่ของประชาชน และด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว โดยประกอบด้วยคณะกรรมการชุดต่าง ๆ จำนวน ๙ ชุด โดยขั้นตอนในการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวนี้ เมื่อหน่วยราชการใดเห็นควรจะให้มีการช่วยเหลือเยียวยา หรือฟื้นฟู ในเรื่องใด ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านอุตสาหกรรม ด้านเศรษฐกิจ หรือด้านการฟื้นฟูคุณภาพชีวิต หน่วยงานที่รับผิดชอบก็จะเสนอโครงการไปยังคณะกรรมการ

ชุดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาแล้วก็จะนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป เมื่อคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้วก็จะเสนอโครงการมายังสำนักงานงบประมาณ เพื่อพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานนั้น ๆ ต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการพิจารณาของสำนักงานงบประมาณก็ต้องเป็นไปตามความเหมาะสม โดยสำนักงานงบประมาณได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมา ๑ ชุด เกี่ยวกับการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณด้านการฟื้นฟู เยียวยา ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย โดยจะพิจารณาโครงการด้วยความรอบคอบ เพื่อพิจารณาว่าการตั้งงบประมาณนั้นสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือไม่ นอกจากนี้ยังพิจารณาในเรื่องของความซ้ำซ้อน เนื่องจากเมื่อประสบปัญหาอุทกภัยขึ้นก็จะมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นในส่วนกลางหรือท้องถิ่น รวมถึงจังหวัด การพิจารณางบประมาณจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนขึ้นได้ ซึ่งในขั้นตอนนี้สำนักงานงบประมาณมีความพร้อมและสามารถดำเนินการได้ทันที เมื่อมีหน่วยงานเสนอโครงการเข้ามา ซึ่งการพิจารณาของสำนักงานงบประมาณนั้นก็จะไปตามความเหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริง

๒. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถือเป็นการจัดทำแผนชี้นำทิศทางเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยในแผนฯ ฉบับที่ ๑๑ นั้นจะให้ความสำคัญกับเรื่องของคน การบูรณาการเป็นองค์รวม และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งแผนฯ ฉบับที่ ๑๑ จะมีความโดดเด่นในเรื่องการมุ่งสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม ภายใต้ยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับงานด้านสวัสดิการสังคมนั้น ส่วนใหญ่จะอยู่ในยุทธศาสตร์ของการสร้างความเป็นธรรมในสังคม เพราะว่าการมองยุทธศาสตร์จะต้องมองตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน เช่น การจัดการบริหารทางสังคม การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ซึ่งหากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานเหล่านี้แล้วก็จะนำไปสู่การพัฒนาเกิดความสมานฉันท์ขึ้นในสังคม ซึ่งจะมีความเชื่อมโยงกับงานด้านสวัสดิการสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับการเปรียบเทียบแนวทางและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสวัสดิการสังคมตามแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๑๐ และฉบับที่ ๑๑ นั้น สามารถพิจารณาได้ว่า แผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๑๐ ได้มีแนวทางและทิศทางเกี่ยวกับงานด้านสวัสดิการสังคมที่เน้นการพัฒนาโดยมองตลอดทุกช่วงวัย แต่แผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๑๐ นั้น อาจจะเขียนไม่ชัดเจนนัก เนื่องจากจะมองการพัฒนาเฉพาะกลุ่มเป็นหลัก เช่น กลุ่มแรงงาน กลุ่มเด็กและเยาวชน เป็นต้น ส่วนในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๑๑ จะมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น โดยไม่ได้มองเฉพาะตัวกลุ่มเป้าหมายเพียงเรื่องเดียว แต่จะมองโดยภาพรวมเป็นสภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยง เช่นในเรื่องของการจัดสวัสดิการสังคมนั้นย่อมมีผลกระทบเกี่ยวกับเรื่องภาระค่าใช้จ่าย การจัดทำแผนก็จะเน้นเรื่องการปรับโครงสร้างภาษี เพื่อที่จะช่วยในเรื่องของการพิจารณาค่าใช้จ่ายในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับงานด้านสวัสดิการสังคมได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๑๐ และฉบับที่ ๑๑ นั้น จะมีความเหมือนกันในเชิงทิศทาง แต่จะมีความชัดเจนในรายละเอียดมากขึ้นในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๑๑ นอกจากนี้ วัตถุประสงค์และเป้าหมายเฉพาะด้านสวัสดิการสังคม ก็จะทำให้สามารถศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา ฯ ให้มีความสอดคล้องกับงานด้านสวัสดิการสังคมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๑๑ จะให้ความสำคัญในเรื่องของแรงงานทั้งในและนอกระบบ การคุ้มครองทางสังคม การยกระดับคุณภาพชีวิตให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล การสร้างสิทธิขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญและแนวนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน รวมถึงการสร้าง

สวัสดิการชุมชน คุณภาพชีวิตของประชากร ทางด้านสาธารณสุข การศึกษา และการมีอาชีพที่ดี
ล้วนแล้วแต่มีอยู่ในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งจะเป็นโยบายศาสตร์และแนวทางปฏิบัติที่สำคัญนำไปสู่การ
พัฒนาของประเทศชาติ

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มีแนวทาง
ในการจัดทำแผนเพื่อจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานต่าง ๆ โดยเป็นการจัดทำแผนหลักเพื่อชี้แนะทิศทาง
ในการพัฒนาประเทศ ส่วนในรายละเอียดอื่น ๆ ก็จะเน้นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล กล่าวคือ
การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะเป็นเพียงแผนแม่บทให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำไป
จัดทำแผนลำดับรองของแต่ละหน่วยงานต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. งบประมาณด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสมานฉันท์ในชุมชน ถือว่า
เป็นงบประมาณที่มีความสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน จึงควรมีการเพิ่มงบประมาณ
ในส่วนนี้ให้มากขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๒. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถือเป็นหน่วยงานที่มี
ความสำคัญในการกำหนดแผนพัฒนาของประเทศ โดยเฉพาะแผนการพัฒนาด้านการอุตสาหกรรม
และการเกษตร ควรกำหนดแผนที่เป็นประโยชน์ต่อสภาพความเป็นอยู่ของสังคมไทย โดยเฉพาะการสร้าง
ความเข้มแข็งให้แก่วัฒนธรรมากรรมในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ควรสนับสนุนให้คนไทยเป็นผู้ประกอบการ
มากกว่าการขายแรงงาน ถือเป็นกระบวนการสร้างความสุขให้เกิดขึ้นภายในสังคมไทย

๓. เกี่ยวกับปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการใช้พื้นที่
เกษตรกรรมในทางที่ไม่ถูกต้อง มีการนำพื้นที่เกษตรกรรมไปสร้างเป็นโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น
โดยเฉพาะในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาอุทกภัยขึ้น ภาคอุตสาหกรรมจึงถูกกระทบ
เป็นจำนวนมาก ในส่วนนี้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติควรมีแผนหรือ
แนวทางในการกำหนดสัดส่วนการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อไป

๔. ในการจัดทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างดัชนีชี้วัดในยุทธศาสตร์
ด้านต่าง ๆ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินั้น บางครั้งการสำรวจข้อมูลอาจจะไม่ตรงกับ
ความเป็นจริงที่เกิดขึ้น จึงควรมีมาตรการในการสำรวจข้อมูลที่ชัดเจนตรงกับข้อเท็จจริงในสังคมมากยิ่งขึ้น
เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีความสมบูรณ์ต่อไป

๕. การดูแลสุขภาพของประชากรในประเทศเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ หากประชาชนมีความสุข
ประเทศก็จะนำไปสู่การพัฒนาได้โดยง่าย การทำงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติในฐานะที่เป็นหน่วยงานในการกำหนดแผนพัฒนาประเทศ จะต้องบูรณาการร่วมกับ
หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสำนักงบประมาณในการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานต่าง ๆ
ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาประเทศต่อไป

มติที่ประชุม

ที่ประชุมได้มีมติให้สำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติส่งเอกสารเพิ่มเติมให้แก่คณะกรรมการฯ ในประเด็นดังต่อไปนี้

สำนักงบประมาณ

ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณของโครงการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งในปัจจุบันมีการจ่ายค่าเฉลี่ยรายหัวในจำนวนที่ลดลงกว่าปีที่แล้ว ซึ่งในกรณีนี้เป็นผลมาจากสาเหตุใด

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการบ้านหลังแรกและรถยนต์คันแรก ตามนโยบายของรัฐบาลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในฐานะเป็นหน่วยงานที่จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเห็นเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวอย่างไร

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีแผนและแนวทางในการพัฒนาในเรื่องนี้อย่างไร

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๔
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

พิจารณาติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล
ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา ตลอดจน
พิจารณาถึงภารกิจและงบประมาณในการดำเนินการของกระทรวง ฯ
และหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวง ฯ ในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับประชาชน

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑. นายสันติ พร้อมพัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. นางพนิตา กำภู ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ผลการพิจารณา

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีภารกิจหลักในการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรม และความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัวและชุมชน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยโครงสร้างของกระทรวงประกอบไปด้วย สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง (สป.) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (พส.) สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) การเคหะแห่งชาติ (กคช.) สำนักงานธนานุเคราะห์ (สธ.) และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) และหน่วยงานที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นหน่วยงานที่มุ่งสร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชนมีหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต สร้างระบบการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม พัฒนาองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และระบบการบริหารจัดการด้านการพัฒนาสังคม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้กำหนดประเด็นทางยุทธศาสตร์ กล่าวคือ การผลักดันให้เกิดสังคมสวัสดิการ การพัฒนาสังคมเข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง การเสริมสร้างทางสังคม และการยกระดับขีดความสามารถการบริหารจัดการด้านการพัฒนาสังคม โดยมีแผนการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

๑. นโยบายเร่งด่วน

- ๑.๑ ช่วยเหลือฟื้นฟูเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย โดยให้ความช่วยเหลือปัจจัยการดำรงชีวิต จัดฝึกอบรมสร้างอาชีพสร้างรายได้ การซ่อมแซมที่อยู่อาศัย และปรับปรุงสาธารณูปการและสภาพแวดล้อม
- ๑.๒ เร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒. นโยบายความมั่นคงของชีวิตและสังคม

๒.๑ ส่งเสริมการพัฒนาให้ครอบครัวและสังคมไทยมีความอบอุ่นมั่นคง โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อความเข้มแข็งของครอบครัว และฟื้นฟูและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อการพึ่งตนเอง

๒.๒ สร้างหลักประกันความมั่นคงในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ เช่น สร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย การส่งเสริมความรู้และพัฒนาอาชีพประชาชน การป้องกันและคุ้มครองจากปัญหาการค้ามนุษย์ การพัฒนาและคุ้มครองพิทักษ์สิทธิประชาชนกลุ่มเปราะบาง

๒.๓ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๒.๔ ส่งเสริมบทบาทสตรีไทยในการมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเสมอภาค และ

๒.๕ เสริมสร้างให้ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สำหรับกองทุนซึ่งเกี่ยวข้องกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งได้ตั้งขึ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้วนั้น ประกอบไปด้วย กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนคุ้มครองเด็ก กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และนอกจากนี้ ปัจจุบันยังมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดให้มีกองทุนส่งเสริมบทบาทสตรีขึ้นอีกด้วย

นอกจากนี้ คณะกรรมการการสวัสดิการสังคมยังได้ให้ความสำคัญกับปัญหาอื่นๆ ดังนี้

๑. ปัญหาคนเร่ร่อน คนด้อยโอกาส หรืออาจเรียกว่าปัญหาคนเปราะบาง ในประเด็นปัญหาดังกล่าว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเชิงรุก โดยจัดทำโปรแกรมเฉพาะตัวของคนกลุ่มดังกล่าว เช่น เงินช่วยเหลือ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีมาตรการเชิงรับอันได้แก่ศูนย์ประชาบดี ๑๓๐๐ ซึ่งจะเปิดสายด่วนให้ประชาชนโทรศัพท์มาแจ้งศูนย์ ฯ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปรับตัวผู้ยากไร้มาไว้ที่ศูนย์ช่วยเหลือของกระทรวงเป็นกรณี ๆ ไป

๒. ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จนนำไปสู่การตั้งครรภ์ในวัยเรียน สำหรับปัญหานี้ต้องถือเป็นวาระแห่งชาติ เพราะอัตราการตั้งครรภ์ในวัยเรียนของประเทศไทยพุ่งขึ้นสูงมาก โดยการแก้ไขปัญหานี้ กระทรวงฯ จะเน้นให้ผู้มีอิทธิพลทางความคิดของเด็ก อันได้แก่ พ่อ แม่ ครู แม่กระทั่งเพื่อน เป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบแนวความคิดของเด็กเพื่อให้เด็กมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องเพศสัมพันธ์ กระทรวงฯ จะมุ่งเน้นในการสร้างอาสาสมัคร และกำหนดกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเสี่ยง และพื้นที่ที่มีอัตราการตั้งครรภ์ในวัยเรียนที่สูงก่อน ทั้งนี้เนื่องจากติดขัดปัญหาด้านงบประมาณ

๓. ปัญหาการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ในประเด็นปัญหานี้กระทรวง ฯ มีนโยบายในการไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้พิการ และปฏิบัติอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยส่งเสริมเครือข่ายคนพิการกว่า ๔๕๕ องค์กร โดยพยายามให้องค์กรที่ดูแลผู้พิการเหล่านี้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียมกัน ซึ่งปัจจุบันมีองค์กรที่ผ่านคุณภาพและมาตรฐานที่กำหนดประมาณ ๑๐๐ องค์กร นอกจากนี้ กระทรวงพยายามผลักดันให้มีการปรับสภาพบ้าน และอาคารต่างๆสำหรับผู้พิการ ผลักดันให้มีผู้ช่วยผู้พิการให้เพิ่มมากขึ้น จัดให้มีการอบรมล่ามภาษามือ รวมถึงการกำหนดการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการ ซึ่งสถานประกอบการใดมีลูกจ้าง ๑๐๐ คน จะต้องจ้างผู้พิการ ๑ คน หากไม่จ้างแรงงานคนพิการสถานประกอบการจะต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดห้ามสถานศึกษาปฏิเสธการรับผู้พิการให้เข้าเรียน หากมีการปฏิเสธสามารถร้องเรียนมายังกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้โดยตรง สำหรับประเด็นการขอรับกายอุปกรณ์นั้น กระทรวงไม่มีงบประมาณเกี่ยวกับการให้กายอุปกรณ์ ดังนั้น ผู้พิการต้องไปขึ้นทะเบียนกับสถาบันสิรินธร

หรือที่กระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น อย่างไรก็ตามกระทรวงพร้อมที่จะประสานงานให้โดยผู้พิการสามารถติดต่อกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดได้

๔. ประเด็นค่าจัดการศพที่ล่าช้า ในประเด็นนี้เกิดจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอ ทั้งยังขาดความร่วมมือในการทำงานของราชการส่วนภูมิภาค หรือท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ที่ไม่สามารถรับรองบุคคลผู้ถึงแก่ความตายได้

ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. กรณีเป็นไปได้ควรเพิ่มงบประมาณให้แก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรจะประชาสัมพันธ์สิทธิที่ประชาชนควรจะได้รับจากรัฐให้มากยิ่งขึ้น

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๕
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางในการจัดสวัสดิการชุมชน ตลอดจนขั้นตอนและวิธีการจัดสวัสดิการชุมชน
พร้อมทั้งแนวทางการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความยากจน
ของประชาชน

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

๑. นางทิพย์รัตน์ นพลคารมย์	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
๒. นางสาวพรรณทิพย์ เพชรมาก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
๓. นางสาววราภรณ์ เอี่ยมวิจารณ์	หัวหน้าสำนักนโยบายและแผน
๔. นางสาวกนิษฐา สุวัตรกุล	หัวหน้างานนโยบายและแผน

ผลการพิจารณา

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีวิสัยทัศน์ คือ เป็นองค์กรของประชาชนที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งของสังคมจากฐานราก ด้วยพลังองค์กรชุมชน และประชาสังคม มีพันธกิจ คือ สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนในการประกอบอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการ หลักการพัฒนาที่สมาชิกมีส่วนร่วม สร้างความร่วมมือกับองค์กรชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัดและระดับประเทศ ทั้งนี้ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน มีภารกิจตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๓๕ ที่กำหนดให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่สำคัญมีดังนี้

๑. โครงการให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเอง งบประมาณ ๙๗๘.๔๑ ล้านบาท ประกอบด้วย กิจกรรมการเสริมสร้างพื้นฐานความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น เป้าหมาย ๒๐๐ ตำบล ดำเนินงานได้ ๓๒๙ ตำบล กิจกรรมสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล เป้าหมาย ๘๐๐ ตำบล ดำเนินงานได้ ๘๓๗ ตำบล กิจกรรมสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน เป้าหมาย ๓,๐๐๐ ตำบล ดำเนินงานได้ ๓,๒๑๔ ตำบล

๒. โครงการพัฒนาความมั่นคงที่อยู่อาศัยคนจนในชุมชนแออัด “โครงการบ้านมั่นคง” งบประมาณ ๑๘๖ ล้านบาท เป้าหมาย ๒,๓๒๕ ครัวเรือน ดำเนินงานได้ ๒,๘๓๘ ครัวเรือน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบรวม ๗๓ จังหวัด ๒๗๘ เมือง/เขต ๑๙๑ โครงการ และชุมชนมีความมั่นคงในการอยู่อาศัย มีระบบสาธารณูปโภค สิ่งแวดล้อมดีขึ้นและเกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ในพื้นที่ ๗๑ จังหวัด ๒๙๐ เมือง/เขต ๘๙๒ โครงการ ๑,๖๔๖ ชุมชน ๙๙,๒๓๕ ครัวเรือน

๓. โครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินโดยชุมชนท้องถิ่น ประกอบด้วย กิจกรรมการพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ งบประมาณ ๗๓.๗๙

ล้านบาท เป้าหมาย ๑๐ ตำบล ดำเนินงานได้ ๑๑ ตำบล และกิจกรรมการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ใช้งบประมาณ ๑๒ ล้านบาท เป้าหมาย ๒๐ ตำบล ดำเนินงานได้ ๒๑ ตำบล ที่ผ่านมาทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยในการสร้าง ซ่อมแซมและต่อเติมบ้านใน ๑,๒๕๒ หมู่บ้าน ผู้รับประโยชน์ ๔๒,๑๘๔ ครัวเรือน และมีการจัดตั้งกองทุนที่อยู่อาศัยใน ๑๕๐ ตำบล ๘๓๘ หมู่บ้าน เกิดการแก้ไขปัญหาที่ดินใน ๔๑ ตำบล โดยมีชุมชนเข้าร่วมการแก้ไขปัญหาที่ดิน ๒๕๘ ชุมชน ๓๑,๐๘๔ ครัวเรือน

แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕

๑. โครงการที่ให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาเพื่อการพัฒนาตนเอง งบประมาณ ๘๖๒.๔๓๙๐ ล้านบาท ประกอบด้วย กิจกรรมการเสริมสร้างพื้นฐานความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นใน ๓๕๐ ตำบล การสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบลใน ๘๕๐ ตำบล การสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ใน ๘๐๐ ตำบล ขณะนี้กองทุนสวัสดิการชุมชนได้รับงบประมาณ สมทบ ๓,๐๓๓ ตำบล ๗๖ จังหวัด มีสมาชิกเข้าร่วมกองทุน ๑,๗๗๙,๔๓๙ คน ซึ่งรวมกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ดำเนินการแล้ว ๓,๓๓๔ ตำบล ๑,๘๑๕,๑๑๕ คน

๒. โครงการพัฒนาความมั่นคงที่อยู่อาศัยคนจนในชุมชนแออัด “โครงการบ้านมั่นคง” ประกอบด้วย กิจกรรมการพัฒนาและปรับปรุงชุมชนตามโครงการบ้านมั่นคง จำนวน ๒,๒๐๐ ครัวเรือน งบประมาณ ๑๗๔.๙๓๓ ล้านบาท

๓. โครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินโดยชุมชนท้องถิ่น ประกอบด้วย กิจกรรมการพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ใน ๒๐ ตำบล งบประมาณ ๕๒.๒๙๔ ล้านบาท การแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ใน ๓ ตำบล งบประมาณ ๓ ล้านบาท

๔. โครงการบ้านมั่นคงชนบทเพื่อผู้ยากไร้และด้อยโอกาสในชนบท ด้วยกิจกรรมการพัฒนาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินในชนบท จำนวน ๔,๐๐๐ ครัวเรือน งบประมาณ ๓๒๔.๘๔๔ ล้านบาท

สำหรับโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๗ นำไปสู่การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบลที่มีการสมทบทุนจากสามฝ่าย คือ ทุนออมของสมาชิกชุมชนในรูปแบบออมทรัพย์เติมหรือสัจจะลดรายจ่ายวันละบาท การสมทบจากรัฐผ่านสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และการสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินการของกองทุนมีการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกและผู้ยากไร้ในชุมชน ครอบคลุมตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิตตามข้อตกลงและความพร้อมของแต่ละกองทุน จนเกิดเป็นเครือข่ายสวัสดิการชุมชนในระดับจังหวัดและระดับชาติ จนได้รับการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ในหลักการสมทบ ๑:๑:๑ (ชุมชน:องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: รัฐบาล) เป็นต้นมา โดยกลไกการดำเนินงานแบ่งเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น/ตำบล

หลักเกณฑ์ในการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อขอรับเงินสมทบจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

- กองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งแล้ว

๑. เป็นกองทุนที่ประชาชนจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ ในระดับองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร หรือระดับจังหวัด และดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี

ได้รับการรับรองจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนหรือได้จดทะเบียนเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนจากกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชน

๒. กลุ่มจะต้องเปิดกว้างในการรับสมาชิกที่หลากหลาย และสมาชิกต้องกระจายครอบคลุมพื้นที่ไม่กระจุกในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง เช่น ในระดับชุมชน/หมู่บ้าน จะต้องมีการกระจายอยู่ในชุมชน/หมู่บ้านไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งหมดในตำบล/ท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งกองทุนนั้น เป็นต้น

๓. ในระดับตำบล/เทศบาล ที่มีการจัดตั้งกองทุนก่อนการยุบรวมเทศบาล/ตำบล ตามประกาศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้บูรณาการกองทุนเป็นกองทุนเดียว ในกรณีตำบล/ท้องถิ่นมีการจัดตั้งกองทุนมากกว่า ๑ กองทุนต้องมีการบูรณาการเชื่อมโยงการทำงาน/แผนงาน โดยมีการร่วมกันในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล/ท้องถิ่น อย่างน้อย ๑ ปี

๔. กองทุนที่จัดตั้งขึ้นจะต้องมีเงินกองทุนเพื่อสวัสดิการที่มาจากสมทบของสมาชิกเฉพาะ ซึ่งมีใช้เงินหุ้นหรือเงินฝากของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ปกติ และได้รับการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๕. กองทุนจะต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดีและมีธรรมาภิบาล

๖. กองทุนจะต้องมีการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกไม่น้อยกว่า ๓ ด้าน ตามความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและความสามารถในการสมทบของสมาชิก รวมถึงมีการเชื่อมโยงงานสวัสดิการกับงานพัฒนาด้านอื่นของชุมชน

โดยโครงการจะสมทบให้เท่ากับจำนวนเงินสมทบสวัสดิการของสมาชิกที่มีอายุครบ ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๓๖๕ บาทต่อคน (จำนวนสมาชิกและเงินสมทบ นับ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒)

กองทุนที่จัดตั้งใหม่ ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับกองทุนที่จัดตั้งแล้ว แต่มีหลักเกณฑ์เพิ่มเติม

๒ ประการ คือ

๑. เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามการส่งเสริมของโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

๒. มีสมาชิกไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน

โดยโครงการจะสมทบให้เท่ากับจำนวนเงินสมทบสวัสดิการของสมาชิกที่มีอายุครบ ๑ ปีรวมกัน แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อกองทุน

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน มีระบบการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการทุก ๓ เดือน ทั้งในระดับจังหวัดและระดับชุมชน อย่างมีส่วนร่วมจากเครือข่ายองค์กรชุมชนและส่วนงานที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔

๑. ชุมชนที่จำเป็นต้องอาศัยอยู่ในที่ดินรัฐ ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยของชุมชนได้

๒. การสนับสนุนของท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชน โดยชุมชนมีส่วนร่วม มีข้อจำกัดในด้านกฎหมาย ซึ่งให้อำนาจหน้าที่แตกต่างกัน เช่น ท้องถิ่นสามารถดำเนินการเรื่องที่อยู่อาศัยได้เฉพาะท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลนครและกรุงเทพมหานคร เกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณของท้องถิ่นต่างกัน เป็นต้น

๓. การขยายเขตไฟฟ้าและประปามีต้นทุนสูง ในโครงการของชุมชนที่จำเป็นต้องย้ายสร้างชุมชนในที่ดินใหม่ เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้มาตรฐานราคาเดียวกับบ้านจัดสรร

๔. สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ส่งผลกระทบต่อการเข้าไปปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และผู้นำชุมชน

๕. เหตุการณ์น้ำท่วมและดินโคลนถล่ม ส่งผลให้แผนงานของขบวนการองค์กรชุมชนไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้

ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ

๑. รัฐบาลควรมีนโยบายในการประกาศให้ใช้ที่ดินรองรับการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย โดยเฉพาะที่ดินในครอบครองของรัฐและที่รกร้างว่างเปล่า เพื่อนำมาจัดสรรให้เขาเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย

๒. การแก้ไขกฎหมายด้านระเบียบและงบประมาณของท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยให้กับชุมชน

๓. การกำหนดนโยบายและแนวทางการประสานงานระหว่างระดับนโยบายกับระดับหน่วยงานร่วมกันให้ชัดเจน ตลอดจนการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่

๔. การสนับสนุนให้ชุมชนเป็นแกนหลักร่วมกับหน่วยงานและสถาบันวิชาการ ในการวางแผนฟื้นฟูชุมชน และเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๕. การจัดงบประมาณอุดหนุนสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีความล่าช้า ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงให้มีการดำเนินการที่รวดเร็วคล่องตัว เพื่อพัฒนาองค์กรชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในส่วนของเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุ และเงินฌาปนกิจสงเคราะห์ มีการจัดสรรเงินอุดหนุนให้น้อยเกินไป ควรมีการพิจารณาให้มากกว่าที่เป็นอยู่

๖. โครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินโดยชุมชนท้องถิ่นซึ่งมีการดำเนินการเฉพาะที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรจะเพิ่มพื้นที่ดำเนินการของโครงการให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และโครงการบ้านมั่นคงเพื่อผู้ยากไร้และด้อยโอกาสในชนบท ควรให้มีการดำเนินโครงการให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนทั่วประเทศ

๗. ควรมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานจัดอุดหนุนสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนให้กับองค์กรชุมชนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนจัดส่งเจ้าหน้าที่ลงไปตรวจสอบทุกชุมชน รวมทั้งควรจัดให้มีการอบรม สร้างการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการป้องกันการทุจริตในโครงการ โดยทางสถาบัน ฯ ควรมีศูนย์อบรมหรือศูนย์เรียนรู้เรื่องการจัดสวัสดิการชุมชนให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อให้ชุมชนได้รับความรู้ด้านสวัสดิการชุมชน และรู้จักการใช้ยาให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนต่อไป

มติที่ประชุม

มอบหมายให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนส่งเอกสารเพิ่มเติมให้แก่คณะกรรมการธิการ ในประเด็นข้อมูลเกี่ยวกับตำบลที่ได้รับการจัดสรรเงินสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนและตำบลที่ยังไม่ได้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนทั่วประเทศ

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๖

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

พิจารณาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และวิธีการดำเนินงานในการบริหารจัดการกองทุนส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ และกองทุนผู้สูงอายุ ที่เป็นสวัสดิการให้กับประชาชน

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กองบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๑. นางสาวสุธิดา จุฑามาศ	ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
๒. นางสาวยิ่งลักษณ์ ศรีบุญเรือง	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

๑. นางสุนทรี พัวเวส	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ
๒. นางอัญชลี ชูตระกูล	หัวหน้ากลุ่มกองทุนผู้สูงอายุ

ผลการพิจารณา

กองบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้แถลงข้อเท็จจริงสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยโอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งนี้ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุนครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๓๖ จำนวน ๒๕ ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การส่งเสริมและดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การศึกษาและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยจัดสรรให้อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้รับงบประมาณจากเงินงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินจากสถานประกอบการที่ไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงาน เงินดอกผลของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เงินบริจาค

การบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ บริหารโดย “คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” ซึ่งมีปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานและประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงผู้แทนองค์กรคนพิการ อีกจำนวน ๑๖ คน คณะอนุกรรมการจะประชุมกันทุกเดือนเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการและเห็นชอบในการใช้จ่ายเงินกองทุนโดยมีเลขาธิการสำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ กองบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้กำหนดให้มีการประชุมทุกเดือน

รูปแบบการให้บริการ

๑. ให้กู้ยืมเป็นทุนประกอบอาชีพแก่ผู้พิการที่ประสงค์จะประกอบอาชีพแต่ขาดทุนทรัพย์ สามารถกู้ได้ภายในวงเงินไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระคืนภายใน ๕ ปี โดยไม่เสียดอกเบี้ย โดยใช้บุคคล หรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน ปัจจุบันใช้บุคคลค้ำประกันเพียงอย่างเดียว

๒. ให้การสนับสนุนโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนยื่นขอรับการสนับสนุนเน้นโครงการความจำเป็นเร่งด่วน โครงการระยะสั้น งบประมาณไม่สูงมาก และมีได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณปกติหรือจากหน่วยงานอื่น

แผนการดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในการสร้างภาพลักษณ์องค์กร คือ แผนยุทธศาสตร์ กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๖ และแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการระดมและเพิ่มแหล่งทุนกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กลยุทธ์ด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารสังคม โดยดำเนินการตามโครงการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ที่กำหนดตามแผน นอกจากนี้ได้เพิ่มช่องทางสื่อสาร คือ เว็บไซต์ (www.nep.go.th) จุลสาร พก. จัดบุธ นิทรรศการ และสื่อทางสถานีโทรทัศน์ / วิทยุในรายการต่าง ๆ เป็นต้น

สำนักงานมีปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ คือ ผู้พิการที่อยู่ในต่างจังหวัดยังไม่สามารถ เข้าถึงบริการของกองทุนได้ ดังนั้น สำนักงานจึงขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการจัด สัมมนาเพื่อชี้แจงและให้ความรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหาร ส่วนตำบล เพื่อเป็นสื่อกลางกับคนพิการในท้องถิ่นนั้น พร้อมทั้งประสานกับสมาคมคนพิการทั้ง ๖ ประเภท ให้ช่วยประชาสัมพันธ์ในเรื่องการให้บริการของกองทุนไปยังสมาชิกของสมาคมด้วย

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ ได้แถลงข้อเท็จจริงสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กองทุนผู้สูงอายุ จัดตั้งตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๓ ซึ่งกำหนดให้มีการ จัดตั้ง “กองทุนผู้สูงอายุ” ขึ้นในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โครงสร้างการบริหารงานกองทุน ผู้สูงอายุดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ ภายใต้พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ให้มีศักยภาพความมั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรที่ดำเนินงาน เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง ที่มาของเงินกองทุนได้มาจาก งบประมาณจากรัฐบาล

กองทุนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินที่ได้รับจาก งบประมาณรายจ่ายประจำปี เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้ เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือ องค์กรระหว่างประเทศ เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมาย หรือโดย นิติกรรมอื่น ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

รูปแบบการให้กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพของกองทุนผู้สูงอายุ คือ

๑. การกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพเป็นรายบุคคล โดยให้กู้ยืมได้คนละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท และต้องชำระคืนเป็นรายงวดในระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย

๒. การกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพเป็นกลุ่ม โดยให้กู้ยืมกลุ่มละไม่น้อยกว่า ๕ คน ได้กลุ่มละ ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และต้องชำระคืนเป็นรายงวดในระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย

ผู้ค้าประกันให้กับผู้ขอรับการสนับสนุนการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ต้องมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้ที่มีรายได้ประจำ ไม่อยู่ระหว่างเป็นผู้ค้าประกันให้กับบุคคลอื่นที่กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพประเภทรายบุคคล และไม่อยู่ระหว่างเป็นผู้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุประเภทรายบุคคล

การประชาสัมพันธ์กองทุนผู้สูงอายุ

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุได้มีการผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนผู้สูงอายุ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ได้กำหนดแผนงานปฏิบัติ ประกอบด้วย การจัดทำแผ่นพับ คู่มือกองทุนผู้สูงอายุ โปสเตอร์ สปอตวิทยุ เว็บไซต์ การจัดนิทรรศการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยขอความร่วมมือไปยังประชาสัมพันธ์ทุกจังหวัด สถานีวิทยุชุมชนทั่วประเทศ สถานีวิทยุที่อยู่ในสังกัดของกองทัพบก ตำรวจ กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ สถานีผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย และชมรมผู้สูงอายุต่าง ๆ โดยการจัดส่ง CD สปอตวิทยุให้หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์พร้อมทั้งผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร โปสเตอร์ เพื่อกระจายลงไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ และมีการระดมทุนด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบมอบให้ทางกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กับกระทรวงมหาดไทย ประชาสัมพันธ์กับผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ แต่ไม่ประสงค์ที่จะรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสามารถบริจาคเข้ากองทุนผู้สูงอายุได้ เพื่อไว้ดำเนินงานในกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ปัจจุบันพบเห็นผู้ที่มีร่างกายปกติจำหน่ายสลากของผู้พิการมากกว่าผู้พิการ หน่วยงานควรพิจารณามาตรการหรือหาแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่จะรับสลากไปจำหน่าย เนื่องจากเห็นว่าคนพิการยังไม่ได้รับประโยชน์จากเรื่องดังกล่าวอย่างแท้จริง

๒. กองทุนควรสร้างมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรองเป็นผู้พิการในประเทศไทย เพื่อมิให้มีความเหลื่อมล้ำในเรื่องสิทธิหรือสวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับจากรัฐ ดังนั้น ควรมีเกณฑ์การวัดจากแพทย์ผู้รับรองว่าเป็นผู้พิการให้เป็นมาตรฐานเดียวกันจะได้ไม่เหลื่อมล้ำในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของแต่ละบุคคล

๓. การกู้ยืมเงินในกองทุนผู้สูงอายุบางจังหวัดได้รับการอนุมัติเร็ว บางจังหวัดอนุมัติช้า ซึ่งอาจเป็นเพราะบุคคลในการทำงานมีไม่เพียงพอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรพิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวประกอบกับในการปล่อยกู้ของกองทุนมีความซ้ำซ้อนกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ซึ่งเป็นการเพิ่มหนี้สินให้กับผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงไม่ควรที่จะให้ผู้สูงอายุไปทำการเกษตร ควรส่งเสริมอาชีพให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

๔. ผู้สูงอายุมีความต้องการที่จะขอกู้ยืมเงินเพื่อไปประกอบอาชีพมีจำนวนมาก ในขณะที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีงบประมาณจำนวนน้อยซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้น ควรพิจารณาเรื่องงบประมาณให้เพียงพอต่อผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เพื่อดูแลผู้สูงอายุได้ทั่วถึง กรณีเป็นไปได้รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ด้วย

๕. สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุควรสนับสนุนโครงการผู้สูงอายุในรูปแบบของการออกกำลังกาย เนื่องจากผู้สูงอายุต้องได้รับการดูแลในเรื่องสุขภาพ ไม่ควรไปสนับสนุนในเรื่องอาชีพ

๖. สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุได้มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุประกอบอาชีพต่าง ๆ แล้วควรมีช่องทางตลาดในการจำหน่ายสินค้าเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุ จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๗. การอนุมัติการกู้ยืมเงินเพื่อไปประกอบอาชีพ สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุควรพิจารณาผู้สูงอายุหรือกลุ่มผู้สูงอายุที่มีฐานะไม่ค่อยดี ไม่ควรอนุมัติให้กับผู้สูงอายุหรือกลุ่มผู้สูงอายุที่มีฐานะ เมื่อได้รับอนุมัติเงินน้อยก็ไม่ประสงค์ที่จะรับ ดังนั้น กองทุนควรมีหลักเกณฑ์หรือกระบวนการตรวจสอบอย่างเข้มงวด

๘. สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เพราะถ้าขาดการประชาสัมพันธ์ โอกาสที่จะได้รับการบริจาคจากองค์กรทางการกุศลหรือผู้ที่มีฐานะได้ยาก เพราะไม่ทราบช่องทางในการบริจาค ดังนั้น จะต้องมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง

๙. การให้ผู้สูงอายุกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพรายบุคคล โดยทางกองทุนให้กู้ยืมเงินรายบุคคลได้คนละไม่เกินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ในส่วนของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการสามารถให้ผู้พิการกู้ยืมเงินได้ จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น คณะกรรมการจึงขอให้ทางสำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุทบทวนหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้เหมือนกัน เพื่อประโยชน์แก่ผู้สูงอายุต่อไป

๑๐. สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุควรพิจารณาทบทวนในเรื่องการสร้างงานให้กับผู้สูงอายุ เพราะขณะนี้เรื่องดังกล่าวเป็นนโยบายของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติที่มอบหมายให้กระทรวงแรงงานเป็นเจ้าภาพในการส่งเสริมผู้สูงอายุ และสร้างโอกาสให้การมีงานทำให้กับผู้สูงอายุ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมได้มีมติให้สำนักงานกองบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมให้แก่คณะกรรมการ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

กองบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จะมีการแก้ไขในส่วนของการที่จะยกระดับสำนักงานเป็นนิติบุคคล สำนักงานมีแนวคิดอย่างไร

๒. สำนักงานได้มีงบอุดหนุนสำหรับสมาคมคนพิการต่าง ๆ เป็นจำนวนเท่าใดในแต่ละปี

๓. บุคคลที่เป็นอนุกรรมการบริหารของกองทุน ซึ่งส่วนมากจะเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ถ้าทางฝ่ายนิติบัญญัติหรือตัวแทนของคณะกรรมการสวัสดิการสังคมจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในกองทุนได้หรือไม่

๔. ผู้พิการทั้งหมดพิการด้วยเหตุอะไร เป็นโดยธรรมชาติหรือเกิดจากอุบัติเหตุที่เกิดจากการดื่มสุรา แล้วมีแนวทางแก้ไขอย่างไรหรือไม่ เพื่อจะได้ช่วยกันพิจารณาหาทางแก้ไขร่วมกัน

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ได้อนุมัติโครงการต่าง ๆ
ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ในการทำกิจกรรมของผู้สูงอายุในแต่ละจังหวัด มีการอนุมัติโครงการใดแล้วบ้าง

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๗
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และวิธีการดำเนินงานในการบริหารจัดการกองทุนคุ้มครองเด็ก และกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ที่เป็นสวัสดิการให้กับเด็กและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ โดยเชิญผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ และผู้อำนวยการกองบริหารกองทุน

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กองบริหารกองทุน

๑. นายนิธิวัตร จันทร์สังข์	ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุน
๒. นางสาวภูริษา อินทวงษ์	ผู้อำนวยการส่วนช่วยเหลือและคุ้มครองฯ

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสคนพิการและผู้สูงอายุ

๑. ว่าที่ร้อยตรีศรัณย์ สมานพันธ์	รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพ ฯ
๒. นายมงคล จันทร์บำรุง	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก

ผลการพิจารณา

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีภารกิจในการดูแลมาตรการ การกลไก ตลอดจนนวัตกรรมในเรื่องของการส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วน กองทุนคุ้มครองเด็กจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์ของเด็ก สำหรับภารกิจของกองทุนคุ้มครองเด็ก ในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและครอบครัว ครอบครัวอุปถัมภ์ หรือบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูเด็ก โดยต้องเป็นผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน และไม่ได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งทุนอื่นใด หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอเป็นรายบุคคล โดยให้การสนับสนุนโครงการด้านเด็กในหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนเป็นรายโครงการ กำหนดเงื่อนไข ดังนี้

กรณีหน่วยงานภาครัฐ ต้องเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์และกิจการเพื่อการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัว และครอบครัวอุปถัมภ์ และโครงการที่ขอรับการสนับสนุนต้องเป็นโครงการริเริ่มใหม่ หรือเป็นโครงการที่ไม่สามารถขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณปกติได้ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

กรณีองค์กรภาคเอกชน ต้องเป็นองค์กรที่บุคคลรวมกันขึ้นเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์และกิจการในการสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพ และการส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์ และต้องเป็นโครงการที่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการ และแหล่งทุนอื่นๆ สำหรับวิธีการดำเนินการจะพิจารณาจากกลุ่มเป้าหมายที่ขอรับการสงเคราะห์หรือขอรับการสนับสนุนจากเงินกองทุนคุ้มครองเด็ก โดยผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการ ฯ ต่อไป

สำหรับเกณฑ์รายการค่าใช้จ่ายที่ให้การสนับสนุนประกอบด้วย ค่าเลี้ยงดู ค่าพาหนะ หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สำหรับเด็ก ครั้งละไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อเด็กหนึ่งคน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา และอุปกรณ์การศึกษาค่าใช้จ่ายครอบครัวของเด็กในกรณีที่มีปัญหาความเดือดร้อนของครอบครัว ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกายอุปกรณ์แก่เด็กพิการ และดูแลสุขภาพตามความเห็นและคำวินิจฉัยของแพทย์ การสงเคราะห์เกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค และค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม (DNA) เป็นต้น ในการยื่นขอรับความช่วยเหลือ กรณีเด็กมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในท้องที่กรุงเทพมหานครสามารถยื่นได้ ณ สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร กรณีเด็กมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในต่างจังหวัด สามารถยื่นได้ ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

กองบริหารกองทุน

กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน สำหรับภารกิจของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มีภารกิจในการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ประเภทบุคคลและให้การสนับสนุนโครงการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชนด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ประเภทโครงการ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ต่างๆ ดังนี้

๑. ประเภทบุคคล จะต้องเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ โดยกองทุนสามารถให้ความช่วยเหลือการคุ้มครองความปลอดภัย และการช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่ สำหรับเกณฑ์ค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการครองชีพ ไม่เกินวงเงินครั้งละ ๓,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท และให้รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าพาหนะ ค่าอาหารระหว่างติดต่อรักษาพยาบาล ไม่เกินวงเงินครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ ให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท และค่าขาดประโยชน์นำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติให้จ่ายในอัตราวันละไม่เกิน ๒๐๐ บาท เป็นระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี นับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ และค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือเป็นเครื่องอุปโภคบริโภค ไม่เกินวงเงินครั้งละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นต้น

๒. ประเภทโครงการ หน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กรณีองค์กรเอกชนจะต้องเป็นองค์กรที่บุคคลรวมกันขึ้นและได้จดทะเบียนด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนดเงื่อนไขดังนี้

กรณีหน่วยงานภาครัฐ ต้องเป็นโครงการที่ริเริ่มใหม่ หรือเป็นโครงการที่ไม่สามารถขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณปกติได้ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ กรณีเป็นองค์กรเอกชน ต้องเป็นโครงการที่มีการดำเนินงานมาแล้ว ซึ่งมีทุนอยู่บางส่วน หรือเป็นโครงการริเริ่มใหม่ ทั้งนี้ โครงการนั้นต้องไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการหรือแหล่งทุนอื่น หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ ทั้งนี้ ลักษณะโครงการจะต้องมีวัตถุประสงค์และกระบวนการในการดำเนินงานชัดเจน มีผลต่อการแก้ไขปัญหาความช่วยเหลือ

หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหาย หรือการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของบุคคล หรือหน่วยงาน หรือประชาชนเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหาย หรือการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ สำหรับเกณฑ์ค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามอัตราและรายการตามกฎเกณฑ์ของทางราชการ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอัตราหรือรายการตามกฎเกณฑ์ของทางราชการ ให้ใช้อัตราหรือรายการที่เป็นปัจจุบัน หรือกรณีที่อัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายกำหนดไว้ ไม่สามารถใช้นำมาดำเนินงานได้อย่างเพียงพอกับความจำเป็น หรือกรณีที่ไม่มีอัตราเงินและรายการกำหนดไว้ ให้นำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนพิจารณาเป็นกรณีไป สำหรับรอบการพิจารณาโครงการกองทุนจะเปิดรับโครงการตลอดปี โดยจะพิจารณาโครงการประมาณเดือนละหนึ่งครั้ง

ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือเด็กและการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ให้มากขึ้นกว่าเดิม
๒. ในการดำเนินงานของกองทุน จะถูกจำกัดด้วยกฎระเบียบต่าง ๆ เห็นควรให้เชิญหน่วยงานหลักซึ่งทำหน้าที่ในการวางแผนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงยุติธรรม มาให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการเพิ่มเติม
๓. ในการดำเนินงานของกองทุนนั้น ส่วนใหญ่กองทุนจะให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการโดยให้งบประมาณสนับสนุนผ่านมูลนิธิต่างๆ ทำให้กองทุนไม่เป็นที่รู้จัก ประชาชนส่วนใหญ่จะรู้จักเฉพาะมูลนิธิเอกชน แต่ไม่รู้จักหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนเงิน ปัจจุบันการทำงานของกองทุนจึงมีลักษณะเหมือนธนาคารทำหน้าที่ในการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ที่มาขอรับความช่วยเหลือ คณะกรรมการมีความเห็นว่ากองทุนควรปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานโดยเปลี่ยนจากการทำงานในเชิงรับมาเป็นการทำงานในเชิงรุก เพื่อให้การทำงานของกองทุนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๔. ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้กำหนดกรอบของการดำเนินงานของกองทุนไว้ ทำให้ไม่สามารถทำงานในเชิงรุกได้ ทั้งนี้ ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุนรับจะนำข้อมูลการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการเสนอผู้บริหารกระทรวงต่อไป
๕. ในการให้ความช่วยเหลือเงินเยียวยาผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ มีหลายหน่วยงานได้ให้ความช่วยเหลือเยียวยา ซึ่งอาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนได้ คณะกรรมการเห็นว่า ควรนำเรื่องดังกล่าวเสนอเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางเรื่องเงินเยียวยาผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์
๖. นักสังคมสงเคราะห์ควรแจ้งสิทธิและให้ข้อมูลที่ชัดเจนแก่ผู้เสียหายเพื่อให้ผู้เสียหายได้รับทราบถึงสิทธิและประโยชน์จากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ทั้งยังเป็นผลงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อีกด้วย

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๘
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕

**พิจารณาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และวิธีการดำเนินงานในกองทุนสนับสนุนส่งเสริมการจัด
สวัสดิการสังคม ที่เป็นหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชน**

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ

๑. นายชินชัย ชีเจริญ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาตรฐานการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการ
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการ
สังคมแห่งชาติ
๒. นายนิธิวัชร จันทร์สังข์	ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุน

ผลการพิจารณา

กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่ปรับปรุงแก้ไข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมาย เป็นแม่บทในการจัดสวัสดิการสังคมในส่วนภาครัฐและภาคเอกชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมโดยองค์กรภาคประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกและเกิดระบบการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคม และชุมชน เสริมสร้างความมั่นคงให้เป็นไปอย่างทั่วถึงเหมาะสมและเป็นธรรม

คณะกรรมการบริหารกองทุน

ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธาน อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นรองประธาน ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติแต่งตั้งจำนวนห้าคน ผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์อย่างน้อยสองคน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างน้อยไม่เกินสองคน

รูปแบบการดำเนินงาน

กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมมีการดำเนินงาน ๒ รูปแบบ คือ

๑. การดำเนินงานกองทุนระบบปกติ ให้องค์การสวัสดิการสังคมเขียนโครงการเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมได้โดยตรง ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อช่วยดำเนินงาน คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีการประชุมเพื่ออนุมัติโครงการทุกเดือน

๒. การดำเนินงานกองทุนในระบบการกระจายกองทุนไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น เป็นการดำเนินงานเชิงรุกเพื่อให้กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมเป็นกองทุนที่กระจายอำนาจการดำเนินงาน และส่งเสริมการจัดสวัสดิการไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึงเหมาะสมและเป็นไปธรรมตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ซึ่งมาจากผู้แทนภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และมอบอำนาจให้คณะกรรมการ ฯ อนุมัติโครงการ เสิ่งประเด็นและเชิงพื้นที่ในระดับจังหวัดตามกรอบวงเงินที่กำหนดให้ในแต่ละปี โดยมีเงื่อนไขโครงการ ที่เสนอต้องมาจากการประชุมระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและโครงการที่ลงพื้นที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมทบงบประมาณตามศักยภาพ

องค์กรที่สามารถเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนมีดังนี้

๑. **องค์กรสาธารณประโยชน์** คือ มูลนิธิ สมาคมหรือองค์กรภาคเอกชน การรวมตัวของ ประชาชนเพื่อจัดสวัสดิการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กลุ่ม ชมรม คณะกรรมการ ที่ได้รับการรับรอง ให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม มีจำนวนทั้งสิ้น ๓,๐๖๘ แห่ง

๒. **องค์กรสวัสดิการชุมชน** คือ องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัด สวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กร สวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม มีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๘๑๖ แห่ง

๓. **หน่วยงานของรัฐ** คือ กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีฐานะ เป็นกรม ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม

กรอบวงเงินโครงการที่ให้การสนับสนุน

๑. โครงการขนาดเล็ก หมายถึง โครงการที่ขอสนับสนุนในวงเงินไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

๒. โครงการขนาดกลาง หมายถึง โครงการที่ขอสนับสนุนในวงเงินเกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๓. โครงการขนาดใหญ่ หมายถึง โครงการที่ขอสนับสนุนในวงเงินเกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ โครงการที่มีวงเงินเกิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมพิจารณาเป็นรายกรณีไป

รอบการพิจารณาโครงการ

๑. **ระบบปกติ** เปิดรับโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุน ฯ ได้ทั้งปี มีการประชุมเพื่อพิจารณา อนุมัติทุกเดือน

๒. **ระบบกระจาย** ใช้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการจัด สวัสดิการสังคม หลักการในการกระจายลงพื้นที่เน้นการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมประเด็นปัญหาและ การกิจ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการบูรณาการงานและมีส่วนร่วมทุกระดับ

การยื่นขอสนับสนุนจากกองทุน ฯ

กำหนดระยะเวลาการยื่นโครงการ โดยให้ยื่นที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด/สำนักพัฒนาสังคมกรุงเทพมหานคร การพิจารณาอนุมัติโครงการดำเนินการโดยคณะกรรมการ บริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัด/สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ซึ่งการพิจารณา โครงการจะเป็นไปตามระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด (อนุมัติโครงการให้เสร็จภายใน เดือนมิถุนายนของทุกปี)

หลักเกณฑ์การพิจารณา

โครงการควรมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์สังคมระดับต่าง ๆ เช่น ของกระทรวง จังหวัด ท้องถิ่น ผลสำเร็จของโครงการสามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ ความร่วมมือและบทบาทของภาคีเครือข่าย เช่น อบต. องค์การของรัฐ หน่วยงานในพื้นที่ ความสัมพันธ์กับโครงการอื่นในหน่วยงานเดียวกันและของหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์กับโครงการอื่น และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน ลักษณะโครงการแสดงให้เห็นถึงความยั่งยืน ความต่อเนื่อง หรือมีกลไกที่ขยายผลต่อไปได้ แม้กองทุนจะไม่ได้สนับสนุนในปีต่อ ๆ ไป การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการทั้งกลุ่มที่ส่งผลกระทบ ต่อความสำเร็จของโครงการ หรือกลุ่มที่อาจจะได้รับผลกระทบจากโครงการเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม ในการบริหารบุคคลเหล่านี้ มีตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงความสัมฤทธิ์ของโครงการ มีรูปแบบ วิธีการประเมินผล ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ จนถึงปี ๒๕๕๕ กองทุนได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลทั้งสิ้น ๘๖๐ ล้านบาท มีองค์การสวัสดิการสังคมได้รับการสนับสนุนในการดำเนินโครงการด้านการจัดสวัสดิการสังคมทั้งสิ้น ๖,๕๑๕ องค์การ ๖,๙๓๗ โครงการ จำนวนเงินที่อนุมัติ ๗๗๒,๐๒๖,๐๘๒ บาท องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สมทบงบประมาณในการดำเนินโครงการระบบกระจาย ทั้งสิ้น ๗๗,๕๒๔,๕๘๘ บาท ในแต่ละปีมี ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้รับประโยชน์จากกองทุนกว่าหนึ่งล้านราย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. โครงการตามจังหวัดที่ได้รับการพิจารณาจากกองทุน มีหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการคือ โครงการที่เสนอต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร ความเชื่อมโยงระหว่างโครงการกับยุทธศาสตร์ สังคมระดับต่าง ๆ มีตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงความสัมฤทธิ์ของโครงการ ๒ ระดับ คือ ระดับผลผลิต และระดับ ผลลัพธ์ และมีการประชาสัมพันธ์จัดทำแผ่นซีดีเพื่อเผยแพร่ผลงานโครงการต่าง ๆ และทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์แห่งประเทศไทยของกรมประชาสัมพันธ์

๒. ในปัจจุบันการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความล่าช้า มีสาเหตุมาจากการเริ่มต้นใช้งบประมาณใหม่ โดยในปี ๒๕๕๕ ทุกหน่วยงานได้ถูกปรับงบประมาณลดลง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากสถานการณ์น้ำท่วม

๓. โครงการคนหลังห้องเขาสวนกวาง โครงการกลุ่มกอบแก้ว โครงการเหล่านี้เป็นกิจกรรมจิตอาสา เป็นการรวมกันของสมาชิกที่สร้างผลประโยชน์เพื่อสังคม เพื่อให้สืบทอดเจตนารมณ์ รัฐบาลสามารถสมทบ งบประมาณช่วยเหลือได้หากไม่เคยได้รับงบประมาณจากส่วนราชการ และแหล่งทุนอื่น

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๙
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับรายละเอียดและแนวทางในการจัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
รวมถึงทิศทางการบริหารงาน บทบาทหน้าที่และวิธีดำเนินงานในการบริหารจัดการกองทุน

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

๑. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
๒. นางสาววันเพ็ญ สุวรรณวิสิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย

ผลการพิจารณา

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาสตรี โดยการจัดตั้ง กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน การพัฒนาอาชีพ การสร้างโอกาสในการทำงานและสร้างรายได้ การพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่าย การเพิ่มบทบาทและสร้างภาวะผู้นำสตรี การรณรงค์ให้สังคมเข้าใจปัญหาสตรีในทุกมิติ การเฝ้าระวังดูแลปัญหา และการช่วยเหลือเยียวยาสตรี การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ ตลอดจนการส่งเสริมและการพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ สวัสดิการให้แก่สตรี โดยผ่านองค์กรสตรีในทุกจังหวัดของประเทศ

เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงจำเป็นต้องมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีขึ้น ซึ่งระเบียบดังกล่าวนี้ ปัจจุบันได้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หากแต่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งร่างระเบียบดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งก่อนเสนอให้นายกรัฐมนตรีลงนามเพื่อประกาศบังคับใช้ต่อไป ซึ่งขณะนี้นายกรัฐมนตรียังมิได้ลงนาม ดังนั้น หลักเกณฑ์และรายละเอียดของการบังคับใช้จึงยังไม่มี ความชัดเจนแน่นอน อย่างไรก็ตามคณะทำงานยกร่างระเบียบดังกล่าวนี้เชื่อว่า หลักเกณฑ์และรายละเอียดต่างๆจะแล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้ชี้แจงแนวทางในการดำเนินงานกองทุนฯ ด้วยตนเอง ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

นอกจากนี้ คณะทำงานยังกำหนดแผนงานให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และประชาชนใน ๔ ภาค อันได้แก่

๑. ในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จะเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่อยู่อาศัยในภาคกลาง ณ โรงแรมรามารการ์เด็น
๒. ในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จะเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร ณ โรงแรมรามารการ์เด็น
๓. ในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จะเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่อยู่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ โรงแรมเจริญธานี ปรีณิเศส จังหวัดขอนแก่น
๔. ในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จะเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่อยู่อาศัยในภาคใต้ ณ โรงแรมทวินโลตัส จังหวัดนครศรีธรรมราช
๕. ในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จะเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่อยู่อาศัยในภาคเหนือ ณ โรงแรมอิมพีเรียลแม่ปิง จังหวัดเชียงใหม่

หลังจากนั้น ในระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จะได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการพัฒนาบทบาทสตรีทั่วประเทศ รวมถึงการตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นคณะกรรมการในการบริหารกองทุน และในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันสตรีสากล กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะได้ดำเนินการจัดงานวันสตรีสากล และจะได้เปิดตัวกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อย่างเป็นทางการ พร้อมกันนี้ นายกรัฐมนตรีจะได้ดำเนินการโอนเงินกองทุนไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยในเบื้องต้นนี้ งบประมาณแต่ละจังหวัดโดยเฉลี่ยจะอยู่ที่ประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนายกรัฐมนตรีว่าจะเห็นชอบในการจัดแบ่งงบประมาณเช่นไร ซึ่งในเบื้องต้นมีกรอบแนวคิด ๓ แบบ กล่าวคือ ๑. แบบเฉลี่ยทุกจังหวัดเท่ากัน ซึ่งทุกจังหวัดจะได้ ๑๐๐ ล้านบาท ๒. แบบแบ่งเป็นกลุ่มขนาดจังหวัดเป็น เล็ก กลาง และใหญ่ แบบสุดท้ายได้แก่ แบบคำนวณตามจำนวนประชากรหญิงในแต่ละจังหวัดซึ่งในกรณีนี้ แต่ละจังหวัดจะได้รับไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรหญิงในจังหวัด

ในเบื้องต้นนี้ งบประมาณที่จะใช้ในการจัดตั้งกองทุนมีทั้งสิ้นประมาณ ๗,๗๐๐ ล้านบาท ซึ่งหากได้มีการจัดสรรงบประมาณลงไปที่จังหวัดแล้ว เงินที่ได้รับการจัดสรรจะถูกเก็บไว้ที่จังหวัด แต่ผู้ที่จะอนุญาตให้ใช้จะอยู่ที่ตำบลสำหรับการสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุน ฯ เพื่อรับสิทธิประโยชน์จากกองทุน ฯ นั้น รัฐบาลได้กำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๗ กระทรวง อันได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงแรงงาน จะได้ร่วมมือกันดำเนินการรับสมัครสมาชิกกองทุนจากประชาชนทั่วประเทศ โดยสามารถสมัครได้ที่หมู่บ้านของตนเอง นอกจากนี้ยังสามารถรวมกันเป็นกลุ่มจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน เพื่อขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุน ฯ แบบกลุ่มได้ด้วย อย่างไรก็ตาม หากประชาชนสนใจจะเป็นสมาชิกกองทุนในรูปแบบใดแล้ว จะต้องไม่เป็นสมาชิกกองทุน ฯ ในแบบกลุ่มอื่นอีก เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อน และแม้ว่าในจังหวัด หรือในหมู่บ้านใดมีกลุ่มองค์กรที่ทำงานด้านสตรีอยู่ก่อนแล้ว และองค์กรเหล่านั้นมีความประสงค์จะใช้สิทธิในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนี้ องค์กรนั้น ๆ ก็ยังต้องมาลงทะเบียนเพื่อสมัครเป็นสมาชิกอีกครั้งด้วย โดยสมาชิกแบบบุคคลธรรมดา นั้นจะต้องเป็นสตรีที่มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี ซึ่งการยื่นใบสมัคร และเอกสารประจำตัวประกอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิกจะต้องยื่นด้วยตนเองเท่านั้นเนื่องจากแนวคิดในการจัดตั้งกองทุนฯ นี้ เป็นไปเพื่อพัฒนาสตรีเท่านั้น สมาชิกผู้ประสงค์จะใช้สิทธิประโยชน์ตามกองทุนจะต้องเป็นเพศหญิง อย่างไรก็ตาม ผู้ชายสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาบทบาทสตรีได้ เช่น เป็นวิทยากรในการบรรยายหรือฝึกอบรม กระทั่งการตั้งองค์กรเพื่อดำเนินงานด้านสตรี เป็นต้น

ในประเด็นสิทธิประโยชน์จากกองทุนอันเกี่ยวกับการใช้เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย หรืออาจอธิบายง่าย ๆ ว่าเป็นการปล่อยสินเชื่อให้สตรีกู้ยืมเงินจากกองทุน ในกรณีนี้ คณะกรรมการกองทุนหมุนเวียนเห็นว่า กรณีการให้กู้ยืมเงินจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนี้ควรจะให้เฉพาะสมาชิกองค์กรกลุ่มเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิกู้ยืมเงิน ทั้งนี้ เพราะหากให้สตรีแต่ละบุคคลสามารถกู้ยืมจากกองทุนได้จะเกิดปัญหาความซ้ำซ้อนกับแนวคิดกองทุนหมู่บ้าน อย่างไรก็ตาม ในขณะนี้มีการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนของสมาชิกกองทุน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะแบบกลุ่มหรือแบบรายบุคคล

ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. เนื่องจากในปัจจุบันความพยายามในการตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ทำให้ประชาชนมีความสับสนถึงหลักความเสมอภาค ระหว่างเพศชายและหญิง ดังนั้น หากรัฐบาลจะได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักการและความจำเป็นในการตั้งกองทุนแล้วก็จะทำให้เกิดความสมานฉันท์ในพื้นที่ได้ โดยในการนี้ คณะกรรมการเห็นว่ารัฐบาลอาจดำเนินการจัดทำเป็นหนังสือเวียนส่งถึงนายอำเภอทุกพื้นที่ทั่วประเทศเพื่อให้นายอำเภออธิบายและทำความเข้าใจกับประชาชนทั่วประเทศ

๒. เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่รับทราบและเข้าใจว่าแต่ละจังหวัดจะได้รับงบประมาณเพื่อตั้งกองทุนจังหวัดละ ๑๐๐ ล้านบาท ซึ่งข้อเท็จจริงจำนวนงบประมาณดังกล่าวนี้เป็นจำนวนโดยเฉลี่ย ซึ่งแต่ละจังหวัดจะได้รับไม่เท่ากัน ดังนั้น จะต้องพยายามทำความเข้าใจกับประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

๓. แม้ว่าการจัดสรรงบประมาณของกองทุนไปยังจังหวัดต่าง ๆ นั้นยังไม่มีคำแนะนำว่าจะใช้หลักเกณฑ์ใดเป็นตัวชี้วัดในการกำหนดจำนวนงบประมาณที่แต่ละจังหวัดควรจะได้รับ ซึ่งในการนี้ คณะกรรมการเห็นว่าหลักเกณฑ์สัดส่วนจำนวนประชากรผู้หญิงเพื่อกำหนดจำนวนงบประมาณเป็นหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมมากที่สุด เพราะสามารถสร้างความเป็นธรรมกับประชาชนได้ดีที่สุด

๔. เนื่องจากหลักการของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีความแตกต่างจากกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน การจะนำระเบียบการดำเนินการกองทุนอื่นมาปรับแก้เล็กน้อยคงไม่ถูกต้องเท่าที่ควร ดังนั้น ระเบียบต่างๆที่นำมาบังคับใช้ในการดำเนินงานของกองทุนจะต้องมีความเหมาะสม ครอบคลุม และโปร่งใส นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงว่าผู้หญิงมีส่วนสำคัญในการช่วยแก้ไขปัญหาสังคมเป็นอย่างสูงด้วย

๕. หากสามารถโอนงบประมาณเข้ากองทุนในจำนวนที่เท่ากันทุกจังหวัด เฉพาะในครั้งแรกนี้ ก่อนก็จะเป็นการดีมาก ส่วนในครั้งต่อไปให้โอนเท่าที่งบประมาณยังขาดเหลือจากการคำนวณตามอัตราส่วนประชากรผู้หญิงในแต่ละจังหวัด

๖. ปัจจุบันนี้ในพื้นที่ต่างจังหวัดเริ่มมีกลุ่มสตรีรวมตัวกัน มีการจัดเก็บสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ตลอดจนมีการเรียไรเงิน โดยอ้างว่าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หากยังปล่อยให้มีการเช่นนี้เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิด และเป็นปัญหาในอนาคต ดังนั้น หากรัฐบาลสามารถประชาสัมพันธ์และหาวิธีป้องกันมิให้มีการหลอกลวงประชาชนในประการเช่นนี้แล้วก็จะเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ปัญหาความซ้ำซ้อนของสมาชิกกองทุนฯ เป็นต้น

๗. เนื่องจากร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในส่วนคุณสมบัติของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิยังไม่มีกำหนดอายุขั้นต่ำไว้ หากคณะทำงานร่างระเบียบได้กำหนดกรอบอายุขั้นต่ำของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็จะทำให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

ในประเด็นแนวคิดเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินจากกองทุนนั้น คณะกรรมการไม่ต้องการให้จำกัดสิทธิการให้กู้เฉพาะสมาชิกในแบบกลุ่มเท่านั้น แต่ประสงค์ให้สมาชิกกองทุนแบบรายบุคคลสามารถกู้เงินจากกองทุนได้ เพราะมีบางกรณีที่สตรีไม่สามารถกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านได้

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑๐
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และวิธีดำเนินงานในการบริหารจัดการกองทุนการออมแห่งชาติ

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กองทุนการออมแห่งชาติ

๑. นายสมชัย สัจจพงษ์	ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง/
กรรมการและรักษาการเลขาธิการกองทุนการออมแห่งชาติ
๒. นายชนะชัย ประยูรสิน	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการออมและการลงทุน
๓. นางสาวสุภาณี จันทรมาศ	ผู้อำนวยการส่วนนโยบายระบบการออม

ผลการพิจารณา

ปัจจุบันระบบการออมเพื่อการชราภาพของประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมแรงงานทุกกลุ่มอาชีพ ผู้ที่มีหลักประกันรายได้ยามชราภาพหรือเกษียณ คือ ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ลูกจ้างเอกชนที่เป็นผู้ประกันตนในกองทุนประกันสังคม และพนักงานรัฐวิสาหกิจหรือลูกจ้างเอกชนที่มีการส่งเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๑๔.๖ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๗ ของประชากรวัยแรงงานทั้งหมด ในขณะที่มีแรงงานนอกระบบประมาณ ๒๔.๑ ล้านคน และกลุ่มผู้มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่ไม่อยู่ในภาคแรงงานอีกประมาณ ๑๑.๔ ล้านคน รวมทั้งสิ้น ๓๕.๕ ล้านคน ยังไม่ได้รับความคุ้มครอง กระทรวงการคลังจึงได้เสนอแนวคิดและผลักดันให้มีการจัดตั้ง “กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)” ขึ้น เพื่อให้มีระบบการออมเพื่อการชราภาพที่ครอบคลุมทั่วถึง เท่าเทียมและเป็นธรรม และเพื่อให้แรงงานมีรายได้ในวัยสูงอายุในระดับพื้นฐาน หรือมีรายได้ต่อเนื่องใกล้เคียงกับระดับของเส้นความยากจน (Poverty Line) ซึ่งเป็นการป้องกันการตกสู่ความยากจนและสร้างความมั่นคงในชีวิตวัยชรา อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างวินัยการออมและส่งเสริมการออมภาคครัวเรือนซึ่งเป็นการเพิ่มเงินออมของประเทศในระยะยาว โดยพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ นั้น ได้กำหนดให้กองทุนสามารถเปิดรับสมาชิกได้เมื่อพ้น ๓๖๐ วันนับจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือตั้งแต่วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ซึ่งคาดว่าในปีแรก (พ.ศ. – ก.ย. ๒๕๕๕) จะมีผู้มาสมัครเป็นสมาชิกประมาณ ๕ แสนคน

กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เป็นหน่วยงานรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก เป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพในรูปของกองทุนแบบสมัครใจ มีภารกิจในการดำเนินงานเพื่อสร้างช่องทางการออมให้ประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบบำเหน็จบำนาญให้มีโอกาสได้รับเงินบำนาญรายเดือนตลอดชีวิต โดยสมาชิกจะต้องวางแผนการออมเงินและส่งเงินสะสมเข้ากองทุน ทางฝ่ายรัฐบาลจะร่วมสมทบเงินให้อีกจำนวนหนึ่ง เงินดังกล่าวจะนำไปลงทุนหาผลตอบแทนและเก็บอยู่ในบัญชีรายบุคคลของสมาชิกแต่ละราย และจะจ่ายคืนกลับให้เป็นเงินบำนาญรายเดือนหรือเงินดำรงชีพเมื่อสมาชิกมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์

การบริหารจัดการกองทุนการออมแห่งชาติ อยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการกองทุน ซึ่งมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน และเลขาธิการกองทุนการออมแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหารกิจการของกองทุน กำหนดนโยบายการลงทุน และกำกับดูแลการบริหารจัดการกองทุน และมีคณะอนุกรรมการ

การลงทุน ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นประธาน และรองเลขาธิการกองทุนการออมแห่งชาติ (ด้านการลงทุน) เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการลงทุน ด้านการกำหนดหลักเกณฑ์คัดเลือกสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน ต่อคณะกรรมการ ติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลดังกล่าว และรายงานผลเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ

ในการลงทุนนั้น ผู้จัดการกองทุนที่ได้รับมอบหมายจะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ กรณีที่ผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุนต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือน รัฐบาลจะรับประกันให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ตอบแทนโดยคำนวณผลตอบแทนที่ได้รับกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำดังกล่าวในวันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปี หรือเสียชีวิต

การสมัครเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย มีอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสมาชิกกองทุนอื่นหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง อย่างไรก็ตาม กองทุนได้เปิดโอกาสให้แก่ผู้มีอายุ ๕๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีก ๑๐ ปีนับแต่วันที่ตนเป็นสมาชิก โดยให้สมัครสมาชิกภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่กองทุนเปิดรับสมาชิก ในระยะเริ่มแรกสามารถสมัครสมาชิกได้ที่ธนาคารกรุงไทย และจะขยายช่องทางรับสมัครให้มากขึ้น เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารออมสิน หรือที่ทำการไปรษณีย์ต่อไป การสิ้นสมาชิกภาพเมื่ออายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เสียชีวิต หรือลาออกจากการเป็นสมาชิก

การจ่ายเงินเข้ากองทุน มาจาก ๒ ฝ่าย คือ สมาชิกจ่ายสะสม และรัฐบาลจ่ายสมทบ ดังนี้

๑. สมาชิกจ่ายเงินสะสมไม่ต่ำกว่าครั้งละ ๕๐ บาท แต่ในปีหนึ่งต้องไม่เกิน ๑๓,๒๐๐ บาท ซึ่งสามารถจ่ายเป็นรายเดือนหรือรายงวดก็ได้

๒. รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสม โดยมีอัตราตามที่กำหนดในบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัติ และเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งกำหนดให้

- สมาชิกอายุ ๑๕ - ๓๐ ปี ได้รับเงินสมทบร้อยละ ๕๐ ของเงินสะสมเข้ากองทุน แต่ไม่เกิน ปีละ ๖๐๐ บาท
- สมาชิกอายุ ๓๑ - ๕๐ ปี ได้รับเงินสมทบร้อยละ ๘๐ ของเงินสะสมเข้ากองทุน แต่ไม่เกิน ปีละ ๙๖๐ บาท
- สมาชิกอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ได้รับเงินสมทบร้อยละ ๑๐๐ ของเงินสะสมเข้ากองทุน แต่ไม่เกิน ปีละ ๑,๒๐๐ บาท

สิทธิประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ

๑. กรณีสมาชิกอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ให้มีสิทธิได้รับบำนาญจากเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวไปตลอดอายุขัย ทั้งนี้ ในวันที่คำนวณบำนาญ หากเงินในบัญชีของสมาชิกเมื่อคำนวณแล้วมีจำนวนน้อยกว่าบำนาญขั้นต่ำ จะได้รับ “เงินดำรงชีพ” เท่ากับบำนาญขั้นต่ำ หรือ ๕๐๐ บาท เป็นรายเดือนจนกว่าเงินในบัญชีจะหมด

๒. กรณีสมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ โดยให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบรวมถึงเงินสะสมและดอกผลที่ยังคงเหลืออยู่กับกองทุนจะจ่ายเป็นบำนาญให้สมาชิกเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี

๓. กรณีสมาชิกลาออกจากกองทุน สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบจะตกเป็นของกองทุน

๔. กรณีสมาชิกเสียชีวิต กองทุนจะจ่ายเงินที่มีอยู่ในบัญชีของสมาชิกผู้ตายให้แก่บุคคลที่สมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อกองทุน หรือหากมิได้แสดงเจตนาไว้จะจ่ายให้แก่ทายาท

ทั้งนี้ สิทธิการรับเงินทั้งปวงตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ นี้ เป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่อาจโอนแก่กันได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลการสมัครสมาชิกและการดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนการออมแห่งชาติให้ประชาชนได้รับทราบมากขึ้น สื่อที่ใช้จะต้องมีความชัดเจนในเรื่องเนื้อหา อ่านหรือศึกษาเข้าใจง่าย โดยประชาสัมพันธ์ผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ ตัวแทนจากกระทรวงหรือหน่วยงานที่เป็นคณะกรรมการกองทุน กลุ่มสมาชิกกองทุนที่อยู่ตามชุมชนทั่วประเทศ และควรประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อวิทยุชุมชนด้วย

๒. ควรปรับปรุงการบริหารจัดการภายในของกองทุนการออมแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในเรื่องปัญหางบประมาณที่มีจำกัด การสรรหาเลขาธิการที่ยังมีความล่าช้าและขาดความต่อเนื่อง ความยุ่งยากในการดำเนินการประชุมของกรรมการที่ประกอบด้วยข้าราชการระดับสูงที่เข้ามาเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง รวมทั้งการลงทุนของกองทุนให้คำนึงถึงการกระจายความเสี่ยง การกำหนดให้มีมาตรการความเสี่ยงที่ไม่ให้เกิดปัญหากับประชาชนที่เป็นสมาชิก

๓. ควรจัดสถานที่รับสมัครสมาชิกให้เข้าถึงพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรการบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาล ทั้งนี้ หากทางกองทุนการออมแห่งชาติยังไม่มีความพร้อมในการรับสมัครสมาชิกในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และกฎหมายไม่ได้ระบุบทลงโทษใดไว้ต่อการเลื่อนวันรับสมัครสมาชิกออกไป ก็ควรเลื่อนการเปิดรับสมัครในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ออกไปเป็นวันอื่น

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑๑
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับนโยบายหรือแนวทางในการจัดสวัสดิการให้กับ
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่เป็นอาสาสมัครทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน
และสังคม โดยเชิญอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นมาร่วมประชุม

.....

รายชื่อผู้มาชี้แจง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. นายทรงชัย โรหิตะชาติ	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย
๒. นางสาวนัยนา พลหาญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาวจันทร์เพ็ญ สุนทรเกตุ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายดุขฎิ สวัสดิ์วิทยากร	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
๒. นายโกมินทร์ อินรสังข์	นิติกรชำนาญการ

ผลการพิจารณา

จากการติดต่อประสานงานของฝ่ายเลขานุการ อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
มีภารกิจเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบบริหารจัดการน้ำ (กยน.) ที่ทำเนียบรัฐบาล
ส่วนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีภารกิจเข้าร่วมประชุมกับปลัดกระทรวงมหาดไทย
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่กระทรวงมหาดไทย โดยทั้งสองหน่วยงานได้มีหนังสือมอบหมาย
ผู้มาชี้แจงแทน ดังนี้

๑. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มอบหมายนายฉัตรป้อง ฉัตรภูมิ รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและ
นายทรงชัย โรหิตะชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย มาร่วมประชุมเมื่อถึง
กำหนดวันประชุม รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แจ้งว่าไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้
เนื่องจากไม่สบาย

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

มอบหมายนายดุขฎิ สวัสดิ์วิทยากร ผู้อำนวยการสำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

เนื่องจากพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗ วรรคแรก บัญญัติว่า บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดง
ความเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอลื่อนหรือหนังสือ
มอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมทั้งชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการสิทธิภายใน
สามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเชิญ

วรรคสาม ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญตามวรรคหนึ่ง
ต้องมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเชิญบุคคลดังกล่าว
อีกครั้งหนึ่ง

ประธานคณะกรรมการจึงได้มีการสอบถามความเห็นของคณะกรรมการว่าเห็นควร
ที่จะยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้มาชี้แจงแทนนั้น แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น
ต่อคณะกรรมการได้หรือไม่ ข้อเท็จจริงคณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่า ผู้ที่คณะกรรมการเชิญ
มาร่วมประชุมเพื่อแถลงข้อเท็จจริงดังกล่าว ยังไม่มีเหตุผลสมควรที่จะไม่มาร่วมประชุมกับคณะกรรมการ
ประการสำคัญการมอบหมายให้ผู้แทนมาแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการนั้น แม้จะเป็นผู้ที่มีความ
เข้าใจในเรื่องที่คณะกรรมการจะพิจารณาก็จริง แต่ไม่สามารถตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาแทนอธิบดีได้
ทั้งนี้ เมื่อมีพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวประกาศใช้แล้ว คณะกรรมการควรที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตาม
ที่กฎหมายกำหนด การที่อธิบดีของทั้งสองหน่วยงานไม่มาร่วมประชุมกับคณะกรรมการตามหนังสือเชิญ
ถือว่าไม่ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกอบกับ วัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการ
ต้องการให้อธิบดีมาชี้แจงนั้น คณะกรรมการต้องการความชัดเจน และการตอบข้อซักถามที่เป็นการ
ตัดสินใจของผู้มีอำนาจ สำหรับนำประเด็นที่ได้รับมาดำเนินการผลักดัน ในการให้ความช่วยเหลือเพื่อจัด
สวัสดิการให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ทำประโยชน์ให้กับประชาชน

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. การทำหนังสือเชิญหัวหน้าส่วนราชการของคณะกรรมการบางคน หัวหน้าส่วนราชการ
บางหน่วยงานไม่ประสงค์จะเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ โดยอ้างว่าติดภารกิจเร่งด่วนไม่สามารถ
เข้าร่วมประชุมได้ จึงได้มอบหมายผู้แทนมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ
จึงมีความเห็นว่าหน่วยงานนั้นๆ ไม่ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการในการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการ ทำให้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ไม่มีความศักดิ์สิทธิ์

๒. ในการประชุมคณะกรรมการในแต่ละครั้ง คณะกรรมการจะมีหนังสือเชิญประชุม
แจ้งล่วงหน้าเป็นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อหน่วยงานที่ได้รับหนังสือเชิญทราบถึงกำหนด
วันประชุมของคณะกรรมการดังกล่าวแล้ว ก็ควรที่จะมาเข้าร่วมประชุมตามที่คณะกรรมการกำหนด
หากมีภารกิจอื่นเร่งด่วนก็ควรที่จะมอบหมายผู้เกี่ยวข้องดำเนินการแทน เพื่อเป็นการให้ความสำคัญ
ต่อคณะกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติไม่ยอมรับฟังคำแถลงข้อเท็จจริงของบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยที่ประชุมเห็นควรให้เชิญอธิบดี
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มาร่วมประชุมอีกครั้ง

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑๒
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางทางการจัดสวัสดิการให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)
ที่เป็นอาสาสมัครทำงานสาธารณประโยชน์ให้กับประชาชนและสังคม

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒. นายทรงชัย โรหิตะชาติ	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย
๓. นางสาวนัยนา พลหาญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายวีรยุทธ เอี่ยมอำภา	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒. นายวรพัฒน์ พงศบุตร	ผู้อำนวยการส่วนการจัดการเงินอุดหนุน
และระบบงบประมาณ

ผลการพิจารณา

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เป็นอาสาสมัครมาจากภาคประชาชนทำหน้าที่ช่วยเหลือทางราชการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีหน่วยงานที่รับผิดชอบและกำกับดูแลการปฏิบัติงานในหลายระดับ เช่น ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกลาง มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บังคับบัญชาศูนย์ ศูนย์จังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาศูนย์ ศูนย์อำเภอมีนายอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชาศูนย์ เทศบาลมีนายกเทศมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาศูนย์ องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาศูนย์ เป็นต้น

ปัจจุบันกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีเจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) จำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๐๐,๓๖๑ คน มีภารกิจกำหนดเป้าหมายบริหารจัดการ กำลังพล การฝึกอบรมในส่วนของเงินค่าตอบแทนอาสาสมัครจะได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นครั้งคราว ตามที่ได้รับมอบหมายจากต้นสังกัด ปฏิบัติงานในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือนอกศูนย์ ไม่น้อยกว่า ๘ ชั่วโมง ให้เบิกเงินค่าตอบแทนได้ไม่เกินคนละ ๒๐๐ บาท เนื่องจากงบประมาณในแต่ละปีได้รับจำนวนน้อยกว่ากรมอื่น ๆ ทั้งหมดในกระทรวงมหาดไทย สวัสดิการด้านเครื่องแต่งกาย เช่น เครื่องแบบ ชุดฝึกสนาม เข็มขัด รองเท้า กรมปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สนับสนุน

กำหนดค่าตอบแทนใหม่

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความคิดริเริ่มในการจัดสวัสดิการ ค่าตอบแทนเป็นรายเดือนให้แก่สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ทั่วประเทศในอัตราเดือนละ ๖๐๐ บาท เป็นเงินงบประมาณ ๘,๖๔๒,๕๙๙,๒๐๐ บาทต่อปี ขณะนี้อยู่ระหว่างการสำรวจและรวบรวมข้อมูล เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีขออนุมัติงบประมาณเงินอุดหนุน โดยให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อโอนเงินงบประมาณให้ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา และเขตในกรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการจ่ายเงินรายเดือนให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

สวัสดิการและสิทธิประโยชน์

นอกเหนือจากการเบิกค่าใช้จ่ายเมื่อสั่งใช้ให้ปฏิบัติหน้าที่จากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยยังมีการจัดสวัสดิการอย่างอื่น ๆ ดังนี้

๑. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติ อปพร. ที่ได้เสียสละทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ

๒. รางวัล อปพร. ดีเด่น โดยในแต่ละปีจะมีการคัดเลือกและมอบรางวัล อปพร. ดีเด่นในวันครบรอบการก่อตั้ง อปพร. (วันที่ ๒๒ มีนาคมของทุกปี) จังหวัดละ ๑ - ๓ คน

๓. รางวัลแม่ดีเด่น โดยสภาสังคมสงเคราะห์ได้มอบหมายให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยคัดเลือกแม่ดีเด่นแห่งชาติ ประเภทแม่ของผู้เสียสละฝ่ายอาสาสมัคร อปพร. ปีละ ๔ คน โดยมีคุณสมบัติของแม่ดีเด่น

๔. รางวัลอาสาสมัครดีเด่นแห่งชาติ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มอบหมายให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพิจารณาคัดเลือก อปพร. ที่มีผลงานดีเด่นปีละ ๖ คน เพื่อเข้ารับโล่ประกาศเกียรติคุณอาสาสมัครดีเด่นแห่งชาติ ในวันสังคมสงเคราะห์แห่งชาติและวันอาสาสมัครไทย วันที่ ๒๒ ตุลาคม ของทุกปี

๕. การลดหย่อนอัตราค่าโดยสารรถไฟ ในอัตราร้อยละ ๒๐ ทุกกระยะทางเฉพาะการเดินทางรถนั่งชั้น ๓ ในช่วง ๔ เดือน ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายนของทุกปี

๖. การลดหย่อนค่าโดยสารรถประจำทางของบริษัทขนส่งจำกัด ในเส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๒ และหมวด ๓ ลงร้อยละ ๒๐ (เฉพาะค่าโดยสารไม่รวมค่าธรรมเนียม)

๗. การใช้วิทยุของทางราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร

มูลนิธิอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ดำเนินการจัดตั้งมูลนิธิอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสงเคราะห์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือทายาท กรณีบาดเจ็บ หรือเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ ส่งเสริมด้านสวัสดิการ แก่สมาชิก ทายาทและครอบครัว ส่งเสริมกิจกรรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งเสริมบำรุงขวัญอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ปฏิบัติหน้าที่ หรือบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ และร่วมมือกับองค์การกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์ ปัจจุบันมูลนิธิอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมียอดเงิน ๑,๐๒๒,๐๔๒ บาท

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่สนับสนุนกิจการของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทนมีกำหนดหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. กรณีเครื่องแต่งกาย อปพร. (เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอาจพิจารณาตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายค่าเครื่องแต่งกายอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) คนละไม่เกิน ๒ ชุดต่อปี แบบของเครื่องแต่งกายให้เป็นไปตามที่ราชการกำหนดและความเหมาะสมของฐานะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

๒. การจัดหาเครื่องแต่งกายชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วย หมวก เสื้อ กางเกง เข็มขัด รวมทั้งบัตรประจำตัว วุฒิบัตร และเข็มขัดเครื่องหมาย อปพร.

๓. เบิกจ่ายค่าตอบแทนกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งเรียกใช้ให้ปฏิบัติงานในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือนอกศูนย์ ไม่น้อยกว่า ๘ ชั่วโมง ให้เบิกเงินค่าตอบแทนได้ไม่เกินคนละ ๒๐๐ บาท

๔. กรณีเดินทางไปฝึกอบรมให้เบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ไม่เกินสิทธิ์ของข้าราชการท้องถิ่นระดับ ๑ หรือระดับปฏิบัติงาน เว้นแต่ผู้ที่เคยรับราชการให้เบิกได้ในระดับสุดท้ายก่อนพ้นจากราชการ

๕. เมื่อเกิดสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว ภัยอันเกิดจากไฟฟ้า เป็นต้น และผู้ว่าราชการจังหวัดได้ประกาศให้เป็นพื้นที่ภัยพิบัติฉุกเฉิน กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกคำสั่งให้ อปพร. เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ดังกล่าวให้เบิกค่าเบี้ยเลี้ยงในอัตราวันละ ๑๒๐ บาท และเพิ่มอีก ๑ เท่าของอัตราเบี้ยเลี้ยงข้างต้น และค่าอาหารเหมาจ่ายคนละ ๑๐๐ บาท ต่อ ๑ มื้อ

๖. การเบิกค่าตอบแทนให้แก่ อปพร. โดยใช้เงินตรองราชการ เมื่อมีการใช้ อปพร. ปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดอัตราการเบิกค่าตอบแทนสำหรับเจ้าหน้าที่ที่มีใช้ข้าราชการ หรือลูกจ้างของทางราชการ (อปพร.) ให้เบิกจ่ายตามอัตรากำลังงานขั้นต่ำตามประกาศของกระทรวงแรงงาน

๗. กรณีได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่จะได้รับเงินสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เนื่องจากการช่วยเหลือราชการปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยจะได้รับเงินชดเชยเป็นจำนวนเท่าของอัตราเงินเดือน (เช่น เสียชีวิตหรือทุพพลภาพขนาดหนัก จะได้ ๓๐ เท่าของอัตราเงินเดือน) สำหรับกรณีเสียชีวิตทายาทจะได้รับเงินชดเชย และค่าจัดงานศพ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ส่วนกรณีทุพพลภาพขนาดหนักจะได้รับเงินดำรงชีพในอัตราร้อยละห้าสิบบาทต่อเดือนด้วย โดยให้ใช้อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการที่ใช้อยู่ขณะประสบภัย (ปัจจุบันเท่ากับ ๘,๓๔๐ บาท) เป็นฐานในการคำนวณเงินสงเคราะห์ ฯ

ตัวอย่างเช่น อปพร. ที่ทุพพลภาพขนาดหนักจากการปฏิบัติหน้าที่ จะได้รับเงินสงเคราะห์ ฯ จำนวน ๓๐ คูณ ๘,๓๔๐ เท่ากับ ๒๕๐,๒๐๐ บาท และได้รับเงินดำรงชีพร้อยละห้าสิบของ ๘,๓๔๐ บาท เท่ากับ ๔,๑๗๐ บาทต่อเดือน และมีสิทธิ์ได้รับค่ารักษาพยาบาลตามที่จ่ายจริงด้วย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ควรเพิ่มค่าตอบแทนให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ให้ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท เทียบเท่ากับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) จัดให้มีโครงการอบรมวันละบาท การรักษายาบาลจากรัฐและมาตรการเยียวยาความปลอดภัยในชีวิตให้กับอปพร.

๒. กรณีการสำรวจข้อมูล อปพร. เพื่อออกระเบียบ กำหนดอัตราค่าตอบแทนใหม่ให้กับอปพร. นั้น ควรกำหนดกรอบการทำงาน การฝึกอบรม จำนวนเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร ฯ ที่ทำงานจริง ให้มีความชัดเจน เหมาะสมกับงบประมาณที่ตั้งไว้

๓. มูลนิธิอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อพพร.) มีแหล่งรายได้เข้าสมทบทุนมูลนิธิ
มาจากการจัดงานกุศลต่าง ๆ การออกงานกาชาด การขายสลากเป็นต้น เพื่อนำมาเป็นสวัสดิการให้กับ
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อพพร.)

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑๓
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย
ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยเฉพาะแนวทางในการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑. นางธนาภรณ์ พรมสุวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ฯ
๒. นางสาวสรานัญญ์ อนุมิตราธิกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์
๓. นางสาวปรีชญานี พรหมพันธ์	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

นางสาวบุศรา กาญจนาลัย	ผู้อำนวยการกองอาเซียน ๔

ผลการพิจารณา

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

บทบาทและภารกิจหลักของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีแนวทางในการดำเนินงานขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของประชาคมทั้ง ๓ เสาของอาเซียน ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งตามภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ล้วนแล้วแต่มีความเกี่ยวข้องกับประชาคมทั้ง ๓ เสาของอาเซียน เช่น บทบาทในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงของประเทศ (APSC) นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินนโยบายทางสังคมเพื่อบรรเทาผลกระทบจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จัดทำการศึกษาด้านสังคมเป็นครั้งคราวเพื่อตรวจสอบและประเมินผลต่อภาวะเศรษฐกิจ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามจากภารกิจที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เกี่ยวข้องโดยตรงก็คือภารกิจทางด้านสังคม จึงได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพหลักในแผนปฏิบัติการประชาคมสังคม – วัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงที่ทำอยู่เดิม โดยในส่วนนี้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีการประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการสร้างทักษะการประกอบการแก่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมส่งเสริม คุ้มครองสิทธิและสวัสดิการให้แก่กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าวมากยิ่งขึ้น

ในส่วนของกระบวนการขับเคลื่อนอยู่ในระหว่างการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนด้านสังคมและวัฒนธรรมโดยอยู่ในขั้นตอนในการพิจารณาของนายกรัฐมนตรี แต่อย่างไรก็ตามกระทรวงได้มีการดำเนินการในเบื้องต้นโดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อหารือแนวทางในการพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรม เพื่อจัดทำเป็นแผนงานและนำเสนอต่อกระทรวงต่างประเทศพิจารณาต่อไป นอกจากนี้ได้มีการติดตามการดำเนินงานหน่วยงานภายใต้ประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในฐานะผู้ประสานงานหลัก (Focal Point) รวมทั้งจัดทำแผนการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASCC Blueprint) ซึ่งประกอบไปด้วยเป้าหมาย ๖ ด้าน ประกอบด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม

ความยุติธรรมและสิทธิ ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และการลดช่องว่างทางการพัฒนา

บทบาทและแนวทางในการดำเนินงานของกระทรวงในเรื่องดังกล่าวที่ผ่านมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ รวมถึงได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงให้สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งทางด้านการเมือง ความมั่นคง

ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมวัฒนธรรม เน้นการสร้างระบบสวัสดิการให้กับประชาชน มีหลักประกันและมีความมั่นคงในชีวิต ผลักดันให้เกิดสังคมสวัสดิการ การพัฒนาสังคมเข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าประสงค์ให้ประชาชนได้รับสวัสดิการพื้นฐานอย่างทั่วถึงเป็นธรรม กำหนดแผนงานการจัดตั้งประชาคมและวัฒนธรรมอาเซียน เพื่อให้เป็นประชาคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชาชนจะต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเตรียมความพร้อมด้านการสวัสดิการสังคม ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้พิการ รวมถึงส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจและการมีส่วนร่วมของชุมชน นอกจากนี้กระทรวงยังได้อยู่ระหว่างการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์สวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ซึ่งนำต้นแบบมาจากแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวง โดยมีวิสัยทัศน์ที่สำคัญคือ ต้องการให้สังคมไทยมีระบบสวัสดิการถ้วนหน้าที่หลากหลายและเหมาะสม ประชาชนสามารถเข้าถึงหลักประกันทางสังคมอย่างทั่วถึง เป็นธรรม เน้นการมีส่วนร่วมในบริบทของสังคมในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม นำสังคมไทยให้มีลักษณะเกื้อกูลกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และพร้อมก้าวเข้าสู่ประชาคมโลกต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกันก็ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ศึกษาการปรับปรุงโครงสร้างของกฎหมายให้ครอบคลุมถึงประชากรในกลุ่มอาเซียน ประกอบกับการสร้างความตระหนักรู้โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวมากยิ่งขึ้น

สำหรับอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาในเรื่องการขาดแคลนงบประมาณ และบุคลากรในการดำเนินงาน ซึ่งในส่วนนี้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป

๒. กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานกลางในการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในฐานะสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติตามกฎหมายอาเซียน โดยได้มีการดำเนินการตามภารกิจที่สำคัญ ดังนี้

๑. ติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนงานจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งมีการตั้งคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน มีผู้แทนจากส่วนราชการต่าง ๆ และภาคเอกชนเป็นกรรมการเพื่อเป็นกลไกกลางระดับชาติเตรียมการประชุมสุดยอดอาเซียน ติดตามการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ตามแผนงานจัดตั้งประชาคมอาเซียน โดยมีกระทรวงที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในการติดตามการดำเนินการในแต่ละเสาหลัก จากสามเสาหลักของประชาคมอาเซียน ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง มีกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีกระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบ และประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักในการ

รับผิดชอบ นอกจากนี้ยังได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการในประเด็นอื่น ๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างประชาคมอาเซียนและการสร้างความตระหนักรู้แก่สาธารณชนไทยต่ออาเซียน ได้แก่ คณะกรรมการติดตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงของอาเซียน มีรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน และคณะกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์ประชาคมอาเซียน มีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นประธาน

๒. การผลักดันการปรับโครงสร้างส่วนราชการไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน โดยมีการหารือในคณะกรรมการอาเซียนและส่วนราชการต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานที่เป็นผู้ประสานงานหลักของประเทศไทยในองค์กรเฉพาะสาขาซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาปรับโครงสร้างที่เหมาะสมต่อไป

๓. การสร้างความตระหนักรู้และการเตรียมความพร้อมของคนไทย โดยกรมอาเซียนได้ดำเนินการเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและการเตรียมความพร้อมประชาชนไทยควบคู่กันไป โดยเน้นประเด็นหลัก ได้แก่ การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกของอาเซียน บทบาทของไทยต่ออาเซียน ผลประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากประชาคมอาเซียน รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะของประชาชนไทย เช่น การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ภาษาของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ภาษาประเทศคู่เจรจา รวมทั้งความรู้ในเรื่องของเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งกรมอาเซียนได้ร่วมมือกับส่วนราชการที่มีขอบข่ายดำเนินการในการสร้างตระหนักรู้ในวงกว้าง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กรมประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่กรมอาเซียนได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่ มีการสนับสนุนการจัดตั้งสมาคมอาเซียน – ประเทศไทย ผลิตสื่อความรู้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับอาเซียนเพื่อแจกจ่ายต่อหน่วยงานราชการ สถาบันศึกษาทุกระดับ รวมถึงสื่อมวลชนและสาธารณชน ดำเนินโครงการอาเซียนสัญจรในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศไทยเพื่อบรรยายให้ข้อมูลแก่ส่วนราชการ สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองท้องถิ่น รวมถึงส่งวิทยากรบรรยายให้แก่ส่วนราชการและภาคเอกชน ได้ทราบถึงข้อมูลในการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยต่อไป

๔. การกิจด้านสวัสดิการสังคมของอาเซียน ได้มีการดำเนินการโดยที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนา และที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนา ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้ประสานงานหลักของประเทศไทย โดยมีการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ตามแผนงานจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนต่อคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติเป็นระยะ ๆ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งการเตรียมความพร้อมทางด้านต่าง ๆ จะต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรที่จะมีการศึกษาถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งผลดีและผลเสีย โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสวัสดิการสังคมจะต้องมีมาตรฐานขั้นต่ำที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

๒. การก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยถือเป็นเรื่องใหม่ที่เกิดขึ้นและจะส่งผลกระทบต่อประชากรไทย การประชาสัมพันธ์เรื่องดังกล่าวจึงมีความสำคัญควรที่จะมีความแพร่หลาย ทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้มีการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยต่อไป

๓. ปัญหาเรื่องการค้ามนุษย์เป็นเรื่องที่จะกระทบต่อภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย เมื่อประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้วปัญหาดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้โดยง่าย ดังนั้นจึงควรมีแนวทางในการแก้ไข ปัญหาไว้รองรับกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงปัญหาการหลบหนีเข้าเมือง และปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติด้วย

๔. ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น ต้องยอมรับว่าเป็นการเร่งรัดจนเกินไปเมื่อเทียบกับความพร้อมที่มีอยู่ของประเทศไทย ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาหลายด้าน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งทำความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนให้เตรียมการกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๕. การก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อาจทำให้ประเทศไทยเกิดความเสียเปรียบหลายด้าน โดยเฉพาะในเรื่องของการศึกษา และภาษา ดังนั้นจึงควรส่งเสริมและพัฒนาทางด้านการศึกษา และภาษาสากล ให้แก่เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้เพื่อเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และลดความเสียเปรียบในเรื่องดังกล่าวต่อไป

๖. การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนยังมีปัญหาหลายด้านโดยเฉพาะการขาดแคลนงบประมาณและบุคลากรที่จะเข้ามาส่งเสริมความรู้ในเรื่องดังกล่าวให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นจากศักยภาพของแต่ละหน่วยงานที่มีอยู่อาจจะยังไม่เพียงพอ จึงต้องมีการบูรณาการร่วมกันในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยใน ปีพ.ศ. ๒๕๕๘ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑๔
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางและผลกระทบของนักศึกษากับการปรับเปลี่ยนเวลาเปิดและปิดภาคเรียน
เพื่อให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รองศาสตราจารย์นายแพทย์กำจร ตติยกวี

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

๑. นายชาญวิทย์ ทับสุพรรณ

เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม

การศึกษาเอกชน

๒. นายมนทล ภาคสุวรรณ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๓. นางอุไรวรรณ ชัลตัน

นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

๔. นายธีร์ ธารีสรรค์

เลขานุการเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม

การศึกษาเอกชน

ผลการพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ปัจจุบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย ในระดับมหาวิทยาลัย มีประมาณ ๒๐๐ แห่ง ซึ่งอยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประมาณ ๑๖๐ แห่ง และอีกประมาณ ๔๐ แห่งอยู่ในความดูแลของหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข รวมถึงวิทยาลัยพลศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่กำกับมาตรฐานของระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในความดูแล เช่น การกำหนดหลักสูตร การจัดการศึกษา และสถาบันการศึกษา เป็นต้น

การอนุมัติหลักสูตรการเปิดปิดภาคเรียน และการรับนักศึกษา เป็นเอกสิทธิ์ของแต่ละมหาวิทยาลัย แต่อำนาจในการดำเนินการต่าง ๆ เป็นเรื่องของอธิการบดีแต่ละมหาวิทยาลัย สืบเนื่องจากการดำเนินการที่ผ่านมาทางสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือทบวงเดิม พยายามที่จะดำเนินการต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา เช่น การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา (Entrance) ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนมาเป็นการสอบระบบกลางการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาโดยตรง (Admission) ในอดีตที่ผ่านมาการเปิดรับนักศึกษาอยู่ประมาณเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน และจะมีการปรับเปลี่ยนมาเป็นเดือนสิงหาคม เพื่อให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อเคลื่อนย้ายหรือแลกเปลี่ยนอาจารย์ และนักศึกษาได้อย่างสะดวกมากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการที่จะมีนักกลงทุนด้านการศึกษาเข้ามาลงทุนในประเทศไทย เช่น มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา มีการทำวิจัยร่วมกัน เทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต ที่สำคัญ คือ การรับรองหลักสูตร พร้อมทั้งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการและประสานงาน คือ องค์กรการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ องค์กรยูเนสโก (UNESCO) แต่สิ่งที่เป็นข้อห่วงใย คือ สภาวิชาชีพที่เปิดให้บัณฑิตระดับอุดมศึกษาต่างประเทศเข้ามาประกอบวิชาชีพในประเทศไทยได้ ใน ๒ – ๓ ปีข้างหน้าจะเป็นการแย่งอาชีพคนไทย

อย่างเช่น แพทย์สภาจึงต้องมีการกำหนดให้ต้องมีการสอบใบประกอบวิชาชีพในประเทศไทย พร้อมทั้งต้องสื่อสารกับคนไทยรู้เรื่องในการรักษา เป็นต้น และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายเกี่ยวกับการเร่งรัดพัฒนาในเรื่องการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาจีน รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาไทยไปศึกษาต่อในต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีข้อมูลเฉพาะนักศึกษาที่รับทุนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และของสถาบันบางแห่งเท่านั้น ถ้านักศึกษาไปศึกษาในประเทศอินเดียหรือประเทศฟิลิปปินส์เมื่อกลับมาแล้วพบว่ามีปัญหามาก คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาไม่สามารถรับรองหลักสูตรหรือสถาบันที่ไปศึกษาได้ และถ้าต้องการข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาอาจจะดูข้อมูลได้จากกระทรวงการต่างประเทศ เพราะว่าเด็กที่จะไปศึกษาต่อต่างประเทศเกือบทุกคนต้องมีการทำหลักฐานการขออนุญาตให้เข้าประเทศ (VISA) ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศควรเป็นผู้ดูแลข้อมูลดังกล่าว เพราะเป็นหน่วยงานที่มีข้อมูลมากกว่าหน่วยงานอื่น ๆ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

การศึกษาเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีจำนวน ๔,๒๒๕ โรงเรียน โดยจำแนกประเภท ดังนี้

๑. ประเภทสามัญศึกษา มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน ๓,๖๗๙ โรงเรียน

๒. ประเภทอาชีวศึกษาโรงเรียนในสังกัดจำนวน ๕๔๘ โรงเรียน

๓. ประเภทนานาชาติโรงเรียนในสังกัดจำนวน ๑๓๓ โรงเรียน โดยแบ่งเป็นนักเรียนไทยประมาณร้อยละ ๔๐ และนักเรียนต่างชาติประมาณร้อยละ ๖๐

การเปิดและปิดภาคเรียนของโรงเรียนเอกชน ต้องถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยปีการศึกษา การเปิดและปิดสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ เช่นเดียวกับโรงเรียนของรัฐ เช่น ภาคเรียนที่หนึ่ง วันเปิดภาคเรียน วันที่ ๑๖ พฤษภาคม และวันปิดภาคเรียน วันที่ ๑๑ ตุลาคม ภาคเรียนที่สอง วันเปิดภาคเรียน วันที่ ๑ พฤศจิกายน และวันปิดภาคเรียน วันที่ ๑ เมษายนของปีถัดไป เป็นประเภทต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เนื่องจากมีการใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเหมือนกัน เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย จากการประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยมีมติให้เลื่อนการเปิดและปิดภาคเรียนให้มีความเป็นสากลและสอดคล้องกับประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน โดยเลื่อนเปิดภาคเรียนที่หนึ่ง เป็นเดือนกันยายน – ธันวาคม และภาคเรียนที่สองเป็นเดือนมกราคม – พฤษภาคม และปัจจุบันโรงเรียนนานาชาติ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ส่วนมากจะอยู่ในจังหวัดท่องเที่ยว เช่น ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ภาคใต้ จังหวัดตรัง ภาคอีสาน จังหวัดขอนแก่น และภาคกลาง กรุงเทพฯ ฯ ได้มีการเปิดและปิดภาคเรียนที่สอดคล้องกับสากลอยู่แล้ว เช่น หลักสูตร IB (International Baccalaureate) ภาคเรียนที่หนึ่งเป็นเดือนสิงหาคม – ธันวาคม ภาคเรียนที่สองเป็นเดือนมกราคม – มิถุนายน หลักสูตรอเมริกา ภาคเรียนที่หนึ่งเป็นเดือนสิงหาคม – ธันวาคม ภาคเรียนที่สองเป็นเดือนมกราคม – มิถุนายน หลักสูตรสิงคโปร์ ภาคเรียนที่หนึ่งเป็นเดือนกันยายน – ธันวาคม ภาคเรียนที่สองเป็นเดือนมกราคม – มีนาคม ภาคเรียนที่สามเป็นเดือนเมษายน – กรกฎาคม นักศึกษาของต่างชาติที่สำเร็จการศึกษาสามารถไปศึกษาต่อในประเทศของตนเองได้

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมให้กับโรงเรียนเอกชน โดยมีการให้ความรู้ และจัดประชุมชี้แจงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนทั่วประเทศ ให้เกิดความตระหนักและมีการเตรียมความพร้อมในการปรับตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งจะได้มีการจัดตั้งศูนย์อาเซียนขึ้นในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานการดำเนินงาน

ในเรื่องดังกล่าวกับโรงเรียนเอกชน ส่วนการกำหนดค่าเล่าเรียนเพื่อรองรับนักศึกษาจากประเทศอื่นเข้ามาศึกษาในประเทศไทยนั้น ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โรงเรียนเอกชนเป็นผู้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าธรรมเนียมอื่นได้เอง ซึ่งสอดคล้องกับการเปิดเสรีทางการศึกษา แต่ต้องไม่ค่ากำไรเกินควร ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากบัญชีงบดุลในแต่ละปี ถ้ามีการตรวจสอบพบว่าบงทุนและรายรับของสถาบันไม่ตรงตามระเบียบ จะถูกเพิกถอนใบอนุญาตทันที และมีกฎหมายที่ควบคุมการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยไม่เป็นภาระกับผู้ปกครอง ทั้งนี้ โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ที่รับเงินอุดหนุนรายบุคคลจากรัฐไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาเกินอัตราที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จึงอาจเป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันของโรงเรียนและโรงเรียนนานาชาติไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ แต่จะเก็บค่าธรรมเนียมลอยตัว เป็นต้น

ขณะนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ศึกษาแนวทางในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และรองรับนักลงทุนทางด้านการศึกษา เพื่อป้องกันในเรื่องการค้าเสรีด้านการศึกษาที่เข้ามาในประเทศไทย เพราะเป็นข้อตกลงในกลุ่มประชาคมอาเซียนให้นักลงทุนด้านการศึกษามาลงทุนได้ถึงร้อยละ ๗๐ ซึ่งเดิมในกฎหมายเอกชนให้เพียงร้อยละ ๔๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนพิจารณาเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องของผลกระทบในด้านต่าง ๆ รวมถึงโรงเรียนเอกชนได้มีการรวมตัวในรูปของสมาคมโรงเรียนเอกชนนอกระบบ สมาคมโรงเรียนภาษา เป็นต้น สำหรับผู้ที่มาตั้งสถานศึกษาจะเป็นใครก็ได้ แต่มีเงื่อนไขว่าผู้อำนวยการโรงเรียนต้องเป็นคนไทย และกรรมการบริหารโรงเรียนจะต้องเป็นคนไทยทั้งหมด ปัจจุบันได้มอบหมายให้กรมอาเซียนสรุปรายละเอียดข้อตกลงระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนต่างจังหวัด เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารในนโยบายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ รวมถึงเรื่องของภาษาที่จะใช้ในการสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ ซึ่งโรงเรียนยังมีความพร้อมไม่เท่ากันในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องดูแลอย่างจริงจัง

๒. ข้อมูลของนักศึกษาที่ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ยังไม่มีข้อมูลที่ชัดเจน และควรมีหน่วยงานเป็นเจ้าภาพหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว

๓. การที่รัฐเปิดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนด้านการศึกษา ควรมีมาตรการหรือแนวทางที่ชัดเจนเพื่อควบคุมไม่ให้เป็นการค้าเงินธุรกิจด้านการศึกษาเกินไป

๔. เนื่องจากบางจังหวัดมีพื้นที่เขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน อาจจะเป็นปัญหาในการเรียนการสอน หรือแม้แต่การใช้ชีวิตประจำวันในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรเพิ่มห้องเรียน ๒ ภาษาให้มากขึ้น

๕. ประเทศไทยยังขาดการรณรงค์ในเรื่องของการใช้ภาษาไทย ควรเน้นให้เด็กไทยเรียนรู้ภาษาไทย และควรมีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องประวัติศาสตร์ของประเทศไทยให้เด็กได้เรียนรู้มากขึ้น

๖. การเดินทางของนักศึกษาไทยไปศึกษาต่อต่างประเทศ ซึ่งพบปัญหาในเรื่องของการไม่มีสถานศึกษาที่แท้จริง เนื่องจากเด็กหรือผู้ปกครองติดต่อประสานงานกับโรงเรียนกวดวิชาหรือบริษัทท่องเที่ยวต่าง ๆ ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก รัฐควรมีมาตรการในการควบคุมในเรื่องดังกล่าว

๗. มหาวิทยาลัยต่าง ๆ บางแห่งยังมีที่นั่งเรียนไม่พอกับนักเรียนไทย ถ้าเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จะมีเด็กต่างชาติเข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมากขึ้น ทางหน่วยงานที่รับผิดชอบควรหามาตรการในการควบคุมดูแลในเรื่องดังกล่าว

๘. โรงเรียนเอกชนควรเน้นเรื่องวัฒนธรรมไทย เนื่องจากปัจจุบันมีเด็กไทยเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเอกชนมากขึ้น แต่เด็กไทยไม่สามารถสวดมนต์ได้ จะมีแนวทางอย่างไรที่ทำให้เด็กได้รับการฝึกสอนในเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะในโรงเรียนที่เป็นศาสนาคริสต์ หรือศาสนาอื่น ๆ

๙. ปัจจุบันเด็กนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) และแบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง (A - NET) ซึ่งทำให้นักเรียนบางคนทำข้อสอบไม่ได้ โดยเฉพาะเด็กในต่างจังหวัดที่ขาดการเรียนรู้ เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกับเด็กในกรุงเทพฯ ควรพิจารณาทบทวนว่ามีการออกข้อสอบยากเกินไปหรือไม่

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑๕
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการตกงานของเด็กและเยาวชน
ผู้ซึ่งพ้นจากความคุ้มครองของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
พร้อมทั้งแนวทางการจัดสวัสดิการเด็กและเยาวชนภายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

๑. นายธวัชชัย ไทยเขียว	อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
๒. นายอาทิตย์ อิสโม	อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ผลการพิจารณา

นายธวัชชัย ไทยเขียว อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้ชี้แจงโดยสรุป ดังนี้
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีภารกิจหลักในการพิทักษ์คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็ก
เยาวชน ผู้เยาว์และครอบครัวที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยส่งเสริมการใช้กระบวนการยุติธรรมทางเลือก
และมาตรการอื่นๆ ดำเนินการด้านคดี ด้านการป้องกัน บำบัด แก้ไข พื้นฟู พัฒนาและสงเคราะห์และ
ติดตามประเมินผล โดยในการนี้กรมพินิจฯ จะมีหน้าที่อันเกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาในคดีอาญา
และคดีครอบครัวของเด็กและเยาวชน ทั้งก่อนและหลังการพิจารณาคดี

โดยเจตนารมณ์ของกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน คือ การแก้ไขเด็กและเยาวชน
ให้กลับตนเป็นคนดีโดยมีหลักสำคัญมุ่งไปในทางที่จะสงเคราะห์ให้เด็กได้มีโอกาสแก้ไขความประพฤติและ
ปรับปรุงตัวเองให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมทั้งครอบครัวและสังคมมากกว่าการแก้ไขด้วยวิธีการปราบและ
ลงโทษ โดยถือว่าสาเหตุที่เด็กเหล่านี้กระทำความผิดกฎหมายนั้นเนื่องจากการไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากบิดา
มารดาหรือผู้ปกครองอย่างถูกต้องและเพียงพอหรือตกไปอยู่ในสภาพแห่งสิ่งแวดล้อมต่างๆอันไม่เป็นคุณแก่
เด็กและเยาวชนหรือด้วยเหตุความวิปริตทางร่างกายและจิตใจของเด็กเอง การกระทำผิดของเด็กและ
เยาวชนจึงไม่ถือเป็นอาชญากรรมเช่นการกระทำผิดของผู้ใหญ่ แต่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนและปัญหาการ
ปรับตัว ส่วนสาเหตุการกระทำผิดเกิดจากพื้นฐานทางสภาพร่างกายและจิตใจของเขา ปัญหาครอบครัว
สภาพแวดล้อมทางสังคม สาเหตุทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการเรียนรู้การกระทำผิดจากผู้อื่น ทั้งนี้อาจมิใช่
สาเหตุหนึ่งสาเหตุใดโดยเฉพาะ แต่เป็นเพราะหลายเหตุประกอบกัน ฉะนั้นการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชน
ดังกล่าวจึงจำเป็นต้องดำเนินการโดยสุ่มรอบคอบ ด้วยการพิจารณาถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
สภาพทางบ้านและครอบครัว ตลอดจนสภาพร่างกายและจิตใจ เพื่อจะวิเคราะห์และได้ทราบถึงมูลเหตุ
แห่งการกระทำผิด รวมทั้งหาทางสงเคราะห์อบรมแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ

ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนนั้น กฎหมายกำหนดให้บุคคลจะรับผิด
ทางอาญาก็ต่อเมื่อเด็กมีอายุมากกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่ถึง ๑๕ ปีบริบูรณ์ และเยาวชนจะมีช่วงอายุ
ระหว่าง ๑๕ ปีบริบูรณ์ ถึงอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ดังนั้น เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความคุ้มครองของสถานพินิจฯ
จะมีอายุอยู่ระหว่าง ๑๐ – ๑๘ ปี ซึ่งกรมพินิจฯจะมีหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็ก
และเยาวชนทั้งก่อน ระหว่างและหลังจากมีคำพิพากษาของศาล กล่าวคือ ช่วงก่อนการฟ้องคดี กรมพินิจฯ
จะมีหน้าที่ในการสืบเสาะหาข้อเท็จจริงในคดี หรือตรวจสภาพร่างกาย ตรวจทางจิตวิทยา ตรวจวิเคราะห์
ทางจิต หรือตรวจอย่างอื่นที่เห็นว่าจำเป็น ในระหว่างการพิจารณาคดี และหลังจากมีคำพิพากษาของศาล

กรมพินิจก็มีหน้าที่ในการควบคุมและดูแลเด็กในสถานพินิจฯ นอกจากหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาแล้ว กรมพินิจยังมีหน้าที่ในการดูแลและรักษาผลประโยชน์ของเด็กและเยาวชนในคดีครอบครัวอีกด้วย เช่น กรณีการร้องขอตั้งผู้ปกครอง หรือการรักษาทรัพย์สินของผู้เยาว์ในกรณีพ่อและแม่ของผู้เยาว์แยกทางกัน เป็นต้น

เด็กทุกรายที่อยู่ในความคุ้มครองของสถานพินิจฯ จะได้รับการศึกษา โดยส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาสายอาชีพ ทั้งนี้ กรมพินิจฯ ได้มีข้อตกลงกับการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) เพื่อให้สามารถเทียบวุฒิการศึกษาได้ อย่างไรก็ตามสถานพินิจฯยังคงมีปัญหาด้านการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่อยู่ในความคุ้มครอง ทั้งนี้เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและถูกส่งตัวมายังสถานพินิจฯ หรือออกจากสถานพินิจฯมีอยู่เป็นประจำในทุกวัน ซึ่งทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาได้เช่นเดียวกับระบบในโรงเรียนปกติ นอกจากนี้ครูในสถานพินิจฯ ทั้งหมดยังมีเพียงร้อยละ ๑๒ เท่านั้นที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่ถูกต้องทั้งงบประมาณที่ได้รับสำหรับการจัดการศึกษาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้คุณภาพในการจัดการศึกษาในสถานพินิจฯ เป็นไปในทางที่ดีเท่าที่ควร และเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวหากกรมพินิจฯ ได้รับความร่วมมือจากกระทรวงศึกษาธิการในการจัดครูด้านอาชีวศึกษามาสอนภายในสถานพินิจฯ แล้ว ก็น่าจะเป็นการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของเด็กในสถานพินิจฯ ยิ่งขึ้น

ในประเด็นเรื่องการทำงานนั้น กรมพินิจฯ เห็นว่าต้องมีการสร้างแรงจูงใจให้เด็กที่อยู่ในความคุ้มครองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับหลังจากเด็กเหล่านี้สำเร็จการศึกษา เช่น ค่าจ้าง หรือการยอมรับเข้าทำงานตามบริษัทห้างร้าน โดยในการนี้กรมพินิจฯ ได้จัดงานแนะนำสถานประกอบการให้ไปจัดแสดงในสถานพินิจฯ โดยให้สถานประกอบการแจ้งถึงความต้องการของจำนวนแรงงานที่ต้องการ และรายได้ต่อวัน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ จากการดำเนินโครงการดังกล่าวพบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ พิจารณาได้จากเด็กสนใจเรียนในลักษณะวิชาที่มีการเปิดรับสมัครเข้าทำงาน เช่น ช่างเชื่อมโลหะ เป็นต้น และในขณะนี้ภายในสถานพินิจฯ ได้มีการเปิดการเรียนการสอนด้านการประกอบ และซ่อมคอมพิวเตอร์ด้วย

หลังจากเด็กหรือเยาวชนพ้นจากความดูแลของสถานพินิจฯแล้ว กรมพินิจฯจะไม่สามารถติดตามได้ว่าเด็กที่พ้นจากความคุ้มครองแล้วนั้นได้ทำงานหรือศึกษาต่อ ทั้งนี้เพราะหากกรมพินิจฯดำเนินการติดตามเด็กหรือเยาวชนกลุ่มดังกล่าว อาจเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล อย่างไรก็ตามจากข้อเท็จจริงพบว่าหลังจากเด็กและเยาวชนพ้นจากความคุ้มครองของสถานพินิจฯแล้ว มักจะยังไม่ทำงานหรือศึกษาต่อ ทั้งนี้ อาจเพราะรู้สึกว่าการเข้าทำงานตามเวลาหรือการเข้าศึกษานั้นไม่แตกต่างไปจากในขณะที่อยู่ในความคุ้มครองของสถานพินิจฯ ซึ่งเด็กเหล่านี้จะมีความต้องการถึงอิสรภาพและเสรีภาพมากกว่าคนปกติ เมื่อได้รับแล้วก็จะใช้เวลาสักพักในการเสพอิสรภาพและเสรีภาพ จากนั้นจึงจะกลับสู่วิถีปกติเช่นคนในสังคมทั่วไป

นายอาทิตย์ อธิปไตย อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ผู้แทนปลัดกระทรวงแรงงาน ได้ชี้แจงมีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

กระทรวงแรงงานมีกรอบภารกิจหลักๆในการพัฒนาฝีมือแรงงาน การคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย การจัดหางาน และการประกันสังคม โดยส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนนั้น กระทรวงแรงงานมีบทบาทและหน้าที่ตามกฎหมายหลายประการ เช่น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือแม้แต่พระราชบัญญัติผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยในบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายนี้ กระทรวงแรงงานมีหน้าที่ในการ

ควบคุม ป้องกันมิให้มีการละเมิดต่อสิทธิและหน้าที่ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง โดยเฉพาะกรณีนี้คือการใช้แรงงานเด็ก กล่าวคือ ห้ามสถานประกอบการจ้างแรงงานที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี หรือหากสถานประกอบการจ้างแรงงานเด็กที่อายุเกินกว่า ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๘ ปี สถานประกอบการจะต้องจัดเวลาพักไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงติดต่อกันหลังจากที่ลูกจ้างทำงานมาแล้วไม่เกิน ๔ ชั่วโมง แต่ใน ๔ ชั่วโมงนี้ให้ลูกจ้างที่เป็นเด็กได้มีเวลาพักตามที่นายจ้างกำหนดด้วย เป็นต้น

สำหรับประเด็นที่เกี่ยวกับเด็กที่อยู่ในความควบคุมครองของสถานพินิจนั้น กระทรวงแรงงานได้จัดให้มีโครงการร่วมกับกระทรวงยุติธรรมดังนี้

๑. โครงการแนะแนวอาชีพให้เยาวชนในสถานพินิจฯ และสำนักคุมประพฤติ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ มีเป้าหมาย ๔,๐๐๐ คน และมีผลดำเนินการตามโครงการดังกล่าวเป็นจำนวนผู้เข้ารับบริการจำนวน ๔,๒๘๑ คน

๒. โครงการแนะแนวอาชีพให้กับคนพิเศษ ปี ๒๕๕๕

๓. โครงการฝึกอบรมฝีมือเพื่อสร้างชีวิตใหม่ให้แก่ผู้ต้องขังหรือเด็กและเยาวชนในความคุ้มครองของสถานพินิจฯ โดยมีวัตถุประสงค์ฝึกอบรมลักษณะอาชีพที่สามารถทำให้เกิดรายได้ เช่น การหล่องานปูน หัตถกรรม งานหนัง หัตถกรรมกระดาษอัด การทำกรอบรูป พนักงานฝ่ายแม่บ้านของโรงแรม การออกแบบตุ๊กตาผ้า เป็นต้น

๔. โครงการส่งเสริมความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน เพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสิทธิ และหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายให้แก่เด็กและเยาวชนก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน

๕. โครงการส่งเสริมความรู้สิทธิด้านแรงงานแก่นายจ้าง ลูกจ้าง เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการไม่เลือกปฏิบัติด้านแรงงาน การคุ้มครองแรงงาน ความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการปฏิบัติต่อแรงงานที่กฎหมายให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษแตกต่างจากแรงงานทั่วไป ได้แก่ แรงงานเด็ก แรงงานสตรี และคนพิการ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแม้กระทรวงแรงงานจะดำเนินการฝึกอบรมให้กับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจจนเด็กได้รับใบประกาศนียบัตรแล้ว กระทรวงแรงงานก็ไม่สามารถจะบังคับให้สถานประกอบการจ้างแรงงานเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากสถานพินิจฯ ในทุกกรณี หากแต่ทำได้เพียงขอความอนุเคราะห์จากสถานประกอบการให้จ้างแรงงานประเภทนี้เป็นกรณีๆไป นอกจากนี้ ยังพบว่าเด็กและเยาวชนที่พ้นจากความคุ้มครองของสถานพินิจฯ โดยส่วนใหญ่แล้วจะประสงค์เข้ารับการศึกษาต่อมากกว่าจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน

กระทรวงแรงงานมีความเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนที่พ้นจากความคุ้มครองของสถานพินิจฯ ควรมีทางเลือกว่าตนประสงค์จะดำเนินการในชีวิตต่อไปอย่างไร เช่น หากเด็กหรือเยาวชนมีความประสงค์จะศึกษาต่อเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ก็ควรได้รับโอกาสทางการศึกษา หากมีความประสงค์จะทำงาน โดยต้องการฝึกอบรม กระทรวงแรงงานก็พร้อมที่จะให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจัดอบรมระยะยาวเพื่อพัฒนาคุณภาพฝีมือแรงงาน หากเด็กหรือเยาวชนต้องการประกอบอาชีพอิสระ กระทรวงแรงงานก็พร้อมที่จะจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น สาธิตการประกอบอาชีพ รวมถึงพร้อมจัดหาแหล่งเงินกู้ยืมเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพด้วย

ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. กรณีสามารถกำหนดให้สถานประกอบการที่มีลูกจ้างทำงานมากกว่า ๑๐๐ คน ต้องรับเด็กที่พ้นจากสถานพินิจ ๑ หรือ ๒ รายเข้าทำงาน หรือหากไม่ประสงค์รับเด็กกลุ่มดังกล่าวเข้าทำงานจะต้องส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชน เช่นเดียวกับการช่วยเหลือผู้พิการ หากทำได้เช่นนี้ก็จะเป็นการช่วยเหลือเด็กหรือเยาวชนที่พ้นจากความคุ้มครองของสถานพินิจ ไปได้
๒. สำหรับการช่วยเหลือญาติหรือผู้ปกครองของเด็กหรือเยาวชนในสถานพินิจฯ ให้สามารถมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนภายในสถานพินิจฯ นั้น เห็นควรให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทราบถึงปัญหาดังกล่าวเพื่อจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือเป็นค่าเดินทางมาเยี่ยมเด็กหรือเยาวชนในสถานพินิจ ๑
๓. ควรจัดอบรมเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน
๔. ในกรณีที่สถานประกอบการได้รับเด็กและเยาวชนที่พ้นจากความคุ้มครองจากสถานพินิจฯ ให้ทำงานในสถานประกอบการของตน กระทรวงยุติธรรม หรือกระทรวงแรงงาน ควรมีการประกาศเกียรติคุณหรือมาตรการทางภาษี เป็นต้น
๕. กระทรวงแรงงานควรรับภาระในการจัดหางานให้บุคคลกลุ่มนี้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น

.....

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑๖
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับบทบาทของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
ต่องานด้านสวัสดิการสังคม

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

๑. นายกฤษดา เรืองอารีรัชต์	ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ
๒. นางสาวรัญญา เตียวรกุล	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์
๓. นายอริชัย อุทัยรัตน์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์

ผลการพิจารณา

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยงานของรัฐจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพมีรายได้จากภาษีสรรพสามิต ยาสูบ และสุรา ในอัตราร้อยละ ๒ ต่อปี โดยมีหน้าที่หลักในการกระตุ้น สนับสนุน ขบวนการสร้างเสริมสุขภาพ ทั้งกาย และจิตใจ สนับสนุนการรณรงค์ลดการบริโภคเหล้า บุหรี่ และปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่ทำลายสุขภาพ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว ชุมชน ผ่านทางกิจกรรมต่าง ๆ โดยประสานความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ องค์กรชุมชน ภาคเอกชน ท้องถิ่น โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพจะทำหน้าที่ในการสนับสนุน และเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นวัยทำงาน เพื่อให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับอันตรายของเหล้า บุหรี่ และสารเสพติด โดยทำการศึกษาว่าในแต่ละกลุ่มมีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไรที่จะทำให้เกิดการสร้างเสริมสุขภาพ เมื่อประสบความสำเร็จก็จะมีผลขยายผลไปยังโครงการต่าง ๆ ต่อไป ปัจจุบันสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพได้ดำเนินงานในเรื่องปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ เช่น การรณรงค์เรื่องเหล้า บุหรี่ และอุบัติเหตุ ปัจจัยเสริมสร้างทางสุขภาพ ได้แก่การออกกำลังกายและอาหาร การทำงาน สำหรับแผนการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพคือการลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ เช่น การลดปริมาณยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความปลอดภัยทางถนน ปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ การออกกำลังกาย และแผนอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

ในปัจจุบันการบริโภคเหล้ามีปัจจัยเสี่ยงสูงที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ มีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่มีปริมาณคนดื่มเพิ่มมากขึ้น ปริมาณโดยรวมลดลงจากร้อยละ ๙.๑ เป็นร้อยละ ๗.๓ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอัตราเพิ่มขึ้นโดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๑๓๙,๓๓๓ ล้านบาท และในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑๕๔,๙๙๘ ล้านบาท โดยบริษัทส่วนใหญ่ที่ผลิตเครื่องดื่มดังกล่าวได้ออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ทั้งในรูปแบบของน้ำดื่ม เครื่องดื่มชูกำลัง ชาเขียว หรือประกอบธุรกิจอื่น เช่น โรงแรม แต่ยังคงสัญลักษณ์ของยี่ห้อเดิมไว้เพียงแต่เปลี่ยนสีโลโก้ให้ดูแตกต่าง ทั้งยังนำสัญลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวลงสกรีนบนเสื้อกีฬาทีมฟุตบอลต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นการโฆษณาผลิตภัณฑ์

นั้นๆ ด้วย ดังนั้น หากคนไทยมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสูบบุหรี่เพิ่มขึ้น รัฐบาลต้องมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยจากดื่มเหล้า และสูบบุหรี่ ดังนั้น มาตรการที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ได้แก่ การขึ้นภาษีเหล้า และบุหรี่ และการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกประเภท

ส่วนอัตราการสูบบุหรี่ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๕๒ มีอัตราการสูบบุหรี่ลดลงอย่างต่อเนื่อง มียอดการจำหน่ายบุหรี่ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๒,๐๓๕ ล้านซอง โดยมีการเพิ่มขึ้นและลดลงในแต่ละปี และในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มียอดการจำหน่าย จำนวน ๑,๗๕๐ ล้านซอง มีปริมาณลดลงจากเดิม และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ ปริมาณการสูบบุหรี่มีอัตราเพิ่มขึ้น เนื่องจากรัฐบาลไม่มีมาตรการในการปรับขึ้นอัตราภาษีบุหรี่ องค์การอนามัยโลกได้มีข้อเสนอแนะให้มีการขึ้นภาษีบุหรี่ทุก ๆ ๓ ปี แต่ขึ้นภาษีได้เฉพาะบุหรี่ซอง ส่วนการขึ้นภาษีบุหรี่มวนเองหรือยาเส้นมีผลกระทบน้อยมาก ผู้สูบส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มคนชนบทซึ่งเชื่อว่าไม่เป็นอันตรายและเป็นสมุนไพร เนื่องจากในต่างหวัดมีการปลูกต้นยาสูบเพื่อสูบและจำหน่าย สามารถหาซื้อมาสูบได้ง่าย และราคาไม่แพง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพจึงได้มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ทางสื่อโทรทัศน์ถึงอันตรายของบุหรี่ของและยาเส้นว่าอันตรายเท่ากัน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนทุกคนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง อาศัยการมีส่วนร่วมจากภาครัฐ และเอกชน และประชาชน และมีการพัฒนาทั้งในเชิงโครงสร้างและเชิงระบบ โดยมีความเห็นว่าในกลุ่มแรงงานนอกระบบไม่มีสวัสดิการเหมือนกับกลุ่มแรงงานปกติจะต้องมีนโยบายในการลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมทางสังคม กลุ่มผู้สูงอายุจะต้องมีการรวมตัวเพื่อทำกิจกรรม โดยในงานวิจัยได้มีแนวคิดในการจัดตั้งกองทุนบำนาญผู้สูงอายุและได้นำเสนอต่อกระทรวงการคลังแล้ว สำหรับกลุ่มมุสลิมไทยมีวัฒนธรรมด้านอาหารที่แตกต่างไป สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพจะประสานความร่วมมือกับผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่มีรสหวานจัดเพื่อสุขภาพที่ดี กรณีคนไร้บ้านมีแนวคิดจะทำอย่างไรเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีการปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น กลุ่มผู้หญิง และคนพิการ โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพจะเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ และต้นแบบที่ดีสามารถทำให้เกิดนโยบาย หรือการปรับโครงสร้าง การสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นได้ และสามารถขยายผลไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิชาการ

๑. ในเรื่องเสริมสร้างสุขภาพของคนพิการเสนอให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพประสานงานกับท้องถิ่นจะทำให้ทราบได้ว่าในพื้นที่นั้นมีคนพิการจำนวนเท่าไร เพื่อจะได้ทราบว่า จะให้การช่วยเหลืออย่างไร

๒. ควรมีการรณรงค์ถึงอันตรายการสูบบุหรี่ของผู้หญิง ทั้งยังเป็นวัฒนธรรมที่ไม่ดีสำหรับคนไทย นอกจากนี้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ผ่านทางอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่

๓. ในการจัดพิธีกรรมงานศพในแต่ละจังหวัดควรจัดในลักษณะงานศพปลอดเหล้า

๔. ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับผู้สูงอายุ และคนพิการ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเกิดการรวมกลุ่มทำกิจกรรม และมีรายได้

๕. การรณรงค์ถึงอันตรายการสูบบุหรี่ และการดื่มเหล้าจะต้องเกิดจากจิตสำนึกของบุคคลแต่ละคน โดยเริ่มตั้งแต่ผู้นำครอบครัว และบุคคลในครอบครัว
๖. การส่งเสริมกิจกรรมและการรณรงค์ให้เยาวชนห่างไกลจากยาเสพติด ควรมุ่งเน้นและส่งเสริมในเรื่องการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา เช่น การจัดแข่งขันฟุตบอล
๗. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพควรมีการประสานกับสถานบริการน้ำมัน ปตท. ในการที่จะให้คนพิการตามอบเปิดร้านนวดให้บริการแก่ผู้ที่เดินทางสัญจรไปมาและใช้บริการที่สถานบริการน้ำมัน
๘. การแก้ไขปัญหาเรื่องเหล้า บุหรี่ และสารเสพติด ถือว่าเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ มีความเห็นว่าในขั้นตอนการผลิตเหล้า หรือบุหรี่ ควรเพิ่มรส หรือกลิ่นที่แตกต่างไปจากเดิม เพื่อให้การบริโภคลดลง
๙. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพควรร่วมกับคณะกรรมการการสวัสดิการสังคมในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ทั้งเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ ออกกำลังกายแบบง่ายๆ สำหรับผู้ที่ไม่มีเวลา โดยเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมาเป็นประธานในพิธี

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติให้ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพสรุปปัญหาที่มีผลทำให้การทำงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพดำเนินงานไปอย่างล่าช้ากว่าประเทศเวียดนาม และขอทราบผลการวิจัยที่สำคัญเพื่อเตรียมพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วย

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑๗
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับบทบาทของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
ต่องานด้านสวัสดิการสังคม

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๑. นายประทีป ธนกิจเจริญ	รองเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ/
รักษาการเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพ
แห่งชาติ
๒. นายแพทย์ปัญญา กิรติหัตถยากร	ที่ปรึกษาอาวุโส
๓. นางอรจิตต์ บำรุงสกุลสวัสดิ์	ผู้อำนวยการสำนักการมีส่วนร่วมของภาคี

ผลการพิจารณา

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ดำเนินงานจัดสวัสดิการสังคมให้ประชาชนคนไทยได้รับสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าเพื่อการรักษาพยาบาลฟรี ทำหน้าที่เป็นผู้ซื้อบริการจากหน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการ (โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชน) เพื่อบริการสาธารณสุขให้กับประชาชน ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีหน่วยบริการประจำ และการขอเปลี่ยนหน่วยบริการประจำ รวมทั้งประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนทราบข้อมูลของหน่วยบริการ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประชาชน คู่ขนานไปกับการจัดบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ผู้รับบริการได้รับความสะดวกรวดเร็วในการรักษาพยาบาลโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

การดำเนินการดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่น ได้มีการจัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น/พื้นที่ (องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)/เทศบาล) ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการหรือสถานบริการอื่น โดยเน้นการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลปฐมภูมิที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตในกลุ่มแม่และเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยง และผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่อยู่ในพื้นที่ให้สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้กลุ่มประชาชนหรือองค์กรประชาชนในพื้นที่ โดยสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารหรือพัฒนากองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น/พื้นที่ให้มีประสิทธิภาพไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของกองทุนหลักประกันสุขภาพในปีงบประมาณนั้น ๆ และสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์ในราคาไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาทต่อหน่วย ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น/พื้นที่มาจากเงินค่าบริการสาธารณสุขที่ได้รับจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ส่วนค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคตามที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด คือ ๔๐ บาทต่อประชากร ๑ คนนั้น เป็นเงินอุดหนุนที่ได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล หรือที่ได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น รวมถึงเงินสมทบจากชุมชนหรือกองทุนชุมชน และรายได้อื่น ๆ หรือทรัพย์สินที่กองทุน ฯ ได้รับมาในกิจการของกองทุน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้ขยายจำนวนหน่วยบริการในท้องถิ่น/พื้นที่ให้เพิ่มขึ้นเป็น ๗,๗๐๐ แห่ง ครอบคลุมประชากร ๕๖.๖๕ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๙๙ ของจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลทั่วประเทศ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้รับการจัดสรรงบประมาณตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ถึงปัจจุบัน ณ เดือนมีนาคม ๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๐,๔๗๗.๔ ล้านบาท โดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน ๘,๐๑๖.๗ ล้านบาท หรือร้อยละ ๗๗ ของงบประมาณทั้งหมด และเป็นเงินสมทบจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)/เทศบาล จำนวน ๒,๒๗๙.๗ ล้านบาท หรือร้อยละ ๒๑ ที่เหลือร้อยละ ๒ เป็นเงินสมทบจากชุมชน การบริจาค และดอกเบี้ย จำนวน ๑๘๑ ล้านบาท โดยมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น ๒๒๔,๔๕๘ โครงการ งบประมาณ ๖,๗๕๑ ล้านบาท

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้จัดโครงการ “เจ็บป่วยฉุกเฉิน รักษาทุกที่ ทัวถึงทุกคน” โดย “ผู้ป่วยฉุกเฉิน” สามารถเข้ารับการรักษาได้จากโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดทุกแห่งทั้งโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน โดยไม่ถูกถามสิทธิก่อนรักษา ไม่ต้องสำรองค่าใช้จ่าย ไม่ถูกป้ายเปี่ยงการรักษา และได้รับการดูแลจนกว่าอาการจะทุเลา ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ ทั้งนี้ “ผู้ป่วยฉุกเฉิน” หมายถึง ผู้ป่วยหรือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ซึ่งมีอาการบ่งชี้ว่าจะเป็นอันตรายต่อการทำงานของอวัยวะสำคัญ หากไม่ได้รับการรักษาทันทีอาจทำให้เสียชีวิตได้ เช่น หัวใจหยุดเต้น หอบรุนแรงหมดสติไม่รู้สีกตัว สิ่งแปลกปลอมอุดกั้นหลอดลม มีอาการวิกฤติจากอุบัติเหตุ มีเลือดออกมาก ภาวะขาดน้ำอย่างรุนแรง แขนขาอ่อนแรง ชัก มีอาการวิกฤติจากไข้สูง ถูกสารพิษ สัตว์มีพิษกัด หรือได้รับยาเกินขนาด เป็นต้น การพิจารณาหรือวินิจฉัยว่ากรณีใดถือเป็นกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน จะใช้แนวทางตามพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และความเห็นของคณะกรรมการทางการแพทย์แต่ละโรงพยาบาลหรือ ซึ่งหากมีข้อสงสัยเบื้องต้นในกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน สามารถสอบถามได้ที่ โทร. ๑๖๖๙ และสายด่วน สปสช. ๑๓๓๐ บริการข้อมูลสิทธิหลักประกันสุขภาพ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติควรมีการกำกับดูแลการให้บริการประชาชนในช่วงที่มีการเปลี่ยนผ่านการรักษาพยาบาลไปสู่การใช้สิทธิในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เพื่อให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยได้รับผลกระทบ เช่น กรณีลาออกรากราชการแล้ว ต้องได้รับสิทธิในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้ทันทีโดยไม่ขาดสิทธิ เป็นต้น รวมทั้งควรให้ความรู้และคำแนะนำการใช้สิทธิของผู้ป่วยให้ถูกต้องชัดเจน

๒. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติควรดำเนินการเร่งรัดให้มีการตรวจสอบสิทธิและการขอเปลี่ยนแปลงโรงพยาบาลหรือหน่วยบริการของผู้มีสิทธิตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้ได้อย่างน้อย ๒ ครั้งต่อปีตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้ เพราะที่ผ่านมาประชาชนสามารถเปลี่ยนสิทธิเลือกโรงพยาบาลได้เพียง ๑ ครั้งต่อปี รวมทั้งควรทบทวนการตรวจเลือดเพื่อวินิจฉัยโรคโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพราะโรงพยาบาลของรัฐโดยทั่วไปจะให้ตรวจเลือดฟรีเพียงหนึ่งครั้งต่อปีเท่านั้น ซึ่งเป็นการผลักภาระให้กับประชาชนมากจนเกินไป

๓. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติควรจัดทำคู่มือการให้ความรู้กับประชาชนในการเข้าถึงการบริการสาธารณสุข ทั้งในกรณีการใช้บริการฉุกเฉินตามโครงการ “เจ็บป่วยฉุกเฉิน รักษาทุกที่ ทัวถึง

ทุกคน” รวมถึงโครงการอื่น ๆ ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบแนวปฏิบัติที่ถูกต้องก่อนเข้ารับบริการทั้งโรงพยาบาลของภาครัฐและเอกชน

๔. ควรมีการจัดทำบันทึกความตกลง (Memorandum of Understanding : MOU) ระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการนำเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น/พื้นที่ สนับสนุนให้ท้องถิ่นจัดส่งบุคลากรไปศึกษาทางด้านการแพทย์ การพยาบาลให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหรือสถานีนอมนายในท้องถิ่น/พื้นที่ยังขาดบุคลากรด้านการแพทย์เป็นอย่างมาก โดยไม่ควรผลักภาระงบประมาณไปให้กับคณะกรรมการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากเกินไป

มติที่ประชุม

มอบหมายให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติดำเนินการจัดส่งข้อมูลให้แก่คณะกรรมการธิการเพื่อพิจารณาต่อไป ดังนี้

๑. ข้อมูลสถิติการผลิตแพทย์ในแต่ละปีของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
๒. ความคืบหน้าผลการดำเนินการจัดทำบันทึกความตกลง (Memorandum of Understanding : MOU) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการใช้งบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น/พื้นที่ ในการผลิตบุคลากรทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในท้องถิ่น/พื้นที่

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑๘
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการเบิกจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว
ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราวของข้าราชการ
และลูกจ้างประจำของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมทั้งแนวทางในการช่วยเหลือ
การครองชีพของลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กระทรวงการคลัง

นางนิโลบล แววับศรี

นิติกรเชี่ยวชาญ สำนักกฎหมาย กรมบัญชีกลาง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

นางสาวอัจฉรา โกศลวัฒน์

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบำนาญตำแหน่ง

และค่าตอบแทน

ผลการพิจารณา

จากการติดต่อประสานงานของฝ่ายเลขานุการทราบว่ามีประเด็นการคลังและเลขาธิการ
คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนติดภารกิจไม่สามารถมาร่วมประชุมได้ โดยได้มีหนังสือมอบหมายผู้มา
แถลงข้อเท็จจริงแทน ดังนี้

๑. กระทรวงการคลัง

ปลัดกระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ นางนิโลบล แววับศรี นิติกรเชี่ยวชาญ และนางสาวนาถ
นิภา โรจนะ นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย กรมบัญชีกลาง เป็นผู้มาชี้แจงแทน

๒. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้มอบหมายให้ นางสาวอัจฉรา โกศลวัฒน์
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบำนาญตำแหน่งและค่าตอบแทน และนายสมศักดิ์ นีรวาศรี นักทรัพยากร
บุคคลเชี่ยวชาญ มาแถลงข้อเท็จจริงแทน

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการมอบหมายให้ผู้มาแถลงข้อเท็จจริงแทนนั้น ตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียก
ของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗ วรรคแรก บัญญัติว่า
บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็น
ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอลือ่นหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมทั้ง
ชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่ที่ได้รับหนังสือเชิญ

วรรคสอง ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง
มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ให้ถือว่าคำแถลงหรือความเห็นของบุคคลนั้น
เป็นคำแถลงหรือความเห็นของผู้ที่คณะกรรมการมีหนังสือเชิญ

ประธานคณะกรรมการจึงได้สอบถามความเห็นของคณะกรรมการว่าเห็นควรที่จะยอมให้
บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้มาแถลงข้อเท็จจริงแทนนั้น แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อ
คณะกรรมการได้หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการเสียงข้างมากเห็นว่าผู้ที่คณะกรรมการเชิญมาร่วมประชุม
เพื่อแถลงข้อเท็จจริงดังกล่าว ยังไม่มีเหตุสมควรที่จะไม่มาร่วมประชุมกับคณะกรรมการ ประการสำคัญ

การมอบหมายให้ผู้แทนมาแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการนั้น แม้จะเป็นผู้ที่ปฏิบัติและมีความเข้าใจในเรื่องที่คณะกรรมการจะพิจารณา แต่ไม่สามารถตัดสินใจหรือรับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

การดำเนินงานของคณะกรรมการควรจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับวัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการต้องการให้หัวหน้าส่วนราชการมาร่วมประชุม เนื่องจากคณะกรรมการต้องการความชัดเจนในการตอบข้อซักถาม รวมทั้งเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง และสามารถนำประเด็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไปดำเนินการผลักดันให้เกิดการช่วยเหลือได้

มติที่ประชุม

๑. ประชุมจึงได้มีมติไม่ยอมรับฟังคำแถลงข้อเท็จจริงของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากทั้งสองหน่วยงาน โดยที่ประชุมเห็นควรให้เชิญ ปลัดกระทรวงการคลังและเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน มาร่วมประชุมอีกครั้ง

๒. ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการส่งพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกไปยังหน่วยงานที่คณะกรรมการมีมติให้มาร่วมประชุมเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติของคณะกรรมการ เนื่องจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการเชิญมาร่วมประชุมนั้น บางหน่วยงานยังไม่มี ความเข้าใจในพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ เท่าที่ควร

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๑๙
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับปัญหาการศึกษาของเด็กและเยาวชน ที่อยู่ในระบบและนอกระบบการศึกษา

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. นายชินภัทร ภูมิรัตน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นางสาววิณา อัครธรรม ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- นายวัชรินทร์ จำปี รองเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

ผลการพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบายและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน ได้กำหนดกรอบเป้าหมายไว้ ๔ ขั้นตอน คือ

๑) มาตรการการป้องกัน

- จัดระบบกลไกการบริหารจัดการเพื่อปกป้องคุ้มครอง และช่วยเหลือเด็ก ให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน กรณีเป็นกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหา จำเป็นต้องให้การดูแลเป็นพิเศษหาวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาไม่ให้เกิดปัญหาสังคม สร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม เพิ่มสมรรถภาพผู้เรียน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม

- มาตรการเชิงรุก เช่น โครงการโรงเรียนสีขาว ห้องเรียนสีขาว

๒) การเฝ้าระวัง

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแนะแนวการเสริมสร้างทักษะชีวิต การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์

๓) การปกป้องคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก

ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ เพื่อให้เด็กพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างกลมกลืนและเต็มที่ เด็กควรจะได้เติบโตในสิ่งแวดล้อมของครอบครัวในบรรยากาศแห่งความผาสุก โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือรัฐภาคีจะรับผิดชอบคุ้มครองให้เด็กรอดพ้นจากการกระทำที่รุนแรง

๔) ภาควิชาการช่วยเหลือ

- สร้างเครือข่ายภูมิคุ้มกันและแก้ไขปัญหาให้กับเด็กและเยาวชนการส่งต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา กรณีมีปัญหาต่อการแก้ไขควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

มาตรการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้พ้นจากภัยยาเสพติด ปีการศึกษา ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้ปีการศึกษา ๒๕๕๕ และ ๒๕๕๖ เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้พ้นจากภัยยาเสพติด เพื่อกระตุ้นเตือนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการป้องกัน คุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือและร่วม

สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่นักเรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตแก่นักเรียนให้ตระหนักในคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ใช้หลักคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รู้จักการระงับอารมณ์และความเครียด เช่น การออกกำลังกาย การทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ กิจกรรมจิตอาสา อันเป็นการสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น พัฒนาวิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การออกเยี่ยมนักเรียนที่บ้าน

แนวปฏิบัติในการป้องกัน แก้ไข และการให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการตั้งครุฑ และการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตพื้นที่เป็นเครือข่ายที่เล็งการจัดการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาให้กับสถานศึกษา ร่วมกับหน่วยงานที่ดูแลเรื่องสุขภาพ เช่น โรงพยาบาล สถานือนามัย องค์การเอกชนกำกับติดตามสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาให้จัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างรอบด้าน และให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ตกอยู่ในสภาพยากลำบากเนื่องจากมีปัญหาจากการเรียน หรือนักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและการตั้งครุฑโดยไม่พร้อม

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีมาตรการดูแลเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมีแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา คือ

กรณีปัญหาการทะเลาะวิวาท มีมาตรการป้องกัน ๔ ข้อคือ

- มาตรการเชิงรุก เช่น จัดทำข้อมูลนักศึกษา ปฏิบัติการเฝ้าระวัง ฯลฯ
- มาตรการต่อเนื่อง จัดกิจกรรมนักศึกษา อบรมนักศึกษา
- มาตรการทางสังคม ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน จัดกิจกรรม ยกย่องเชิดชูครอบครัวนักศึกษา นักศึกษา ที่เป็นแบบอย่างที่ดี

- มาตรการทางกฎหมาย รมรณรงค์ให้ความรู้กับนักศึกษาในด้านการลงโทษกับบุคคลผู้กระทำความผิด ดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องลงโทษนักศึกษาที่กระทำความผิดตามระเบียบของกระทรวง ฯ

ปัญหายาเสพติด กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไข ดังนี้

- มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เผยแพร่ความรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติด กิจกรรมทางการศึกษา กิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และกิจกรรมทางเลือก เช่น การแข่งขันกีฬา กิจกรรมจิตอาสา

- มาตรการแก้ไข กำหนดเขตสถานศึกษาเป็นเขตปลอดยาเสพติด ครู กศน. ตำบลมีหน้าที่ดูแลสอดส่องมิให้มีการเสพยาเสพติด และรายงานผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับผู้ปกครองหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาาร่วมกันส่งนักศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเข้าบำบัด ณ สถานบำบัดของรัฐ

- มาตรการบำบัดและฟื้นฟู เป็นมาตรการที่ใช้กับนักศึกษาที่ติดสารเสพติด เพื่อลดจำนวนผู้ติดยาเสพติด โดยทำการสำรวจแยกประเภทนักศึกษา กลุ่มเสี่ยง กลุ่มติดสารเสพติด ประสานกับทุกฝ่ายในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง และจัดส่งไปบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ เพื่อรับการบำบัดรักษาที่ถูกต้องทางร่างกายและจิตใจ

ปัญหาความผิดทางเพศ ได้กำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไข ดังนี้

- กำหนดเป็นกรอบในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกิจกรรมทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เพศศึกษาแก้ปัญหาเอดส์ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครุฑที่ไม่พร้อม

- การจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมาย สำนักงาน กศน. ดำเนินโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย นักศึกษา กศน. พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรในสังกัดสำนักงาน กศน. โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาสำหรับนักศึกษา
- จัดอบรมให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของสถานศึกษากับบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ปัญหาอาชญากรรม ได้กำหนดกิจกรรมป้องกันและแก้ไข ดังนี้

- กิจกรรมทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการปฏิเสธและหาทางออกเมื่อถูกชักชวนไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข สร้างความตระหนักในเรื่องความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สะอาด สุภาพ สามัคคี มีน้ำใจ ฯลฯ
- กิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

มาตรการดูแลเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด และเข้ารับการบำบัดในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็ก มีมาตรการจัดการให้เข้ารับการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตลอดจนให้เข้าศึกษาวิชาชีพระยะสั้น

ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักงาน กศน. จัดการศึกษาและอาชีพกับนักโทษในเรือนจำ มีมาตรการจัดการให้เข้ารับการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตลอดจนให้เข้าศึกษาวิชาชีพระยะสั้น

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. แผนการเรียนการศึกษาปัจจุบันอยู่ในระดับดี เสนอให้มีการปรับปรุงให้ผลงานให้มีจำนวนพอดีกับนักเรียนนักศึกษา
๒. ควรจำกัดวงเงินกู้ให้กับครูอาจารย์ เพื่อหลีกเลี่ยงการส่งเงินต้นและดอกเบี้ยเกินกำลังอันเป็นการแบกภาระให้กับครูอาจารย์ในสถานศึกษา
๓. ขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของ แก่นจันทร์โมเดล และโครงการอื่น ๆ ในจังหวัดชัยภูมิ หนองบัวลำภู ในการประชุมครั้งต่อไป และขอคำอธิบายความหมายคำว่าเอกเพศด้วย

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๐
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ

๑. นายชินภัทร ภูมิรัตน	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นางธนิมา เจริญสุข	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
๓. นายสุชาติ ไชยสาร	รองผู้อำนวยการสำนักกิจกรรมนักเรียน
๔. นายธีร ภูวงคพันธ์	นักวิเคราะห์การศึกษา สำนักวิชาการ

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการได้พิจารณาเกี่ยวกับประเด็นปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเกี่ยวกับมาตรการในการรับเด็กเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ว่าควรมีแนวทางในการบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานและรองรับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามในกรณีดังกล่าวโดยปกติแล้วจำนวนโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน ๓๐,๐๐๐ โรงเรียนนั้นมีความเพียงพอต่อจำนวนเด็กนักเรียนที่มีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษา แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีเฉพาะในโรงเรียนที่มีผู้สมัครเกินจำนวนที่โรงเรียนจะสามารถรับได้ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมของผู้ปกครอง โดยในปีการศึกษา ๒๕๕๕ นี้ มีจำนวน ๒๘๐ โรงเรียนที่มีปัญหาดังกล่าว ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเด็กนักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อ สำหรับโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงมีจำนวนผู้สมัครเกินกว่าจำนวนนักเรียนที่โรงเรียนสามารถรับได้และมีความจำเป็นต้องใช้วิธีการคัดเลือก โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรับนักเรียนของโรงเรียน และคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยให้กำหนดสัดส่วนเป็น ๒ วิธีการ คือ วิธีการแรก การรับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ ให้รับนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ หรือหากโรงเรียนใดมีนักเรียนในเขตพื้นที่บริการไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ให้นำสัดส่วนที่เหลือไปพิจารณารับนักเรียนได้ตามความเหมาะสมโดยใช้วิธีการจับฉลาก ในกรณีที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นชอบให้มีการสอบคัดเลือกนักเรียนในเขตพื้นที่บริการเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้เสนอร้อยละของการสอบคัดเลือก โดยขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทั้งนี้จะต้องมีโรงเรียนคู่พัฒนา โรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนดีประจำตำบล และโรงเรียนดี ประจำอำเภอ รองรับนักเรียนที่สอบคัดเลือกไม่ได้อย่างเพียงพอภายในเขตพื้นที่การศึกษาด้วย วิธีการที่สอง การรับนักเรียนทั่วไปให้รับนักเรียนทั่วไปไม่เกินร้อยละ ๕๐ โดยการคัดเลือกจากสอบวัดความพร้อมพื้นฐานทางการเรียนหรือผลการประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการอื่น ๆ ตามที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปโดยเปิดเผย โปร่งใส และเป็นธรรม นอกจากนี้เพื่อเป็นการลดค่านิยมของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานของตนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดกิจกรรมตลาดนัดการเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิภาพทางด้าน

การศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ว่ามีศักยภาพสามารถรองรับการเรียนการสอนได้ดีเช่นเดียวกับโรงเรียนที่มีชื่อเสียง รวมถึงมีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ให้โรงเรียนในสังกัดของกรุงเทพมหานครรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มากขึ้น เพื่อลดภาระในการรับนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดหลักสูตรการศึกษา การเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ในปัจจุบันยังมีปัญหาทางด้านประสิทธิภาพของบุคลากรครู และปัญหาทางด้านอื่น ๆ อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของนักเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนในต่างจังหวัดรวมไปถึงเมื่อมีการแบ่งแยกเช่นนี้จะทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างเด็กนักเรียนในห้องเรียนพิเศษและห้องเรียนปกติ ซึ่งการเปิดห้องเรียนพิเศษ หรือหลักสูตรพิเศษในแต่ละโรงเรียนนั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนทางด้านต่าง ๆ ให้มีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น เช่น ด้านภาษา ด้านวิทยาศาสตร์ โดยการเปิดห้องเรียนพิเศษนั้นจะมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าเรียนไว้เป็นพิเศษ รวมไปถึงบุคลากรต้องมีศักยภาพในการสอนเป็นอย่างดี เช่น มีการใช้ครูชาวต่างชาติเป็นผู้สอน เป็นต้น อย่างไรก็ตามโรงเรียนที่จะเปิดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนพิเศษนี้จะต้องมีการเตรียมความพร้อมทางด้านหลักสูตร บุคลากร อาคารสถานที่ แหล่งการเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง เนื่องจากการเรียนในห้องเรียนพิเศษนี้จะมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าการเรียนในห้องเรียนปกติ และจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ สำหรับประเด็นปัญหาเรื่องการแบ่งแยกเด็กนักเรียนนั้นเห็นว่าเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องดูแลเด็กนักเรียนซึ่งอยู่ในความดูแลของตนให้ได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างเท่าเทียมกัน

นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับค่านิยมของผู้ปกครองในการให้บุตรหลานของตนเรียนเพิ่มเติมในสถาบันกวดวิชา เนื่องจากการสอบเข้าเพื่อเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยนั้นมีเนื้อหาเกินกว่าที่มีการเรียนการสอนในห้องเรียน จึงทำให้เด็กนักเรียนไม่มีความสนใจเรียนในห้องเรียน ซึ่งค่านิยมของการกวดวิชานั้นมีอยู่คู่กับการศึกษาไทยมาเป็นเวลาช้านาน ซึ่งอาจมองได้ว่ามีข้อดีอยู่บ้างเนื่องจากส่วนใหญ่จะเป็นการกวดวิชาเพื่อนำความรู้และเทคนิคต่าง ๆ ไปใช้ในการสอบแข่งขันเพื่อเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาในเรื่องของกฎระเบียบนั้นไม่ได้มีหลักเกณฑ์ห้ามในเรื่องการกวดวิชาไว้ มีเพียงกฎเกณฑ์ในการกำกับดูแลในเรื่องคุณภาพ ราคา และความปลอดภัยไว้เท่านั้น ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน อย่างไรก็ตามอาจมองได้ว่าค่านิยมการกวดวิชานั้น แสดงให้เห็นถึงว่าการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้เด็กนักเรียนไม่สนใจการเรียนในห้องเรียน โดยในเรื่องนี้เห็นว่าเป็นค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนแต่ละบุคคลเท่านั้น การเรียนการสอนในห้องเรียนย่อมมีความครอบคลุมและเพียงพอสามารถใช้ในการสอบเข้าในระดับอุดมศึกษาได้ โดยเห็นได้จากตัวอย่างของผู้ที่สอบเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้นั้น มีทั้งผู้ที่เรียนกวดวิชาและไม่ได้เรียนกวดวิชา แต่อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นการส่งเสริมและช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย ที่ผ่านมามีโครงการติวเตอร์ ชาแนลซึ่งเป็นการถ่ายทอดสดการสอนของอาจารย์กวดวิชาออกฟรีทีวีและเคเบิลทีวี โดยอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี อันเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งบุตรหลานของตนไปเรียนกวดวิชาได้ในบางส่วน โดยในประเด็นปัญหาเหล่านี้ถือเป็นเรื่องที่สำคัญซึ่งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำลังดำเนินการหาแนวทางในการแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมต่อไป เช่น การยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา บุคลากรครู รวมไปถึงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านการศึกษาของไทยนั้นมียุ่มาหลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาบุคลากรครูให้สามารถใช้ศักยภาพของตนในการถ่ายทอดความรู้ไปยังนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างครอบคลุมในชั้นเรียน อันจะเป็นการลดภาระของผู้ปกครองที่จะต้องส่งบุตรหลานของตนไปเรียนเพิ่มเติมยังสถาบันกวดวิชาต่าง ๆ ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากรครูที่มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ต่างจังหวัดที่ห่างไกลความเจริญ โดยในส่วนนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจะต้องมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

๑. ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านการศึกษาของไทยนั้นมียุ่มาหลายประเด็น เช่น การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนควรมีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ในการสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ นอกจากนี้เรื่องของระเบียบวินัยก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญโดยการศึกษาที่ดีไม่ควรเน้นทางด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว ควรเน้นในเรื่องของระเบียบวินัยด้วย ซึ่งเมื่อเด็กนักเรียนมีระเบียบวินัยที่ดี ปัญหาทางด้านต่าง ๆ ก็จะลดลงไปด้วย

๒. การคัดเลือกบุคลากรที่จะมาเป็นครูนั้นควรที่จะต้องมีการประเมินประสิทธิภาพ เนื่องจากครูเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษา ควรสนับสนุนสวัสดิการของครูให้มีความเหมาะสม รวมไปถึงการฝึกอบรมเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ เช่น คุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น ควรมีการพัฒนาบุคลากรครูให้สามารถใช้ศักยภาพของตนในการถ่ายทอดความรู้ไปยังนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างครอบคลุมในชั้นเรียน อันจะเป็นการลดภาระของผู้ปกครองที่จะต้องส่งบุตรหลานของตนไปเรียนเพิ่มเติมยังสถาบันกวดวิชาต่าง ๆ

๓. ปัจจุบันมีธุรกิจเกี่ยวกับการฝากชื่อเด็กนักเรียนไว้ในบ้านเลขที่ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่บริการในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ของโรงเรียนที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลาช้านานแล้ว ทำให้เกิดปัญหาเด็กนักเรียนในพื้นที่บริการที่แท้จริงอาจจะไม่มีที่รองรับในการศึกษาต่อ โดยปัญหานี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีมาตรการในการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๔. โครงการเกี่ยวกับการถ่ายทอดสดการสอนของอาจารย์กวดวิชาออกฟรีทีวีและเคเบิลทีวี เพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้ที่จะใช้ในการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย เป็นแนวความคิดที่ดีควรส่งเสริมให้มีความชัดเจนต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนซึ่งผู้ปกครองมีรายได้น้อยให้สามารถได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

๕. ปัญหาเรื่องยาเสพติดยังถือเป็นปัญหาที่สำคัญโดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการร่วมมือกันเป็นภาคี เครือข่าย เพื่อเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ กิจกรรมการเยี่ยมบ้านเป็นเรื่องที่สำคัญ ควรมีการส่งเสริมโครงการจูงลูกเข้าบ้านต้านยาเสพติด

โดยร่วมมือกับผู้ปกครองและใช้ความอบอุ่นของครอบครัวเป็นเกราะกำบังในการแก้ไขปัญหาเสพติดในวัยเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. การส่งเสริมเกี่ยวกับการทำความดีของนักเรียน รวมไปถึงการส่งเสริมการอ่านหนังสือให้กับเด็กนักเรียนเป็นนโยบายที่ดี แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินการดังกล่าวจะต้องเกิดจากความตั้งใจจริงของเด็กนักเรียน ไม่ใช่กระทำให้ไปเพื่อให้ได้รับคะแนนตามที่ครูอาจารย์กำหนด ดังนั้นครูอาจารย์จึงควรดูแลเอาใจใส่นักเรียนซึ่งอยู่ในความดูแลของตนอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งปลูกฝังในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม ควบคู่ไปกับการรู้ด้านวิชาการ

๗. ในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนนั้น โดยเฉพาะปัญหาของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียน กระทรวงศึกษาธิการจะต้องร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการแก้ไขปัญหาทางด้านพฤติกรรมของนักเรียนจะต้องร่วมมือกันอย่างเป็นเครือข่ายในการสอดส่องดูแลอย่างทั่วถึง นอกจากนี้บทบาทของผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญ โรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองหันมาสนใจบุตรหลานของตนมากยิ่งขึ้น

๘. เกี่ยวกับปัญหาค่านิยมของการเรียนพิเศษ นอกจากจะต้องส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนและพัฒนาศักยภาพของครูอาจารย์ในห้องเรียนแล้ว การจัดโครงการของโรงเรียนเพื่อเป็นการส่งเสริมทางด้านความรู้เพิ่มเติมให้กับเด็กและนักเรียนก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เช่น การจัดหลักสูตรพิเศษสำหรับนักเรียนที่จะสอบเข้าในระดับมหาวิทยาลัย การสอนเทคนิคในการทำข้อสอบให้กับนักเรียน เป็นต้น

๙. ปัญหาเรื่องการแต่งกายของนักเรียนนักศึกษาในปัจจุบันต้องยอมรับว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปมากตามยุคสมัยและค่านิยมต่าง ๆ โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษาที่เป็นผู้หญิงจะมีการแต่งกายที่ล่อแหลมมากขึ้น โดยในส่วนนี้ทางสถานศึกษาจะต้องมีมาตรการในการควบคุมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา เช่น ปัญหาอาชญากรรม รวมไปถึงเป็นการรักษาระเบียบวินัยของสถานศึกษาด้วย

๑๐. ปัญหาเกี่ยวกับการเปิดห้องเรียนพิเศษของโรงเรียนต่าง ๆ โดยเฉพาะโรงเรียนในต่างจังหวัด ต้องยอมรับว่าบางโรงเรียนยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวอย่างแท้จริงไม่ว่าจะเป็นการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ หลักสูตรที่ไม่มีความชัดเจน ทำให้กลุ่มเป้าหมายไม่ได้รับความรู้ตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้ให้มีความชัดเจนต่อไป

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๑
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และวิธีดำเนินงานในการบริหารจัดการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญ

๑. นางอาภรณ์ ชีวเกรียงไกร	ผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายกลยุทธ์องค์กรและพัฒนาธุรกิจ
๒. นายสุจินดา สุขุม	ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ภายใต้การกำกับดูแลของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ซึ่งบริหารงานตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อการปฏิรูประบบบำเหน็จบำนาญของประเทศ เนื่องจากประชาชนกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งมีอัตราผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นร้อยละ ๑๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะมีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๔ รวมถึงประชาชนมีอายุเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความก้าวหน้าทางการแพทย์และระบบสาธารณสุขที่ดีขึ้น ทำให้รัฐบาลมีภาระหน้าที่ต้องจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการสูงขึ้นตามไปด้วย

หลักการของธนาคารโลก ได้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าเพื่อความมั่นคงทางสังคม ประเทศควรมีระบบประกันสังคมและบำนาญ ๓ ส่วน หรือเรียกว่า “ทฤษฎีเสาหลัก ๓ ต้น” คือ

เสาหลักที่ ๑ เป็นระบบประกันรายได้ขั้นพื้นฐานที่รัฐจัดให้กับประชาชน เพื่อให้มีรายได้เหนือเส้นความยากจน โดยรัฐจะนำเงินรายได้จากภาษีมาใช้ และจ่ายในอัตราผลตอบแทนแน่นอน

เสาหลักที่ ๒ เป็นระบบการออมภาคบังคับ เพื่อให้มีรายได้สูงขึ้นจากระดับเส้นความยากจน โดยกองทุนจะนำเงินสะสมของสมาชิกมาบริหารให้ได้ดอกผล แล้วจ่ายคืนให้กับสมาชิกเมื่อครบอายุเกษียณ

เสาหลักที่ ๓ เป็นระบบการออมภาคสมัครใจ เพื่อให้มีรายได้ในวัยเกษียณสูงกว่าระดับมาตรฐานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กรณีของประเทศไทยได้มีการพัฒนามาจนครบทั้งสามเสาหลัก คือ

๑. บำเหน็จบำนาญข้าราชการภายใต้กรมบัญชีกลาง หมายถึง ข้าราชการที่เกษียณอายุในปัจจุบันจะได้รับเงินจากกรมบัญชีกลาง ซึ่งจัดอยู่ในเสาหลักที่ ๑

๒. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ปัจจุบันมีสมาชิก ประมาณ ๕๒๒,๙๓๖ ล้านคน เป็นการจัดตั้งเพิ่มเติม ซึ่งจัดอยู่ในเสาหลักที่ ๒

๓. กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เป็นความสมัครใจของสมาชิกที่บริษัทจัดให้ลูกจ้าง ซึ่งจัดอยู่ในเสาหลักที่ ๓

เมื่อก่อนมีพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๙๔ เงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการในสมัยนั้นไม่ได้มีการจัดตั้งเป็นกองทุนและไม่มีเงินรองรับ ในแต่ละปีจะมีการจัดสรรจากเงินงบประมาณรายปี ทำให้การจัดทำแผนงานเป็นไปอย่างลำบาก ถ้าในปีนั้นประเทศเกิดประสบปัญหาเรื่องเศรษฐกิจรัฐบาลจะต้องไปกู้เงินภายนอกมาจ่ายผู้ที่เกษียณอายุในปีนั้น เป็นต้น ดังนั้นจึงมีการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

เป็นกองทุนการออมเพื่อการเกษียณอายุภาคบังคับของข้าราชการ โดยมีพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นตัวควบคุมหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ของกองทุน คือ ๑. เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อเกษียณอายุราชการ ๒. เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก ๓. เพื่อจัดหาสวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ให้แก่สมาชิก

สมาชิกผู้ที่ได้รับประโยชน์จากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แบ่งเป็น ๑๒ ประเภท คือ

๑. ข้าราชการพลเรือน
๒. ข้าราชการตุลาการ
๓. ข้าราชการอัยการ
๔. ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
๕. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๖. ข้าราชการรัฐสภาสามัญ
๗. ข้าราชการตำรวจ
๘. ข้าราชการทหาร
๙. ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
๑๐. ข้าราชการศาลปกครอง
๑๑. ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
๑๒. ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำหรับสิทธิประโยชน์ของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งได้มีการจัดตั้งขึ้นในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐ มีเงินเข้าในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ประมาณ ๖๗ ล้านบาท และได้ดำเนินงานมาจนถึงปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีทรัพย์สินทั้งสิ้นประมาณ ๕๒๒,๓๙๖ ล้านบาท

โครงสร้างการบริหารจัดการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ คือ

๑. การได้มาของเงินสะสมเงินรายเดือนของสมาชิกร้อยละ ๓ หรือมากกว่าหากมีการออมเงินเพิ่ม
๒. เงินสมทบจากภาครัฐรายเดือนร้อยละ ๓
๓. เงินชดเชยสูตรบำนาญที่เปลี่ยนไปสะสมให้รายเดือนร้อยละ ๒
๔. เงินประเดิมชดเชยสูตรบำนาญที่เปลี่ยนไป สำหรับข้าราชการที่รับบำนาญมีสิทธิได้รับเงินชดเชยและเงินประเดิม ส่วนข้าราชการที่เลือกรับบำเหน็จจะไม่ได้รับเงินชดเชยและเงินประเดิม

การบริหารจัดการเงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ได้แก่

๑. การบริหารจัดการเงินกองทุนระยะยาว มีการคิดคำนวณอัตราเงินเพื่อเฉลี่ยไว้ในอนาคตบวกด้วยร้อยละ ๑.๕
๒. การบริหารจัดการเงินกองทุนระยะสั้นรายปี โดยจะได้รับผลตอบแทนรายปีสูงกว่าอัตราผลตอบแทนของตัววัดเทียบ
๓. การบริหารภายใต้หลักการบริหารเงินออมด้วยความระมัดระวังตามกฎหมายที่กำหนด และรักษาสมดุลระหว่างความปลอดภัยเงินต้น และผลตอบแทน

สูตรการคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญ

ในกรณีที่ข้าราชการเป็นสมาชิกก่อนวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐ มีสิทธิเลือกได้ว่าจะเข้าเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือไม่ก็ได้ แต่ข้าราชการที่เป็นสมาชิกหลังวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐ จะต้องเข้าเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการทุกคน

โดยสูตรการคำนวณบำนาญคิดจากเงินเดือนเฉลี่ย ๖๐ เดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาราชการหารด้วย ๕๐ ทั้งนี้บำนาญที่ได้รับจะต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของเงินเดือนเฉลี่ย ๖๐ เดือนสุดท้าย เงินที่มอบให้กับสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีที่มาจาก

๑. เงินสะสมรายเดือนของสมาชิกร้อยละ ๓ หรือมากกว่าหากมีการออมเงินเพิ่ม

๒. เงินสมทบจากภาครัฐรายเดือนร้อยละ ๓

๓. เงินชดเชยสูตรบำเหน็จบำนาญที่เปลี่ยนไปสะสมให้รายเดือนร้อยละ ๒

๔. เงินประเดิมชดเชยสูตรบำเหน็จบำนาญที่เปลี่ยนไปสำหรับข้าราชการที่รับบำนาญ มีสิทธิได้รับเงินชดเชยและเงินประเดิม ส่วนข้าราชการที่เลือกรับบำเหน็จจะไม่ได้รับเงินชดเชยและเงินประเดิม

๕. ผลตอบแทนจากการบริหารเงินทั้ง ๔ ประเภทข้างต้นตามข้อ ๑ – ๔

การเปรียบเทียบผลประโยชน์ที่ได้รับระหว่างข้าราชการที่เป็นสมาชิก และไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ดังนี้

๑. ในขณะรับราชการ ผู้ที่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีสิทธิออมเงินสะสมทุกเดือน คือ ออมเงินสะสมร้อยละ ๓ ของเงินเดือน และได้รับเงินสมทบจากรัฐร้อยละ ๓ ของเงินเดือนทุกเดือน แต่ข้าราชการที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจะไม่มีสิทธิได้รับเงินสมทบจากรัฐ

๒. เมื่อข้าราชการออกจากราชการโดยเลือกรับบำเหน็จ ผู้ที่เป็นสมาชิกหรือไม่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจะได้รับเงินบำเหน็จ คือ เงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาราชการ

๓. เมื่อข้าราชการออกจากราชการ ผู้ที่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการจะได้รับบำนาญสูตรใหม่ แต่ข้าราชการไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญ จะได้รับบำนาญสูตรเดิม

๔. เมื่อข้าราชการเสียชีวิต ผู้ที่เป็นสมาชิกหรือไม่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีสิทธิรับบำนาญตกทอด คือ เงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาราชการ

๕. เมื่อผู้รับบำนาญเสียชีวิต ผู้ที่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจะได้รับบำเหน็จตกทอด คือ เงินบำนาญรายเดือนคูณ ๓๐ (สูตรใหม่) แต่ข้าราชการไม่ได้เป็นกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จะได้รับบำเหน็จตกทอด คือ เงินบำนาญรายเดือนคูณ ๓๐ (สูตรเดิม)

เป้าหมายของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีการบริหารจัดการเงินกองทุนระยะยาว เพื่อรักษาเงินของสมาชิกไม่ให้มีมูลค่าลดลงมาก ดังนั้น จึงมีการคิดคำนวณอัตราเงินเพื่อเฉลี่ยไว้ในอนาคตบวกด้วยร้อยละ ๑.๕ และระยะสั้นรายปี โดยจะได้รับผลตอบแทนรายปีสูงกว่าอัตราผลตอบแทนของตัววัดเทียบ และต้องศึกษาเรื่องความเสี่ยงที่เข้ามาโดยกองทุนจะต้องยอมรับความเสี่ยงนั้นได้ คือโอกาสที่ผลตอบแทนในระยะสั้น (รายปี) มีโอกาสติดลบได้ประมาณร้อยละ ๑๗ หรือโดยเฉลี่ย ๑ ครั้งในทุก ๖ – ๗ ปี และโอกาสที่ผลตอบแทนกองทุนสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อบวก ๑.๕ ในระยะยาว โดยเฉลี่ย ๑๐ ปี มีค่าประมาณร้อยละ ๖๗

หลักทรัพย์ลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ได้แก่

๑. ตราสารหนี้และตราสารทุน เช่น ตราสารหนี้ไทย มีการลงทุนร้อยละ ๖๒, ตราสารหนี้โลกมีการลงทุนร้อยละ ๑๐, ตราสารทุนไทย มีการลงทุนร้อยละ ๘, ตราสารทุนโลก มีการลงทุนร้อยละ ๘

๒. สินทรัพย์ทางเลือก (มีการลงทุนร้อยละ ๑๑) เช่น อสังหาริมทรัพย์ไทย อสังหาริมทรัพย์โลก, นิติบุคคลเอกชนไทย (หุ้นเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์), นิติบุคคลเอกชนโลก, โครงสร้างพื้นฐาน, สินค้าโภคภัณฑ์ (เช่น น้ำมัน ทองคำ)

เป้าหมายการลงทุนระยะยาว ถือเป็นกรอบการลงทุนสำคัญสำหรับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ มีแนวทางการปฏิบัติ คือ ทบทวนทุก ๓ ปี หรือเมื่อเกิดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญเกิดขึ้น

ผลการดำเนินงานของกองทุน

อัตราผลตอบแทนตั้งแต่มีการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๕๔ ได้ผลตอบแทนคิดเป็นร้อยละ ๑๘๘.๘ กล่าวคือ สมาชิกมีเงินต้น ๑๐๐ บาท จะได้รับผลตอบแทน ๑๘๘.๘ บาท รวมเป็นเงิน ๒๘๘.๘ บาท (เนื่องจากผลตอบแทนมีการทบต้นเป็นรายวันจึงมีมูลค่าสูงถึง ๒๘๘.๘ บาท) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง เช่น พันธบัตรรัฐบาล จะได้รับผลตอบแทนร้อยละ ๑๔๖.๐๗ และเมื่อเทียบกับอัตราเงินเฟ้อในปี ๒๕๔๐ – ๒๕๕๔ คิดเป็นร้อยละ ๑๓๐.๘๕ รวมถึงกองทุนนำเงินไปฝากประจำ ๑๒ เดือน ได้รับผลตอบแทนร้อยละ ๖๑.๒๙

เป้าหมายการจัดสวัสดิการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ คือ

๑. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงพื้นฐานของตนเองและครอบครัว
๒. เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายที่จำเป็น
๓. ส่งเสริมการออมระยะยาว

สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

๑. สวัสดิการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและเช่าซื้อ
๒. สวัสดิการสินเชื่อเพื่อการศึกษา
๓. สวัสดิการเพื่อการคุ้มครองชีวิต
๔. สวัสดิการเพื่อลดภาระในการดำรงชีพของสมาชิก

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. กองทุนบำเหน็จบำนาญ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เพื่อให้สมาชิกเข้าถึงและรับทราบข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและทั่วถึง

๒. ควรมีการคิดคำนวณสูตรบำนาญใหม่ เนื่องจากมีการเรียกร้องของกลุ่มข้าราชการว่าการคำนวณตามสูตรเดิมยังไม่มีความเป็นธรรม

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๒
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับความคืบหน้าในการปรับเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท
ตามนโยบายของรัฐบาล

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

ผลการพิจารณา

รัฐบาลในสมัยนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีได้มีนโยบายในการกำหนดขึ้นค่าแรงขั้นต่ำโดยบรรจุเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลเพื่อผลักดันให้เกิดผลสำเร็จโดยเร็ว ซึ่งนโยบายการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาทของรัฐบาลนั้น มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเพิ่มรายได้ให้เพียงพอต่อการครองชีพโดยไม่ต้องทำงานล่วงเวลาและมีเวลาว่างเหลืออยู่กับครอบครัวและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งนี้ เป็นการปรับอัตราค่าจ้างเฉพาะสถานประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมเท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเกษตรกรรมหรือกลุ่มอื่นๆ แต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจข้อมูลจำนวนผู้ใช้แรงงานในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ ๑๒ ซึ่งมีผู้ที่ได้ค่าจ้างขั้นต่ำน้อยกว่า ๓๐๐ บาทอยู่ประมาณ ๕ ล้านคน ซึ่งคาดว่าจะการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาทจะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการมากนัก

การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำได้เริ่มดำเนินการเมื่อเดือน เมษายน ๒๕๕๕ ใน ๗ จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และนครปฐม โดยปรับเพิ่มเป็นวันละ ๓๐๐ บาท ส่วนในอีก ๗๐ จังหวัดที่เหลือจะได้ปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๙.๕ จากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเดิมของแต่ละจังหวัดภายในปี ๒๕๕๕ และจะปรับเป็นวันละ ๓๐๐ บาททั่วประเทศในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ เนื่องจากที่ผ่านมาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในแต่ละจังหวัดมีอัตราที่แตกต่างกันมาก หากมีการปรับเพิ่มเท่ากัน ๓๐๐ บาทในคราวเดียวกันอาจส่งผลกระทบต่อสถานประกอบการได้ โดยในขณะนี้คณะกรรมการค่าจ้างได้มีการประชุมเป็นประจำทุกเดือนเพื่อติดตามสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็น ๓๐๐ บาทที่เกิดขึ้น

มาตรการในการบรรเทาผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท และเพิ่มขีดความสามารถ SMEs อาทิ การลดอัตราเงินสมทบประกันสังคมของฝ่ายนายจ้าง - ลูกจ้างในปี ๒๕๕๕ ทุกจังหวัดทั่วประเทศโดยลดลงเหลือฝ่ายละ ร้อยละ ๓ การลดหย่อนภาษีโดยนำการเงินค่าใช้จ่ายในการอบรมพัฒนาฝีมือแรงงานมาลดหย่อนได้ ๒ เท่า การปรับเปลี่ยนเครื่องจักรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยสามารถใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับเงินได้ที่ได้รับการขายทรัพย์สินประเภทเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต เป็นต้น รวมทั้งมีการนัดพบนายจ้าง ประธานสภาอุตสาหกรรม และสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อหารือเกี่ยวกับผลกระทบจากการขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น ๓๐๐ บาทว่ามีแนวโน้มอย่างไร อีกทั้งยังมีแนวทางในการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อยกระดับผลิตภาพแรงงานให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพ สามารถทำงานได้คุ้มค่างบค่าจ้างที่นายจ้างต้องจ่าย ปัจจุบันนี้มี ๒๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติที่กำหนดให้ผู้ที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานใน ๒๒ อาชีพ จะได้รับค่าจ้างขั้นต่ำมากกว่า ๓๐๐ บาทต่อวัน

นอกจากนี้ กระทรวงแรงงานได้เตรียมการพัฒนาคุณภาพแรงงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC: Asian Economic Community) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยจะจัดตั้งวิทยาลัยภาษา และมีแนวทางการฝึกอบรมในรูปแบบใหม่ และจะเชิญวิทยากรที่มีทักษะและเชี่ยวชาญในการสอน

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายและนำไปใช้ในการสื่อสารได้จริง อีกทั้งยังได้ดำเนินการสร้างห้องปฏิบัติการภาษา (Sound Lab) ที่กระทรวงแรงงานเพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่ต้องการฝึกทักษะภาษาต่างประเทศ โดยจะมีข้อมูล และแบบฝึกหัดภาษาต่างประเทศหลายภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาเกาหลี ภาษามลายู เป็นต้น ทั้งนี้ ลักษณะสถานะแรงงานของประเทศกลุ่มอาเซียนมีความแตกต่างกัน เช่น เวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า เป็นประเทศที่ส่งออกแรงงาน แต่ประเทศไทยนั้นมีทั้งการนำเข้าและส่งออกแรงงาน ดังนั้น การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประเทศไทยจะต้องเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยให้มีคุณภาพโดยเฉพาะในด้านภาษาอังกฤษ เพื่อจะเป็นแรงงานที่มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของนานาประเทศไม่ใช่เพียงแต่ในกลุ่มประเทศอาเซียน เท่านั้น ซึ่งกรมพัฒนาฝีมือแรงงานจะเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการพัฒนาแรงงานไทย ส่วนการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษนั้น จะเน้นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่สามารถสื่อสารได้ ซึ่งแรงงานไทยมีฝีมือและศักยภาพในการทำงานที่ดีอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ควรมีการพัฒนาฝีมือแรงงานในสาขาอาชีพที่ขาดแคลน ในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ เช่น ช่างเคาะพ่นสี และควรส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการและสถานบันการศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความสามารถในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่มีความต้องการในตลาดแรงงาน ทั้งนี้ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงศึกษาธิการควรจะมีการปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาแรงงานร่วมกันด้วย

๒. ควรมีการประชาสัมพันธ์รายละเอียดการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ให้ประชาชนทราบ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนโดยเข้าใจว่าเป็นการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในทุกกลุ่มอาชีพ อาจส่งผลให้ประชาชนบางส่วนเกิดความไม่พอใจรัฐบาลได้

.....

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๓
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

พิจารณาติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินการจัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยเฉพาะ
บทบาทและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวทางในการประชาสัมพันธ์โครงการดังกล่าว

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

๑. นางสาวเรณู ตั้งคจิวงกูร	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร และฝ่ายเลขานุการกองทุน ฯ
๒. นางเอมปรีดี วัชรางกูร	ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงานและงบประมาณ
๓. นางสาวเอมอร โพธิ์ทองแสงอรุณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาฝ่ายบริหาร
๔. นางสาวมาลินี แซ่เอา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ
๕. นายวิโรจน์ น้ำหอม	นักวิชาการพัฒนาชุมชน ปฏิบัติการ

ผลการพิจารณา

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล โดยกำหนดเป็นวาระเร่งด่วนที่จะดำเนินการในปี ๒๕๕๕ โดยเริ่มเปิดตัวกองทุนตั้งแต่วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกองทุน ฯ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางนลินี ทวีสิน) เป็นประธานกรรมการ สำนักเลขาธิการรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ด้านอำนวยการ และสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ ฯ ดังกล่าว ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการขับเคลื่อนกองทุนให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์แก่สตรีทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยมีวิสัยทัศน์ที่สำคัญคือ การสร้างสรรค์พลังสตรีให้เป็นพลังในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนขับเคลื่อนไปได้ในช่วงแรกนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนกองทุน ฯ จึงได้มีการมอบหมายให้อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (พช.) ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการกองทุน ฯ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลางในการบริหารกองทุนต่อไป ซึ่งหลังจากที่มีการเปิดตัวกองทุน ฯ ก็ได้มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล พร้อมทั้งมีการระดมรับฟังความคิดเห็นจากจากองค์กรเครือข่ายสตรีทั่วประเทศ รวมไปถึงในกรุงเทพมหานครด้วย สำหรับการเปิดรับสมาชิกนั้นหลังจากที่ได้มีการเปิดตัวกองทุน ฯ ก็ได้มีการเปิดรับลงทะเบียนเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีทุกวัน โดยไม่มีการปิดรับสมัคร แต่อย่างไรก็ตามในช่วงแรกจะต้องมีการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อเป็นคณะกรรมการกลางในการทำหน้าที่บริหารกองทุนต่อไป และเพื่อให้การจัดตั้งกองทุน ฯ เป็นไปโดยความเรียบร้อยจึงได้มีการกำหนดระยะเวลาลงทะเบียนสมาชิกกองทุน ฯ ไว้สองช่วงเวลา คือ ในช่วงแรกของการลงทะเบียนกำหนดไว้ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบล จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ซึ่งในกรุงเทพมหานคร ได้มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นคณะกรรมการในการคัดเลือก ส่วนในระดับจังหวัด ได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ

คุณสมบัติของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนั้น จะต้องเป็นสตรีผู้มีสัญชาติไทย มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรืออาศัยอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้นไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือองค์กรสตรีที่มีการดำเนินงานและมีผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาการคุ้มครองช่วยเหลือสตรี และมีที่ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลหรือจังหวัดที่ขอขึ้นทะเบียน ซึ่งเกี่ยวกับสมาชิกที่เป็นองค์กรสตรีนั้น คณะกรรมการการกฤษฎีกาได้พิจารณาตรวจร่างระเบียบของกองทุน ฯ และได้มีการกำหนดประเภทขององค์กรสตรีที่จะสมัครเป็นสมาชิกกองทุน ฯ ว่าจะต้องเป็นมูลนิธิหรือสมาคมที่ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลหรือจังหวัดที่ขอขึ้นทะเบียนเท่านั้น เพื่อให้มีความชัดเจนในการกำหนดคุณสมบัติขององค์กรสตรีต่อไป อย่างไรก็ตามในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติขององค์กรสตรีที่จะสามารถสมัครสมาชิกกองทุนได้นั้น จะต้องเป็นมูลนิธิ หรือสมาคม เท่านั้น ประเด็นนี้จากการรับฟังความคิดเห็นจากหลายภาคส่วนเห็นว่าไม่ควรกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ เนื่องจากองค์กรต่าง ๆ ที่ทำงานด้านสตรียังมีอีกหลายประเภทซึ่งทำงานทางด้านนี้มายาวนานแต่อาจจะไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ซึ่งควรจะได้รับประโยชน์จากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีด้วยเช่นกันโดยประเด็นนี้ถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญซึ่งจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงให้มีความครอบคลุมถึงองค์กรซึ่งปฏิบัติงานด้านสตรีอย่างแท้จริงต่อไป สำหรับในช่วงภายหลังจากการดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบล จังหวัด และกรุงเทพมหานครแล้ว สตรีหรือองค์กรสตรีที่ยังไม่ได้จดทะเบียนเป็นสมาชิกกองทุน ฯ และสนใจสามารถติดต่อจดทะเบียนเป็นสมาชิกได้โดยตรง ณ ที่ทำการของสำนักงานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด หรือกรุงเทพมหานครได้ โดยมีการเปิดรับสมัครอยู่อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองซึ่งมีความสนใจเกี่ยวกับการสมัครเป็นคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีก็สามารถสมัครได้โดยไม่ได้มีข้อห้ามไว้ในระเบียบของกองทุน ฯ แต่อย่างใด

ในประเด็นของการจัดสรรเงินกองทุนนั้น ในเบื้องต้นคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจะได้พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนนี้ให้กับคณะกรรมการกองทุน ฯ จังหวัด โดยเฉลี่ยจังหวัดละ ๑๐๐ ล้านบาท เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์และหลักเกณฑ์ตามที่กำหนด แต่อย่างไรก็ตามในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ มีระยะเวลาที่สั้น สำนักงานประมาณจึงกำหนดให้ตั้งงบประมาณไว้เพียงร้อยละ ๒๐ เป็นจำนวน ๑,๕๔๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นงบประมาณและบริหารโครงการ โดยในปัจจุบันยังไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณลงไปยังจังหวัดต่าง ๆ เนื่องจากจะต้องรอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นคณะกรรมการกลางในการบริหารงานกองทุน เพื่อพิจารณาการจัดสรรงบประมาณให้แก่จังหวัดต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งเป็นไปตามที่ระเบียบของกองทุน ฯ ได้กำหนดไว้ โดยในขณะนี้ได้มีการมอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชน (พช.) ดำเนินการร่างระเบียบการจ่ายเงิน และคณะกรรมการบริหารกองทุนก็ได้มีการรวบรวมข้อมูล ประเมินผลการดำเนินงานในระดับชุมชน การคัดเลือกคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานไว้อย่างเป็นระบบ โดยในส่วนของการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนั้น คาดว่าการคัดเลือกจะแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนและจะได้มีการขับเคลื่อนการจ่ายงบประมาณให้แก่จังหวัดต่าง ๆ ได้ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ สำหรับการจัดสรรงบประมาณให้แก่จังหวัดต่าง ๆ นั้นได้มีการวางกรอบกำหนดสัดส่วนงบประมาณไว้โดยมีลำดับความสำคัญ คือ

๑. เรื่องการสร้างงานสร้างรายได้เป็นสำคัญเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย ในการสร้างโอกาสให้แก่สตรีเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพนำไปสู่การสร้างสวัสดิภาพหรือสวัสดิการให้แก่สตรี โดยกำหนดไว้ร้อยละ ๘๐

๒. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี การเฝ้าระวังและดูแลปัญหาของสตรีตลอดจนการช่วยเหลือเยียวยาสตรีที่ประสบปัญหาในทุกรูปแบบ การรณรงค์ให้สังคมเข้าใจปัญหาสตรีในทุกมิติ และการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรี โดยกำหนดไว้ร้อยละ ๑๐

๓. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรี และแก้ไขปัญหาสตรีขององค์กรต่าง ๆ การสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสตรี โดยกำหนดไว้ร้อยละ ๑๐

ซึ่งงบประมาณที่จะลงไปในแต่ละจังหวัดนั้นจะต้องมีการพิจารณาหลักเกณฑ์อื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น จำนวนประชากร ขนาดของพื้นที่ เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้แต่ละจังหวัดนั้นได้รับการจัดสรรงบประมาณในจำนวนที่ไม่เท่ากัน แต่อย่างไรก็ตามทั้งหมดนี้เป็นเพียงการวางกรอบการดำเนินงานไว้เพื่อให้มีคณะกรรมการกองทุน ฯ ในระดับชาติเข้ามาบริหารงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองทุน ฯ ต่อไป นอกจากนี้ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์กองทุน ฯ คณะกรรมการขับเคลื่อนก็ได้มีนโยบายในการใช้สื่อโทรทัศน์ รวมไปถึงการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ เอกสารประกอบการพิจารณา โดยมีการเผยแพร่ทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล และจังหวัด อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามต้องยอมรับว่าในปัจจุบันการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร ยังมีประชาชนอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่รู้ถึงสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของกองทุน ฯ โดยในส่วนนี้คณะกรรมการขับเคลื่อน ฯ จะได้มีการประชุมหารือเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ในเรื่องของการรับสมัครสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อคัดเลือกตำแหน่งกรรมการบริหารกองทุน ในระดับหมู่บ้านหรือตำบลนั้น ส่วนใหญ่จะมีผู้สมัครสมาชิกเป็นจำนวนมาก โดยในส่วนของ การคัดเลือกตำแหน่งดังกล่าว จะต้องมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม ไม่อาศัยพวกพ้องในการคัดเลือกคนที่ จะเข้ามาบริหารกองทุน การดำเนินการคัดเลือกจะต้องใช้วิธีที่เป็นธรรมเพื่อที่จะให้ได้คนดีและสามารถทำงานเพื่อส่วนรวมได้

๒. ในเรื่องการรับสมัครสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิกได้นั้นจะต้องเป็นบุคคลธรรมดา และองค์กรสตรี ซึ่งเป็นนิติบุคคลนั้น ในส่วนนี้กระบวนการในการรับสมัครสมาชิกจะต้องมีการตรวจสอบถึงความเข้าเงื่อนไขที่จะเกิดขึ้นได้ กล่าวคือ สมาชิกบางคนอาจจะเป็นสมาชิกอยู่ในองค์กรสตรีได้ อันอาจจะทำให้มีการได้รับประโยชน์ ๒ ทาง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องหาวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวต่อไป

๓. เกี่ยวกับเรื่องกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนั้นถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งคณะกรรมการ ฯ มีความคิดเห็นว่าจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการรับสมัครสมาชิก การคัดเลือกกรรมการบริหารกองทุนในระดับต่าง ๆ รวมไปถึงสิทธิประโยชน์ที่ประชาชนพึงจะได้รับ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๔. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ควรจะต้องดำเนินงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เป็นภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยดึงศักยภาพที่เกี่ยวกับสตรีในแต่ละสาขาอาชีพออกมาเพื่อให้เห็นถึงความต้องการ รวมไปถึงปัญหาต่าง ๆ ของสตรี พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของสตรีให้มากขึ้น และนำเสนอบทบาทของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าเป็นกองทุน ฯ ที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของสตรีไทยในทุกพื้นที่ ทุกชุมชน ให้มี

ประสิทธิภาพ เป็นภาพรวมของการทำงานด้านสตรีเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็ง อันเป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ต่อไป

๕. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นกองทุนที่จะช่วยในการส่งเสริมศักยภาพของสตรีในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ การช่วยเหลือสตรีที่ประสบปัญหาทางสังคม ฯลฯ ซึ่งแต่เดิมก็ได้มีการดำเนินการในเรื่องนี้มายาวนานในรูปขององค์กรหรือการรวมกลุ่มในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐมาพอสมควร แต่เมื่อมีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีขึ้นมามีการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุดก็คือ กรมการพัฒนาชุมชน (พช.) ซึ่งในส่วนนี้กองทุน ฯ จะต้องทำงานอย่างบูรณาการร่วมกันกับกรมการพัฒนาชุมชน (พช.) อันจะถือเป็นการช่วยให้การดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

๖. การกำหนดหลักเกณฑ์คุณสมบัติของการสมัครสมาชิกกองทุน ฯ ซึ่งเป็นองค์กรสตรีนั้น ควรจะมีการเปิดกว้างให้กับองค์กรต่าง ๆ ซึ่งทำงานด้านสตรีมายาวนาน แต่ยังไม่ได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยไม่ควรกำหนดหลักเกณฑ์ไว้เพียงเป็นมูลนิธิหรือสมาคมเท่านั้น เพราะในแต่ละท้องถิ่นจะมีองค์กรที่ทำงานด้านสตรีซึ่งมีความหลากหลายและในบางท้องถิ่นก็ไม่ได้มีมูลนิธิหรือสมาคมที่ทำงานด้านสตรี ดังนั้นควรมีการแก้ไขระเบียบให้มีความเหมาะสมต่อไป

๗. ปัจจุบันกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นกองทุนที่มีเงินหมุนเวียน ซึ่งต่อไปในอนาคตจะต้องมีการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งต่อไป โดยอาจกำหนดเป็นธนาคารสตรีซึ่งมีความมั่นคงทางการเงิน ให้ความช่วยเหลือสตรีในทุกด้าน ซึ่งจะมีความยั่งยืนและเป็นองค์กรด้านสตรีที่มีประสิทธิภาพ

๘. ในการจัดสรรงบประมาณของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีลงไปสู่จังหวัดต่าง ๆ นั้น จะต้องมีความโปร่งใสและเป็นธรรม การบริหารจัดการงบประมาณของกองทุนในระดับต่าง ๆ นั้น คณะกรรมการจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต บริหารจัดการงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ฯ อันจะถือเป็นประโยชน์สูงสุดของสตรีทั่วประเทศ

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๔
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

พิจารณาสรุปรายงานการเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม
ณ สาธารณรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐเชก สาธารณรัฐสโลวัก และสาธารณรัฐฮังการี
ระหว่างวันที่ ๓ ถึง ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ได้รับอนุมัติเดินทางไปศึกษาดูงานในด้านสวัสดิการสังคม
บูดาเปสต์ สาธารณรัฐฮังการี โดยมี นางสาวอรุณา ธนากร เอกอัครราชทูตที่ปรึกษา เป็นผู้ให้การต้อนรับ
คณะกรรมการการสวัสดิการสังคม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ประเทศสาธารณรัฐฮังการี มีประชากร ๑๐ ล้านคน เป็นชาวฮังการีร้อยละ ๙๕
ชาวโรมาเนีย ร้อยละ ๒ และอื่น ๆ ร้อยละ ๓ ใช้ภาษาฮังการี การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบ
รัฐสภาเดียว โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข และมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล

สวัสดิการสังคมของสาธารณรัฐฮังการี

ระบบประกันสังคมของสาธารณรัฐฮังการี

สาธารณรัฐฮังการีมีระบบประกันสังคม ที่บังคับใช้ตามกฎหมาย (Mandatory social security
system) ซึ่งให้ประโยชน์แก่ประชาชนในหลายเรื่อง อาทิ เงินชดเชยสำหรับคนว่างงาน คนพิการ ผู้สูงอายุ
สวัสดิการสำหรับผู้พิการและคนชรา และเงินบำนาญผู้เกษียณอายุ

คนต่างชาติที่ทำงานให้กับบริษัทฮังการีมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินประกันสังคม และได้รับสิทธิประโยชน์
เช่นเดียวกับคนฮังการี โดยลูกจ้างต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนร้อยละ ๘.๕ ของรายได้ และนายจ้างต้องจ่าย
ร้อยละ ๑๘ ของรายได้ที่ลูกจ้างได้รับให้แก่รัฐบาล และหากลูกจ้างประสงค์จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่เพิ่มมากขึ้น
ก็ต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนมากขึ้น

คนต่างชาติที่ทำงานให้กับบริษัทต่างชาติจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ข้างต้น และต้องไปทำข้อตกลง
เกี่ยวกับการประกันสังคมเอง (own private insurance arrangements)

สาระสำคัญโดยสรุปเกี่ยวกับกฎหมายแรงงานสาธารณรัฐฮังการีในปัจจุบัน

หลักการสำคัญคือการสร้างความสมดุลระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล
ซึ่งกันและกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติให้มีผู้แทนของแต่ละฝ่ายเพื่อปกป้องผลประโยชน์ อายุขั้นต่ำในการทำงาน
คือ ๑๖ ปี และอายุเกษียณราชการ คือ ๖๒ ปี

การทำสัญญาจ้างต้องเป็นลายลักษณ์อักษร มีสาระสำคัญ คือ ชื่อคู่สัญญารายละเอียด
ของงาน เงินเดือน สถานที่ทำงาน การทำงานปกติ คือ ๘ ชั่วโมงต่อวัน และ ๔๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และอาจ
เพิ่มได้ถึง ๑๒ ชั่วโมงต่อวันหรือ ๖๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เงินเดือนขั้นต่ำตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๐๐๙ คือ ๗๑,๕๐๐
ฟอรินต์ โดยประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาทวันหยุดพักผ่อนของแรงงานในสาธารณรัฐฮังการี คือ ๒๐ วัน ทำงาน
โดยมีการเพิ่มตามอายุ ดังนี้ อายุไม่เกิน ๒๕ ปี ได้วันหยุดพักผ่อน ๒๐ วัน, อายุเกิน ๒๕ ปี ขึ้นไปได้วันหยุด
พักผ่อน ๒๑ วัน, อายุ ๓๑ ปี ขึ้นไปได้เพิ่มวันหยุดพักผ่อน ๑ วัน ทุก ๓ ปี อายุ ๔๕ ปี ขึ้นไปได้เพิ่มวันหยุด
พักผ่อน ๑ วัน ทุก ๒ ปี และอายุ ๔๕ ปี ขึ้นไปได้เพิ่มวันหยุดพักผ่อนเป็น ๓๐ วัน

ผลประโยชน์เกี่ยวกับเบี้ยเลี้ยงชีพหรือบำนาญ

สำหรับอายุเกษียณราชการโดยทั่วไปของชายและหญิงชาวฮังการี คือ ๖๒ ปี แต่สำหรับคนที่เกิด
ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๕๓ - ๑๙๕๗ (พ.ศ. ๒๔๙๖ - ๒๕๐๐) ได้มีการขยายอายุออกไปเรื่อย ๆ จนถึง

๖๕ ปี การขอเกษียณก่อนอายุราชการสามารถทำได้ แต่ก็จะได้ผลประโยชน์ลดน้อยลง เช่น เงินบำนาญ น้อยลง ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๘ หรือปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ลูกจ้างจะอยู่ภายใต้ state pension (เสาหลักที่ ๑) และ mandatory pension (เสาหลักที่ ๒) ซึ่งจะเลือกโดยลูกจ้างบำนาญหรือเบี้ยเลี้ยงชีพประเภทที่ ๑ จะครอบคลุมรายได้ประมาณ ร้อยละ ๖๐ ภายหลังเกษียณอายุราชการ เสาหลักที่ ๒ จะดำเนินการบนฐาน ของเงินที่ลูกจ้างส่ง (contribution) ตามกฎหมายกำหนดไว้ จนกระทั่งเดือนมกราคม ค.ศ. ๒๐๑๑ หรือ พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อรัฐบาลตัดสินใจนำสมาชิกกลับเข้าสู่ระบบของรัฐ กองทุนของเสาที่สองได้ถูกถ่ายโอนไป เป็นของรัฐโดยกฎหมาย (ข้อสังเกตคือมาตรการนี้เป็นการนำกองทุนบำนาญส่วนตัวไปเป็นของรัฐ)

บำนาญสำหรับสตรี

ในเดือนธันวาคม ค.ศ. ๒๐๑๐ หรือ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีการออกกฎหมายแก้ไขเรื่องผลประโยชน์ เงินประกันสังคมเดิม ซึ่งนำมาสู่ผลดีแก่ผู้หญิง กล่าวคือนับตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ ผู้หญิงที่ทำงานมากกว่า ๔๐ ปี หรือมากกว่านั้น มีสิทธิเรียกร้องบำนาญผู้สูงอายุโดยไม่ต้องคำนึงถึงอายุ กล่าวคือ ก่อนมาตรฐานอายุ เกษียณราชการ อายุ ๔๐ ปี รวมถึงช่วงที่ลาไปเลี้ยงดูบุตรด้วย แต่จะต้องมีอายุการทำงานที่ได้รับค่าจ้าง อย่างน้อย ๓๒ ปี

การลาคลอดบุตร

สาธารณรัฐฮังการี ได้ให้สตรีลาคลอดบุตรคนแรกได้เป็นเวลา ๓ ปี เพื่อเลี้ยงบุตรด้วยตนเอง และรัฐบาลได้มีการจ่ายเงินให้ร้อยละ ๔๐ ของเงินเดือน ถ้ามีบุตรคนที่สองรัฐจะให้ลาคลอดบุตรลดลง ตามลำดับ

คณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ได้เดินทางไปพบประชาชนไทยที่ประกอบอาชีพ และอาศัยอยู่ในกรุงบูดาเปส ประเทศสาธารณรัฐฮังการี

๑. สถานประกอบการสปาและนวดแผนไทย Thai massages and spa เป็นสถานประกอบการ ที่ก่อตั้งโดยคนไทยซึ่งจดทะเบียนสมรสกับชาวฮังการี มีพนักงานที่เป็นชาวไทยและชาวฮังการีจำนวน ๖ คน อัตราค่าบริการแบ่งออกเป็น ๒ ช่วงเวลา หากเป็นช่วงเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา จะมีอัตรา ค่าบริการถูกกว่าช่วงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา รายได้หลักมาจากการนวดฝ่าเท้าและไม่มีการค่าบริการแอบแฝง อัตรารายได้ต่อเดือนของพนักงานนวดชาวไทย โดยเฉลี่ยเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท และขึ้นอยู่กับจำนวนผู้มา ใช้บริการ

ปัญหาการประกอบกิจการ จากการศึกษาดูงานของคณะกรรมการพบว่า อัตราค่าเช่าที่ตั้ง สถานประกอบการอยู่ในอัตราที่สูงประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน การเรียกเก็บภาษีสถานประกอบการ ในอัตราร้อยละ ๒๗ ของรายได้ ถือเป็นการเก็บภาษีในอัตราที่สูง ด้านสถานที่คับแคบ ไม่ทันสมัย อัตราการใช้บริการมีจำนวนน้อย

๒. ธุรกิจอาหารไทย ณ THAIBUDDA RESTAURANT ในกรุงบูดาเปสมีร้านอาหารไทยอยู่ประมาณ ๕ ร้านค้า รายได้หลักมาจากการขายเครื่องดื่ม เนื่องจากอาหารไทยมีรสชาติเผ็ดไม่เป็นที่นิยมของชาว ฮังการีเรียน รายได้โดยเฉลี่ยของผู้ประกอบอาชีพพ่อครัวคนไทยประมาณเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท

อย่างไรก็ตามหากสามารถน่านักท่องเที่ยวชาวไทยไปใช้บริการร้านอาหารไทยในกรุงบูดาเปสต์ มากยิ่งขึ้นก็จะทำให้รายได้ของพนักงานมากยิ่งขึ้นด้วย

ปัญหาการประกอบกิจการ ร้านอาหารไทยขาดการปรับปรุงให้มีสัญลักษณ์ที่ดี ไม่มีเอกลักษณ์ ความเป็นไทยเท่าที่ควร หากสามารถยกระดับร้านอาหารไทยให้มีความเหมาะสมก็อาจดึงดูดนักท่องเที่ยว ชาวไทยได้ นอกจากนี้รัฐบาลควรส่งเสริมกระบวนการจัดส่งวัตถุดิบในการจัดทำอาหารไทยไปต่างประเทศ

ในอัตราที่ไม่สูงเกินสมควร ทั้งนี้ หากมีข้อกำหนดในการห้ามนำอาหารเข้าไปยังต่างประเทศแล้ว รัฐบาลจะต้องหาทางเจรจาเพื่อแก้ไขข้อกำหนดในระดับทวิภาคี เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจอาหารไทยต่อไป เนื่องจากร้านอาหารไทยในสาธารณรัฐฮังการี มีประมาณ ๕ ร้าน ซึ่งมีจำนวนค่อนข้างน้อย อย่างไรก็ตาม รัฐบาลต้องส่งเสริมให้คนไทยสามารถเป็นเจ้าของธุรกิจร้านอาหารไทยได้เองด้วย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. สถานประกอบการสปาและนวดแผนไทยในสาธารณรัฐฮังการีพบว่า ประชาชนไม่นิยมมาใช้บริการเท่าที่ควรเนื่องจากสถานที่ไม่เอื้ออำนวยบรรยากาศไม่ผ่อนคลาย ประกอบกับอัตราค่าเช่าสถานที่และการเก็บภาษีที่สูงทำให้รายได้ต่อเดือนไม่เพียงพอกับรายจ่าย
๒. สำหรับธุรกิจด้านร้านอาหารไทย พบว่าแต่ละร้านยังขาดเอกลักษณ์ความเป็นไทย อาหารมีรสชาติเผ็ด หากมีการปรับปรุงยกระดับอาจดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างชาติได้
๓. การใช้ภาษากลางในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ชาวฮังการียังนิยมใช้ภาษาอังกฤษเรียนซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่น ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่
๔. สวัสดิการสังคมของสตรีชาวฮังการีที่สามารถลาคลอดได้เป็นระยะเวลา ๓ ปี เมื่อเทียบกับประเทศไทยซึ่งลาได้ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือนนั้น ไม่สามารถนำมาปรับใช้กันได้ เนื่องจากรัฐบาลต้องแบกรับงบประมาณจำนวนมาก
๕. รัฐควรหาแนวทางหรือเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาช่วยเหลือ และส่งเสริมการประกอบอาชีพทำสปาและนวดแผนไทย รวมถึงร้านอาหารไทย
๖. พัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพให้กับคนไทยในฮังการีให้มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น
๗. ส่งเสริมกระบวนการจัดส่งวัตถุดิบในการทำอาหารไทยไปต่างประเทศ
๘. ข้อกำหนดในการประกอบอาชีพของคนไทยในสาธารณรัฐฮังการี ซึ่งรัฐบาลควรดำเนินการเจรจาและหามาตรการให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน
๙. ควรจัดให้มีหน่วยงานเข้ามาดูแลและคอยช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา ตลอดจนถึงการสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับคนไทยที่ไปประกอบอาชีพในประเทศต่าง ๆ

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๕
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔

พิจารณาแนวทางดำเนินงานในการบริหารจัดการกองทุนตั้งตัวได้

.....

ผลการพิจารณา

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๕ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้มีมติกำหนดวาระการประชุมเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับ ผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) และ แนวทางดำเนินงานในการบริหารจัดการกองทุนตั้งตัวได้ โดยให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการติดต่อประสานงาน หากผู้บริหารหน่วยงานใดมีความพร้อมมาชี้แจงกับคณะกรรมการธิการก่อนให้เชิญหน่วยงานนั้นมาชี้แจง

จากการติดต่อประสานงานของฝ่ายเลขานุการทราบว่าในเบื้องต้นรองศาสตราจารย์ นายแพทย์ กำจร ตติยกวี รองเลขาธิการการอุดมศึกษา (กกอ.) สามารถเดินทางมาร่วมประชุมกับคณะกรรมการธิการได้ หากแต่ภายหลังกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้จัดนิทรรศการ เรื่อง “หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ : เส้นทางสู่กองทุนตั้งตัวได้” ซึ่งได้กราบเรียนเชิญนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเปิดงาน ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี ทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องเดินทางไปจัดนิทรรศการซึ่งเป็นวันเดียวกันกับวันประชุมของคณะกรรมการ อย่างไรก็ตามรองศาสตราจารย์ นายแพทย์ กำจร ตติยกวี รองเลขาธิการการอุดมศึกษา (กกอ.) ผู้บริหารกองทุนตั้งตัวได้ ได้แสดงความประสงค์ที่จะมาร่วมประชุมกับคณะกรรมการธิการด้วยตนเอง ดังนั้น จึงได้มอบหมายให้ นายสุภัทร จำปาทอง ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา มาชี้แจงเหตุผลเพื่อขอให้คณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคมมีมติให้เลื่อนการพิจารณาเป็นวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยได้มีหนังสือขอเลื่อนการชี้แจงต่อคณะกรรมการธิการมาด้วยแล้ว

ในกรณีที่มีการมอบหมายให้ผู้มาชี้แจงแทนนั้น ตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗ วรรคแรก บัญญัติว่าบุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้อาจมีหนังสือขอเลื่อนหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมทั้งชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการ ประธานคณะกรรมการจึงได้สอบถามความเห็นของคณะกรรมการว่าเห็นควรที่จะยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้มาชี้แจงแทนนั้น แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการได้หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการธิการเสียงส่วนใหญ่เห็นว่ารองเลขาธิการการอุดมศึกษา (กกอ.) มีภารกิจจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งยังได้มีหนังสือขอเลื่อนการพิจารณาเป็นวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถูกต้องทุกประการ

มติที่ประชุม

ให้เลื่อนการพิจารณาออกไปเป็นวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยให้เชิญรองศาสตราจารย์นายแพทย์ กำจร ตติยกวี รองเลขาธิการการอุดมศึกษา (กกอ.) มาร่วมประชุมอีกครั้ง โดยให้เพิ่มประเด็นข้อซักถาม ดังนี้

- ข้อมูลพื้นฐานที่สามารถใช้เป็นการประชาสัมพันธ์ของกองทุนตั้งตัวได้ เช่น สำนักงานใหญ่ของกองทุนตั้งอยู่ที่ใด และหากประชาชนประสงค์ติดต่อขอรับบริการจากกองทุน ประชาชนจะสามารถติดต่อที่ใดได้บ้าง โดยเฉพาะในพื้นที่ต่างจังหวัด
- โครงสร้างในการบริหารขององค์กร
- เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ของกองทุนตั้งตัวได้
- หากประชาชนสนใจจะเข้าร่วมรับบริการจากกองทุนตั้งตัวได้จะต้องมีคุณสมบัติแบบใดบ้าง

.....

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๖
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการกองทุนตั้งตัวได้

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กองทุนตั้งตัวได้

๑. รองศาสตราจารย์ กำจร ตติยกวี	รองเลขาธิการการอุดมศึกษาผู้บริหารกองทุนตั้งตัวได้
๒. นางสาวนิตยา นิราศรพ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

ผลการพิจารณา

กองทุนตั้งตัวได้เป็นกองทุนที่รัฐบาลให้ความสนใจต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการสร้างวิสาหกิจนวัตกรรม และแนวทางใหม่ และนโยบายข้อ ๑.๑๐.๓ กำหนดว่าจะจัดตั้งกองทุนตั้งตัวได้ในวงเงินประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาทต่อสถาบันการศึกษาที่ร่วมโครงการในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (University Business Incubator : UBI) เป็นหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะให้หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจที่จัดตั้งในสถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริมให้นำผลงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษามาเชื่อมต่อกับโลกธุรกิจ ส่งเสริมการสร้างธุรกิจนวัตกรรมธุรกิจใหม่ และผู้ประกอบการรายใหม่ในภาคธุรกิจ โดยให้ความสำคัญกับการเพาะบ่มนิสิต นักศึกษา นักวิชาการ ศิษย์เก่า คณาจารย์ ตลอดจนผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว ให้คำปรึกษาและข้อมูลในการจัดตั้งบริษัท รวมทั้งสร้างเครือข่ายจัดหาแหล่งทุนภายนอกและมุ่งให้เกิดวิสาหกิจนวัตกรรมใหม่ที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ปัจจุบันรัฐบาลกำหนดให้จัดตั้งกองทุนได้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วงเงินประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท และตั้งเป้าหมายสร้างผู้ประกอบการที่ได้รับการกู้ยืม ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ รายในปีแรก

หลักการสำคัญ คือ เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา และสถาบันอาชีวศึกษา หรือบุคคลที่สำเร็จการศึกษาแล้วไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา ที่มีศักยภาพทางความคิดที่มุ่งให้เกิดวิสาหกิจนวัตกรรมใหม่ หรือการลงทุนในเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ โดยร่วมมือกับธนาคารของรัฐ และเอกชน สมาคมศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละสาขาวิชา ในการพิจารณาการให้สินเชื่อและเงินลงทุนสำหรับการลงทุน ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากำลังดำเนินการตรวจสอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนตั้งตัวได้ ซึ่งคาดว่าจะแต่งตั้งได้ในเดือนกันยายน ๒๕๕๕ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และการวัดประเมินผลต่าง ๆ ของกองทุนตั้งตัวได้

โครงสร้างในการบริหารองค์กร

ปัจจุบันกองทุนตั้งตัวได้อยู่ระหว่างเสนอร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนตั้งตัวได้ ถ้าผ่านการพิจารณาเห็นชอบแล้วจะมีโครงสร้างบริหารองค์กรรูปแบบคณะกรรมการ ๒ ระดับ คือ

๑. คณะกรรมการนโยบายระดับบน มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดนโยบาย พร้อมด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายในการดำเนินงานของกองทุนตั้งตัวได้

๒. คณะกรรมการบริหารกองทุน ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง สำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการอาชีวศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน

๕ คน ร่วมเป็นคณะกรรมการทำหน้าที่บริหารงาน และมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพื่อประสานงาน และติดตามข้อมูลต่าง ๆ กับมหาวิทยาลัย

สำหรับที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ของกองทุนตั้งตัวได้ ขณะนี้อยู่ระหว่างการสำรวจเปรียบเทียบพื้นที่สำนักงานอาคารให้เช่า จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ พื้นที่ราชเทวี พื้นที่ลาดพร้าว และพื้นที่รัชดาภิเษก โดยมีการพิจารณาให้อยู่ในบริเวณการคมนาคมที่สะดวก เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ เช่น เดินทางโดยรถไฟฟ้า หรือรถไฟฟ้าใต้ดิน เป็นต้น

กองทุนตั้งตัวได้จะเป็นกลไกสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพนักศึกษาให้เป็นผู้ประกอบการรายใหม่ที่มีความเข้มแข็งทางธุรกิจ คือ นักศึกษา และศิษย์เก่า โดยสามารถสมัครเข้ารับการบ่มเพาะธุรกิจและพัฒนาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ (Product) ในหน่วย ABI (Authorized Business Incubators) โดยต้องผ่านหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา UBI ซึ่งเป็นศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจก่อน ซึ่งเป็นหน่วยงานของมหาวิทยาลัย ๕๖ แห่งทั่วประเทศ ที่เป็นศูนย์ประสานงานจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจ และพัฒนาเทคโนโลยีให้องค์ความรู้ เพื่อพัฒนานักศึกษาเป็นผู้ประกอบการธุรกิจนวัตกรรม และมีความคิดสร้างสรรค์สำหรับสถาบันการอาชีวศึกษาอยู่ระหว่างการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะเพิ่มเติม

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับเงินจากกองทุนตั้งตัวได้ คือ

๑. เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย
๒. เป็นนักเรียนระดับอาชีวศึกษา หรือนิสิต นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาหรือเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไม่เกิน ๕ ปี
๓. มีความคิดริเริ่มทางธุรกิจ ต้องการเป็นผู้ประกอบการ และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวให้เป็นผู้ประกอบการ

๔. ธุรกิจของผู้ประกอบการต้องมีโอกาสที่จะสำเร็จพอสมควร

เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของกองทุนตั้งตัวได้ คือ

เป้าหมายบริการของกองทุนตั้งตัวได้ คือ การสร้างโอกาสตั้งต้นธุรกิจแก่นักศึกษา บัณฑิตที่จบไม่เกิน ๕ ปี เพื่อกักเงินในการประกอบธุรกิจ โดยวางเป้าหมายให้กักเงินไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาทภายในปี ๒๕๕๖

การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของกองทุนตั้งตัวได้ มีการกำหนดโดยคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งคาดว่าจะแต่งตั้งคณะกรรมการได้ภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๕ โดยมีการร่างยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน คือ ๑. ด้านพัฒนาระบบการให้บริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ๒. ด้านการพัฒนาผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง ๓. ด้านการพัฒนาเครือข่ายระบบบริหารจัดการและติดตามหนี้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. กองทุนตั้งตัวได้ ซึ่งถือว่าเป็นกองทุนใหม่ และเป็นประโยชน์กับนักศึกษาในการประกอบอาชีพ ดังนั้น คณะกรรมการธิการมีความเป็นห่วงเกี่ยวกับนักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ควรมีการเร่งประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้นักศึกษาที่มีความประสงค์เข้าโครงการดังกล่าวได้รับทราบข้อมูลอย่างครบถ้วน

๒. กองทุนตั้งตัวได้ ควรมีการจัดเก็บรวบรวมสถิติของนักศึกษาที่เข้ารับบริการ เพื่อให้ทราบถึงข้อมูล เช่น นักศึกษามีจำนวนเท่าใดในการเข้ารับบริการ ผลดีหรือผลเสียอย่างไร ในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงเป็นข้อมูลให้นักศึกษารุ่นหลังได้รับทราบข้อมูลในด้านต่าง ๆ ต่อไป

๓. ควรมีหลักเกณฑ์ในการให้กู้ยืมเงินของกองทุนตั้งตัวได้อย่างเคร่งครัด เพราะจะทำให้มีการกระจายเงินดังกล่าวไปสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง เนื่องจากบางครอบครัวมีพื้นฐานของความยากจนแต่มีศักยภาพในการทำธุรกิจ ทำให้ไม่สามารถลงทุนได้หรือไม่กล้าที่จะเสี่ยงลงทุนในการทำธุรกิจ

๔. หน่วยงานควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสาขาที่มีการเปิดสอนว่าสาขาใดขาดแคลนเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเป็นแนวทางในการเข้าศึกษาของนักศึกษาในอนาคตต่อไป

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๗
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

**พิจารณาเรื่องสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.
และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักสังคมสงเคราะห์ไทย**

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

รองศาสตราจารย์อภิญญา เวชยชัย นายกสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย

ผลการพิจารณา

ความเป็นมาของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพของไทยกำเนิดขึ้นมาประมาณ ๖๐ ปี วิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นวิชาชีพที่ทำงานกับมนุษย์และระบบสวัสดิการสังคม โดยทำงานกับบุคคล กลุ่มและชุมชน ซึ่งเผชิญปัญหาต่าง ๆ ที่ซับซ้อนในมิติทางกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ กลุ่มประชากรที่มีสถานะเปราะบาง เช่น เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ คนไร้บ้านและผู้ขาดโอกาสกลุ่มต่าง ๆ มีจำนวนมากขึ้นและเข้าไม่ถึงระบบบริการทางสังคม ปัญหาที่มีความหลากหลายและมีรูปแบบที่สลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ต้องการระบบบริการที่ครอบคลุม ทั้งด้านการสงเคราะห์ การคุ้มครองสวัสดิภาพ การฟื้นฟู ป้องกันและการพัฒนาที่มีคุณภาพ จากนั้นวิชาชีพที่มีความรู้ และได้รับการฝึกฝนทักษะในการตอบสนองอย่างมืออาชีพ การเรียนการสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์วิชาชีพจึงเป็นการฝึกฝนให้นักสังคมสงเคราะห์มีความรู้ที่ครอบคลุมด้านกว้างและลึก เพื่อทำงานกับกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนระบบสวัสดิการสังคมที่เป็นธรรม

ปัจจุบันองค์กรวิชาชีพทางสังคมสงเคราะห์ของประเทศไทย สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยและสถาบันการศึกษาสังคมสงเคราะห์ของไทย ได้เป็นสมาชิกขององค์กรนักวิชาชีพทางสากล ได้แก่ สมาพันธ์องค์กรสังคมสงเคราะห์นานาชาติ (International Federation of Social Work- IFSW) , องค์กรสังคมสงเคราะห์ภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (Asia Pacific Association of Social Work Education- APASWE) , สมาคมนักสังคมสงเคราะห์นานาชาติ (National Association of Social workers- NASW) , การทำ MOU กับสมาคมนักสังคมสงเคราะห์เกาหลี (Korean Association of Social Workers - KASW) แลกเปลี่ยนด้านวิชาการการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์ ซึ่งการเป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพทางสากลเหล่านี้ เป็นเสมือนการกำหนดทิศทางการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ให้มีศักดิ์และสิทธิเท่าเทียมกับประเทศสมาชิกอื่น ๆ และเนื่องจากบทบาททางวิชาชีพของประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาชาติเป็นอย่างมาก ปัจจุบันผู้แทนของสมาคมนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ ประจำประเทศไทย ได้รับการยอมรับให้เข้าร่วมเป็นกรรมการในการประชุมด้านสังคมขององค์การสหประชาชาติ (UN) แทนสมาพันธ์องค์กรสังคมสงเคราะห์นานาชาติ (IFSW) อันแสดงถึงสถานะทางวิชาชีพในระดับสากล และหากประเทศไทยสามารถสร้างกลไกในการควบคุมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าระบบใบประกอบวิชาชีพ (License of Clinical Social Work) ก็จะส่งผลให้สถานะของประเทศได้รับการยอมรับกว้างขวางมากขึ้นทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

การสังคมสงเคราะห์ เป็นการปฏิบัติงานบริการสังคม และเป็นการทำงานกับมนุษย์ที่มีความหลากหลาย ซึ่งต้องมีความรู้หรือองค์ความรู้ ที่จะเข้าใจมนุษย์และสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างลึกซึ้ง ทั้งสาเหตุแห่งปัญหา พลังความสามารถของผู้ประสบปัญหา และทรัพยากรที่จะเชื่อมโยงมาใช้ในการแก้ไข และป้องกันปัญหา ให้สามารถทำหน้าที่และอยู่ร่วมในสังคมอย่างปกติสุข โดยยึดหลักปรัชญาที่ว่า “Help them to help themselves” หรือ “ช่วยให้พวกเขาสามารถช่วยเหลือตนเองได้” ซึ่งการสังคมสงเคราะห์ ต้องมีศิลปะในการทำงาน กล่าวคือ มีความสามารถในการใช้วิธีการทำงานที่เหมาะสม มีกระบวนการ ขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ มีการผสมผสานความรู้ต่างๆ เพื่อนำมาใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ เวลา สภาพปัญหา สภาพแวดล้อม ทรัพยากรและศักยภาพ ในตัวตนของผู้ใช้บริการ

ปัจจุบันมีนักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหน่วยงานราชการต่างๆ ประมาณ ๑,๗๗๘ คน โดยสามารถแบ่งประเภทผู้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ได้ ดังนี้

๑) นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ เป็นผู้ที่ผ่านการศึกษาในระดับปริญญาทางสังคมสงเคราะห์ รับผิดชอบงานให้บริการทางสังคม ทำงานกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ด้วยความรู้ เทคนิค วิธีการทำงานในทักษะเชิงลึก เพื่อให้กลุ่มผู้ใช้บริการสามารถปรับตัว ได้รับการเพิ่มพูนศักยภาพตนเอง จนสามารถมีชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม จุดเด่นของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ คือ การแสวงหาข้อเท็จจริง และการประเมินสถานะทางสังคมของผู้ใช้บริการ ประกอบด้วย การประเมินสถานะกาย จิต สังคม การประเมินครอบครัว การประเมินความเสี่ยง และการประเมินความต้องการ

๒) ผู้ช่วยงานสังคมสงเคราะห์ คือผู้ร่วมปฏิบัติงานกับนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ ให้ความช่วยเหลือ เตรียมงาน และมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาชีพ ผู้ช่วยงานเหล่านี้ ไม่มีคุณวุฒิทางสังคมสงเคราะห์ และได้รับค่าตอบแทนในการทำงาน ซึ่งลักษณะงานยังไม่มีความซับซ้อนมากนัก

๓) อาสาสมัครสังคมสงเคราะห์ หมายถึง ผู้ที่มีความศรัทธาในการทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยไม่รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนใดๆ เป็นการทำงานที่อาสาทำด้วย “จิตอาสา” ซึ่งลักษณะงานมีความหลากหลายสูง ทั้งในด้านการสงเคราะห์ ให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้าในด้านปัจจัย สิ่งของ การสื่อสารกับสาธารณะ การทำกิจกรรมต่างๆ ที่จะมีส่วนช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้กับผู้ประสบปัญหาในระยะสั้น

ปัจจุบัน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ร่วมกับสมาคมวิชาชีพ และสถาบันการศึกษา ได้วางระบบในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ โดยมีการวางระบบการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานนักสังคมสงเคราะห์ องค์การสวัสดิการสังคม และอาสาสมัคร การจัดกลไก การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์ การเตรียมการพัฒนาองค์กรที่ทำหน้าที่ผลักดันและตรวจสอบคุณภาพวิชาชีพ ตามร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.

จากบทบาทและหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาสร้างระบบคุ้มครองความมั่นคงโดยรัฐ และส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้รับการคุ้มครอง รวมทั้งมีความก้าวหน้าในการประกอบวิชาชีพ ตลอดจนส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ให้สามารถตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน อันเป็นการพัฒนาระบบบริการสังคมและระบบสวัสดิการสังคมที่มีคุณภาพ และประชาชนคือผู้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด ดังนั้นการมีพระราชบัญญัติวิชาชีพ

สังคมสงเคราะห์ พ.ศ. จะทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มีบทบาทและขอบเขตทางวิชาชีพที่ชัดเจน โดยเฉพาะการมีมาตรฐานการปฏิบัติงานในระดับสากล ซึ่งถ้าไม่มีมาตรฐานการปฏิบัติงานก็อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของนักสังคมสงเคราะห์กับวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากขาดระบบการควบคุมมาตรฐานการปฏิบัติงาน จรรยาบรรณ ความเป็นเอกภาพในเชิงวิชาชีพและองค์กรที่ปฏิบัติงาน

เมื่อร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ประกาศใช้แล้ว จะมีผลบังคับกับนักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ และตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา รวมทั้งนักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายที่มีบทบัญญัติให้ดำเนินการโดยนักสังคมสงเคราะห์ เช่น กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และอื่น ๆ (ตามร่างมาตรา ๒๘ (๑)) วิชาชีพที่ดำเนินการโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมสงเคราะห์ ในกฎหมายที่ทำงานกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เช่น กฎหมายว่าด้วยสุขภาพจิต กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม เป็นต้น ซึ่งนักสังคมสงเคราะห์รับอนุญาต จะได้รับการส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน โดยสามารถอบรมในหลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ในการพัฒนาการทำงาน การส่งเสริมการศึกษา วิจัย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนางาน รวมทั้งจะได้รับการยอมรับในฐานะสาขาวิชาชีพซึ่งมีความทัดเทียมกับสาขาอื่น ๆ นอกจากนี้ การได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักสังคมสงเคราะห์รับอนุญาตอาจจะส่งผลให้ได้รับค่าตอบแทนวิชาชีพด้วย ทั้งนี้ การขึ้นทะเบียนจะเป็นการคุมมาตรฐานในระบบผู้ให้บริการให้มีประสิทธิภาพ ปฏิบัติงานอย่างมีจรรยาบรรณ อีกทั้งเป็นการยกระดับมาตรฐานคุณภาพนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ ในด้านความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงานที่มีระบบหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางสากล โดยมีการกำหนดเงื่อนไขให้เกิดการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๘
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

พิจารณาผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เกี่ยวกับหลักเกณฑ์
การให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา และสถิติการใช้เงินคืนของนักศึกษาที่กู้ในช่วงระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

๑. นายธาดา มาร์ติน

ผู้จัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

๒. นางสาวอัญชลี ภูริวิทย์วัฒนา

ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารหนี้

ผลการพิจารณา

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีพันธกิจให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ครอบครัวยากจน ที่มีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี โดยมีคุณสมบัติเรียนดีหรือผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสถาบันการศึกษาและคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ ปรัชญาพื้นฐานมุ่งสร้างโอกาสทางการศึกษา เพื่อพัฒนาสังคมไทย ตอบสนองความต้องการของเศรษฐกิจ วิชาการวินัยทางการเงิน การคลังตามหลักธรรมาภิบาล ขณะเดียวกันได้ปลูกจิตสำนึกให้ผู้กู้ซึ่งมีอายุน้อยได้ตอบแทนทำความดีต่อสังคม กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาดำเนินการให้กู้ยืมตั้งตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๙ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพจนถึงระดับปริญญาตรี จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนผู้กู้ยืมทั้งสิ้น ๔,๑๖๔,๓๔๗ ราย เป็นเงินให้กู้ยืมจำนวน ๓๑,๘๔๓ ล้านบาท ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ กองทุนได้จัดสรรจำนวนผู้กู้และจำนวนเงินกู้ยืมให้กับสถานศึกษาของรัฐบาลมากกว่าเอกชน ในอัตราที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา คุณสมบัติผู้มีสิทธิกู้ยืมเงินต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ขาดแคลนทุนทรัพย์ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำหนด มีบิดา มารดา ผู้ใช้อานาจปกครอง หรือคู่สมรส เป็นผู้ค้ำประกันในสัญญาเงินกู้ บุคคลผู้รับรองรายได้ เช่น ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีคุณสมบัติอื่น ๆ เช่น มีผลการเรียนดีหรือผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสถาบันการศึกษา มีความประพฤติดี ไม่เคยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาใด ๆ มาก่อน ไม่เป็นผู้ที่ทำงานประจำในระหว่างการศึกษา ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท มีอายุในขณะที่ขอกู้โดยเมื่อนับรวมกับระยะเวลาปลอดหนี้ ๒ ปี และระยะเวลาผ่อนชำระอีก ๑๕ ปีรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๖๐ ปี

การชำระหนี้และหลักเกณฑ์การชำระหนี้

กองทุนได้ให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียน นักศึกษา ไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๔,๑๖๔,๓๔๗ ราย จากข้อมูลทางบัญชี ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ มีผู้ครบกำหนดชำระเงินคืนจำนวน ๒,๖๓๗,๕๓๐ ราย โดยสรุปมีผู้มาชำระคืนตามเกณฑ์ประมาณร้อยละ ๗๘ เปอร์เซนต์ ไม่ติดต่อชำระ ๕๘๒,๖๘๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒

- เมื่อผู้กู้ยืมเงินสำเร็จการศึกษา หรือเลิกการศึกษาเป็นเวลา ๒ ปี ถือว่าผู้กู้ยืมเป็นผู้ครบกำหนดชำระหนี้ ผู้กู้ยืมมีหน้าที่ต้องชำระหนี้คืนให้กับกองทุนตามระเบียบของกองทุน

- ผู้กู้ยืมที่กำลังศึกษาอยู่และไม่ได้กู้ยืมเงินติดต่อกันเป็นเวลา ๒ ปีและไม่ได้แจ้งสถานภาพการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาให้ธนาคารทราบ ถือว่าเป็นผู้ครบกำหนดชำระหนี้

- ก่อนวันที่ ๕ กรกฎาคมของปีที่ยี่สิบห้า ๕ ธนาครจะมีหนังสือแจ้งเตือนให้นักเรียน นักศึกษา ผู้กู้ยืมที่ยี่สิบห้า ๕ หนึ่งงวดแรก และจะต้องชำระหนี้หนึ่งงวดแรกภายในวันที่ ๕ กรกฎาคมของปีที่ยี่สิบห้า ๕
- ผู้กู้ต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อปีของต้นเงินคงค้างของปีที่ ๑ เป็นต้นไป และจะต้องชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา ๑๕ ปีนับจากวันครบกำหนดชำระหนี้หนึ่งงวดแรก
- ในกรณีผู้กู้ยืมเงินไม่สามารถชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนด ถือว่าผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้จะต้องเสียเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปีในกรณีค้างชำระไม่เกิน ๑๒ เดือน และเสียเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ ๑๘ ต่อปี กรณีค้างชำระเกิน ๑๒ เดือน

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน

๑. ปัจจุบันกองทุน ฯ มีสถานะขาดสภาพคล่องในการดำเนินการให้กู้ยืมในปี ๒๕๕๖ ทำให้เกิดภาระหนี้ค้างชำระ

๒. ควรมีการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษาทุกกลุ่มเข้าร่วมโครงการและทำให้กองทุนสามารถเข้าถึงข้อมูลผู้กู้ได้โดยตรง

แนวทางแก้ไข

- จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม ติดตามหนี้ ปรับลดจำนวนผู้กู้รายใหม่ให้เหมาะสมกับเงินทุนที่มี
- ดำเนินการเปลี่ยนวิธีชำระหนี้เป็นรายเดือน เพิ่มช่องทางชำระหนี้ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ผู้กู้มีความรับผิดชอบ
- ขยายวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ครอบคลุมวิชาที่ขาดแคลน เพิ่มอำนาจกองทุนฯ ในการเข้าถึงข้อมูล การใช้มาตรการทางการปกครอง ในการติดตามหนี้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ควรจัดให้มีการสัมมนา และการจัดทำworkshopเกี่ยวกับทิศทางการดำเนินงานของกยศ.เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ของกองทุน และสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

๒. กยศ.ควรดำเนินการพิจารณาแก้ไขระเบียบหรือพระราชบัญญัติกองทุนฯเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ที่เรียนต่อต่างประเทศได้มีสิทธิ์ในการเข้าร่วมโครงการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเหมือนนักเรียนในประเทศ

๓. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาควรดำเนินการโครงการสานฝันอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา

มติที่ประชุม

ขอให้กองทุนเงินให้ยืมเพื่อการศึกษาจัดส่งร่างพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้ยืมเพื่อการศึกษา
ฉบับที่.. พ.ศ. ... มาให้คณะกรรมการเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาครั้งต่อไป

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๒๙
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕

พิจารณาเตรียมความพร้อมในการเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมการ
ณ สาธารณรัฐเกาหลีใต้ ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ – วันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

บริษัทบริหารจัดการการเดินทาง ROYAL LUXURY TRAVEL จำกัด

นายสุรศักดิ์ นงนุช

กรรมการผู้จัดการบริษัทบริหารจัดการ

การเดินทาง ROYAL LUXURY TRAVEL จำกัด

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการธิการมีกำหนดที่จะเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศ ณ สาธารณรัฐเกาหลีใต้ ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ – วันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ โดยจะออกเดินทางในวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ เวลา ๒๓.๓๐ นาฬิกา โดยสายการบินไทยเที่ยวบินที่ TG ๖๕๖ และเดินทางถึงสาธารณรัฐเกาหลีใต้วันศุกร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๖.๕๕ นาฬิกา จากนั้นคณะกรรมการธิการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ Korea Association of Social Worker สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งสาธารณรัฐเกาหลีใต้ เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์แห่งสาธารณรัฐเกาหลีใต้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานด้านสวัสดิการสังคม และเดินทางกลับในวันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา โดยสายการบินไทยเที่ยวบินที่ TG ๖๓๕ เดินทางถึงประเทศไทยใน เวลา ๒๒.๕๐ นาฬิกา ในการนี้ผู้แทนจากบริษัทบริหารจัดการการเดินทาง ROYAL LUXURY TRAVEL ได้ชี้แจง เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเดินทาง อาทิเช่น สภาพอากาศ สถานที่ศึกษาดูงาน และกำหนดการเดินทางในภาพรวม เพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมของคณะกรรมการ อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการเดินทางไปศึกษาดูงาน จะได้มีการจัดทำรายงานสรุปผลเกี่ยวกับการเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการ เสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาต่อไป

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓๐
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการจัดสินเชื่อให้กับผู้ใช้แรงงาน
สำหรับการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศตามนโยบายของกระทรวงแรงงาน

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานประกันสังคม

นางดุขฎิ อัมรานุรักษ์

รองเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

ผลการพิจารณา

การจัดสินเชื่อให้กับผู้ใช้แรงงานสำหรับการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศนั้นเป็นไปตามโครงการสินเชื่อเพื่อลูกจ้าง ผู้ประกันตนไปทำงานต่างประเทศ ตามนโยบายของนายเปติมชัย สะสมทรัพย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน โดยประสงค์ให้เป็นการช่วยเหลือลูกจ้าง ผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ต้องการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ ให้ได้มีแหล่งเงินกู้ในระบบ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๓๓,๐๐๐ คน ภายใต้วงเงินค้ำประกันของสำนักงานประกันสังคมซึ่งจะนำฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ในบัญชีเงินฝากประจำดอกเบี้ยต่ำ รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน ๕,๐๐๐ ล้านบาท โดยขณะนี้ธนาคารตอบรับเข้าร่วมโครงการจำนวน ๓ แห่ง จาก ๘ แห่ง อันได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ โดยมีอัตราดอกเบี้ยคงที่สำหรับเงินกู้ยืมที่ร้อยละ ๘ ถึงร้อยละ ๑๐ อย่างไรก็ตาม สำนักงานประกันสังคมกำหนดให้ธนาคารอื่นแจ้งความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการนี้ โดยจะต้องเสนออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ และคาดว่าจะสามารถเริ่มดำเนินการภายในเดือนพฤศจิกายนนี้เป็นต้นไป

สำหรับคุณสมบัติของลูกจ้างที่จะสามารถเข้าร่วมโครงการสินเชื่อนี้ จะต้องเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และต้องเป็นผู้ประกันตนที่ได้รับอนุญาตให้ไปทำงานในต่างประเทศโดยถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีวงเงินกู้ไม่เกินรายละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้แล้วแต่ธนาคารเป็นผู้พิจารณา โดยธนาคารจะพิจารณาจากความจำเป็น และเพียงพอเท่าที่ต้องใช้จ่ายจริง ซึ่งงวดชำระเงินกู้ขึ้นอยู่กัระยะเวลาตามสัญญาจ้างงานในต่างประเทศ ในประเด็นผู้ใช้แรงงานประเภทที่มีได้เป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมนั้น ทางกระทรวงแรงงานไม่ได้มีนงอนใจ และมีความประสงค์ที่จะขยายโอกาสให้เท่าเทียมกับผู้ใช้แรงงานในระบบประกันสังคม หากแต่ว่าในการดำเนินการตามโครงการให้สินเชื่อนี้ต้องเริ่มจากผู้ใช้งานในระบบประกันสังคมก่อน

แนวทางการดำเนินงานการอนุมัติเงินสินเชื่อให้กับผู้ใช้แรงงานนี้ ในเบื้องต้นผู้ใช้แรงงานที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการจะต้องไปยื่นขอสินเชื่อจากธนาคารที่เข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ยังต้องเดินทางไปขอหนังสือรับรองจากกรมการจัดหางานเพื่อขอให้กรมการจัดหางานตรวจสอบและรับรองว่างานที่ผู้กู้ประสงค์จะไปทำงานนั้นมีอยู่จริง โดยกรมการจัดหางานจะมีสำนักงานในต่างประเทศเพื่อตรวจสอบความชัดเจนถึงลักษณะงานและความมีอยู่จริงของงานดังกล่าวด้วย ในขณะเดียวกันธนาคารที่ผู้ใช้แรงงานยื่นคำขอสินเชื่อไว้แล้วนั้นจะพิจารณาอนุมัติวงเงินสินเชื่อไว้ก่อน หลังจากนั้นเมื่อได้รับการยืนยันจากกรมการจัดหางานว่าผู้ใช้แรงงานมีงานเป็นที่แน่นอนธนาคารจึงจะจ่ายเงินสินเชื่อให้กับผู้ใช้แรงงาน

ซึ่งเป็นผู้ต่อไป โดยระยะเวลาในการอนุมัติสินเชื่อนี้ไม่เกิน ๑๐ วัน หลังจากหลักฐานเอกสารทุกอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ปัจจุบัน สำนักงานประกันสังคมจัดให้มีโครงการสินเชื่อสำหรับผู้ใช้งานแรงงานในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศภายใต้วงเงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งงบประมาณในส่วนนี้ถือเป็นงบประมาณสำหรับการลงทุนด้านสังคม หากโครงการดังกล่าวเป็นที่สนใจของประชาชน สำนักงานประกันสังคมยังสามารถขอขยายวงเงินสำหรับการลงทุนด้านสังคมได้อีกไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินที่ได้กำหนดไว้ก่อน

ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิการ

๑. โครงการดังกล่าวนี้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามการจะสามารถเข้าร่วมโครงการนี้ได้ ประชาชนจะต้องเข้าเป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมเสียก่อนซึ่งในข้อเท็จจริงยังมีประชาชนเป็นจำนวนมากมิได้อยู่ในระบบประกันสังคมซึ่งอาจทำให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าวไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์จากโครงการนี้ หากสำนักงานประกันสังคมและกระทรวงแรงงานได้พิจารณาถึงประชาชนกลุ่มนี้ด้วยแล้วก็จะเกิดประโยชน์กับประชาชนมากยิ่งขึ้น

๒. คณะกรรมการสิทธิการเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ในอัตราร้อยละ ๘ ถึงร้อยละ ๑๐ ตามที่สำนักงานประกันสังคมแจ้งต่อคณะกรรมการนั้น เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ยังสูงเกินไปสำหรับผู้ใช้งานแรงงาน หากสามารถดำเนินการลดอัตราดอกเบี้ยลงให้มากกว่านี้ก็จะเกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้งานแรงงานมากขึ้น

๓. ในกรณีที่ผู้ใช้งานแรงงานผู้ได้ยื่นขอสินเชื่อตามโครงการ และได้เดินทางไปทำงานในต่างประเทศแล้ว หากต่อมาภายหลังผู้ใช้งานแรงงานคนดังกล่าวเสียชีวิตหรือทุพพลภาพจนไม่อาจทำงานต่อไปได้ สำนักงานประกันสังคมควรมีแนวทางช่วยเหลือผู้ใช้งานแรงงานคนนั้น เช่น ยกเว้นการชำระหนี้ที่เกิดจากการขอสินเชื่อเพื่อเดินทางไปทำงานในต่างประเทศทั้งหมด เป็นต้น

๔. ในการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศนั้นบริษัทจัดหางานจะเป็นกลไกหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการทำงานของผู้ใช้งานแรงงาน คณะกรรมการสิทธิการประสงค์จะให้กระทรวงแรงงานควบคุมบริษัทเหล่านี้ให้ดำเนินงานด้วยความเรียบร้อย เพื่อป้องกันการเอารัดเอาเปรียบผู้ใช้งานแรงงาน

๕. คณะกรรมการสิทธิการประสงค์ให้สำนักงานประกันสังคมติดตามและตรวจสอบโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการของสำนักงานประกันสังคม โดยเฉพาะการให้บริการสมาชิกกองทุนประกันสังคม เนื่องจากมีกรณีที่ผู้ป่วยประกันสังคมเข้ารับบริการในโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการและโรงพยาบาลให้ผู้ป่วยซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมต้องวางเงินสดล่วงหน้าก่อนดำเนินการรักษาพยาบาล

มติที่ประชุม

๑. ให้สำนักงานประกันสังคมจัดส่งเอกสารรายงานสถานภาพกองทุนประกันสังคมให้กับคณะกรรมการสิทธิการ

๒. หากแนวทางการดำเนินการของโครงการสินเชื่อเพื่อลูกจ้าง ผู้ประกันตนไปทำงานต่างประเทศเสร็จเป็นที่แน่นอนแล้วให้สำนักงานประกันสังคมแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิการทราบด้วย

๓. โครงการดังกล่าวเริ่มดำเนินการเมื่อใดให้สำนักงานประกันสังคมแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิการทราบด้วย

.....

การประชุมคณะกรรมการสิทธิการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓๑

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการเบิกจ่ายเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว
ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราวของข้าราชการ
และลูกจ้างประจำของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕
รวมทั้งแนวทางในการช่วยเหลือการครองชีพของลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กรมบัญชีกลาง

๑. นายมนัส แจ่มเวหา	อธิบดีกรมบัญชีกลาง
๒. นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ	ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงินการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

๑. นางสาวชัชดา รังสินันท์	รองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
รักษาราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน
๒. นางสาวอัจฉรา โกศลวัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบำนาญตำแหน่ง
และค่าตอบแทน

ผลการพิจารณา

กรมบัญชีกลาง

สืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้มีนโยบายให้ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีได้รับค่าตอบแทนเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท กรมบัญชีกลางและกระทรวงการคลังจึงได้ออกระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราวของข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งในระเบียบดังกล่าวได้ให้คำนิยาม คำว่า “ลูกจ้างชั่วคราว” หมายความว่า ลูกจ้างชั่วคราวตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ ซึ่งลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการที่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราวตามระเบียบ ฯ จะต้องเป็นลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างจากเงินงบประมาณตามกรอบอัตรากำลังที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้กำหนดสำหรับตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างจากเงินงบประมาณงบบุคลากร หรือที่สำนักงานงบประมาณได้กำหนดสำหรับตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวในประเทศที่ปฏิบัติงานตามโครงการหรืองานที่มีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดแน่นอน ไม่รวมถึงลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างจากเงินนอกงบประมาณและผู้รับจ้างกรณีเอกชนดำเนินงานของส่วนราชการที่เป็นการจ้างประเภทเหมาบริการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น หากส่วนราชการใดจะจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวให้แก่ลูกจ้างที่จ้างจากเงินนอกงบประมาณให้อยู่ในดุลยพินิจของส่วนราชการในการช่วยเหลือเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยส่วนราชการจะต้องมีเงินนอกงบประมาณเพียงพอในการจ่ายดังกล่าว และในขณะนี้ กรมบัญชีกลางได้ทำหนังสือสอบถามข้อมูลการจ้างลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานต่าง ๆ โดยให้แจ้งข้อมูลดังกล่าวมายังกรมบัญชีกลางภายในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยจะนำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมา

พิจารณาเพื่อคำนวณว่าหากจะจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวให้กับลูกจ้างแล้วในภาพรวมจะเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวนเท่าใด และจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

สำหรับการเบิกจ่ายเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวให้แก่ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานที่จ้างจากเงินนอกงบประมาณประเภทเงินทุนหมุนเวียน ให้อยู่ในดุลยพินิจของหน่วยงานรัฐที่กำกับดูแลกองทุนหมุนเวียน และจะต้องมีเงินเพียงพอที่จะจ่าย รวมทั้งไม่ขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง ส่วนลูกจ้างประเภทการจ้างเหมาบริการมีลักษณะเป็นการจ้างเป็นราย ๆ โดยมีการตกลงทำสัญญาและจ่ายค่าจ้างกันตามข้อตกลงและมีการประเมินผลงาน กรมบัญชีกลางได้มีการผ่อนปรนว่าหากเป็นลูกจ้างชั่วคราวประเภทจ้างเหมาบริการ หากรัฐมนตรีมีนโยบายกำหนดให้ลูกจ้างประเภทจ้างเหมาบริการได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว ๑๕,๐๐๐ บาท หน่วยงานซึ่งเป็นผู้จ้างจะใช้ดุลยพินิจในการปรับแก้สัญญาจ้างโดยขยายอัตราค่าจ้าง ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวจะต้องมีงบประมาณเพียงพอที่จะจ่ายเงินดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมีบุคลากรในภาคราชการ ๑๗ ประเภท โดยแบ่งเป็นข้าราชการ ๑๓ ประเภท และประเภทอื่น ๆ ๔ ประเภท อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ฯ จะรับผิดชอบดูแลเฉพาะข้าราชการ ๑๓ ประเภท ซึ่งรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว แต่ไม่รวมถึงพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยลักษณะการจ้างงานแบ่งออกเป็นลูกจ้างประจำมีรูปแบบการจ้างงานตลอดชีพ มีการปรับขึ้นเงินเดือน สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ส่วนลูกจ้างชั่วคราวมีรูปแบบการจ้างงานแบบไม่ถาวร ต่อสัญญาจ้างปีต่อปีไม่มีการขึ้นเงินเดือน และไม่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล แต่มีประกันสังคมเฉพาะลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน เพื่อปฏิบัติการกิจของส่วนราชการที่เกิดขึ้นเฉพาะบางช่วงเวลา หรือเสริมอัตรากำลังในช่วงที่มีการปฏิบัติงานเร่งด่วนมีระยะเวลาสั้น อาจมีการจ้างงานได้แบบรายเดือน รายวัน หรือรายชั่วโมง

สำหรับพนักงานราชการ ปัจจุบันมีจำนวนทั้งหมด ๑๒๐,๐๐๐ คน ซึ่งเดิมก็คือลูกจ้างชั่วคราวที่มีสัญญาจ้าง ๑ ปี รูปแบบการจ้างงานแบบไม่ถาวร สัญญาการจ้างตั้งแต่ ๑ – ๔ ปี โดยสามารถต่อสัญญาได้ ทั้งนี้ ขึ้นกับผลการปฏิบัติงาน มีการปรับขึ้นเงินเดือน ไม่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล แต่มีประกันสังคมเป็นรูปแบบการจ้างงานภาครัฐแบบใหม่ที่มีเป้าหมายที่จะทดแทนการจ้างงานแบบลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ส่วนลูกจ้างชั่วคราวประเภทจ้างเหมาบริการ จะมีลักษณะเป็นการจ้างจากบริษัทเอกชน และโดยได้นำมาปรับใช้จ้างตัวบุคคล จึงไม่มีการขึ้นค่าจ้างหรือสวัสดิการใด ๆ เพราะเป็นสัญญาจ้างเหมาบริการ ในการขออนุมัติงบประมาณดังกล่าวต้องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณทั้งหมด

ส่วนพนักงานส่วนท้องถิ่นปัจจุบันมีจำนวน ๑๘๐,๐๐๐ คน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยลูกจ้างชั่วคราวในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้คำว่า “พนักงานจ้าง” สัญญาการจ้างงานระยะเวลา ๓ ปี สำหรับอัตราค่าจ้างในส่วนพนักงานท้องถิ่นจะมีองค์กรท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล

สำหรับกรณีที่มีหน่วยงานบางหน่วยงาน จ้างบุคลากรต่ำกว่าวุฒิการศึกษา เรื่องดังกล่าวถือว่าเป็นนโยบายของผู้บริหารภายในหน่วยงานนั้น ๆ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนไม่ได้เข้าไปดูแลในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากเป็นเรื่องภายในหน่วยงาน เช่น กรณีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เปิดรับสมัครผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี แต่ปฏิบัติงานและรับเงินเดือนในระดับชั้นประทวน ซึ่งเมื่อนโยบายของ

รัฐบาลให้ผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีได้รับเงินเดือน ๑๕,๐๐๐ บาท ก็ทำให้เกิดปัญหาขึ้นภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จนทำให้ต้องมีการยกเลิกการจ้างบุคลากรที่ไม่ตรงกับวุฒิการศึกษา

จะเห็นได้ว่ารูปแบบการจ้างงานของส่วนราชการจะประกอบด้วยงานประจำชั่วคราว และงานตามช่วงระยะเวลา ดังนั้น เมื่อมีการจ้างลูกจ้างมาทำงานแล้วอาจเกิดปัญหาเนื่องจากการจ้างงานมีหลายรูปแบบ เช่น ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งการจ้างงานบุคลากรแต่ละประเภท มีความแตกต่างกัน เช่น เรื่องค่าตอบแทน สวัสดิการ ระยะเวลาในการจ้าง นอกจากนี้ยังมีแหล่งเงินที่ใช้ในการจ้างงานที่แตกต่างกันอีกด้วย เช่น เงินในงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ (เงินมิยาซาวา) จึงทำให้เกิดความสับสนและเข้าใจผิดของบุคคลผู้รับจ้าง โดยเฉพาะในกลุ่มลูกจ้างชั่วคราวว่าถ้าเป็นลูกจ้างส่วนราชการแล้วจะได้รับสิทธิประโยชน์ที่ไม่แตกต่างกัน ได้รับการจ้างงานตลอดชีพ ทั้งนี้ เพราะส่วนราชการไม่เคยชี้แจงให้ผู้รับจ้างเข้าใจอย่างชัดเจน ว่าตนได้รับการว่าจ้างด้วยเงินจากแหล่งใด ซึ่งหมายความว่าข้อกำหนดการจ้างและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับก็จะต้องแตกต่างกันไปด้วย การจ้างลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการมีจุดมุ่งหมายให้มีผู้ปฏิบัติงานชั่วคราวเท่านั้น แต่ส่วนราชการกลับจ้างลูกจ้างชั่วคราวแบบถาวรโดยไม่มีการขึ้นเงินเดือน ซึ่งทำให้ลูกจ้างชั่วคราวเข้าใจว่าจะต้องได้รับการจ้างงานตลอดชีวิต ดังนั้น เมื่อมีการเลิกจ้างก่อนถึงอายุ ๖๐ ปี ลูกจ้างเหล่านี้จะรู้สึกถูกหน่วยงานเอาเปรียบ ไม่เป็นธรรม และนำไปฟ้องร้องตามองค์กรต่าง ๆ ส่วนกรณีการจ้างเหมาบริการ โดยการจ้างตัวบุคคล ทำให้ผู้รับจ้างเข้าใจผิดว่าจะต้องได้รับสวัสดิการประกันสังคมและสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับลูกจ้างของส่วนราชการ โดยเฉพาะเมื่อลูกจ้างประจำของส่วนราชการได้รับการปรับเงินค่าจ้างให้สูงขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับเงินเดือนแรกบรรจุของข้าราชการวุฒิปริญญาตรีเป็น ๑๕,๐๐๐ บาท ทำให้ผู้รับจ้างเหมาบริการรู้สึกว่าไม่เป็นธรรม เพราะไม่ได้รับการปรับขึ้นค่าจ้างด้วยโดยไม่เข้าใจว่าสภาพการจ้างงานมีความแตกต่างกัน

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. กรณีผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแต่ได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่ต่ำกว่าวุฒิมหาวิทยาลัย ซึ่งค่าจ้างดังกล่าวต่ำมากเมื่อเทียบกับค่าแรงขั้นต่ำ จึงทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น เช่น ในกรณีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เปิดรับสมัครผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแต่ปฏิบัติงานและรับเงินเดือนในระดับชั้นประทวน หรือในกรณีของผู้บริหารท้องถิ่น เช่น นายกเทศบาลตำบล หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าว ก็จะทำให้ลูกจ้างชั่วคราวที่ทำงานอยู่เดิมออกจากตำแหน่ง และจัดให้มีการรับสมัครตำแหน่งงานใหม่แทนตำแหน่งเดิมที่ว่างลง โดยมีการเรียกรับเงินจากการสมัครสอบเข้ารับตำแหน่งเป็นพนักงานท้องถิ่น มีความเห็นว่ากรมบัญชีกลางควรเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานกับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบผู้บริหารท้องถิ่นในการเรียกรับเงินกรณีดังกล่าว

๒. คณะกรรมการมีความเห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ควรปลูกฝังค่านิยมใหม่ๆ ให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาแต่ยังไม่มีงานทำ โดยอาจจะไปประกอบกิจการส่วนตัวเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต หรือควรศึกษาในหลักสูตรที่มีความต้องการของตลาดแรงงาน

๓. กรมบัญชีกลางควรทำหนังสือแจ้งหน่วยงานราชการทุกหน่วยงานให้มีการจ้างงานลูกจ้างชั่วคราวในตำแหน่งงานให้มีความเหมาะสมกับปริมาณงาน

๔. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนควรมีหน้าที่ในการกำหนดกรอบอัตราค่าจ้างลูกจ้างประเภทจ้างเหมาบริการ

๕. กรมบัญชีกลางและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ควรร่วมกันริเริ่มหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกจ้างทุกประเภทให้ได้รับเงินเดือนและสวัสดิการที่เป็นธรรม

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓๒
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาระบบประกันสุขภาพภาครัฐ
เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างทั่วถึง
รวมทั้งแนวทางในการบูรณาการการบริหารจัดการ ๓ กองทุนประกันสุขภาพของรัฐ

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กระทรวงสาธารณสุข

๑. นายวิทยา บุรณศิริ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๒. นายแพทย์ประทีป ธนกิจเจริญ	รองเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

กระทรวงการคลัง

นายมนัส แจ่มเวหา	อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กระทรวงแรงงาน

นายจิรศักดิ์ สุคนธชาติ	เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

ผลการพิจารณา

รัฐบาลภายใต้การนำของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้มีแนวคิดในการบูรณาการการบริหารจัดการ ๓ กองทุนประกันสุขภาพของรัฐ อันได้แก่ กองทุนสวัสดิการการรักษาพยาบาลข้าราชการ กองทุนประกันสังคม และกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยมีการตกลงความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม และกรมบัญชีกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยเป็นการตกลงความร่วมมือที่สอดคล้องกัน คือ เมื่อมีผู้เจ็บป่วยฉุกเฉินที่อาจถึงแก่ชีวิต จะต้องไม่ถูกถามสิทธิ และสามารถรักษาได้ทันทีในทุกพื้นที่ โดยคนไทยทุกคนจะต้องได้รับบริการด้วยมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำของสิทธิและความไม่เสมอภาคระหว่าง ๓ กองทุนสุขภาพของรัฐไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจ่ายเบี้ยประกันรักษา การถามสิทธิก่อนรักษาและต้องสำรองจ่ายเงินก่อนการรักษาของผู้ป่วยฉุกเฉิน ซึ่งนิยามของคำว่า “เจ็บป่วยฉุกเฉิน” หมายถึง ผู้ป่วยที่เป็นโรคได้รับบาดเจ็บหรือ มีอาการบ่งชี้ว่าจะเป็นอาการที่คุกคามต่อการทำงานของอวัยวะสำคัญ ซึ่งต้องดูแลติดตามอย่างใกล้ชิดเพราะอาจทำให้เสียชีวิตได้ทันที สามารถเข้ารับการรักษาได้ทันทีทุกโรงพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชนที่ใกล้ที่สุด โดยไม่ถูกถามสิทธิก่อนรักษา ไม่ต้องสำรองเงินจ่ายค่ารักษาพยาบาล ไม่ถูกจ่ายเบี้ยประกันรักษา และได้รับการดูแลรักษาจนกว่าอาการจะทุเลาลง โดยเริ่มมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นมา

การบูรณาการการบริหารจัดการ ๓ กองทุนดังกล่าว เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการเข้าถึงสิทธิรักษาพยาบาล รวมทั้งการแก้ไขปัญหาหระบายา ปัญหาการจัดสรรงบประมาณจำนวนมากในส่วนของการจ่ายให้กับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลข้าราชการเนื่องจากบางส่วนอาจมีการรักษาเกินความเป็นจริงหรือเกินความจำเป็นของโรค รวมทั้งมีบุคคลบางกลุ่มฉวยโอกาสขอรับยาจากโรงพยาบาลหลายแห่งโดยใช้สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ หรือที่เรียกว่า “ซ้อปปั๋งยา” ซึ่งได้มีการตั้งคณะกรรมการ ที่นายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้งขึ้นและมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เป็นประธานเพื่อแก้ไขปัญหาระบบยา การจัดทำบัญชียาหลักเพื่อให้ผู้ป่วยทั้ง ๓ สิทธิใช้ยาจากบัญชีเดียวกัน คาดว่าจะช่วยลดงบประมาณค่าใช้จ่ายในส่วนของการจ่ายยาที่เป็นปัญหาอยู่ได้

นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุขยังได้ขยายสิทธิในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น ซึ่งกำลังเริ่มดำเนินการให้บริการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายให้ทั้ง ๓ สิทธิได้รับการบริการรักษามาตรฐานเดียวกัน โดยเริ่มต้นเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต คือ จะทำให้ทราบว่าผู้ป่วยเอดส์ในแต่ละระบบมีจำนวนเท่าใด รับการรักษามากน้อยแค่ไหน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ทั้งการตรวจสอบการใช้ยาและการวางแผนการรักษาภาพรวมทั้งประเทศ อีกทั้งการบูรณาการนี้ จะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน หากมีการเปลี่ยนแปลงสิทธิ เช่น เมื่อบุตรข้าราชการบรรลุนิติภาวะแล้ว จะไม่สามารถใช้สิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการได้ แต่ยังคงได้รับความต่อเนื่องในการ รักษาพยาบาลโดยสามารถใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้ทันที หรือผู้ประกันตนในประกันสังคม ที่ออกจากงานหรือถูกเลิกจ้างจะสามารถใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้เช่นกัน

กระทรวงสาธารณสุขได้เล็งเห็นว่าโรคภัยต่างๆที่เกิดขึ้นนั้น ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากการบริโภค ของประชาชน จึงได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชนในระยะยาว กล่าวคือ การส่งเสริม ให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงโดยเริ่มต้นจากการรับประทานอาหารที่สะอาด ปลอดภัยและ ถูกหลักโภชนาการ เป็นสิ่งสำคัญในการรักษาสุขภาพของประชาชนให้แข็งแรงปราศจากโรคภัย

ปัญหาในการดำเนินการบูรณาการการบริหารจัดการ ๓ กองทุนประกันสุขภาพของรัฐ

(๑) ปัญหาการร้องทุกข์จากประชาชน จำนวน ๑ ใน ๔ เกี่ยวกับการมองต่างมุมของผู้ป่วยและ แพทย์ผู้รักษาที่วินิจฉัยว่าอาการป่วยที่เป็นนั้นไม่ใช่อาการป่วยฉุกเฉินตามที่ได้ประกาศไว้ และจำนวน ๓ ใน ๔ เป็นเรื่องขอให้ประสานงานส่งต่อผู้ป่วย โดยมีกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ประสานงานหลักกับ โรงพยาบาลต่าง ๆ ในเครือข่าย เพื่อส่งต่อผู้ป่วยกลับเข้าสู่ระบบปกติของสิทธิที่ผู้ป่วยมีอยู่ใน ๓ กองทุน

(๒) ปัญหาประชาชนถูกเรียกเก็บเงินบางส่วนหรือทั้งหมดจากโรงพยาบาล ผลจากการสอบถาม ประชาชนที่เข้ารับบริการรักษาพยาบาลผ่านทางโทรศัพท์ ทั้งนี้ การดำเนินการจ่ายเงินตามการบูรณาการ การบริหารจัดการ ๓ กองทุนนี้ มีระบบการเบิกจ่าย ซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณ ๒๔ วัน นับจากวันที่ โรงพยาบาลได้มีการบันทึกข้อมูลลงสู่ระบบ และเมื่อโรงพยาบาลได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลแล้ว จะมีการ สอบถามข้อมูลไปยังผู้ป่วยที่มารับบริการว่ามีความพึงพอใจหรือไม่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุป่วยฉุกเฉิน อย่างไร ถูกเรียกเก็บเงินหรือไม่ มีความคิดเห็นอย่างไร ต้องการให้ปรับปรุงระบบหรือไม่ โดยจากสถิติที่ได้ เก็บข้อมูลมานั้นพบว่า ครึ่งหนึ่งถูกเรียกเก็บเงิน แต่การเรียกเก็บเงินในที่นี้เป็นระบบปกติของโรงพยาบาล เอกชนที่จะเรียกเก็บอยู่แล้ว โดยเรียกเก็บเป็นเงินมัดจำไว้ส่วนหนึ่ง เมื่อโรงพยาบาลได้รับค่ารักษาพยาบาล จาก สปสช. แล้วก็จะคืนเงินให้กับผู้ป่วย อย่างไรก็ตาม การเรียกเก็บเงินล่วงหน้าหรือเก็บเงินค่ารักษา บางส่วนก่อนที่จะทำการรักษาในโรงพยาบาลเอกชนนั้น เป็นระบบที่โรงพยาบาลเอกชนกำหนดขึ้นเอง ซึ่งไม่ได้มีข้อบังคับหรือระเบียบห้ามไว้แต่อย่างใด แต่ตามกฎหมายแล้วในกรณีที่ผู้ป่วยมีอาการป่วยฉุกเฉิน ที่อาจจะเป็นอันตรายถึงชีวิต โรงพยาบาลเอกชนจะต้องทำการรักษาผู้ป่วยทันที

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. โรงพยาบาลในต่างจังหวัดหลายแห่งยังขาดแคลนเครื่องฟอกไต และบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ จึงส่งผลให้มีผู้ป่วยจำนวนมากต้องรอรับการรักษาเป็นระยะเวลานาน กระทรวงสาธารณสุขควรเร่งหาแนวทางในการผลิตบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ รวมทั้งจัดหาเครื่องฟอกไตให้เพียงพอต่อการรักษาพยาบาลโดยเร็ว
๒. กระทรวงสาธารณสุขขยายโรงพยาบาลหรือเพิ่มจำนวนโรงพยาบาลของรัฐในเขตพื้นที่อำเภอ ลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เนื่องจากเป็นเขตพื้นที่ชุมชนอยู่อาศัยขนาดใหญ่ มีหมู่บ้านจัดสรรหลายแห่งและมีประชากรแฝงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ประชาชนต้องใช้บริการโรงพยาบาลเอกชนเมื่อเกิดกรณีเจ็บป่วย เพราะโรงพยาบาลของรัฐมีไม่เพียงพอ
๓. โรงพยาบาลปทุมธานีซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัด มีประชาชนไปใช้บริการจำนวนมาก ขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ การบริการไม่ดีเท่าที่ควร รวมทั้งมีที่จอดรถไม่เพียงพอ ส่วนสถานีอนามัยตำบลบ้านกลางก็มีผู้ใช้บริการจำนวนมาก แต่ยังขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ นอกจากนี้ ขอให้กระทรวงสาธารณสุขดูแลเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกที่กำลังระบาด เพราะในสัปดาห์ที่ผ่านมาได้เกิดจากตำบลบ้านกลาง จังหวัดปทุมธานี ได้เสียชีวิตจากไข้เลือดออก
๔. กระทรวงสาธารณสุขควรมีแนวทางในการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคภัย โดยอาจเริ่มต้นจากการส่งเสริมการออกกำลังกาย การบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชนในระยะยาว
๕. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิตามนโยบายการบูรณาการการบริหารจัดการ ๓ กองทุน รวมทั้งมีประชาชนมาร้องเรียนเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลล่วงหน้าอยู่บ่อยครั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งแก้ไขปัญหการเรียกเก็บเงินรักษาพยาบาลล่วงหน้าดังกล่าว
๖. บางพื้นที่ในต่างจังหวัดยังไม่ทราบเกี่ยวกับหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพของประชาชน เช่น บทบาทของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลมากยิ่งขึ้น
๗. คณะกรรมการได้ชื่นชมสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในการแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยในปี ๒๕๕๓ เกิดปัญหาการส่งต่อผู้ป่วยจากอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ซึ่งต้องไปรักษาต่อที่จังหวัดภูเก็ต โดยเป็นภาวะป่วยฉุกเฉินและต้องส่งต่อด้วยเรือเร็ว (Speed boat) แต่ประสบปัญหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงถึง ๕,๐๐๐ บาท ซึ่งทางเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้ดำเนินการแก้ไขระเบียบค่าใช้จ่ายในการขนย้ายผู้ป่วย จึงส่งผลให้ประชาชนอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงาได้รับการบรรเทาความเดือนร้อนจากปัญหาดังกล่าว

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓๓
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการ หลักเกณฑ์การอนุมัติการผ่อนชำระรวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ
ในโครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. ของ สกสค. ตลอดจนงบประมาณที่จัดสรรในแต่ละโครงการ

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานสวัสดิภาพครูกระทรวงศึกษาธิการ

นางปิยาภรณ์ เยาวจา

ผู้อำนวยการสำนักงานสวัสดิภาพครู

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. นางสาวกัญญาณัฐ แจ่มมี

ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ช.พ.ค.

๒. นางมยุรี ตันพัวล

ผู้อำนวยการกลุ่มการเงินและบัญชี

ผลการพิจารณา

พิจารณาเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการ หลักเกณฑ์การอนุมัติ การผ่อนชำระรวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ในโครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. ของ สกสค. ตลอดจนงบประมาณที่จัดสรรในแต่ละโครงการ มีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษามีสถานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๖ โดยแยกจากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น และความมั่นคง ส่งเสริมความสามัคคี ผดุงเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิชาชีพเพื่อพัฒนาภารกิจตามหน้าที่ รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในเรื่องสื่อการเรียนการสอน ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

โครงการ ช.พ.ค.

โครงการฅาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเพื่อนครู และบุคลากรทางการศึกษา (ช.พ.ค.) อยู่ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการสกสค. ว่าด้วยการฅาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเพื่อนครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติการฅาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕ และระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยการฅาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพ ซึ่งเป็นนิติบุคคล ภายใต้กำกับของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ การบริหารกิจการ ช.พ.ค. มีคณะกรรมการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย การดำเนินการ การทำนิติกรรม หรือทำข้อตกลงในเรื่องใด เลขาธิการคณะกรรมการ สกสค. ในฐานะประธานคณะกรรมการ ช.พ.ค. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ช.พ.ค. ก่อนจึงจะดำเนินการได้

นโยบายและภารกิจโครงการ

โครงการ ช.พ.ค. จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ รวมเวลาจนถึงปัจจุบันเข้าสู่ปีที่ ๖๑ มีนโยบายและภารกิจดูแลด้านสวัสดิการให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีรายได้น้อย เป็นการช่วยผ่อนคลาความเดือดร้อนของครู โดยเฉพาะครูที่สู้งอายุ และพ้นจากหน้าที่ราชการไปแล้วไม่สามารถจะหาแหล่งเงินกู้

จากสถาบันการเงินได้ โดยอาศัยหลักการว่าเมื่อครูหรือบุคลากรทางการศึกษาถึงแก่กรรมจะมีเงิน ช.พ.ค. ไร่ชำระหนี้เงินกู้ได้ และมีเงินส่วนหนึ่งเหลือเพื่อเป็นทุนการศึกษาไว้กับบุตรหลาน สมาชิก ช.พ.ค. เองก็มี ความจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาประสิทธิภาพ การเรียนการสอนเยาวชนของชาติ ขณะเดียวกัน นายอดิสร โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในขณะนั้นได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. หาแนวทางให้สมาชิกได้ใช้เงินก่อนถึงแก่กรรม บางส่วน ส่วนที่เหลือคงไว้ให้ครอบครัวของสมาชิกเมื่อถึงแก่กรรม

โครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้มีการอนุมัติเงินกู้แก่สมาชิกไม่เกิน รายละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท จนปัจจุบันพัฒนามาถึงโครงการที่ ๗ หรือโครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. วงเงิน ที่ให้กู้แก่สมาชิกไม่เกิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีหลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการ สวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. ของ สกสค. ตามรายละเอียด ดังนี้

โครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. ๗ หรือโครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. วงเงินที่ให้กู้แก่ สมาชิกไม่เกิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท สถาบันการเงินที่ได้รับดำเนินการในโครงการดังกล่าวคือ ธนาคาร ออมสิน ผู้มีสิทธิจะต้องเป็นสมาชิก ช.พ.ค. มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๖ ขึ้นเดือนไป มีสิทธิกู้ในวงเงิน ไม่เกิน ๑.๒ ล้านบาท อายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป มีสิทธิกู้ในวงเงินเกิน ๑.๒ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๓ ล้านบาท ชำระเงินต้นและดอกเบี้ย MLR - ๐.๘๕ ขึ้น ช.พ.ค. ทุกเดือน เมื่อสมาชิกถึงแก่กรรมโดยทายาท ทำหนังสือยินยอมให้หักเงินสงเคราะห์ครอบครัวและโอนสิทธิเรียกร้องให้แก่สถาบันการเงิน ผู้กู้ต้องไม่เคยกู้ โครงการ ช.พ.ค. มาก่อน สำหรับที่ผู้กู้เงินโครงการ ช.พ.ค. อยู่ก่อนสามารถกู้เพื่อหักลบกลบหนี้ได้ ในกรณีนี้ผู้กู้อาจเลือกทำประกันสินเชื่อซึ่งเป็นไปตามความสมัครใจ หากไม่มีประกันสินเชื่อจะต้องเพิ่มผู้ค้ำ มากขึ้น หรือใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน เมื่อถึงแก่กรรมครอบครัวจะได้รับเงินสงเคราะห์เช่นเดิม โดยธนาคาร ได้รับคืนเงินกู้จากการทำประกันสินเชื่อ เปิดโครงการวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๕ ปัจจุบันมีสมาชิกที่ได้รับ อนุมัติทั้งสิ้น ๑๔๘,๐๐๐ ราย วงเงินสินเชื่อ ๒๓๕,๗๐๐ ล้านบาท หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติและการ ค้ำประกันเป็นไปตามเงื่อนไขของธนาคาร

ผู้สมัครเป็นสมาชิกของโครงการจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์กำหนดและมีหน้าที่ต้องชำระ เงินค่าสงเคราะห์ศพสมาชิกที่เสียชีวิตศพละ ๑ บาท ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น ๙๓๐,๐๐๐ คน ดังนั้น ครอบครัวสมาชิกที่เสียชีวิตจะได้รับเงินค่าฌาปนกิจศพละ ๙๓๐,๐๐๐ บาท โครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. เกิดขึ้นจากสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ สมาชิกได้มีการเรียกร้องขอให้สกสค.หาแนวทางช่วยเหลือเพื่อบรรเทา ความเดือดร้อนของสมาชิก และเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น จึงได้จัดโครงการดังกล่าวขึ้นในปี ๒๕๔๗ ในวงเงินกู้ ๒๐๐,๐๐๐ ต่อสมาชิก ๑ คน เป็นข้าราชการประจำหรือข้าราชการบำนาญที่มีอายุตั้งแต่ ๕๕ ปีขึ้นไป ต่อมาได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงลดอายุผู้กู้ลงมาและจำนวนเงินเพิ่มขึ้น โดยหลักเกณฑ์ การพิจารณาอนุมัติจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติและการค้ำประกันเป็นไปตามเงื่อนไขของธนาคาร

นอกจากนี้ในการกู้เงินของสมาชิกในโครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. ทุกโครงการผู้กู้จะต้องมีการ ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมความมั่นคงโครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. คนละ ๒,๐๐๐ บาท ทั้งนี้เงินดังกล่าว จะใช้สำหรับดูแลกิจกรรมในการส่งเสริมความมั่นคงของโครงการและหากผู้กู้ส่งเงินกู้หมดแล้วก็จะคืนเงิน ดังกล่าวให้แก่ผู้กู้ต่อไป

แนวทางในการพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้

ขั้นตอนการขอกู้ยืมเงิน

๑. ผู้กู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่คณะกรรมการ สกสค. และธนาคารออมสินกำหนดติดต่อขอรับแบบคำขอกู้เงินที่สำนักงาน ช.พ.ค./สกสค. จังหวัด/กรุงเทพมหานคร ตรวจสอบการระบุผู้มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์ จัดเตรียมเอกสารคำขอกู้ เอกสารประกอบอื่น ๆ เพื่อนำมายื่นที่หน่วยงานดังกล่าวข้างต้นที่ตนเองสังกัด

๒. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารถูกต้องแล้วนำเสนอธนาคารออมสิน ซึ่งธนาคารออมสินจะเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ จำนวนเงินที่อนุมัติแก่สมาชิกที่ยื่นกู้ในแต่ละโครงการเป็นเงินของสถาบันการเงินทั้งสิ้น

การดำเนินงานของ สกสค. กรณีที่ผู้กู้ไม่ผ่อนชำระตามกำหนดเวลา หรือขาดการผ่อนชำระ และกรณีผู้กู้เสียชีวิตในระหว่างการผ่อนชำระ

สกสค. ร่วมกับธนาคารออมสินดำเนินการ ดังนี้

๑. โครงการสวัสดิการการเงินกู้ ช.พ.ค. ๑ สกสค. ดำเนินการร่วมกับธนาคารกรุงไทยและทางธนาคารกรุงไทยดำเนินการติดตามผู้กู้เอง

๒. โครงการสวัสดิการการเงินกู้ ช.พ.ค. ๒ - ๖ และโครงการสวัสดิการการเงินกู้ ช.พ.ค. วงเงินไม่เกิน ๓ ล้านบาท สกสค. ร่วมกับธนาคารออมสินจะติดตามร่วมกัน โดยมีขั้นตอนดังนี้

- ผู้กู้ต้องชำระเงินกู้ทุกเดือน หากไม่มีการชำระภายในเดือนนั้น หลังวันที่ ๑๐ ของทุกเดือนธนาคารออมสินจะมีหนังสือแจ้งให้ผู้กู้ให้มาชำระหนี้

- ธนาคารออมสินทุกสาขาจะติดต่อ สกสค. หรือ สกสค. จังหวัด เพื่อช่วยติดตามผู้กู้ที่ไม่ได้ชำระหนี้ให้มาชำระหนี้

- เมื่อผู้กู้ไม่ชำระเงินกู้เกิน ๓ เดือนขึ้นไป ธนาคารออมสินสาขาพหลโยธินจะมีมาตรการจัดส่งข้อมูลลูกหนี้ที่ค้างชำระทั่วประเทศให้กับ สกสค. ทำการตรวจสอบแล้วส่งข้อมูลให้ สกสค. จังหวัดที่ลูกหนี้สังกัดอยู่ติดตามร่วมกับธนาคารออมสิน จัดทำหนังสือติดตามรายตัวส่งที่ทำงานหรือตามที่อยู่ปัจจุบันของผู้กู้อีกครั้ง

- กรณีผู้กู้เสียชีวิตในระหว่างการผ่อนชำระ สกสค. จะทำการตรวจสอบข้อมูลการกู้เงินของสมาชิกว่าอยู่ในฐานะกู้เงินหรือไม่ กู้โครงการใด เป็นจำนวนเงินเท่าใด และทำประกันชีวิตหรือไม่ กรณีผู้กู้ไม่ทำประกันชีวิต สกสค. จะหักชำระหนี้จากเงินสงเคราะห์ครอบครัวเพื่อนำส่งชำระหนี้ให้กับธนาคารสำหรับเงินสงเคราะห์ส่วนที่เหลือจะจ่ายเงินให้กับทายาทผู้รับประโยชน์ และเงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีสิทธิรับเงินตามที่ระบุไว้ได้รับเงินเต็มจำนวน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแต่ละโครงการ

๑. ปัญหาตัวสมาชิกที่ไม่สามารถขอกู้เงินตามความต้องการได้ ติดด้วยเงื่อนไขบางอย่าง เช่น ไม่สามารถหาผู้ค้ำที่เป็นสมาชิก ช.พ.ค. ได้ หรือหาผู้ค้ำที่อยู่จังหวัดเดียวกันไม่ได้ และได้ทำเรื่องร้องเรียนผ่านไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ถึงการทุจริตว่า สกสค. ดำเนินการโดยไม่สุจริต เป็นต้น

๒. มีการปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน เช่น สลิปเงินเดือน เพื่อให้ได้ตามความประสงค์

๓. เมื่อรับเงินไปแล้ว ทำหนังสือร้องเรียนว่าได้รับเงินน้อยไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต ไม่มีเงินผ่อนชำระ ขอพักชำระหนี้ ขอลดอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น

๔. สมาชิกไม่ศึกษาเงื่อนไข หลักเกณฑ์การกู้ เช่น อัตราดอกเบี้ยให้รอบคอบก่อนกู้

๕. ปัญหาความยุ่งยากในการกู้ ทรัพย์สินที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเพราะต้องไปร้องขอต่อศาล เนื่องจากเงินสงเคราะห์เป็นของทายาท

๖. ผู้กู้มีการกู้เงินหลายที่หลายโครงการ ทำให้ไม่มีเงินในการครองชีพทำให้เกิดหนี้สินต่อเนื่อง

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

๑. เพื่อป้องกันปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีการประชุมร่วมกันของทุกภาคส่วน ในการที่จะแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังเพื่อป้องกันไม่ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อหนี้เพิ่ม

๒. ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ในการกู้โครงการเงินกู้ให้สมาชิกได้เข้าใจ และควรมีการรณรงค์ส่งเสริมให้สมาชิก ช.พ.ค. ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๔. ขอให้ สกสค. มีการทบทวนในเรื่องโครงการสินเชื่อมั่นคงเนื่องจากภารกิจขัดกับหลัก เจตนารมณ์ของโครงการ ช.พ.ค.

๕. สกสค. ควรจะมีมาตรการหยุดยั้งลดหนี้สินของครู และมีแผนบูรณาการออมทรัพย์สร้าง กลยุทธ์ แก้ไขปัญหาให้ครูเป็นหนี้ลดลง

๖. ควรมีโครงการนำดอกเบี้ยของโครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. มาลดดอกเบี้ยให้กับสมาชิก

๗. การบริหารจัดการโครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค. จัดอยู่ในการดำเนินกิจการรูปแบบ แสวงหากำไรเหมือนรูปแบบบริษัทมากกว่าหน่วยงานของรัฐ ผิดวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ในการก่อตั้ง ครั้งแรกโดยฝากข้อคิดเห็นให้ผู้บริหารและคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากร ทางการศึกษา ดำเนินงานยืนตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์เดิม รณรงค์เสริมสร้างวินัยสมาชิกผู้กู้ให้มี จิตสำนึกระเบียบวินัยตนเอง ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนตามหลักความจริง

การประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓๔
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานและการให้บริการประชาชนของสำนักงานธนานุเคราะห์
ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

สำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร

๑. นายชัชวาลย์ ศรีนนท์	ผู้อำนวยการสำนักงานสถานธนานุบาล
๒. นางสาวจรรยา วงษ์ไกร	หัวหน้างานกิจการสาขา
๓. นางสาวสิริรัตน์ สร้อยวัน	พนักงานพัสดุ

สำนักงานธนานุเคราะห์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑. นายนิธิศ มนูญพร	ผู้อำนวยการสำนักงานธนานุเคราะห์
๒. นางสาวณฐมน เสือสมิง	หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน
๓. นางสาวดวงดาว พึ่งธีรกุล	หัวหน้างานนิติการ

ผลการพิจารณา

๑. สำนักงานธนานุเคราะห์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานธนานุเคราะห์ หรือโรงรับจำนำของรัฐบาล ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๔๙๘ โดยภารกิจงานดำเนินงานของสำนักงานธนานุเคราะห์ มีวัตถุประสงค์สำคัญในการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย และผู้ที่ประสบปัญหาเฉพาะหน้า ขาดแคลนเงินใช้ในการดำรงชีพและการประกอบอาชีพ โดยนำทรัพย์สินมาจำนำเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำ พร้อมทั้งเป็นหน่วยงานในการตรึงระดับราคาจำนำ มิให้โรงรับจำนำเอกชนเก็บอัตราดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด มีวิสัยทัศน์ที่สำคัญ คือ เป็นสถาบันรับจำนำที่ช่วยเหลือประชาชนด้านบริการทางการเงินด้วยดอกเบี้ยที่เป็นธรรม บริการที่หลากหลายมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย นอกจากนี้ยังมีพันธกิจในการสนองนโยบายรัฐโดยการรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมเพื่อช่วยเหลือลูกค้าและประชาชนด้วยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาให้บริการบริหารการเงินและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพโดยการบริหารความเสี่ยงเพื่อสนับสนุนการเติบโตและสถานะทางการเงินที่มั่นคง การบริหารที่มุ่งมั่นพัฒนาบุคลากรและองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิสัยทัศน์ เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพและเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการองค์รวมทั้งรักษาและสร้างประโยชน์จากการเป็นสถาบันมาตรฐานในการรับจำนำด้วยความเชี่ยวชาญ บริการที่รวดเร็วด้วยความเต็มใจ โปร่งใส เอื้ออาทร เสมอภาค เป็นธรรม เพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้ใช้บริการ โดยในปัจจุบันมีสถานธนานุเคราะห์ทั้งหมด ๓๔ แห่ง ตั้งอยู่ในเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ๒๙ แห่ง และปริมณฑล ๓ แห่ง ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และส่วนภูมิภาคจำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ จังหวัดระยอง มีอัตรากำลังทั้งสิ้น จำนวน ๔๐๓ คน

ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยรับจำนำในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยรับจำนำสำหรับโรงรับจำนำทั่วไป คือ กรณีเงินต้นไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อเดือน กรณีเงินต้นเกิน ๒,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๑.๒๕ ต่อเดือน

แต่อย่างไรก็ตาม สำนักงานธนานุเคราะห์เป็นโรงรับจำนำของรัฐ มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย จึงต้องคำนึงถึงเรื่องดอกเบี้ยเป็นสำคัญ โดยได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยในการรับจำนำให้ต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้ คือ กรณีต้นเงินไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๒๕ ต่อเดือน กรณีต้นเงินมากกว่า ๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๗๕ ต่อเดือน กรณีต้นเงินมากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๑.๐๐ ต่อเดือน และกรณีต้นเงินมากกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๑.๒๕ ต่อเดือน

ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม เช่น จะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในช่วงเวลานั้น ๆ โดยจะมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป

สำหรับผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ สำนักงานธนานุเคราะห์สามารถให้บริการรับจำนำแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่มีปัญหาทางการเงินเฉพาะหน้า จำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๒๙,๖๙๐ ราย จำนวนเงินรับจำนำทั้งสิ้น ๑๙,๘๙๓.๓๗ ล้านบาท และสามารถช่วยเหลือแบ่งเบาภาระรายจ่ายเกี่ยวกับดอกเบี้ยให้แก่ประชาชนเป็นเงิน ๑๒๗.๖๑ ล้านบาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ในรอบระยะเวลา ๑๐ เดือน (ตุลาคม ๒๕๕๔ – กรกฎาคม ๒๕๕๕) สำนักงานธนานุเคราะห์สามารถให้บริการรับจำนำแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่มีปัญหาทางการเงินเฉพาะหน้า จำนวนทั้งสิ้น ๙๗๐,๕๖๔ ราย จำนวนเงินรับจำนำทั้งสิ้น ๑๗,๒๓๑.๕๔ ล้านบาท และสามารถช่วยเหลือแบ่งเบาภาระรายจ่ายเกี่ยวกับดอกเบี้ยให้แก่ประชาชนเป็นเงินประมาณ ๑๐๒.๘๔ ล้านบาท

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

๑. พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งใช้มานานยังไม่มีมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ธุรกิจโรงรับจำนำสามารถประกอบธุรกิจให้ทันต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
๒. การขยายสาขาสถานธนานุเคราะห์ในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำยังไม่มียกข้อบัญญัติการประกอบธุรกิจโรงรับจำนำ
๓. การขยายสาขาสถานธนานุเคราะห์ไปยังต่างจังหวัดยังดำเนินการได้ยาก เนื่องจากขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละจังหวัด

๒. สำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร

สถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร อยู่ในการควบคุมกำกับดูแลของสำนักเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยรับนโยบายในการจัดตั้งโรงรับจำนำของรัฐ เพื่อเข้าแทรกแซงในการผูกขาดของภาคเอกชนที่เรียกเก็บดอกเบี้ยอย่างไม่เป็นธรรม มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่พินิจทรัพย์สินอยู่บ้าง และต้องการเงินไปบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า โดยการนำทรัพย์สินมาจำนำเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำกว่าที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕

ในปัจจุบันมีสถานธนานุบาลสาขาต่าง ๆ กระจายตามเขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๑ สาขา ดำเนินธุรกิจการรับจำนำและให้บริการอันเป็นที่พึงของประชาชนทุกภาคส่วนของกรุงเทพมหานคร มีการควบคุมและบริหารงานโดยคณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยมีอำนาจหน้าที่ในการวางแผน ควบคุม ดูแล กำหนดนโยบายโดยทั่วไป กำหนดระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของ

สถานธนานุบาลเสนอต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มอบหมาย

การดำเนินการของสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานครมีผลกำไรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยนำผลกำไรสุทธิที่ได้รับในแต่ละปีจัดสรรนำส่งเป็นเงินอุดหนุนให้แก่กรุงเทพมหานคร โดยในปี ๒๕๕๔ ได้ส่งเงินอุดหนุนให้แก่กรุงเทพมหานคร โดยอัตราร้อยละ ๑๘ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๓ ที่ได้เคยนำส่ง ในอัตราร้อยละ ๑๒ ส่วนที่เหลือจากการจัดสรรแล้วนำไปใช้ในการดำเนินการบริหารงาน โดยใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานและขยายสาขาของสถานธนานุบาลเพื่อช่วยเหลือประชาชนแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินเฉพาะหน้าต่อไป

สำหรับการกู้เงิน ในการบริหารกิจการของสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร ไม่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากทางภาครัฐ จึงมีความจำเป็นจะต้องจัดหาเงินทุนมาดำเนินการบริหารงานเอง โดยการกู้เงินจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานครมาสมทบกับกำไรสะสม เพื่อให้เพียงพอสำหรับการให้บริการแก่ประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร เป็นเงินกู้ยืมระยะยาว จำนวน ๓๖๙ ล้านบาท ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑๒๘ ล้านบาท หรือคิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๓

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ สถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร ให้บริการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนทางการเงินให้แก่ประชาชนแล้ว จำนวน ๕๔๐,๕๗๕ ราย เป็นเงินที่ให้บริการรับจำนำทั้งสิ้น ๙,๔๙๓.๔๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๕๔ และปี ๒๕๕๓ คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๔ และ ๑๑.๒๗ ตามลำดับ นอกจากนี้ คณะกรรมการบริหารกิจการสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร ได้ขยายวงเงินรับจำนำให้สถานธนานุบาลทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. รับจำนำทรัพย์สินต่อตัวรับจำนำได้ฉบับละไม่เกิน ๗๐,๐๐๐ บาท
๒. ลูกค้ายของสถานธนานุบาลสามารถใช้บริการได้ในวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อหนึ่งราย
๓. ผู้ใช้บริการสามารถขอผ่อนผันเงินหรือเพิ่มต้นเงินได้ตามมูลค่าทรัพย์สินที่นำมาจำนำไว้สูงพอที่จะประเมินราคาได้

พร้อมทั้งมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ผู้ประสบภัยน้ำท่วมในปี ๒๕๕๔ และโครงการช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษา และผู้ปกครองในช่วงเปิดเทอม เป็นต้น

ในส่วนของการกำหนดระยะเวลาของทรัพย์สินรับจำนำ สถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษาทรัพย์สินรับจำนำของผู้ใช้บริการตามตัวรับจำนำไว้เป็นเวลา ๔ เดือน ๓๐ วัน ถ้าหากผู้จำนำขาดส่งดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลา ๔ เดือนและไม่ได้ไถ่ถอนทรัพย์สินกลับคืนภายในอีก ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่สถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร ประกาศบัญชีทรัพย์สินจำนำที่ผู้จำนำขาดส่งดอกเบี้ยทรัพย์สินจำนำนั้นจะต้องหลุดเป็นสิทธิ์ของกรุงเทพมหานคร

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

๑. ในเรื่องของเงินทุนซึ่งหน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะกู้ยืมจากสถาบันการเงินนั้น จะต้องมีการขั้นตอนต่าง ๆ หลายขั้นตอน กล่าวคือ จะต้องตราเป็นข้อบัญญัติโดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามในสัญญา และต้องขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการกู้ยืม และนอกจากนี้เมื่อมีการกู้ยืมเงินมาแล้ว ด้วยระบบ

ของธุรกิจโรงรับจำนำซึ่งมีการบริหารการหมุนเวียนเงินทุนได้ยาก จนอาจทำให้เกิดปัญหาภาระในอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นได้ในอนาคต

๒. ในการขยายและการควบคุมโรงรับจำนำในประเทศไทยนั้นขึ้นอยู่กับคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ ซึ่งมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ในการออกใบอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจรับจำนำแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน อย่างไรก็ตามขั้นตอนในการขออนุญาตใบอนุญัตินั้นมีหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดและต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน รวมถึงต้องใช้เงินทุนในการจัดตั้งเป็นจำนวนมาก จึงทำให้การขยายโรงรับจำนำให้มีความครอบคลุมทุกเขตในกรุงเทพมหานครเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้จากการสำรวจวิจัย จากหน่วยงานต่าง ๆ พบว่า โรงรับจำนำยังเป็นที่ต้องการสูงในสังคมไทย ดังนั้นจึงควรมีการขยายโรงรับจำนำให้มีความทั่วถึงต่อความต้องการของประชาชนต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. กฎหมายซึ่งบังคับใช้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการรับจำนำ ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีการบังคับใช้มาเป็นเวลาช้านานแล้ว ซึ่งบทบัญญัติในบางมาตรามีความล้าหลังไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะต้องดำเนินการโดยร่วมมือกันในการผลักดันให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและเอื้อประโยชน์ให้แก่ประชาชนมากที่สุดต่อไป

๒. เรื่องของการขยายสาขาของสถานธนาณุเคราะห์ หรือโรงรับจำนำของรัฐไปยังพื้นที่ต่างจังหวัด เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เนื่องจากภารกิจของสถานธนาณุเคราะห์เป็นการช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยและด้อยโอกาสให้ได้รับการช่วยเหลือในเรื่องการรับจำนำทรัพย์สินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยประชาชนที่ยากจนส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ชนบท ในต่างจังหวัด ดังนั้นจึงควรมีการขยายสาขาของสถานธนาณุเคราะห์ให้มีความครอบคลุมทุกพื้นที่ต่อไป

๓. เรื่องของการรับจำนำในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าลูกค้าส่วนใหญ่ของโรงรับจำนำจะเป็นบุคคลที่มีฐานะปานกลางมากกว่าจำนวนบุคคลที่มีฐานะยากจน ซึ่งในเรื่องดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของบุคคลที่มีฐานะปานกลางในการใช้บริการของโรงรับจำนำมากขึ้น

๔. สังคมไทยปัจจุบันยังมีความต้องการที่จะใช้บริการของโรงรับจำนำอีกเป็นจำนวนมาก เนื่องจากถือเป็นที่ยึดพึ่งพิงในเบื้องต้นของประชาชนในการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาคุณภาพของโรงรับจำนำให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงควรมีการขยายสาขาของโรงรับจำนำของรัฐให้ทั่วถึง

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓๕
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุและผู้พิการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับการ
ถ่ายโอนภารกิจมาจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และการดำเนินงานของ
สถานธนาถูปาล ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

นายวิเชียร ขวาลิต

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

๑. นางอุษา หงส์กาญจนากุล

รองเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและ

พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

๒. นางสาวนที พัวเวส

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ (สทส.)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายชาญนะ เอี่ยมแสง

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒. นายสิทธิชัย จินดาหลวง

ผู้จัดการใหญ่ จ.ส.ท.

๓. นายธีรพัฒน์ คัชมาตย์

ท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์ รักษาการ

ผู้อำนวยการส่วนสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม

ผลการพิจารณา

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีการถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการต่าง ๆ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ (๒๗) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะด้านสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา
และผู้ด้อยโอกาส และมีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำหนด
นโยบาย

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจด้านผู้สูงอายุ
ภารกิจแรกได้แก่ การถ่ายโอนงานสถานสงเคราะห์คนชรา เริ่มดำเนินการถ่ายโอนในปี ๒๕๔๓ - ๒๕๔๘
มีการถ่ายโอนสถานสงเคราะห์คนชราทั้งหมด ๑๒ แห่ง และศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุศรีสุคต จังหวัด
พิษณุโลก จำนวน ๑ แห่ง ในปี ๒๕๔๙ และภารกิจที่สองได้แก่การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ได้ถ่ายโอนภารกิจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการ
กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึง
บริการสาธารณะของรัฐอย่างครอบคลุมทั่วถึง การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้มี
การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นรายเดือนภายในวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน ปัจจุบันได้มีการจ่ายเบี้ยยังชีพ
ผู้สูงอายุแบบขั้นบันได โดยกำหนดให้ผู้ที่มีอายุ ๖๐ - ๖๙ ปี ได้รับเงินจำนวน ๖๐๐ บาท อายุ ๗๐ - ๗๙ ปี

ได้รับเงินจำนวน ๗๐๐ บาท อายุ ๘๐ – ๘๘ ปี ได้รับเงินจำนวน ๘๐๐ บาท และอายุ ๙๐ ปีขึ้นไป ได้รับเงินจำนวน ๑,๐๐๐ บาท

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานได้แก่

๑. การถ่ายโอนสถานสงเคราะห์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าท้องถิ่นที่รับถ่ายโอนไปยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการดูแลสถานสงเคราะห์ ด้านงบประมาณ และบุคลากรสถานสงเคราะห์
๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดแคลนเจ้าหน้าที่เฉพาะทาง เช่น นักสังคมสงเคราะห์ และนักพัฒนาชุมชน เป็นต้น รวมถึงเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมและปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมยังขาดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่

แนวทางและผลการดำเนินการในการส่งเสริมอาชีพคนพิการ คือ

๑. ส่งเสริมผู้พิการให้มีความรู้ โดยให้สถานประกอบการจ้างงานคนพิการเข้าทำงานในอัตราพนักงาน จำนวน ๑๐๐ คน จ้างคนพิการ จำนวน ๑ คน (๑๐๐:๑)
๒. จัดทำโครงการเตรียมความพร้อมการเข้าถึงสิทธิ และพัฒนาทักษะชีวิตคนพิการสู่การมีอาชีพมั่นคง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับการถ่ายโอนภารกิจเมื่อปี ๒๕๔๖ โดยในช่วงแรกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับเงินอุดหนุนทั่วไป การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในปี ๒๕๔๖ – ๒๕๕๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการทำประชาคมในพื้นที่ว่าผู้สูงอายุบุคคลใดต้องการรับความช่วยเหลือให้ลงทะเบียนที่ภูมิลำเนาของผู้สูงอายุนั้น การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุครั้งแรก จำนวน ๓๐๐ บาท ต่อมาในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ จ่ายเพิ่มเป็นจำนวน ๕๐๐ บาท และในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ รัฐบาลได้มีนโยบายจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุทุกคนที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และปีงบประมาณ ๒๕๕๖ มีนโยบายจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

เนื่องจากผู้สูงอายุมีการย้ายที่อยู่ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถติดตามและจ่ายเงินได้ และทำให้ผู้สูงอายุมีการร้องเรียนว่าไม่ได้รับเงิน ดังนั้นจึงมีการแก้ไขระเบียบให้ผู้สูงอายุขึ้นทะเบียนที่ใดได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่นั่น เพื่อป้องกันการตกหล่นในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

การดำเนินการจัดตั้งสถานธนาถบาล (โรงรับจำนำ) ของเทศบาลและสุขาภิบาล นอกจากจะมีขึ้นตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว ยังมีที่มาจากมติคณะรัฐมนตรี และมติที่ประชุมของกระทรวงมหาดไทยที่กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินการจัดตั้งเป็นกรณีพิเศษจากการตั้งโรงรับจำนำทั่วไป กล่าวคือคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๓ ให้กระทรวงมหาดไทยรับเรื่องการจัดตั้งสถานธนาถบาล (โรงรับจำนำ) ในต่างจังหวัดไว้ ส่วนระเบียบและวิธีปฏิบัติคงใช้วิธีการที่สถานธนาถบาลถือปฏิบัติอยู่ แต่อาจจะพิจารณาแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ดังนั้นกระทรวงมหาดไทยจึงได้สนับสนุนให้เทศบาลจัดตั้งสถานธนาถบาลเรื่อยมา ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ปัจจุบันสถานธนาถบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเปิดดำเนินการกิจการครอบคลุมทุกพื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น ๒๒๕ แห่ง ใน ๗๕ จังหวัด (ยกเว้นจังหวัดบึงกาฬ) โดยแยกเป็นดังนี้ สังกัดเทศบาล จำนวน ๒๒๓ แห่ง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๑ แห่ง และสังกัดเมืองพัทยาจำนวน ๑ แห่ง

กิจการสถานธนาณูปาล จำแนกเป็น ๔ กลุ่ม คือ โรงรับจำนำเอกชน โรงรับจำนำ สังกัดกรุงเทพ ฯ โรงรับจำนำ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เรียกว่าสถานธนาณูปาลเคราะห์) และสถานธนาณูปาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยรับจำนำของสถานธนาณูปาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. เงินต้นไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๕๐ ต่อเดือน

๒. เงินต้นไม่เกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อเดือน

๓. เงินต้นเกินกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑.๒๕ ต่อเดือน

การเปิดดำเนินการ คือ วันจันทร์ – วันศุกร์ ในกรณีเปิดดำเนินการ ในวันเสาร์นั้นพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไม่ได้ห้ามไว้ เพียงแต่ห้ามเปิดหลังเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น และมีการส่งเสริมในสถานธนาณูปาลเปิดทำการในวันหยุดเพื่อสามารถให้บริการให้กับประชาชนได้ครอบคลุม ซึ่งหลายแห่งมีการเปิดทำการในวันเสาร์

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นฝ่ายเลขานุการ ในปี ๒๕๕๒ มีการเสนอแก้ไขโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความทันสมัยและทันกับสถานการณ์มากขึ้น เช่น วงเงินรับจำนำจากเดิม ๑๐๐,๐๐๐ บาท แก้ไขเป็น ๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อราย เนื่องจากค่าของเงินลดลงและมูลค่าของทองคำมีราคาสูงขึ้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นส่งเรื่องเสนอขอแก้ไขไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เมื่อรับเรื่องแล้วส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย แต่มีประเด็นที่ถูกท้วงติง คือ การดำเนินงานมีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหลายหน่วย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรุงเทพมหานคร โรงรับจำนำ และประชาชนที่มาใช้บริการ คณะกรรมการชุดดังกล่าวได้มีการสอบถามกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่ามีการทำประชาพิจารณ์หรือไม่ มีการรับฟังความคิดเห็นอย่างครบถ้วนหรือไม่ คณะกรรมการร่างกฎหมายจึงให้นำกลับมาทบทวนใหม่

สำหรับประเด็นในเรื่องเงินค่าปลงศพ เริ่มดำเนินการในรัฐบาลชุดที่ผ่านมา และพบปัญหามากที่สุดในช่วงปี ๒๕๕๔ เนื่องจากเกิดอุทกภัย เงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติไม่เพียงพอ และในปี ๒๕๕๕ ได้รับอนุมัติงบประมาณจำนวน ๑๘๒ ล้านบาทเศษ มีบุคคลยื่นคำขอรับเข้ามา จำนวน ๑๓๔,๘๘๒ ราย ซึ่งเกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ และปี ๒๕๕๖ ได้รับอนุมัติงบประมาณเท่ากับปี ๒๕๕๕ จำเป็นต้องทยอยจ่ายเงินค่าปลงศพให้กับผู้ที่ยื่นคำขอรับไว้ก่อน จึงทำให้เกิดปัญหาการจ่ายเงินความล่าช้า

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในทุกพื้นที่รับทราบเกี่ยวกับวิธีการและหลักเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุและคนพิการอย่างละเอียด เพื่อจะได้ช่วยเหลือผู้สูงอายุและคนพิการได้อย่างถูกต้อง

มติที่ประชุม

๑. มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการยื่นขอรับเงินปลงศพที่ค้างจ่ายทั่วประเทศ และแผนการดูแลผู้สูงอายุซึ่งร่วมดำเนินการกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. มอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาขอแก้ไขพระราชบัญญัติโรรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้กับคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓๖
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

พิจารณาญัตติของนางนันทนา วีรกุลสุนทร ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
เพื่อ “พิจารณาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน อันเกิดจากการดำเนินการ
ตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML)”

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กรมการปกครอง

๑. นายสถาพร ศิริภักดี	รองอธิบดีกรมการปกครอง
๒. นายนที ขลิบทอง	ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
๓. นายถวัลย์ ชูขวัญ	ผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชนเขต ๓๕

ผลการพิจารณา

นางนันทนา วีรกุลสุนทร ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง ได้แถลงข้อเท็จจริงสรุปสาระสำคัญดังนี้

ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาว่าจัดให้มีโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ขึ้น เพื่อให้หมู่บ้านต่างๆสามารถบริหารจัดการและพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเองซึ่งโครงการดังกล่าวนี้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอย่างมาก หากแต่ประชาชนในเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ยังเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว เช่นกรณี การดำเนินการจัดเวทีประชาคมของชุมชนควรมีเจ้าหน้าที่ภาครัฐเข้าไปสังเกตการณ์ แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานใดเข้าไปรับผิดชอบสังเกตการณ์จัดเวทีประชาคม นอกจากนี้ ประธานชุมชนในเขตจอมทองยังได้จัดทำเอกสารตามที่ส่วนราชการกำหนดเพื่อขอเข้าร่วมโครงการ แต่ไม่ได้รับการอนุมัติ แต่กลุ่มบุคคลที่ได้รับการอนุมัติตามโครงการดังกล่าวในเขตจอมทอง มิได้มีตำแหน่งใดภายในชุมชน ทำให้เห็นว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ รวมถึงมีการเรียกรับเงิน หรือระบุงสิ่งของที่ชุมชนต้องซื้อเพื่อให้โครงการดังกล่าวได้รับการอนุมัติ เป็นต้น

นาย นที ขลิบทอง ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ได้แถลงข้อเท็จจริง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) เป็นโครงการตามนโยบายรัฐบาลที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยรายละเอียดของโครงการนั้นเป็นการจัดสรรงบประมาณสู่ชุมชน โดยยึดหลักความเป็นจริงจากจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรของชุมชนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกระทรวงมหาดไทย ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

หมู่บ้านขนาดเล็ก (S) หมายถึง หมู่บ้านและชุมชนที่มีประชากรไม่เกิน ๕๐๐ คน จะได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาทถ้วน)

หมู่บ้านขนาดกลาง (M) หมายถึง หมู่บ้านและชุมชนที่มีประชากรมากกว่า ๕๐๐ คน แต่ไม่ถึง ๑,๐๐๐ คน จะได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถ้วน)

หมู่บ้านขนาดใหญ่ (L) หมายถึง หมู่บ้านและชุมชนที่มีประชากรเกินกว่า ๑,๐๐๐ คน ขึ้นไป จะได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)

ในตอนต้นคาดว่าจะโอนงบประมาณครั้งแรกได้ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่ปรากฏว่ามีหลายพื้นที่ที่ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์การดำเนินงาน เช่น เข้าใจว่าจะต้องมีการเขียนโครงการเพื่อขอรับงบประมาณ จนนำไปสู่กรณีซึ่งมีบุคคลรับจ้างเขียนโครงการและขอส่วนแบ่งงบประมาณจากโครงการที่เขียนนั้น อันที่จริงแล้วไม่มีความจำเป็นต้องเขียนโครงการแต่อย่างใด หากแต่เงินงบประมาณจะถูกโอนเข้าบัญชีหมู่บ้านหรือชุมชนโดยตรง และหมู่บ้านหรือชุมชนสามารถบริหารจัดการเงินงบประมาณได้ภายใต้เสียงส่วนมากในชุมชนหรือหมู่บ้านนั้น ๆ

การจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) จะจัดสรรตามความพร้อมของชุมชน ซึ่งจะมีขั้นตอนในการดำเนินการต่างๆตามระเบียบที่กำหนด เริ่มจากการเตรียมเอกสารแจ้งความประสงค์ขอรับการสนับสนุนโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ตลอดจนจัดทำแผนที่ชุมชน ชุมชนที่จะเข้าร่วมโครงการนี้จะต้องเป็นชุมชนที่ได้รับการรับรองตามกฎหมายหรือจากระเบียบที่กำหนด เช่น ในเขตกรุงเทพมหานครต้องได้รับรองจากกรุงเทพมหานคร หรือจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แล้วแต่กรณี หากเป็นพื้นที่ต่างจังหวัดให้อำเภอเป็นผู้รับรอง จากนั้นจะเป็นขั้นตอนการจัดเวทีประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการโครงการหมู่บ้านและชุมชน (SML) ซึ่งองค์ประชุมในการคัดเลือกลักษณะจะต้องมีประชาชนที่อาศัยในชุมชนนั้นมาประชุมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของครัวเรือนในชุมชนนั้น และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือคณะกรรมการกองทุนเมืองจะเป็นผู้เรียกประชุมครั้งแรก ยกเว้นชุมชนหรือหมู่บ้านดังกล่าวไม่มีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือคณะกรรมการกองทุนเมือง หรือมีแต่ไม่น่าเชื่อถือจึงเป็นอำนาจของประธานชุมชนที่จะเรียกให้มีการจัดทำประชาคม และในการจัดประชุมประชาคมนี้จะมีตัวแทนซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัดสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกรมการปกครองแล้วแต่กรณี เข้าไปทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการจัดเวทีประชาคม อย่างไรก็ตามพี่เลี้ยงนี้จะไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือแทรกแซงความเห็นของประชาชนในชุมชนได้ เมื่อได้คณะกรรมการเป็นที่เรียบร้อยแล้วก็จะทำการเปิดบัญชีธนาคารของรัฐสำหรับหมู่บ้านหรือชุมชนเพื่อรองรับการจัดสรรเงินงบประมาณ โดยหนึ่งชุมชนจะมีบัญชีธนาคารได้เพียงบัญชีเดียวเท่านั้น นอกจากนี้ยังต้องมีรหัสหมู่บ้านด้วย เมื่อครบองค์ประกอบทั้งหมดจึงส่งหลักฐานเอกสารมายังหน่วยงานที่ให้การรับรองชุมชน เพื่อส่งเรื่องมายังสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ชุมชนจะสามารถเริ่มต้นดำเนินงานได้ เมื่อได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนแล้ว โดยสาระสำคัญของงบประมาณจำนวนนี้ชุมชนมีอำนาจในการบริหารงบประมาณได้เอง แต่จะต้องขึ้นอยู่กับความต้องการโดยรวมของประชาชนที่อาศัยในชุมชน

หลังจากที่โครงการดังกล่าวได้เริ่มดำเนินการมาช่วงระยะเวลาหนึ่ง สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติพบว่ามีอุปสรรคเกิดขึ้นหลากหลายประการ เช่น ความไม่ชัดเจนในการประชาสัมพันธ์ ความล่าช้าในการจัดทำคู่มือการดำเนินการของโครงการ การประชาสัมพันธ์โครงการซึ่งยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร เป็นต้น

นอกจากนี้สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติยังพบปัญหาในการรับรองความเป็นชุมชนด้วย หากแต่จะพบปัญหาเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เนื่องจากการรับรองความเป็นชุมชนในต่างจังหวัดนั้น อำเภอดังกล่าวสามารถรับรองได้โดยที่ไม่เกิดปัญหาเพราะเขตการปกครองถูกแบ่งแยกเป็น

ที่แน่นอนมานานแล้ว แต่ในกรุงเทพมหานครมีชุมชนที่กรุงเทพมหานครให้การรับรองเพียง ๒,๐๐๐ แห่งเท่านั้น ซึ่งจะพบปัญหาว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจะไม่สามารถเข้าถึงสิทธิตามนโยบายดังกล่าวได้ ดังนั้น คณะกรรมการดำเนินงานซึ่งประกอบไปด้วย สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงศึกษาธิการ จึงมีมติให้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รับหน้าที่ในการตรวจสอบและรับรองความเป็นชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครและออกบัตรชุมชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร แต่การรับรองนี้เป็นการรับรองความเป็นชุมชนตามระเบียบโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) เท่านั้น มิได้หมายความว่ารวมถึงการรับรองความเป็นชุมชนตามกฎหมายอื่น

โดยกระบวนการรับรองความเป็นชุมชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้นจะแบ่งเป็น ๓ ประเภทด้วยกัน กล่าวคือ

๑. ประเภทซึ่งกรุงเทพมหานครให้การรับรองความเป็นชุมชนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว กรณีนี้ ไม่พบปัญหาการดำเนินการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สามารถดำเนินการในขั้นตอนต่อไปได้เลย

๒. ประเภทซึ่งกรุงเทพมหานครให้การรับรองความเป็นชุมชนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ประชาชนภายในชุมชนเห็นว่าหากจะให้ชุมชนที่ได้รับการรับรองนี้เป็นผู้ดำเนินการจะไม่คล่องตัว ประชาชนในชุมชนจึงมีความประสงค์จะขอเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการเขตพื้นที่ใหม่ กรณีนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะเข้าไปตรวจสอบและรับรองความเป็นชุมชน

๓. ประเภทซึ่งกรุงเทพมหานครยังไม่เคยให้การรับรองความเป็นชุมชนเลย กรณีนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะเข้าไปตรวจสอบและรับรองความเป็นชุมชน เช่นเดียวกับกรณีที่ ๒

จากการรับรองชุมชนทั้ง ๓ ลักษณะตามระเบียบโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ก็อาจเกิดผลกระทบต่อประธานชุมชนบางชุมชน เช่น หากเป็นกรณีรับรองในลักษณะที่ ๑ ประธานชุมชนก็ยังคงเป็นคนเดิม หากเป็นกรณีที่ ๒ และกรณีที่ ๓ แล้วอาจจะเกิดประธานชุมชนคนใหม่ขึ้น ซึ่งกรณีเช่นนี้ เป็นเรื่องของชุมชนที่ต้องตกลงกันเอง อย่างไรก็ตามต้องประสานกับกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนเมืองเพื่อจัดทำประชาคม

สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ยืนยันว่าไม่มีการเลือกปฏิบัติ หรือการเรียกรับค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินการตามโครงการอย่างแน่นอนและไม่จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายให้กับบุคคลอื่นใดด้วย หากพบเหตุการณ์อันส่อไปในทางทุจริต สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติพร้อมที่จะชะลอหรือระงับโครงการในพื้นที่ซึ่งเกิดปัญหาไว้ก่อน จนกว่าสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจะตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาจนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติยังพร้อมที่จะรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากทุกฝ่าย เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินการ และพร้อมจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ที่มีเจตนาทำให้โครงการดังกล่าวเกิดความเสียหายด้วย

สำหรับพื้นที่เขตจอมทองนั้น มีการโอนงบประมาณลงไปแล้ว ๑๘ ชุมชน จาก ๕๓ ชุมชน ในส่วนที่ได้โอนไปแล้วคงต้องดำเนินการตรวจสอบว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดหรือไม่ และการที่มีกลุ่มบุคคลแอบอ้างไปแสวงหาผลประโยชน์ สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อไป สำหรับกลุ่มที่ยังไม่ได้รับเงินขอยืนยันว่าจะไม่มีการเลือกปฏิบัติ และให้ยึดกระบวนการที่ถูกต้องตามขั้นตอนและสามารถประสานกับสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติได้โดยตรง

นายถวัลย์ ชูขวัญ ผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๓๕ ได้แถลงข้อเท็จจริงสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การจัดส่งเอกสาร ชุมชนจะต้องเป็นผู้รวบรวมเอกสารมาส่งยังศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๓๕ เมื่อศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๓๕ ได้รับเอกสารจะตรวจสอบความเรียบร้อยเบื้องต้นและจะได้จัดส่งให้สำนักคุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเพื่อพิจารณาออกรหัสชุมชนและส่งให้กับสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเป็นผู้อนุมัติงบประมาณและโอนเข้าบัญชีหมู่บ้านต่อไป ซึ่งกระบวนการทั้งหมดนี้ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๓๕ ไม่มีอำนาจในการอนุมัติหรือไม่อนุมัติงบประมาณแต่อย่างใด

สำหรับกรณีไม่มีเจ้าหน้าที่ไปสังเกตการณ์ในเขตจอมทอง และบางระแนะใหญ่ ซึ่งสองกรณีนี้ได้รับทราบว่าเป็นประธานชุมชนไม่ได้เป็นผู้จัดให้มีการทำประชาคม จึงไม่ได้จัดเจ้าหน้าที่เข้าไปสังเกตการณ์แต่อย่างใด ซึ่งแม้หลังจากนั้นจะมีการส่งเอกสารมายังศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๓๕ แล้ว ก็ยังไม่ได้การรับรอง เนื่องจากได้ดำเนินการโดยผิดระเบียบ กรณีชุมชนสามง่ามพัฒนา ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๓๕ ได้ส่งเอกสารทั้งหมดพร้อมหนังสือคัดค้านไปยังสำนักคุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เพื่อพิจารณาและมีคำสั่งต่อไปว่าจะให้ดำเนินการอย่างไร

การจัดทำประชาคม ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๓๕ มีหน้าที่เพียงสังเกตการณ์เท่านั้น ส่วนการดำเนินการเป็นเรื่องของชุมชนที่จะต้องตกลงกันเอง

นอกจากนี้ กรณีปัญหาตามที่ร้องเรียนมานี้ เป็นกรณีที่มีบุคคลภายนอกแอบอ้างว่าสามารถจัดสรรเงินงบประมาณตามโครงการดังกล่าวให้กับชุมชน ซึ่งศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๓๕ ขอยืนยันว่าไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลดังกล่าว

ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ปัญหาการโอนงบประมาณตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) นี้ คงไม่ได้เกิดเฉพาะในพื้นที่เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร แต่ก็อาจเกิดปัญหาเป็นการทั่วไป ซึ่งก็อาจเกิดจากความไม่เข้าใจกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน เพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องทำงานตามระเบียบด้วยความรัดกุม ในขณะที่ประชาชนก็ต้องการใช้งบประมาณอย่างเร่งด่วน

๒. โดยสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตจอมทอง เป็นปัญหาที่เกิดจากมีกลุ่มบุคคลแอบอ้างว่าสามารถจัดสรรเงินงบประมาณตามโครงการดังกล่าวให้กับชุมชน โดยชุมชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายให้กับกลุ่มบุคคลดังกล่าว และชุมชนจะต้องจัดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เช่น กล้องวงจรปิด โต๊ะ ตู้หนังสือ หรือแม้แต่เสื้อยืดก็ตาม ซึ่งมอบให้ผู้อำนวยการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๓๕ จัดหน่วยลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมทั้งให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินการตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML)

๓. เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีของประชาชนในเขตจอมทองผู้อำนวยการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติควรจะระงับการเบิกจ่ายของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ในเขตจอมทองทั้งหมดไว้ก่อน จนกว่าจะทราบถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

๔. หากสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ได้พิจารณาข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติแล้ว ให้แจ้งผลต่อคณะกรรมการธิการเพื่อทราบอีกครั้ง

๕. หากสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจะได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการมากยิ่งขึ้นก็จะลดปัญหาไปได้มาก

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓๗
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับมาตรการและแนวทางการเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์
อันอาจเกิดจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งรวมทั้งกรณีที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)
ได้มีแนวทางในการส่งเสริมการตลาดนักท่องเที่ยว
โดยเฉพาะกลุ่มเพศที่สามให้มาท่องเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กระทรวงสาธารณสุข

แพทย์หญิงเพชรศรี ศิริรินทร์

นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๑. นายสันติ ชูตินธรา

ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผน

๒. นายชูวิทย์ ศิริเวชกุล

ผู้อำนวยการกองกลยุทธ์การตลาด

ผลการพิจารณา

จากการติดต่อประสานงานของฝ่ายเลขานุการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และผู้ว่าการการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย ไม่สามารถมาร่วมประชุมกับคณะกรรมการได้ จึงมอบหมายผู้มาชี้แจงแทน ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุข

เนื่องจากปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีภารกิจเดินทางไปราชการต่างจังหวัด ไม่สามารถมาร่วม
ประชุมได้ จึงได้สั่งการและมอบหมายให้แพทย์หญิงเพชรศรี ศิริรินทร์ นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ มาร่วม
ประชุมแทน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เนื่องจากผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ติดภารกิจเดินทางไปราชการต่างประเทศ
และเดินทางกลับถึงประเทศไทย ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ดังนั้น รักษาการแทนผู้ว่าการ
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงได้มอบหมายให้นายสันติ ชูตินธรา ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผน และนายชูวิทย์
ศิริเวชกุล ผู้อำนวยการกองกลยุทธ์การตลาด มาร่วมประชุมแทน

ประธานคณะกรรมการจึงได้มีการสอบถามความเห็นของคณะกรรมการว่าเห็นควร
ที่จะยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้มาชี้แจงแทนนั้น แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น
ต่อคณะกรรมการได้หรือไม่ เนื่องจากพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร
และวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗ วรรคแรกได้กำหนดให้ผู้ที่คณะกรรมการเชิญ ต้องมาแถลงข้อเท็จจริง
ด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ แต่ตามข้อเท็จจริงคณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่า
ผู้ที่คณะกรรมการเชิญมาร่วมประชุมเพื่อแถลงข้อเท็จจริงดังกล่าว ยังไม่มีเหตุผลสมควรที่จะไม่มาร่วม
ประชุมกับคณะกรรมการ ประการสำคัญการมอบหมายให้ผู้แทนมาแถลงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการนั้น
แม้จะเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในเรื่องที่คณะกรรมการจะพิจารณา แต่ไม่สามารถตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา
แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ ทั้งนี้เมื่อมีพระราชบัญญัติ
ฉบับดังกล่าวประกาศใช้แล้ว คณะกรรมการควรที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

การที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยไม่มาร่วมประชุมกับคณะกรรมการตามหนังสือเชิญ ถือว่าไม่ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ประกอบกับวัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการต้องการให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มาแถลงข้อเท็จจริงด้วยตนเองนั้น คณะกรรมการต้องการความชัดเจน และการตอบข้อซักถามที่เป็นการตัดสินใจของผู้มีอำนาจสำหรับนำไปประเด็นที่ได้รับมาดำเนินการผลักดันการเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์จากการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มเพศที่สาม ในการที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. การทำหนังสือเชิญหัวหน้าส่วนราชการ ในบางคณะกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการ บางหน่วยงานไม่ต้องการเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ โดยอ้างเหตุผลว่าติดภารกิจเร่งด่วนไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ จึงได้มอบหมายผู้แทนมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการจึงมีความเห็นว่าการกระทำของหน่วยงานนั้น ๆ เป็นการกระทำที่ไม่ให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ และเป็นการปฏิบัติที่ขัดต่อพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ว่ากรณีที่มีการเชิญหัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าส่วนราชการนั้นมีภารกิจที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จริง คณะกรรมการจะรับฟังคำแถลงเฉพาะผู้แทนในระดับรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจตัดสินใจเท่านั้น ซึ่งหากหัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้ผู้มาแถลงข้อเท็จจริงมีระดับต่ำกว่ารองหัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจะไม่ยอมรับฟังคำแถลง ยกเว้นแต่ผู้รับมอบหมายที่มีระดับต่ำกว่ารองหัวหน้าส่วนราชการจะเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนั้นโดยตรง แต่ก็ต้องมีหัวหน้าส่วนราชการหรือระดับรองหัวหน้าส่วนราชการมาร่วมประชุมในครั้งนั้นด้วย

๒. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา และการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่าง ๆ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติไม่ยอมรับฟังคำแถลงข้อเท็จจริงของบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงสาธารณสุข และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยที่ประชุมเห็นควรให้เชิญปลัดกระทรวงสาธารณสุขและผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มาร่วมประชุมกับคณะกรรมการอีกครั้ง

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓๘
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

พิจารณาติดตามความคืบหน้าการออกระเบียบค่าตอบแทนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)
รวมทั้งมาตรการและแนวทางในการป้องกันปัญหาอุทกภัย และปัญหาย้ายแล้ง

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นายฉัตรชัย พรหมเลิศ

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผลการพิจารณา

- ประเด็นความคืบหน้าการออกระเบียบค่าตอบแทนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับการถ่ายโอนภารกิจงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจากกรมการปกครองมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจัดเป็นอาสาสมัครที่มีพระราชบัญญัติรองรับมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒ ปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีระเบียบกระทรวงมหาดไทยรองรับการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยกำหนดให้มีจำนวนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นร้อยละ ๒ ของประชากรทั้งประเทศ คือ ๑.๒ แสนคน ซึ่งบัดนี้ได้จำนวนครบตามเป้าหมายแล้ว

ปัจจุบันอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนได้รับสิทธิประโยชน์และมีสวัสดิการใน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. การจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสามารถจ่ายค่าตอบแทนให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่มีคำสั่งใช้และปฏิบัติหน้าที่เกินกว่า ๘ ชั่วโมง ได้วันละ ๒๐๐ บาทต่อคน

- กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศพื้นที่ประสบภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จะได้รับค่าตอบแทนสูงสุดวันละ ๕๔๐ บาทต่อคน

- กรณีประสบเหตุทุพพลภาพหรือเสียชีวิตจะได้รับเงินสงเคราะห์ ๒๕๐,๒๐๐ บาท และค่าจัดการศพ ๒๐,๐๐๐ บาท

- กรณีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนได้เดินทางไปราชการ/ไปอบรม มีเบี้ยเลี้ยงค่าพาหนะให้เทียบเท่าสิทธิข้าราชการระดับ ๑

๒. การเชิดชูเกียรติ ประกอบด้วย การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ การคัดเลือกเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนดีเด่น รางวัลแม่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนดีเด่น (รางวัลแม่ดีเด่นแห่งชาติประเภทแม่ผู้เสียสละ) และอาสาสมัครดีเด่นแห่งชาติ

๓. สิทธิสวัสดิการ

- การใช้วิทยุสื่อสารทางราชการ/วิทยุสื่อสารชนิดมือถือที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีโครงการสวัสดิการในการซื้อวิทยุสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงราคาถูกกว่าท้องตลาดให้กับสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

- การจัดเครื่องแบบให้ปีละ ๒ ชุดต่อราย และหากมีความจำเป็นก็สามารถตัดเพิ่มได้อีกไม่เกิน

๒ ชุด

- การลดหย่อนค่าโดยสารรถไฟและรถโดยสาร บขส. ร้อยละ ๒๐

- มูลนิธิอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อส่งเสริมสวัสดิการแก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ทายาทและครอบครัว กรณีบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่และกิจการอื่น ๆ (กรณีเสียชีวิตรายละ ๕,๐๐๐ บาท กรณีทุพพลภาพ พิการหรือสูญเสียอวัยวะ รายละ ๓,๐๐๐ บาท และกรณีรักษาเป็นผู้ป่วยในเกินกว่า ๓ วัน รายละ ๒,๐๐๐ บาท)

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ผลักดันเรื่องค่าตอบแทนรายเดือนของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมาอย่างต่อเนื่อง ขณะนี้ได้กำหนดรูปแบบค่าตอบแทนไว้ ๒ รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ ๑ เสนอให้ได้รับค่าตอบแทนเท่ากับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) คือ ๖๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน จะใช้งบประมาณ ๗๐๐ ล้านบาทต่อเดือน หรือประมาณ ๘,๔๐๐ ล้านบาทต่อปี

รูปแบบที่ ๒ เสนอให้ได้รับค่าตอบแทน ๑,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำของรัฐบาล จะใช้งบประมาณ ๑,๒๐๐ ล้านบาทต่อเดือน หรือประมาณ ๑๔,๔๐๐ ล้านบาทต่อปี

ซึ่งการดำเนินการในเรื่องนี้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมบัญชีกลาง และสำนักงานงบประมาณต้องพิจารณาาร่วมกันเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองคณะที่ ๔ ด้านเศรษฐกิจก่อนจะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติต่อไป ตลอดจนเร่งดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลจำนวนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑. ส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาการเมืองในท้องถิ่นระหว่างอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาใหม่ทำให้การมาลงทะเบียนแสดงตนยืนยันยังเกิดความล่าช้า

๒. เนื่องจากอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามระบบฐานข้อมูลมีเป็นจำนวนมาก แต่บัญชีรายชื่อที่ได้รับจากศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด (ศูนย์ อปพร. จังหวัด) และกรุงเทพมหานครยังมีความคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง จึงได้แจ้งให้ทุกพื้นที่สำรวจและยืนยันข้อมูลอีกครั้งก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี

- ประเด็นมาตรการและแนวทางในการป้องกันปัญหาอุทกภัยและปัญหาภัยแล้ง

สถานการณ์ปัญหาภัยแล้งในปี ๒๕๕๕ ระหว่างวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ - ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจำนวน ๕๑ จังหวัด ๕๑๓ อำเภอ ๓,๕๒๓ ตำบล ๓๗,๕๔๖ หมู่บ้าน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน ๓,๔๗๕,๕๗๓ ครัวเรือน ๑๒,๘๐๖,๐๐๔ คน พื้นที่การเกษตร ๑,๐๒๑,๒๕๘ ไร่

ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม - ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นภัยฝนทิ้งช่วง มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจำนวน ๑๘ จังหวัด ๑๖๑ อำเภอ ๑,๑๖๓ ตำบล ๑๒,๑๘๗ หมู่บ้าน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน ๔๓๓,๙๑๒ ครัวเรือน ๑,๐๘๖,๒๒๓ คน พื้นที่การเกษตร ๓,๐๙๔,๑๓๐ ไร่

สถานการณ์อุทกภัยในปี ๒๕๕๕ ระหว่างวันที่ ๘ มิถุนายน - ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ๔๐ จังหวัด ๒๔๙ อำเภอ ๑,๒๕๑ ตำบล ๗,๕๓๑ หมู่บ้าน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน ๓๖๒,๕๑๔ ครัวเรือน ๑,๑๔๔,๖๙๔ คน

ในภาพรวมรัฐบาลมีแนวทางในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยน้อมนำแนวพระราชดำริมาใช้ในการจัดการ คือ การยอมรับความจริงและเรียนรู้ธรรมชาติของน้ำ และการดำเนินงานโดยใช้โครงสร้างและไม่ใช่โครงสร้าง กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ร่วมกันศึกษาโครงการผันน้ำจากแม่น้ำโขงมายังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ระบบท่อส่ง

จากอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ผันน้ำมาลงที่แม่น้ำป่าสัก จังหวัดลพบุรีมายังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งการศึกษาโครงการผันน้ำจากแม่น้ำโขง แม่น้ำชี และแม่น้ำมูลในจุดต่าง ๆ ด้วย

การบริหารจัดการน้ำของรัฐบาล ได้ตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) มีนายปลอดประสพ สุรัสวดี รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน มีหน้าที่เป็นหน่วยกำหนดยุทธศาสตร์และการสั่งการ โดยให้ส่วนราชการปฏิบัติตามหลัก ๒ป๒ร คือ การป้องกันที่ยั่งยืน (Prevention) การเตรียมความพร้อม (Preparation) การรับมือ (Response) การให้ความช่วยเหลือ และการฟื้นฟูบูรณะ (Recovery)

มาตรการและแนวทางในการบริหารจัดการภัยพิบัติจะเป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ โดยภัยพิบัติของประเทศ แบ่งออกเป็น ๑๘ ประเภทภัย ๔ ภัย เป็นภัยด้านความมั่นคง และอีก ๑๔ ภัย เป็นภัยที่ธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้น โดยอุทกภัยและภัยแล้งจัดอยู่ในภัย ๑๔ ประเภท และมีหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดการภัยพิบัติ ในระดับชาติ คือ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปช.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ในระดับกรม คือ กองบัญชาการป้องกันภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และในระดับจังหวัด คือ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ส่วนหน้าที่จังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจใช้เงินได้เมื่อมีการประกาศภัยพิบัติแล้วเท่านั้น ต้องประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติเป็นรายหมู่บ้านเท่านั้น จะประกาศคลุมทั้งจังหวัดหรือทั้งอำเภอไม่ได้ โดยต้องคำนึงถึงหลักการเป็นความเสียหาย มีผลต่อสาธารณะ และเป็นเรื่องฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน เมื่อประกาศภัยพิบัติแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจใช้เงินทดรองราชการก่อนแรกได้ไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ เดือน และต้องเป็นการซ่อมแซมให้กลับสู่สภาพเดิมเท่านั้น กรณีมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณมากกว่า ๕๐ ล้านบาทจะต้องทำเรื่องขอขยายวงเงินมาที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เสนอกรมบัญชีกลางพิจารณา กรณีต้องใช้ระยะเวลาในการซ่อมแซมเกินกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนดจะต้องทำเรื่องขอใช้งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินจำเป็นแทน ยกเว้นกรณีประกาศภัยหนาว ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจใช้เงินทดรองราชการได้ในวงเงินไม่เกิน ๑ ล้านบาท และจะประกาศภัยหนาวได้เมื่อมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียสติดต่อกันเป็นเวลา ๓ วัน ซึ่งหากมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณมากกว่า ๑ ล้านบาทจะต้องทำเรื่องขอขยายวงเงินเช่นเดียวกัน

ในส่วนของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะหน่วยงานกลางในการจัดการภัยพิบัติ มีหน้าที่ในด้านวิชาการ การออกระเบียบกฎเกณฑ์ กำกับดูแลส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและท้องถิ่น อำนวยการ ประสานงาน บูรณาการการทำงานร่วมกันโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นกลไกหลัก และเป็นหน่วยปฏิบัติผ่านศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๑๘ ศูนย์ทั่วประเทศ โดยศูนย์หนึ่งจะดูแลครอบคลุมพื้นที่ ๓ - ๕ จังหวัด มีเครื่องมือเครื่องจักรมากกว่า ๕,๐๐๐ รายการ เช่น รถสูบน้ำแรงดันสูง ๓ - ๕ กิโลเมตร รถผลิตน้ำดื่ม รถไฟฟ้าส่องสว่าง อุปกรณ์กู้ชีพกู้ภัยต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องมือเครื่องจักรที่ได้รับโอนมาจากสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.) ทั้งรถตัก รถบด รถขุด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมีหน้าที่ดูแลภัยทุกประเภทในพื้นที่จังหวัด นอกจากนั้น ได้จัดทำทะเบียนเครื่องจักรหรือทรัพย์สินในการกู้ภัยของส่วนราชการ ท้องถิ่นและเอกชนทุกแห่งในพื้นที่ที่รับผิดชอบเพื่อเป็นฐานข้อมูลเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่

สำหรับการจ่ายเงินชดเชยให้กับเกษตรกรที่มีพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติแตกต่างกันนั้น เนื่องจากการจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากทุกภัยที่ผ่านมาใช้ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการชดเชยผู้ประสบภัย โดยจ่ายไร่ละ ๖๐๖ บาท แต่เนื่องจากเหตุการณ์มหาอุทกภัยที่ผ่านมารัฐบาลเห็นว่าเกษตรกรได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมากจึงได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้จ่ายไร่ละ ๒,๒๒๒ บาท โดยคำนวณจากร้อยละ ๕๕ ของต้นทุนในการเพาะปลูกที่ไร่ละ ๔,๐๔๐ บาท ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่การจ่ายเงินชดเชยในเรื่องพืชและสัตว์ทั้งหมดไม่ได้เบิกจ่ายเงินทดรองราชการ ๕๐ ล้านบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่จะเบิกจ่ายจากงบกลางของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อย่างไรก็ตาม แม้การจ่ายเงินชดเชยให้กับเกษตรกรจะไม่ใช่น้ำที่โดยตรงของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่จากการลงพื้นที่เพื่อรับฟังปัญหาภัยฝนทิ้งช่วงในหลายพื้นที่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาการจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรเป็นอัตราเดียวกันทั้งหมด คือ ไร่ละ ๒,๒๒๒ บาท

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้ใช้เงินได้ในการช่วยเหลือเท่านั้น ไม่สามารถใช้สำหรับการป้องกันได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ในการตั้งมูลนิธิอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ควรพิจารณาจัดให้มีสวัสดิการในรูปแบบของกองทุนสมทบด้วย (กองทุน ๓ ขา) กล่าวคือ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่เป็นสมาชิกจ่ายส่วนหนึ่ง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสมทบส่วนหนึ่ง และอีกส่วนเป็นเงินสนับสนุน ซึ่งจะขึ้นประโยชน์ในการสนับสนุนสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมากยิ่งขึ้น

๒. การจ่ายค่าตอบแทนรายเดือนกรณีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งอื่นด้วย ควรพิจารณาให้ค่าตอบแทนในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยไม่ต้องแยกแยะรายละเอียดว่าถ้ามีตำแหน่งอื่นด้วยแล้วควรได้รับค่าตอบแทนเป็นเท่าใด เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกับการจ่ายค่าตอบแทนให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านก็จะได้รับค่าตอบแทนในฐานะที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและได้รับค่าตอบแทนในตำแหน่งอื่นด้วย

๓. ปัญหาในเรื่องน้ำ ทั้งปัญหากล้งและปัญหาอุทกภัย ควรแก้ไขโดยการสร้างระบบหรือแหล่งกักเก็บน้ำที่มีประสิทธิภาพให้เพียงพอ เมื่อน้ำมากก็สามารถกักเก็บไว้ไม่ทำให้น้ำท่วม เมื่อน้ำแล้งก็สามารถนำน้ำที่กักเก็บไว้มาใช้ประโยชน์ได้

๔. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรมุ่งเน้นมาตรการและการดำเนินงานในการป้องกันสาธารณภัยให้มากขึ้น ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถลดการใช้งบประมาณในการบรรเทาสาธารณภัยได้อีกทางหนึ่งด้วย

๕. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรเร่งดำเนินการออกระเบียบการจ่ายค่าตอบแทนรายเดือนและการจัดสวัสดิการอื่น ๆ ให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้เกิดผลสำเร็จโดยเร็ว

มติที่ประชุม

มอบหมายให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดทำเอกสารประกอบการชี้แจงเป็นรูปเล่มส่งมอบให้แก่คณะกรรมการ โดยเฉพาะเรื่องการเงินค่าตอบแทนและสวัสดิการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ความเป็นหนี้การจ่ายค่าตอบแทนรายเดือนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรณีเกิดภัยแล้งและอุทกภัยประชาชนสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานได้อย่างไร และจะได้รับการชดเชยอย่างไร ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓๙
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

พิจารณาการดำเนินงานของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างและกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน
รวมทั้งแนวทางในการให้ความช่วยเหลือผู้ใช้แรงงานที่ประสบปัญหาถูกเลิกจ้าง
และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงาน

.....

รายชื่อผู้มาแถลงข้อเท็จจริง

กระทรวงแรงงาน

๑. นายโชคชัย ศรีทอง รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
๒. นายวิษณุ ปาณวร รองอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผลการพิจารณา

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ หมวด ๑๓ กำหนดให้มีกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างในกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อให้การสงเคราะห์ลูกจ้างกรณีออกจากงานหรือตายหรือในกรณีอื่นที่กำหนดโดยคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ซึ่งกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นเงินในการสร้างหลักประกันแก่ลูกจ้างเมื่อออกจากงานหรือตายเป็นเงินสะสมที่หักจากค่าจ้างของลูกจ้าง และเงินสมทบของนายจ้างซึ่งจะคืนให้พร้อมดอกผลเมื่อลูกจ้างออกจากงานหรือมอบแก่ทายาทกรณีตาย เงินส่วนนี้ มีลักษณะเป็นกองทุนเงินสะสม ปัจจุบันยังไม่มีผลใช้บังคับหากจะดำเนินการต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ส่วนที่เป็นทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง เพื่อช่วยบรรเทาความเดือนร้อนเฉพาะหน้าของลูกจ้างซึ่งเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและค่าปรับ เงินสงเคราะห์ส่วนนี้มีหลักเกณฑ์ตามระเบียบการจ่ายเงินสงเคราะห์ที่กำหนดโดยคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างเมื่อจ่ายให้ลูกจ้างไปแล้ว กองทุนมีสิทธิเรียกให้นายจ้างชดใช้คืนพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี

การบริหารกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง บริหารงานโดยคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ซึ่งเป็นไตรภาคี จำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วย ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง ฝ่ายลูกจ้าง และฝ่ายรัฐบาลฝ่ายละ ๕ คน โดยมีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ ดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

ผลการดำเนินงานของกองทุนนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ – ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ลูกหนี้เงินสงเคราะห์คงเหลือประมาณ ๓๔๒,๗๕๐,๕๖๒.๕๕ บาท รับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๐ ของการจ่ายเงินสงเคราะห์ ปัจจุบัน กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างมีเงินคงเหลือ ประมาณ ๒๕๗,๙๒๐,๒๕๔ บาท สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ที่ผ่านมามีปัญหาการติดตามหนี้ชดใช้คืนได้เพียงร้อยละ ๑๒ อีกทั้งการเรียกเก็บเงินคืนจากนายจ้างก็ทำได้ยากเนื่องจากนายจ้างส่วนใหญ่ล้มละลาย และต้องใช้เวลาในการดำเนินการในชั้นศาล ประกอบกับการเป็นเจ้าหนี้ร่วมในทรัพย์สินต่าง ๆ ร่วมกับเจ้าหนี้รายอื่นทำให้ได้รับเงินชดใช้คืนน้อย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลการเลิกจ้าง ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ พบว่า กรณีเกิดวิกฤตเศรษฐกิจของสหภาพยุโรปส่งผลให้มีสถานประกอบการประสบปัญหาต้องปิดกิจการ ๑๒ แห่ง มีผู้ถูกเลิกจ้าง ๒,๕๒๔ คน ส่วนผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ใน ๗ จังหวัด ส่งผลให้มีสถานประกอบการปิดกิจการ ๕ แห่ง มีผู้ถูกเลิกจ้าง ๑,๗๖๒ คน นอกจากนี้ยังมีสถานประกอบการซึ่งประสบ

ปัญหาสภาพคล่องปิดกิจการ ๔๐ แห่ง มีผู้ถูกเลิกจ้าง ๒,๗๗๗ คน รวมสถานประกอบการที่ปิดกิจการทั้งสิ้น ๕๗ แห่ง มีผู้ถูกเลิกจ้างทั้งสิ้น ๖,๙๗๓ คน ทั้งนี้ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้มีการสำรวจและติดตามสถานการณ์การขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาทซึ่งจะมีผลทั่วประเทศในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖ หากเกิดปัญหาสถานประกอบการปิดกิจการจากกรณีการขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างจะสามารถช่วยเหลือลูกจ้างประมาณ ๑๓,๘๕๕ คน หากสถานการณ์เลิกจ้างทวีความรุนแรงขึ้น และเงินกองทุนไม่เพียงพอ ก็จะต้องของบประมาณอุดหนุนเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือลูกจ้าง ทั้งนี้ การขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท อาจส่งผลกระทบต่อกลุ่มธุรกิจบริการรักษาความปลอดภัย บริการแม่บ้านทำความสะอาดสำนักงาน เนื่องจากค่าจ้างถือเป็นต้นทุนหลักในกลุ่มธุรกิจนี้ หากมีการปรับอัตราค่าจ้างเพิ่มขึ้นก็จะทำให้ต้นทุนสูงขึ้นตามไปด้วย

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ภารกิจการพัฒนาฝีมือแรงงาน ประกอบด้วย

๑. การฝึกเตรียมเข้าทำงาน เป็นการฝึกอาชีพให้แก่แรงงานใหม่เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในขั้นพื้นฐานของสาขาอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเพื่อเตรียมเข้าสู่ตลาดแรงงานและให้มีความพร้อมที่จะทำงาน โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๒ กลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มพิเศษ ได้แก่ คนพิการ ผู้สูงอายุ ทหารก่อนปลดประจำการ ผู้ต้องขัง และกลุ่มด้อยโอกาส หรือฐานะยากจน ไม่สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาได้ในช่วงวัยเรียน หรือจำเป็นต้องออกจากการศึกษากลางคัน จึงไม่มีทักษะเฉพาะในการทำงาน

๒. การฝึกยกระดับฝีมือ เป็นการฝึกอาชีพให้แก่แรงงานที่มีงานทำอยู่แล้วให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะเพิ่มเติมในสาขาอาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่หรือสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเดิมให้สูงขึ้นหรือเพิ่มทักษะด้านการบริหารจัดการหรือความรู้เสริมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. การฝึกอาชีพเสริม เป็นการฝึกอาชีพให้กับแรงงานที่มีงานทำอยู่แล้วหรือผู้ว่างงานและมีความประสงค์จะเปลี่ยนอาชีพใหม่ หรือประกอบอาชีพอื่นเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาแรงงานให้มีความรู้ความสามารถ และทัศนคติที่ดีเพิ่มเติมในสาขาอาชีพอื่นนอกเหนือจากงานที่ปฏิบัติอยู่ตามปกติ หรือทำอาชีพอิสระอื่นเสริมได้

๔. การกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เป็นการจำแนกระดับฝีมือแรงงานตามความรู้และความสามารถในการทำงานสาขาอาชีพต่าง ๆ ตามลักษณะที่ควรรู้และสามารถทำได้ในขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับความยากง่ายของงาน เพื่อให้สอดคล้องกับระบบการจ่ายค่าจ้างตามมาตรฐานระดับฝีมือแรงงาน และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีการประกาศใช้ในระบบการจ่ายค่าจ้างตามมาตรฐานระดับฝีมือแรงงานไปแล้วใน ๑๒ สาขาอาชีพ

กองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๙ และดำเนินการบริหารกองทุนตามระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีตั้งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเร่งรัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้สามารถเพิ่มศักยภาพในการผลิตและการแข่งขันทางเศรษฐกิจกับนานาประเทศ โดยให้การสนับสนุนด้านการกู้ยืมเงินเพื่อนำไปฝึกอบรมฝีมือแรงงานหลักสุตรระยะสั้น และเป็นการพัฒนาคุณภาพทักษะฝีมือแก่

แรงงานใหม่ที่กำลังเข้าสู่ระบบการจ้างงาน มีผู้กู้ยืมเงินไปทั้งสิ้นประมาณ ๒,๘๐๐ ล้านบาท ซึ่งกำลังเป็นปัญหาของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในการฟ้องร้องเรียกให้ชดใช้คืน อย่างไรก็ตาม มีหนี้ที่ยังคงค้างอยู่อีกประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ กองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ ในกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน โดยกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการซึ่งมีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป ทุกท้องที่ส่งเงินสมทบเข้ากองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นรายปีในอัตราร้อยละ ๑ ของค่าจ้างที่ขั้นต่ำใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ ตามสัดส่วนที่ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งจัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ ในสัดส่วนร้อยละ ๕๐ ของลูกจ้างทั้งหมด ซึ่งวัตถุประสงค์ของข้อกำหนดนี้ ก็เพื่อส่งเสริมให้สถานประกอบการจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงาน จากการศึกษาข้อมูลพบว่านับตั้งแต่มีการประกาศใช้กฎหมายในปี ๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบัน มีแรงงานที่ได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงานไปแล้วประมาณ ๔ ล้านคน หากใช้เงินงบประมาณรัฐบาลเพียงอย่างเดียวจะสามารถพัฒนาได้เพียงประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน ทั้งนี้ สถานประกอบการที่จัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เป็นกรณีพิเศษสำหรับค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน ซึ่งมีนายจ้างนำไปลดหย่อนภาษีแล้วประมาณ ๑,๘๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้ผู้รับการฝึกและผู้ฝึกสามารถกู้ยืมเงินจากกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานได้ โดยมีอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมสำหรับผู้รับการฝึก ในอัตราร้อยละ ๑ ต่อปี และผู้ดำเนินการฝึก ผู้ดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และผู้ประกอบกิจการ ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เกิดวิกฤตเศรษฐกิจอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่ ประกอบกับการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาทของรัฐบาล จึงได้มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยจากร้อยละ ๑ ต่อปี สำหรับผู้รับการฝึกและร้อยละ ๓ ต่อปี สำหรับผู้ประกอบกิจการ เป็นร้อยละ ๐.๑ ต่อปีโดยมีระยะเวลา ๑ ปี เพื่อจูงใจให้มากู้ยืมเงินจากกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน ไปพัฒนาคุณภาพในด้านทักษะฝีมือแรงงานให้เพียงพอและเหมาะสมกับรายได้ที่เพิ่มขึ้นวันละ ๓๐๐ บาท ทั้งนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานเรื่องกำหนดวงเงินกู้ยืมและการชำระเงินคืนกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน (ฉบับที่...) พ.ศ. ขยายระยะเวลาในการปรับลดอัตราดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๐.๑ ต่อปี ออกไปอีก ๑ ปี โดยให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ นอกจากนี้ ยังมีมาตรการเพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลและช่วยเหลือสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ทั่วประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการฝึกอบรมสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้เพิ่มขึ้นจากเดิม ๒ เท่า เป็น ๓ เท่า ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการนำเสนอให้กระทรวงการคลังพิจารณา การจัดฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานให้สอดคล้องกับอัตราค่าจ้างที่สูงขึ้น กรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีเงินงบประมาณในส่วนนี้ประมาณ ๔๐๐ ล้านบาท โดยจะจัดโครงการคลินิกเคลื่อนที่เข้าไปยังสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หรือลดความเสียหายของผลผลิต

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยเฉพาะการเร่งรัดหนี้และส่งฟ้องดำเนินคดี ซึ่งเป็นลูกหนี้ที่โอนมาจากกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานเดิมตามระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๓๙ มีลูกหนี้จำนวนมาก ประกอบกับเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอและไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการฟ้องคดี จึงส่งผลให้การส่งฟ้องล่าช้า หรือไม่สามาถติดตามหนี้และส่งฟ้องคดีได้ทันก่อนหมดอายุความ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ควรหามาตรการในการเรียกเก็บเงินชดใช้คืนให้ได้มากยิ่งขึ้น เพื่อลดภาระการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน

๒. ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบและความเหมาะสม หากมีการเรียกเก็บเงินสมทบเข้ากองทุนจากนายจ้างและลูกจ้าง เนื่องจากปัจจุบันนายจ้างและลูกจ้างต้องจ่ายเงินสมทบในหลายกองทุน หากจะต้องเรียกเก็บเงินเข้ากองทุนเงินสงเคราะห์ลูกจ้างอาจจะเป็นการเพิ่มภาระรายจ่ายมากยิ่งขึ้น

๓. ควรมีการตรวจสอบสถานประกอบการที่ปิดกิจการหรือล้มละลาย เพราะมีสถานประกอบการบางแห่งนำการล้มละลายมาเป็นข้ออ้างว่าไม่มีเงินจ่ายค่าจ้างหรือค่าชดเชยแก่ผู้ถูกเลิกจ้าง จึงเป็นภาระที่กองทุนเงินสงเคราะห์ลูกจ้างจะต้องจ่ายแทน แต่ในความเป็นจริงแล้วสถานประกอบการเหล่านั้นไม่ได้ประสบภาวะล้มละลายจริง และสามารถเปิดกิจการแห่งใหม่ได้

๔. กรณีการขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ทั่วประเทศในเดือนมกราคม ๒๕๕๖ นั้น อาจส่งผลกระทบต่อสถานประกอบการหลายแห่งในต่างจังหวัด เช่น กลุ่มธุรกิจการโรงแรมและการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา ซึ่งการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท จะส่งผลให้โรงแรมหลายแห่งต้องจ่ายเงินจ้างงานในอัตราที่สูงขึ้น โรงแรมหลายแห่งจึงเริ่มมีการปรับลดพนักงานหรือปรับเปลี่ยนการจ้างงาน โดยจะทำสัญญาจ้างพนักงานระยะสั้นเฉพาะฤดูท่องเที่ยวเพียง ๔ – ๕ เดือนเท่านั้น เพื่อลดต้นทุนในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูท่องเที่ยวก็จะจ้างพนักงานจำนวนไม่มากนัก ในประเด็นนี้ จะเห็นได้ว่ากลุ่มนายจ้างและกลุ่มลูกจ้างต่างก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาแนวทางในการช่วยเหลือหรือแก้ไขด้วย

๕. คณะกรรมการได้ชมเชยการจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน ถือเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดี เป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพและสร้างรายได้เสริมให้แก่ประชาชน เช่น การฝึกอบรมงานหัตถกรรมให้แก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในเขตจังหวัดชัยภูมิของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งผลให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเหล่านั้นมีรายได้เสริมจากงานหัตถกรรมที่ได้รับฝึกอบรมเป็นอย่างมาก จึงควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมอาชีพเสริมให้กับประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ต่อไป

๖. มีกลุ่มมิฉฉาชีพแอบอ้างว่าเป็นตัวแทนจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และเรียกเก็บเงินจากประชาชนที่ต้องการไปทำงานในต่างประเทศ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้ประชาชนรับทราบด้วย

๗. ประชาชนบางส่วนที่ได้รับการฝึกอาชีพจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานไม่สามารถนำไปประกอบอาชีพหรือสร้างรายได้เพิ่มเติมได้ ควรมีแนวทางในการช่วยเหลือกระจายสินค้าและส่งเสริมให้เกิดรายได้แก่ประชาชน

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ส่งข้อมูลเพิ่มเติมมายังคณะกรรมการ เกี่ยวกับข้อเสนอและมาตรการช่วยเหลือของกลุ่มธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวในการแก้ไขปัญหาการขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท รวมทั้งค่าชดเชยพิเศษแก่ลูกจ้างกรณีสถานประกอบการย้ายที่ตั้ง และจำนวนผู้ที่ได้รับเงินค่าชดเชยพิเศษในปี พ.ศ. ๒๕๕๔

.....

การประชุมคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๔๐
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

ประมวลภาพการประชุมของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม

ประมวลภาพการประชุมของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม

ประมวลภาพการประชุมของคณะกรรมการการการสวัสดิการสังคม

ประมวลภาพการประชุมของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม

ประมวลภาพการประชุมของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม

การจัดสัมมนาและการศึกษาดูงาน
ของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม
ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๔ – พ.ศ. ๒๕๕๕

การจัดสัมมนา จำนวน ๑๙ ครั้ง
การศึกษาดูงาน จำนวน ๗ ครั้ง

**การจัดสัมมนาของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม
ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๕ – กันยายน ๒๕๕๕**

วัน/เดือน/ปี	ชื่องานสัมมนา	ชื่อสถานที่จัดสัมมนา
วันอาทิตย์ที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “การสร้างความมั่นคงในชีวิต ด้วยเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ”	หอประชุมโรงเรียนวันนางนอง แขวงบางอ้อ เขตจอมทอง กรุงเทพฯ ฯ
วันจันทร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “ส่งเสริมและสนับสนุนการจัด สวัสดิการชุมชนให้กับอาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน”	หอประชุมอำเภอบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น
วันศุกร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สวัสดิการสังคมเพื่อความมั่นคง ของชุมชน”	หอประชุมโรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช
วันอาทิตย์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สิทธิขั้นพื้นฐานและสวัสดิการ ผู้สูงอายุ”	ศาลาเอนกประสงค์วัดบางนานนอก แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ ฯ
วันอาทิตย์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สิทธิขั้นพื้นฐานและสวัสดิการ ผู้สูงอายุ”	หอประชุมโรงเรียนอนุบาลเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
วันเสาร์ที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สิทธิขั้นพื้นฐานและสวัสดิการ สังคม”	หอประชุมอำเภอเขาวัว อำเภอบ้านเขาวัว จังหวัดชัยภูมิ
วันเสาร์ที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “การสร้างความมั่นคงในชีวิต ด้วยเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ”	หอประชุมโรงเรียนวัดบางขุนเทียนนอก แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพฯ ฯ
วันจันทร์ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สวัสดิการสังคมเพื่อความมั่นคง ของชุมชน”	หอประชุมวิทยาลัยเทคนิคพังงา ตำบลท้ายช้าง อำเภอเมือง จังหวัด พังงา
วันเสาร์ที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกับ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน”	หอประชุมสำนักงาน ส.ส.ธนเทพ นันทนา ทิมสุวรรณ อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
วันศุกร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “ประชาชนได้อะไรจากนโยบาย สวัสดิการสังคมของรัฐ”	หอประชุมอำเภออุบลรัตน์ อำเภอ อุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
วันเสาร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “ประชาชนได้อะไรจากนโยบาย สวัสดิการสังคมของรัฐ”	สำนักงานสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายวิรพล จิตสัมฤทธิ์ อำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ
วันเสาร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สวัสดิการสังคมเพื่อความมั่นคง ของชุมชน”	หอประชุมอำเภอกบินทร์บุรี อำเภอ กบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
วันอาทิตย์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สิทธิขั้นพื้นฐานและสวัสดิการ สังคม”	โรงเรียนสมโภชน์กรุงอนุสรณ์ ๒๐๐ ปี เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ ฯ

วัน/เดือน/ปี	ชื่องานสัมมนา	ชื่อสถานที่จัดสัมมนา
วันอาทิตย์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สวัสดิการสังคมเพื่อความมั่นคง ของชุมชน”	ห้องประชุมเทศบาลตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
วันศุกร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สวัสดิการสังคมเพื่อความมั่นคง ของชุมชน”	หอประชุมโรงเรียนอนุบาลเขาค้อ (เจริญทองนิมิตวิทยา) อำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบูรณ์
วันเสาร์ที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สิทธิขั้นพื้นฐานและสวัสดิการ สังคม”	โรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ อำเภอสรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์
วันเสาร์ที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สิทธิประโยชน์และหลักเกณฑ์ การจัดสวัสดิการสังคมที่ประชาชนพึงได้รับ”	หอประชุมเทศบาลเมืองลาดสวาย ตำบลลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
วันอาทิตย์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “ประชาชนได้อะไรจากนโยบาย สวัสดิการสังคมของรัฐ”	โรงเรียนสารภีวิทยาคม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
วันเสาร์ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๕	สัมมนาเรื่อง “สิทธิประโยชน์และสวัสดิการ อาสาสมัครป้องกันภัยในชุมชน”	ศาลาเอนกประสงค์วัดบางนาใน แขวงนางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ ฯ

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม
เพื่อเยี่ยมผู้ประสบอุทกภัย ณ ศูนย์พักพิงชั่วคราววัดบางกะดี
วันอังคารที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
ณ ศูนย์พักพิงช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยวัดบางกะดี
ตำบลบางกะดี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษาดูงาน

คณะกรรมการธิการพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน
ศูนย์พักพิงผู้ประสบอุทกภัยชั่วคราววัดบางกะดี ตำบลบางกะดี อำเภอ
เมือง จังหวัดปทุมธานี โดยศูนย์พักพิงชั่วคราว ณ วัดบางกะดี ในขณะนั้น
มีปริมาณน้ำสูงประมาณ ๒ เมตร ชาวบ้านจำนวนกว่า ๒๐๐ คน
ต้องอาศัยศาลาเอนกประสงค์ของวัดซึ่งมีพื้นสูงเป็นที่หลบนอนเป็นเวลา
กว่าสองเดือนแล้ว โดยมี นางนภาพร อยู่เย็น ผู้ใหญ่บ้านพร้อมชาวบ้าน
ผู้ประสบอุทกภัยได้รายงานถึงความเป็นอยู่ ความเสียหาย ความทุกข์ร้อนเดือดร้อนของชาวบ้านที่ประสบ
อุทกภัย และเข้ามาอยู่อาศัย ณ ศูนย์พักพิงผู้ประสบอุทกภัยชั่วคราววัดบางกะดี ตำบลบางกะดี อำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี

สถานการณ์ทั่วไป

สถานการณ์น้ำท่วม ปี ๒๕๕๔ มีสาเหตุเกิดจากการเปลี่ยนแปลง
สภาพอากาศส่งผลให้มีปริมาณฝนตกมาก ตั้งแต่เดือนมิถุนายน - ตุลาคม
๒๕๕๔ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ ๓๙ เปอร์เซ็นต์ ในพื้นที่ภาคเหนือ
และสูงกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ ๒๒ เปอร์เซ็นต์ ในภาคกลางโดยได้รับอิทธิพลจาก
พายุโซนร้อน ไห่หม่า นกเต็น ไห่ถาง เนสาด นาลแก และร่องความ
กดอากาศต่ำกำลังแรงที่พัดผ่านภาคเหนือ ๒ ช่วงระหว่างวันที่ ๑๐ -
๑๙ สิงหาคมและวันที่ ๘ - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ และ เกิดจากการ
เปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต อาทิพื้นที่
ป่าไม้เปลี่ยนเป็นชุมชน พื้นที่เกษตรกรรมเปลี่ยนเป็นเขตอุตสาหกรรม
และหมู่บ้านจัดสรร ทำให้พื้นที่รองรับน้ำท่วมตามธรรมชาติหรือ
แก้มลิง ซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณน้ำ
จำนวนมากได้ เทศบาลบางกะดีได้รับผลกระทบโดยตรงจากกระแสน้ำ

บริเวณสวนของชาวบ้านที่อยู่ติดวัด

หลากมาจากหลายพื้นที่น้ำจากนิคมอุตสาหกรรม โรจนะอยุธยา จ.อยุธยา ระบายมาสู่คลองระพีพัฒน์
กรมชลประทานมีการระบายน้ำออกจากคลองระพีพัฒน์ฝั่งตะวันตก
ผ่านเข้าสู่คลองรังสิต 1-6 ซึ่งสถานการณ์น้ำทางคลองระพีพัฒน์ขณะนี้
มีปริมาณน้ำที่สูง จนมีความกังวลว่าจะระบายไม่ทัน ทำให้ประชาชนที่อยู่
ตลอดเส้นทางคลองระพีพัฒน์ไหลผ่านได้รับความเดือดร้อนจากภาวะ
น้ำล้นตลิ่ง ระดับน้ำคลองเชียงรากน้อยสูงขึ้นตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔
เป็นต้นมา น้ำได้เข้าท่วมภายในนิคมอุตสาหกรรมเกือบทั้งหมด และ

บ้านเรือนประชาชนต่างได้รับความเสียหายและเดือดร้อน ปริมาณน้ำวัดความสูงได้ ๓ เมตร ทางจังหวัดจึงได้ประกาศให้เป็นเขตภัยพิบัติ โดยให้ประชาชนขนย้ายอพยพสิ่งของขึ้นไปไว้ที่สูงและให้ออกนอกพื้นที่ รับฟังข่าวสารจากทางราชการ ขณะเดียวกันหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน อาทิเช่น อาสาสมัครป้องกันภัย ฯ สาธารณสุขจังหวัด เทศบาลตำบลบางกะดี มูลนิธิ ฯ ต่างได้เข้าไปตั้งเต็นท์ในพื้นที่สูงเพื่อทำที่พักพิงชั่วคราว ทำโรงครัวสำหรับทำอาหารแจกผู้ประสบอุทกภัย นอกจากนี้มีหน่วยงานบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ร่วมแจกของกินของใช้ประเภทปลากระป๋อง อาหารแห้ง น้ำดื่ม เสื้อผ้า รองเท้า สบู่ ยาสีฟัน เป็นต้น

ประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย เช่น นาข้าวและไม้ผลได้รับความเสียหาย ๗,๘๑๔ ไร่ ๓๔,๖๓๗ ครัวเรือน ยังไม่นับความเสียหายจากโรงงานภายในเขตอุตสาหกรรมบางกะดี โดยในเบื้องต้นประชาชนได้ใช้ศาลาเอนกประสงค์ของวัดบางกะดีแห่งนี้เป็นที่พักพิง มีชาวบ้านอาศัยประมาณ ๒๐๐ คน มีชายหญิงทั้งเด็ก ผู้สูงอายุ ตลอดจนสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข

และแมวที่มากับเจ้าของ ด้านอาหารทางวัดได้รับการบริจาคข้าว และอาหารกระป๋อง ผักผลไม้จากผู้มีจิตศรัทธามอบถวาย โดยคณะกรรมการวัดและผู้นำชุมชนได้ติดต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะดี และมูลนิธิ องค์การสาธารณกุศลต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้นแล้ว และมีหน่วยงานสาธารณสุขอาสาเข้ามาดูแลสุขภาพทั้งเด็กและผู้สูงอายุ ผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนควรมีเป้าหมายร่วมกันในการบริหารจัดการความช่วยเหลือโดยมีการประสานความร่วมมือระดับหมู่บ้าน ตำบล จังหวัด การบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างบูรณาการ

๒. ควรจัดหน่วยงานออกสำรวจผู้ประสบอุทกภัยครอบคลุมทุกพื้นที่ จัดเตรียมอุปกรณ์การให้ความช่วยเหลือ เช่น น้ำดื่ม อาหาร ยารักษาโรคและรถ เรือ พยาบาลฉุกเฉินให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๓. จัดทำโครงการช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ประสบอุทกภัยหลังน้ำลดโดยเร่งด่วน และหามาตรการป้องกันน้ำท่วมใหญ่โดยร่วมกันกับทุกหน่วยงานเพื่อมิให้มีหรือลดความสูญเสียจากเหตุการณ์น้ำท่วมครั้งใหญ่ในปีต่อไป

๔. ควรให้หน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้ประสานความช่วยเหลือเบื้องต้นและรายงานเหตุการณ์ผ่านรายงานบังคับบัญชาตามลำดับเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยได้ทันทั่วถึง

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม
เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส
วันอังคารที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕
ณ สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพร อำเภอดงวิทยบุรี จังหวัดปทุมธานี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางเยวมาลย์ ไชยรัตน์	ผู้ปกครองสถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพร
๒. นางปาณิสรา สลากรธนวัฒน์	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
๓. นางสาวจุฑารัตน์ จินจรรยา	นักสังคมสงเคราะห์
๔. นางสาวมยุรี ศรียารักษ์	นักสังคมสงเคราะห์
๕. นางจารีพร แต่งแก้ว	เจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์บ้านธัญพร

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ นักวิชาการ และเลขานุการ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการฯ ได้เดินทางศึกษาดูงาน ณ สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพร อำเภอดงวิทยบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยมีนางเยวมาลย์ ไชยรัตน์ ผู้ปกครองสถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพรให้การต้อนรับพร้อมทั้งบรรยายสรุปเกี่ยวกับบทบาทและภารกิจของสถานแรกรับฯ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพร เดิมชื่อ “สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านพญาไท” ตั้งอยู่ที่ ๒๒๖ ถนนพระราม ๖ แขวงพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯฯ เปิดดำเนินการวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๐๘

ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ กรมประชาสงเคราะห์ได้ย้ายสถานแรกรับเด็กหญิงบ้านพญาไท มาอยู่ที่บริเวณของสถานสงเคราะห์เยาวชนมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ๕ อำเภอดงวิทยบุรี จังหวัดปทุมธานี เนื่องจากสถานที่เดิมคับแคบ ไม่เอื้ออำนวยต่อการกิจและให้เปลี่ยนชื่อสถานแรกรับเด็กหญิงบ้านพญาไทเป็น “สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพร” ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เพิ่มภารกิจของสถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพร เป็นสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กอีกภารกิจหนึ่ง (แต่ยังคงใช้ชื่อเดิม) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

บทบาทและภารกิจ

๑. สถานแรกรับ ตามกฎกระทรวง
๒. สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

กลุ่มเป้าหมาย

ให้การอุปการะแก่เด็กหญิงอายุ ๖-๑๘ ปี ซึ่งประสบปัญหา ดังต่อไปนี้

๑. เด็กที่ถูกทารุณกรรม
๒. เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด
๓. เด็กที่อยู่ในสภาพจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ

การดำเนินงานกรณีแรกรับ

๑. รับเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายไว้ปกครองดูแลชั่วคราวไม่เกิน ๓ เดือน
๒. ค้นหารายละเอียดเกี่ยวกับสถานะของเด็ก ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม
๓. ค้นหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานะของบุคคลแวดล้อมที่สำคัญของเด็ก รวมทั้งมูลเหตุที่ทำให้เด็กอยู่ในภาวะที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ
๔. วินิจฉัย กำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการสงเคราะห์ หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพ
๕. จัดให้มีการตรวจสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต และดำเนินการรักษาเยียวยาและฟื้นฟูแก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล

๖. ให้การศึกษา อบรม และฝึกอาชีพแก่เด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ
๗. แก้ไขปัญหาความประพฤติ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม บำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งร่างกายและจิตใจแก่เด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครอง
๘. สอดส่อง และติดตามให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือแก่เด็กที่ออกจากสถานคุ้มครองสวัสดิภาพไปแล้ว

๙. ดำเนินการตามกฎหมายให้แก่เด็ก เพื่อให้ได้รับการปกป้องคุ้มครอง และรักษาสิทธิประโยชน์ของเด็ก

๑๐. จัดให้มีการดำเนินงานร่วมกับชุมชน เพื่อให้เกิดการทำงานด้านการป้องกัน และเฝ้าระวังปัญหา โดยประสานงานกับผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการติดตามสถานะความเป็นไปของเด็กและครอบครัว และการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการบำบัดฟื้นฟูเด็กและครอบครัว

แนวทางการดำเนินงาน

ปกป้อง คุ้มครอง และเลี้ยงดูเด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพให้ได้รับความปลอดภัย ปลอดภัยจากปัญหาวิกฤติที่เผชิญอยู่ ตลอดจนได้รับความสุข และความอบอุ่นตลอดระยะเวลาที่อยู่ในความอุปการะ รวมทั้งเพิ่มพูนสติปัญญา ทั้งด้านการศึกษาสามัญ วิชาชีพ และทักษะชีวิตและได้รับการพัฒนาคุณภาพ

อารมณ์และจิตใจ ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ คือ คัดกรอง
ฟื้นฟู เลี้ยงดูอบอุ่น ฟื้นฟูพัฒนา หลังจากนั้นจะเป็นขั้นตอนของการจำหน่ายเด็ก กล่าวคือ ถ้ามีผู้อุปการะ
จะทดลองให้กลับไปเยี่ยมบ้านชั่วคราว ถ้าผลเป็นที่น่าพอใจของผู้ปกครอง ก็จะส่งกลับคืนครอบครัว และถ้า

ไม่มีผู้อุปการะ หรือ มี แต่ไม่สามารถดูแลเด็กได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ หรือ
เด็กพ้นการคุ้มครองสวัสดิภาพแล้ว ก็จะส่งต่อไปยังสถานสงเคราะห์
สถานพัฒนาอาชีพ หรือสถานฟื้นฟู หลังจากนั้นจะเป็นขั้นตอนการ
ติดตามผลหลังการจำหน่ายเด็ก โดยวิธีการส่งแบบสอบถามการ
เปลี่ยนแปลงของเด็กไปยังผู้ปกครอง ว่าเด็กได้มีการปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่ เพื่อจะได้ให้คำแนะนำที่เหมาะสม
เด็กและครอบครัว พร้อมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ เมื่อเด็กและ
ครอบครัวพบกับปัญหาอีก

กรณีเกี่ยวกับการรับเด็กเข้ามาดูแลของสถานแรกรับ ฯ นั้น
จะเป็นไปตามกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมาย
กำหนดไว้ คือ ให้การอุปการะแก่เด็กหญิงอายุ ๖ – ๑๘ ปี ซึ่งประสบปัญหาถูกทารุณกรรม เด็กที่เสี่ยงต่อ
การกระทำผิด เด็กที่อยู่ในสภาพจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครอง อันเป็นอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน
พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ สำหรับกลุ่มของเด็กกำพร้าหากจะต้องมีการดูแลคุ้มครองเรื่อง
สวัสดิภาพก็ต้องส่งเข้ามาในสถานแรกรับ ฯ แห่งนี้ เพื่อให้การช่วยเหลือในเบื้องต้น เช่น การช่วยเหลือ
ด้านกฎหมาย การคุ้มครองสวัสดิภาพ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามเด็กกำพร้าส่วนใหญ่ซึ่งไม่มีครอบครัวในการ
ดูแล เด็กกลุ่มนี้จะต้องถูกส่งตัวไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ ตามรูปแบบภารกิจของหน่วยงานที่ดูแลเรื่องเด็ก
กำพร้าโดยตรงต่อไป

ในเรื่องของงบประมาณที่ได้รับจากกระทรวงเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูเด็ก
ในปัจจุบันนั้นยังมีความเพียงพอต่อความต้องการ โดยงบประมาณในเรื่องอาหารนั้นจะอยู่ที่ ๖๐ บาทต่อหัว
ต่อวัน ส่วนงบประมาณด้านการศึกษาก็เป็นไปตามนโยบายเรียนฟรีของรัฐบาล นอกจากนี้สถานแรกรับ ฯ
ก็ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานด้านการศึกษาต่าง ๆ เป็นอย่างดีทำให้แบ่งเบาภาระเรื่องงบประมาณ
ในส่วนนี้ไปได้มาก ซึ่งหากจะพิจารณางบประมาณเป็นรายหัวของเด็กแต่ละคน ก็สามารถแยกพิจารณาได้
สองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ต้องออกไปศึกษาภายนอกสถานแรกรับ ฯ จะใช้งบประมาณ ๔๕,๐๐๐ ต่อคนต่อปี
ส่วนเด็กที่ได้รับการศึกษาภายในสถานแรกรับ ฯ จะใช้งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี

ในเรื่องของการส่งเสริมด้านการศึกษาให้กับเด็กนั้น ในเบื้องต้นต้องยอมรับว่า ส่วนหนึ่งของเด็ก
มากกว่าร้อยละ ๕๐ มีปัญหาเรื่องสติปัญญาร่วมด้วย จึงทำให้เกิดปัญหาหลายด้านเด็กบางส่วนจึงถูกผลัก
ออกจากระบบของการศึกษาเนื่องจากมีปัญหาเรื่องสติปัญญา อย่างไรก็ตามทางสถานแรกรับ ฯ ได้มี
การดูแลเรื่องการศึกษาของเด็กให้เป็นไปตามเกณฑ์ แต่หากเด็กบางกลุ่มมีปัญหาเรื่องสติปัญญาจริง ๆ
เมื่อประเมินอย่างรอบคอบแล้ว ในส่วนนี้ก็จะเน้นไปทางด้านการส่งเสริมอาชีพ โดยจะส่งต่อไปยังศูนย์ฝึก
อาชีพในสังกัดของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ ถือเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถส่งเสริม
ด้านการศึกษาและการฝึกอาชีพให้เด็กได้ ส่วนกรณีเด็กที่สุจริตที่สุดที่จะให้การส่งเสริมด้านการศึกษาและการ
ฝึกอาชีพจริง ๆ ทางสถานแรกรับ ฯ ก็จะส่งต่อเด็กไปยังสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่ง ซึ่งจะเป็นทางเลือก
สุดท้ายที่จะดำเนินการ

สำหรับการจัดระบบการศึกษาของสถานแรกรับ ฯ นั้น ก็จะมีทั้งเด็กที่ถูกส่งไปเรียนภายนอก และเด็กที่ต้องเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) โดยจัดการเรียนการสอนในสถานแรกรับ โดยความร่วมมือของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) วัดเขียนเขต ซึ่งการจัดระบบการเรียนการสอนนั้น วันจันทร์ถึงวันพุธ ช่วงเช้าจะเป็นการเรียนด้านวิชาการ ช่วงบ่ายจะเป็นในเรื่องของอาชีพะบำบัด ส่วนวันพฤหัสบดี ทางสถานแรกรับ ฯ ได้นิมนต์พระอาจารย์จากวัดเขียนเขตมาให้การอบรมธรรมะแก่เด็กเพื่อปลูกฝังในเรื่องของศาสนาต่อไป นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนให้เด็กสอบนักรธรรมตรี โท เอก จนมีนักเรียนสำเร็จการศึกษาไปหลายรุ่นแล้ว

ในส่วนของการส่งเด็กออกไปศึกษาภายนอก ในเรื่องของงบประมาณนั้นทางรัฐบาลจะเป็นผู้ให้การดูแล ทางสถานแรกรับ ฯ จะบริหารจัดการจากงบประมาณที่โอนมาจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่อย่างไรก็ตามทางสถานแรกรับ ฯ ก็ได้พยายามหาทุนจากภาคส่วนอื่นเพื่อมาสนับสนุนด้านการศึกษาให้กับเด็ก โดยจะส่งเสริมและสนับสนุนไปจนถึงระดับปริญญาตรี ในปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว จำนวน ๑ คน

สำหรับปัญหาในเรื่องของพฤติกรรมเด็ก ต้องยอมรับว่าปัจจุบันเด็กมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่หลากหลาย แต่ที่พบมากก็คือ ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาก้าวร้าว เป็นต้น โดยในการแยกพฤติกรรมนั้นส่วนใหญ่สถานแรกรับ ฯ จะได้รับแจ้งพฤติกรรมของเด็กจากผู้ปกครอง จากการร้องเรียน ซึ่งพฤติกรรมส่วนใหญ่หากอยู่ในกลุ่มเสี่ยงก็จะพิจารณาปรับเข้ามาดูแล แต่อย่างไรก็ตามเมื่อรับเด็กเข้ามาดูแลแล้วก็ต้องศึกษาพฤติกรรมของเด็กว่าเกิดจากอะไร ไม่ว่าจะเป็นสภาพครอบครัว ประวัติการเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อม เป็นต้น พร้อมทั้งหาแนวทางในการแก้ไข และฟื้นฟูพฤติกรรมเด็กต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ในการส่งเสริมการฝึกอาชีพของเด็ก ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อเป็นการฝึกอาชีพที่มีความหลากหลายให้แก่เด็กและเยาวชนต่อไป

๒. ในกรณีที่มีการส่งเด็กและเยาวชนกลับไปอยู่ในครอบครัวเดิมแล้ว การติดตามประเมินผลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ โดยจะต้องมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่พอใจว่าเด็กจะไม่กลับมาสู่ปัญหาสังคมแบบเดิมได้อีก

๓. การส่งเสริมด้านการศึกษาของเด็กในสถานแรกรับ ฯ เป็นเรื่องที่สำคัญ จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้รับการศึกษาอย่างสูงสุดต่อไป

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม
เกี่ยวกับการดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมภายในชุมชน
วันศุกร์ที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
ณ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางมยุรี ยกตรี	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่
๒. นายพนพล ณ เชียงใหม่	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว
๓. นายฉัตรมงคล ชัยวงศ์	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว
๔. นางปิติตา สุดด้วงแก้ว	รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว/
ประธานศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ผู้สูงอายุ
ในชุมชนตำบลดอนแก้ว
๕. นางอุบล ยะไธษะวิชัย	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว
๖. พันตำรวจเอกเชมรินทร์ หัสศิริ	ผู้กำกับฝ่ายอำนวยการ กองบัญชาการการศึกษา
อำนวยการภาค ๕

ผลการพิจารณา

การจัดสวัสดิการสังคมเป็นบริการที่ภาครัฐได้จัดขึ้นให้กับทุกคน เพื่อให้มีการอยู่ดีกินดี มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ผู้ที่จะได้รับบริการสวัสดิการสังคมนั้นไม่เฉพาะแต่กับกลุ่มผู้ยากจน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ ในสังคมเท่านั้น หากแต่ได้ครอบคลุมถึงกลุ่มบุคคลทั่วไปในสังคมที่มีความต้องการ หรือประสบกับปัญหาและความเดือดร้อนต่าง ๆ อีกด้วย ความรับผิดชอบของทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ครอบครัวยุทธ ชุมชน องค์การพัฒนาเอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การภาคประชาชน หรือสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพียงแต่รัฐอาจดำรงบทบาทเป็นเจ้าภาพใหญ่ในการจัดการระยะต้นหรือกระตุ้นให้ขยายไปสู่การทำงานกับระบบโครงสร้างต่าง ๆ ภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป การจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพนับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดี และทำให้เกิดการพึ่งตนเองของชุมชนหรือการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลไกต่าง ๆ ทางสังคมได้

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมภายในชุมชน จึงได้เดินทางไปศึกษาดูงานการจัดสวัสดิการให้กับประชาชนภายในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและประสบความสำเร็จจนเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งและจากการเดินทางไปศึกษาดูงานครั้งนี้คณะกรรมการธิการได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางหรือต้นแบบในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับชุมชนอื่น ๆ ต่อไป ในการเดินทางดังกล่าวได้รับเกียรติจากนายพนพล ณ เชียงใหม่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว และนางมยุรี ยกตรี พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่ ให้การต้อนรับ พร้อมทั้งบรรยายสรุปเกี่ยวกับบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- **สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่**

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่มีภารกิจ หน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์สิทธิกลุ่มเป้าหมาย การส่งเสริมและจัดสวัสดิการสังคม การประสานดำเนินงานและบูรณาการกับองค์กรต่าง ๆ งานพัฒนานโยบายและการบริหารจัดการด้านสังคม และการส่งเสริมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ทั้งนี้ ได้มีการดูแลและให้ความช่วยเหลือด้านการจัดสวัสดิการสังคมกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อ ครอบครัวยุคใหม่ และชุมชน เป็นต้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับผู้ด้อยโอกาส คือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ ๑๓ จังหวัดเชียงใหม่ สถานแรกรับคนไร้ที่พึ่งสันมหาพน และบ้านมิตรไมตรีจังหวัดเชียงใหม่

- **องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว**

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อยู่ในเขตการปกครองอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ที่ ๒๐๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น ๔ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๘ ต่อมา พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับการเลื่อนฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น ๓ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว “ดอนแก้ว” ตำบลแห่งสุขภาวะ มีประชากรประมาณ ๑๕,๐๐๐ คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชาชนแฝง ปัจจุบันคนพิการและผู้สูงอายุในชุมชนมีจำนวนเพิ่มขึ้นและขาดผู้ดูแล โดยเฉพาะกลุ่มเด็กออทิสติก ตำบลดอนแก้ว มีจำนวนผู้ด้อยโอกาส ดังนี้

- คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการและได้รับความช่วยเหลือด้านคุณภาพชีวิต จำนวน ๘๓ คน
- คนชราที่ได้รับเบี้ยยังชีพคนชราและได้รับความช่วยเหลือด้านคุณภาพชีวิต จำนวน ๒๓๓ คน

ทั้งนี้ มีหน่วยงาน องค์กร กลุ่มต่าง ๆ ที่เข้ามาดูแลด้านสวัสดิการสังคมในชุมชน เช่น โรงพยาบาล สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์การศึกษาเขต ๘ ได้มีการทำข้อตกลงกับมหาวิทยาลัยบรมราชชนนีจังหวัดเชียงใหม่ ให้นักศึกษาฝึกงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม รวมถึงกลุ่มข้าราชการบำนาญทำหน้าที่จิตอาสาเข้ามาดูแล

ผู้สูงอายุในชุมชน จัดตั้งขึ้นเป็นศูนย์ผู้สูงอายุชุมชนดอนแก้ว ซึ่งทุกหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นให้ความร่วมมือในโครงการจัดสวัสดิการสังคมเป็นอย่างดี

การดำเนินงานด้านการให้ความช่วยเหลือทางด้านสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว

1. ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลและยากจน ต้องได้รับความช่วยเหลือและเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึง
2. ส่งเสริม สนับสนุนให้การรวมกลุ่มของผู้สูงอายุเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้คำแนะนำกันและกัน เป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ รวมทั้งเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมตามประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นแบบอย่างแก่เยาวชนรุ่นหลัง นำไปสู่การสืบทอดและอนุรักษ์ประเพณีที่ดีของท้องถิ่น
3. ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยโรคเอดส์ และผู้พิการ ต้องได้รับการช่วยเหลือและเบี้ยยังชีพ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้การดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. จัดหาและก่อสร้างที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนที่ยากจน ขาดที่อยู่อาศัย ให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองอย่างน้อยหมู่บ้านละ ๑ หลัง ภายใต้ “โครงการบ้านท้องถิ่นไทยเทิดไท้องค์ราชัน ๘๐ พรรษา” และให้การช่วยเหลือกรณีที่อยู่อาศัยได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ
5. โครงการอาสาสมัครพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสตำบลดอนแก้ว โดยกลุ่มอาสาสมัครพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสตำบลดอนแก้วและองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว มีสมาชิกอาสาสมัครที่มาจากคนที่มีสมาชิกในครอบครัวหรือญาติพี่น้องเป็นคนพิการ ผู้ที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ภาครัฐต่าง ๆ รวมถึงสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กิจกรรมของกลุ่มอาสาสมัครฯ ที่ผ่านมา ได้แก่ การผลักดันให้เกิดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว เรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตำบลดอนแก้ว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๕๐ เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๓๐ ง วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒) การจัดกิจกรรมแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในตำบลดอนแก้ว การเยี่ยมบ้านคนพิการ การจัดกิจกรรมวันคนพิการตำบลดอนแก้วขึ้น ใช้ชื่อว่า “วันถักทอสายใย ร้อยดวงใจคนพิการตำบลดอนแก้ว” โครงการสร้างบ้านและปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้คนพิการและด้อยโอกาส เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตการอยู่อาศัยของคนพิการ ตั้งกองทุนหมุนเวียนสวัสดิการคนพิการองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว และมีการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างต่อเนื่อง
6. ศูนย์พัฒนาครอบครัวขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว มีหน้าที่ดูแลคนในชุมชน โดยมีการเฝ้าระวังไม่ให้คนในครอบครัวไม่ให้เกิดการทำหรือละเมิดสิทธิ

๗. ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ผู้สูงอายุในชุมชนตำบลดอนแก้ว ณ สำนักสงฆ์สันเหมืองประชาราม หมู่ที่ ๗ ตำบลดอนแก้ว โดยองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว และอาสาสมัครพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสตำบลดอนแก้ว ได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้น เพื่อให้ทุกฝ่ายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและผู้สูงอายุ รวมถึงผู้ประสบปัญหาทางสังคม ให้สามารถพึ่งพาตนเองและดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข เปิดทำการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา โดยมีกิจกรรม/โครงการทุกวันพฤหัสบดี ในสัปดาห์ที่ ๒, ๓ และ ๔ ประกอบด้วย กิจกรรม “วันเติมสุข” กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมด้านสุขภาพ, วัดความดัน, กายบริหาร, รำกระบอง กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมรดน้ำดำหัว/ทานอาหารกลางวันร่วมกัน รวมทั้งมีการออกเยี่ยมบ้านคนพิการ (วันศุกร์ของสัปดาห์ที่ ๑ ของเดือน) และกิจกรรม "ลานธรรม ลานชุมชนคนทำดีเพื่อพ่อ" (วันอาทิตย์ของสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือน)

มีการจัดเงินทุนหมุนเวียนสวัสดิการคนพิการองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว ดังนี้

๑. จัดเป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อคนพิการกู้ยืม
๒. จัดเป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อสวัสดิการคนพิการ
๓. จัดเป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อบริหารจัดการ

รายงานสรุปผลการเดินทางของผู้แทนคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม
เพื่อเยี่ยมชมและให้กำลังใจแก่คณะเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครของมูลนิธิฯ เทียม
ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
ณ บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

เนื่องด้วย นายธีระวุฒิ สัมมาทรัพย์ นักวิชาการประจำคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนคณะกรรมการฯ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ในการเดินทางไปเยี่ยมชมและให้กำลังใจแก่คณะเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครของมูลนิธิฯ เทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีผู้แทนคณะกรรมการที่ร่วมเดินทางไปเยี่ยมชมและให้กำลังใจจำนวนทั้งสิ้น ๖ ท่าน และเจ้าหน้าที่ ๑ ท่าน ประกอบด้วย

๑. นายธีระวุฒิ สัมมาทรัพย์	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๒. นางวรรณภา ยงเจริญ	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๓. นายยงยุทธ อธิธิจุฑาเสถียร	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ
๔. นายรัตนพัฒน์ ปวีเศษกุลเดช	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ
๕. นายวิมล ไชยรัตน์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๖. นายกานต์ เพชรบูรณ์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๗. นายมานิตย์ จันทร์ตะวัง	นิติกรปฏิบัติการประจำคณะกรรมการ

เมื่อเวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา ผู้แทนคณะกรรมการการสวัสดิการสังคมเดินทางไปถึงสถานที่บริการทำขาเทียมของมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จังหวัดนครปฐม คณะเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครของมูลนิธิขาเทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โดยมี รองศาสตราจารย์นายแพทย์เทอดชัย ชีวะเกตุ เลขานุการมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ให้การต้อนรับ และได้นำชมการทำงานและให้บริการทำขาเทียมแก่ผู้พิการที่ยากไร้ที่มาขอรับบริการ อย่างไม่ขาดสาย พร้อมกับอธิบายความเป็นมาและวัตถุประสงค์การทำงานของมูลนิธิพอสรุปได้ดังนี้

มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้ทำการก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงดำรงตำแหน่งองค์ประธานกิตติมศักดิ์ และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงดำรงตำแหน่ง องค์ประธานพระองค์แรก และพระราชทานทุนทรัพย์ประเดิมในการจัดตั้งมูลนิธิและร่วมกับเงินของผู้บริจาคจากประเทศญี่ปุ่นเป็นทุนเริ่มต้น ทำให้มูลนิธิสามารถให้บริการจัดทำขาเทียมตั้งแต่ปี ๒๕๓๕

เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันได้ทำการช่วยเหลือคนพิการ ให้กลับมามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นประมาณ ๑๘,๐๐๐ คน ปัจจุบันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำรงตำแหน่งเป็นองค์ประธาน

ปัจจุบันเงินที่ใช้ในการดำเนินงานมาจาก ดอกผลของกองทุนกองสลากประมาณ ๑๐ กว่าล้านบาท และเงินบริจาคอีกปีละ ๓๐ กว่าล้านบาท (ปีหนึ่งมี ค่าใช้จ่ายประมาณ ๕๐ ล้านบาท)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้คนพิการที่ด้อยโอกาสยากไร้ทั่วประเทศ ไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถประกอบอาชีพเช่นคนปกติโดยไม่คิดมูลค่า และผลิตชิ้นส่วนให้แก่หน่วยงานเพื่อทำขาเทียม ให้คนพิการขาขาดหรือซ่อมแซมขาเทียมที่ชำรุดโดยไม่คิดมูลค่า จัดหาอุปกรณ์เพิ่ม เช่น ไม้ค้ำยัน เครื่องช่วยพยุงตัว จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ช่างขาเทียมตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ให้สามารถทำขาเทียมตามแบบมูลนิธิ ให้มีความรู้ความชำนาญมากขึ้น คำนคว้า วิจัย พัฒนาคุณภาพของขาเทียมของมูลนิธิ ดำเนินการหรือร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่นเพื่อสาธารณประโยชน์

รูปแบบการทำขาเทียมเป็นการใช้เทคนิคนวัตกรรมสมัยใหม่ผสมผสาน โดยการทำเท้าจากหุ่นทราย ลักษณะขาเทียมเหนือเข่าแบบใหม่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คล้ายกับขาเทียมของต่างประเทศที่ไม่ต้องใช้ฟองน้ำหุ้ม อีกทั้งแกนหน้าแข้งทำด้วยพลาสติกหุ้มและเคลือบหุ้มด้วยวัสดุที่ทำให้ขาเทียมมีน้ำหนักเบา ทนทาน และมีราคาถูกกว่าของต่างประเทศโดยใช้เวลาเพียงแค่ ๔ ชั่วโมงก็สามารถประกอบเสร็จเรียบร้อยเดินได้เลย ขาเทียมได้เข้าราคาต้นทุน ๔,๐๐๐ บาท และเหนือเข่าราคาประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

จากสถิติผู้พิการขาขาดในประเทศไทยมีประมาณ ๖๐,๐๐๐ ราย และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สาเหตุมาจากอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์มาเป็นอันดับหนึ่ง โรคเบาหวานเป็นอันดับสอง และอื่น ๆ รองลงมาตั้งแต่ก่อตั้งมูลนิธิจนถึงปัจจุบันได้ให้บริการขาเทียมไปแล้วจำนวน ๒๐,๖๓๒ ขา และล่าสุดได้ฝึกอบรมถ่ายทอดเทคนิคการทำขาเทียมให้กับอาสาสมัครจากประเทศบรูไน ในแถบแอฟริกาซึ่งมีการสู้รบกันมาตลอด ทำให้มีผู้สูญเสียขาจำนวนมาก

ปัญหาอุปสรรค

มีปัญหาด้านบุคลากรการดำเนินงาน เนื่องจากช่างฝีมือที่มีประสบการณ์ออกไปทำงานที่อื่นที่มีค่าตอบแทนสูงกว่า

แนวทางแก้ไข

ขณะนี้กำลังดำเนินการของงบประมาณจากส่วนกลางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเพิ่มค่าตอบแทนให้กับช่างฝีมือเพื่อป้องกันการไหลออกของแรงงานฝีมือที่เชี่ยวชาญเฉพาะของมูลนิธิ และได้ฝากคณะกรรมการช่วยประสานกระทรวงสาธารณสุขเพื่อขอของงบประมาณสนับสนุนแก่มูลนิธิด้วย ก่อนเดินทางกลับคณะผู้แทนได้มอบเงินบริจาคในนามคณะกรรมการการสวัสดิการสังคมให้กับมูลนิธิจำนวน ๖,๐๐๐ บาท และถ่ายรูปเป็นที่ระลึก

การเดินทางไปเยี่ยมชมและดูงานครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์รถยนต์พาหนะในการเดินทางและอาหารกลางวันจากนายยงยุทธ อธิธิจุฑาเสถียร ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม
เกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านผลิตภัณฑ์ไข่เค็ม และกลุ่มแม่บ้านผลิตข้าวแต๋น
วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕
ณ อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสมปอง พิทอง	ประธานกลุ่มสตรีทำไข่เค็มเสริมไอโอดีน
๒. นางหนูพร้อม พิทอง	ประธานกลุ่มแม่บ้านผลิตข้าวแต๋น

ผลการศึกษาดูงาน

คณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม และเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการ ฯ ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ กลุ่มแม่บ้านผลิตภัณฑ์ไข่เค็ม และกลุ่มแม่บ้านผลิตข้าวแต๋นอำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น วันอังคารที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยมี นางสาวสุภา บวรพาณิชย์ พัฒนาการอำเภอบ้านฝาง นายไชยันต์ วรรณจงคำ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ และนางจงลักษณ์ อุดมศักดิ์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ พร้อมด้วย นางสมปอง พิทอง ประธานกลุ่มสตรีทำไข่เค็มเสริมไอโอดีน และนางหนูพร้อม พิทอง ประธานกลุ่มแม่บ้านผลิตข้าวแต๋น ให้การต้อนรับคณะกรรมการ และบรรยายสรุป โดยมีสาระสำคัญได้ดังนี้

ข้อมูลที่หน่วยงานหรือบุคคลต่าง ๆ ชี้แจงข้อซักถาม

กลุ่มสตรีทำไข่เค็มเสริมไอโอดีน

กลุ่มสตรีทำไข่เค็มเสริมไอโอดีน ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๐ หมู่บ้านโคกใหญ่ หมู่ ๑๐อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เป็นการรวมตัวของกลุ่มสตรีในอำเภอบ้านฝาง เริ่มจัดตั้งเมื่อ ๒๕๔๒ โดยมี นางสมปอง พิทอง เป็นประธานกลุ่ม ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านฝาง จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท และได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางในเรื่องสถานที่จัดตั้งกลุ่ม มีจำนวนสมาชิกเริ่มแรก ๑๗ คน แต่ปัจจุบันเหลือสมาชิกเพียง ๕-๖ คน รายได้เฉลี่ยของกลุ่ม ๓๕,๐๐๐ บาท/ปี ผลิตภัณฑ์ได้เป็น OTOP ระดับ ๔ ดาว แต่ปัจจุบันเหลือเพียง ๒ ดาว

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ ชาวบ้านเลี้ยงเป็ดเป็นจำนวนมากทำให้มีไข่เป็ดเหลือจากการบริโภคในครัวเรือน กลุ่มสตรีในอำเภอบ้านฝางจึงได้จัดทำกลุ่มผลิตไข่เค็มขึ้น เพื่อนำไข่เป็ดที่เหลือมาแปรรูปเก็บรักษานอมอาหาร และในปัจจุบันเพื่อให้ไข่เค็มมีคุณค่าทางอาหารมากขึ้นจึงได้มีการเสริมเกลือไอโอดีเข้าไปในไข่เค็ม และสามารถผลิตได้เดือนละ ๖๐,๐๐๐ ฟอง

การเตรียมอุปกรณ์

๑. ใบเตย จำนวน ๑ กิโลกรัม
๒. ไข่เป็ดสด จำนวน ๑๐๐ ฟอง
๓. เกลือ จำนวน ๑ ถ้วย ต่อน้ำ ๓ ถ้วย
๔. ภาชนะใส่ไข่เพื่อตอเป็นไข่เค็ม

ขั้นตอนในการทำไข่เค็มโฮโฮตีน

๑. นำใบเตย จำนวน ๑ กิโลกรัม มาต้ม พร้อมน้ำเกลือ (โดยจำนวนน้ำที่ต้มต้องให้ท่วมไข่เมื่อนำใส่ภาชนะแล้ว)

๒. ล้างไข่เป็ดให้สะอาดแล้วล้างให้แห้ง

๓. นำไข่เป็ดที่ล้างและล้างให้แห้งแล้ว มาใส่ภาชนะที่ใช้ตอ

๔. เมื่อต้มน้ำในข้อ ๑. จนเกลือละลายหมดแล้ว ให้ยกออกจากเตา พักไว้ให้เย็น

๕. นำน้ำเกลือที่ผสมแล้วไปใส่ในภาชนะตอไข่ โดยเทน้ำให้ท่วมไข่ทั้งหมด ปิดฝาเก็บไว้ในที่ร่ม

การนำไปรับประทาน

๑. เมื่อตอไข่ได้ ๗ - ๑๕ วันสามารถนำมาทอดเป็นไข่ดาวได้

๒. เมื่อตอได้ ๒๐ วัน ก็จะเป็นไข่เค็มที่สมบูรณ์ สามารถนำมาต้มรับประทานได้ หรือนำไปใส่ภาชนะที่มีความโปร่งเก็บไว้ในตู้เย็นนานหลายเดือน

กลุ่มแม่บ้านผลิตข้าวแต๋น

กลุ่มแม่บ้านผลิตข้าวแต๋น ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๐ หมู่บ้านโคกใหญ่ หมู่ ๑๐ อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เป็นการรวมตัวของกลุ่มสตรีในอำเภอบ้านฝาง เริ่มจัดตั้งเมื่อ ๒๕๔๒ โดยมี นางหนูพร้อม พิทอง เป็นประธานกลุ่ม ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านฝางในเรื่องสถานที่จัดตั้งกลุ่มมีจำนวนสมาชิกเริ่มแรก ๑๐ คน แต่ปัจจุบันเหลือสมาชิกเพียง ๕-๖ คน รายได้เฉลี่ยของกลุ่ม ๑๕,๐๐๐ บาท/ปี ผลิตภัณฑ์ได้เป็น OTOP ระดับ ๔ ดาว

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ กลุ่มสตรีในอำเภอบ้านฝางได้รวมกลุ่มทำให้ข้าวแต๋น เพื่อผลิตออกจำหน่ายเป็นรายได้เสริมให้กับสตรีที่ไม่มีงานทำ

ส่วนประกอบ

๑. ข้าวสาร ๑ ถ้วย
๒. ข้าวเหนียว ๑ ถ้วย
๓. น้ำมัน ๒ ถ้วย
๔. น้ำตาลปีบ ๒ ช้อนโต๊ะ
๕. น้ำมะขามเปียก ๑ ช้อนชา
๖. เกลือ ๑/๒ ช้อนชา

ขั้นตอนในการทำข้าวแต๋น

๑. นำฝากล้วยวางแล้วเอาถุงพลาสติกวาง และนำข้าวที่หุงเสร็จแล้ว ตักวางทับลงบนถุงแล้วนำทัพพีหรือช้อนตะล่งไปทำจนเสร็จนำไปตากแดด สัปดาห์ ๑ - ๒ แดด
๒. พอได้ข้าวตัง ที่แห้งแล้วนำไปลงทอดจนเหลืองอ่อน
๓. นำน้ำเทลงในภาชนะ พอน้ำเดือดเทน้ำตาลปีบ เกลือ และน้ำมะขาม
๔. คนจนเหนียว แล้วนำไปราดบนข้าวทอด

ปัญหาของกลุ่มสตรีผลิตสินค้า OTOP ทั้ง ๒ กลุ่ม คือ

๑. ขาดการดูแลจากหน่วยงานของรัฐในการส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายแลประชาสัมพันธ์ ต้องการให้รัฐเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าว
๒. ปัญหาแรงงาน สมาชิกต้องการที่จะลงทุนเข้าหุ้น แต่ไม่มาช่วยทำงานส่วนมากจะไปทำงานในโรงงานจะได้เงินที่แน่นอนมากกว่า
๓. ปัญหาเรื่องราคาไข่เป็ดในการทำไข่เค็มและข้าวที่นำมาทำข้าวแต๋นมีราคาแพง
๔. ปัญหาเรื่องสภาพอากาศในการผลิตสินค้าออก เช่น การตากข้าวแต๋นต้องใช้แสงแดดจัด ถ้าไม่มีแสงแดดจะทำให้เกิดรา

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. หน่วยงานทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐควรเข้ามาดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับสินค้า OTOP ที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพมากขึ้น และสามารถเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน โดยการเชิญวิทยากรเข้ามาอบรมแนะนำในเรื่องของปรับปรุงคุณภาพของสินค้า การหาช่องทางการจัดทำหน่วย และการบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้ได้มาตรฐาน และสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้
๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบควรสนับสนุนงบประมาณให้กลุ่มสินค้า OTOP ในชุมชนให้มากขึ้น เพื่อให้คนในชุมชนมีงานทำไม่ต้องย้ายถิ่นฐานไปทำงานในเมือง และเป็นการอนุรักษ์สินค้าพื้นบ้านไว้ให้คงอยู่กับชุมชนต่อไป

การเดินทางของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม
เพื่อประชุมร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ณ ศาลากลางจังหวัดเลย
และศึกษาดูงาน ณ ชมรมผู้สูงอายุตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย
วันศุกร์ที่ ๓๑ สิงหาคม – วันเสาร์ที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕

การประชุมร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการ จังหวัดเลย

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายสมพงศ์ อรุณโรจน์ปัญญา	ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย
๒. นายภานุ แยมศรี	รองผู้ว่าราชการจังหวัดเลย
๓. หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม ได้เดินทางไปประชุมร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดเลย เพื่อติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล และสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. การดำเนินโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และโครงการเสริมสร้างสวัสดิการสังคมให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเลย ได้ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลโดยได้ดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ครบทุกแห่งแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการซักซ้อมการปฏิบัติงานโดยร่วมมือกับท้องถิ่นทุกเดือน มีการประชุมหารือ รับฟังนโยบาย รวมไปถึงติดตามการปฏิบัติงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดครบวงจรงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทั้งสิ้น จำนวน ๖๘๔,๓๐๐,๘๐๐ บาท

๒. โครงการกองทุนตั้งตัวได้

แผนการปฏิบัติงานกองทุนตั้งตัวได้อยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยนั้น คาดว่าจะมีความเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งจะมีการเริ่มตั้งกองทุนโดยจะได้รับนโยบายที่ชัดเจนจากคณะกรรมการระดับชาติ มีแนวทางในการปฏิบัติงานโดยจะจัดตั้งหน่วยงานขึ้นเรียกว่า ABI ในช่วงแรกนี้จะมีการดำเนินโครงการใน ๓ ระดับ คือ การฝึกอบรม การบ่มเพาะธุรกิจ เพื่อคัดเลือกผู้ประกอบการ และการคัดเลือกผู้ประกอบการที่มีผลงานโดดเด่นเพื่อนำเข้าสู่กองทุนตั้งตัวได้ต่อไป

๓. โครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยได้ดำเนินการสำรวจโรงเรียนนำร่องโครงการ One Tablet PC Per Child และการสำรวจรายชื่อนักเรียนและครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ของสถานศึกษาทุกสังกัด ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจในแนวนโยบายของรัฐบาลในการใช้ Tablet ให้กับสถานศึกษาในสังกัด เพื่อขยายผลโรงเรียนนำไปสร้างความเข้าใจให้คณะกรรมการสถานศึกษา, ผู้ปกครองนักเรียน, นักเรียนชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทราบ

๔. โครงการบ้านหลังแรกเพื่อประชาชนโดยรัฐบาล

โครงการบ้านหลังแรกเป็นโครงการที่ให้กู้เพื่อซื้อบ้านในวงเงินไม่เกิน ๑ ล้านบาท คิดดอกเบี้ยอัตรา ๐% นาน ๓ ปีนั้น โดยเริ่มโครงการตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ สิ้นสุดโครงการและสิ้นสุดการทำนิติกรรมกับธนาคาร ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ สำหรับการดำเนินงานของธนาคาร อาคารสงเคราะห์ สาขาเลย นั้น ได้มีการเริ่มต้นโครงการเมื่อช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีลูกค้าที่ได้รับการอนุมัติจากโครงการ จำนวน ๗ ราย และอยู่ในระหว่างการดำเนินการจำนวน ๓ ราย ซึ่งปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่นั้น คือ ความต้องการในการซื้อที่อยู่อาศัยนั้นจะเกินวงเงิน ๑ ล้านบาท ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ โดยในส่วนนี้ได้มีการประชาสัมพันธ์โครงการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๕. โครงการรถยนต์ใหม่คันแรก ตามนโยบายรัฐบาล

สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่เลย รับผิดชอบคำร้องขอใช้สิทธิสำหรับรถยนต์คันแรกตามนโยบายรัฐบาล ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๔ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ เป็นจำนวน ๑,๗๕๓ คัน โดยเงินภาษีที่ต้องคืนประมาณ ๙๘,๖๕๒,๐๐๐ ล้านบาท อย่างไรก็ตามโครงการดังกล่าวได้มีการขยายหลักเกณฑ์การยื่นขอใช้สิทธิสำหรับผู้ซื้อแต่ยังไม่ได้รถยนต์ สามารถยื่นใบจองรถเพื่อขอใช้สิทธิดังกล่าวได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งคาดว่าจะมีอัตราการซื้อรถเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก

๖. โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและการดูแลผู้สูงอายุ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญได้แก่ การคัดกรองสุขภาพกายและจิต การจัดระบบให้บริการ โดยจัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุทุกโรงพยาบาล ให้บริการตรวจสุขภาพ รักษาพยาบาล การให้คำปรึกษา การส่งเสริมสุขภาพดูแลตนเอง การจัดระบบบริการช่องทางด่วนพิเศษผู้สูงอายุ (Green Chanel) “๗๐ ปี ไม่มีคิว” ทุกโรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลเลย โรงพยาบาลชุมชน ๑๒ แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๑๒๗ แห่ง และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะ ห้องน้ำ ทางลาด

๗. โครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

การดำเนินงานในจังหวัดเลยได้เปิดให้มีการลงทะเบียนเป็นสมาชิกกองทุนแล้ว ๒๒๖,๑๗๓ คน การจัดเวทีประชาคมคัดเลือกคณะกรรมการ ฯ ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และระดับจังหวัด การสรรหาและเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด การสรรหาและเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบลแล้ว ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว

๘. สวัสดิการค่าแรง ๓๐๐ บาท สำหรับผู้ใช้แรงงาน

ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดเลยจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสถานประกอบการทั้งหมดจำนวน ๑,๐๔๖ แห่ง มีลูกจ้างในสถานประกอบการ จำนวน ๙,๙๕๐ คน โดยสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป มีจำนวน ๘ แห่ง ส่วนใหญ่จะเป็นสถานประกอบการเหมืองแร่ โรงโม่ โรงงานน้ำตาล และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น ซึ่งในขณะนี้ จังหวัดเลยได้มีการใช้อัตรากำลังขั้นต่ำจำนวน ๒๔๑ บาท ตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งให้มีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๔๐%

สำหรับสถานการณ์เกี่ยวกับผลกระทบทางด้านแรงงาน เกี่ยวกับการเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ตามนโยบายเป็น ๓๐๐ บาท ซึ่งจะเริ่มใช้ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ นั้น ได้มีการบูรณาการร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการประชาสัมพันธ์ให้แก่สถานประกอบการทราบถึงนโยบายดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม คาดว่า นโยบายดังกล่าวจะได้รับการตอบรับอย่างดีจากผู้ประกอบการ เนื่องจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำซึ่งใช้ในจังหวัดเลยนั้น ได้มีการปรับให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลมาอย่างต่อเนื่อง

๙. สถานการณ์การค้ามนุษย์ในพื้นที่จังหวัดเลย

สถานการณ์การค้ามนุษย์ในพื้นที่จังหวัดเลยนั้น อยู่ในสถานการณ์ปกติไม่รุนแรง แม้จะเป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับชายแดน แต่อาจจะมีแฝงมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ร้านคาราโอเกะ เป็นต้น โดยในเรื่องเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ นั้น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเลย ได้มีการประสานงานกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย วิทยาลัยเทคนิคเลย เพื่อเข้าไปให้ความรู้ และอบรมกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ ให้เข้าใจปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งถือเป็นการป้องกันปัญหาในเบื้องต้น อย่างไรก็ตาม แม้สถานการณ์ในเรื่องดังกล่าวจะยังไม่มี ความรุนแรง แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ต้องทำการเฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมในการป้องกันอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีสวัสดิการสังคมด้านอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในความดูแลของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเลย ได้แก่ กองทุนสวัสดิการชุมชน การจ่ายค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. กองทุนตั้งตัวได้ เป็นกองทุนที่เป็นจุดเริ่มต้นเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่จบปริญญาตรี ได้มีโอกาสเป็นผู้ประกอบการใหม่ สามารถมีธุรกิจเป็นของตนเองโดยไม่ต้องเป็นลูกจ้าง ดังนั้น เรื่องการประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของกองทุนจะต้องมีความทั่วถึง โดยเฉพาะเงื่อนไขของผู้ที่มีคุณสมบัติที่จะเข้าร่วมกองทุนนี้ได้ เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ใช้ประโยชน์จากกองทุนอย่างแท้จริง

๒. ภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นเด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการ รวมไปถึงสวัสดิการเกี่ยวกับกองทุนต่าง ๆ มีอยู่มากมาย แต่ต้องยอมรับว่าในปัจจุบันกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ยังไม่รู้ถึงสิทธิดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ดังนั้นกระทรวงฯ จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง

๓. นโยบายแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย เป็นนโยบายที่จะเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยีนั้นย่อมต้องมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะสถานศึกษาต่าง ๆ นั้น ควรจะต้องมีมาตรการในการควบคุมดูแล การใช้งานให้มีความเหมาะสม นอกจากนี้ในเรื่องของการบริหารจัดการ เช่น การดูแลรักษา การสูญหาย จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

๔. ปัญหาเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของงบประมาณในการจ่ายค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณีนั้น เกิดขึ้นในทุกพื้นที่ เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรนั้นไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้มีสิทธิได้รับ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น การรวบรวมสถิติจำนวนผู้สูงอายุที่เสียชีวิตในแต่ละปี เพื่อหาค่าเฉลี่ยกลางในการคำนวณ การขอตั้งงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการต่อไป

๕. เงินสงเคราะห์ที่จ่ายให้แก่ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือผู้สูงอายุ ขึ้นตอนในการดำเนินการนั้น จะต้องมีความโปร่งใส ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง เนื่องจากในบางพื้นที่มีปัญหาการร้องเรียน เรื่องความไม่ทั่วถึงในการได้รับเงินดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการพิจารณาลั่นกรองการจ่ายเงิน ดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ต่อไป
๖. สภาอุตสาหกรรมทุกจังหวัด ควรมีนโยบายในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดให้เป็นอุตสาหกรรมหลัก โดยเฉพาะจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพให้เกิดแก่ท้องถิ่นมากขึ้น
๗. นโยบายค่าแรง ๓๐๐ บาท สำหรับผู้ใช้แรงงาน เป็นนโยบายที่เป็นประโยชน์ในการเพิ่มค่าครองชีพให้แก่ผู้ใช้แรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย อย่างไรก็ตามในจังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับชายแดน ซึ่งอาจจะมีแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมายลักลอบเข้ามาทำงาน ดังนั้น จึงควรมีมาตรการในการดูแลเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อไป
๘. นโยบายรถยนต์คันแรก และนโยบายบ้านหลังแรก นั้น ควรจะมีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น เรื่องระยะเวลาในการใช้สิทธิโครงการรวมถึง หลักเกณฑ์ในการใช้สิทธิต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง
๙. ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาที่สำคัญในระดับประเทศ โดยเฉพาะปัจจุบันได้มีการแพร่ระบาดเป็นอย่างมากในบริเวณชายแดนแม่น้ำโขง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการเฝ้าระวัง รวมถึงติดตามจับกุมผู้ที่กระทำความผิดมาลงโทษเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดต่อไป
๑๐. ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้น ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ประชาชนจะต้องมีการเตรียมความพร้อม รวมถึงประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชนได้ทราบข้อมูลต่อไป

๒. การศึกษาดูงาน ณ ชมรมผู้สูงอายุตำบลกุดป่อง (โรงเรียนผู้สูงอายุเลย)

รายชื่อผู้ร่วมศึกษาดูงาน

๑. นายสุชาติ ศรีชมพล	ที่ปรึกษางานกิจกรรมการเรียนรู้ คณะกรรมการชมรมและผู้สูงอายุชุมชนหนองผักก้าม
๒. นายอาวุธ อมรทวีศิลป์	รองนายกเทศมนตรีตำบลกุดป่อง
๓. ว่าที่ ร.ท.สุเมธ ทองดี	พัฒนาการจังหวัดเลย

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการสวัสดิการสังคมได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ชมรมผู้สูงอายุตำบลกุดป่อง (โรงเรียนผู้สูงอายุเลย) ตั้งอยู่ในศาลาภายในวัดสุธัมมการาม เป็นสถานที่ทำการโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยมีนายสุชาติ ศรีชมพล ที่ปรึกษางานกิจกรรมการเรียนรู้ คณะกรรมการชมรมและผู้สูงอายุชุมชนหนองผักก้ามให้การต้อนรับคณะกรรมการ ในการนี้คณะกรรมการได้รับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุดังนี้

ชมรมผู้สูงอายุบ้านหนองผักก้ามเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ชมรมได้จัดโครงการอบรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่องและได้รับการตอบรับจากสมาชิกเป็นจำนวนมากจนได้รับรางวัลดีเด่นทั้งในระดับจังหวัดและระดับภาค ชมรมผู้สูงอายุบ้านหนองผักก้ามได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนรู้เพื่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีของผู้สูงอายุ กิจกรรมการออกกำลังกาย พร้อมอุปกรณ์การออกกำลังกายกลางแจ้ง บริการตรวจสุขภาพและให้ความรู้จากสาธารณสุขทุกเดือน และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการพัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะของกรรมการ

การดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุเลย มีศักยภาพที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพและมีความพร้อมเพรียง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลยควรนำเอาแบบอย่างของโรงเรียนผู้สูงอายุเลยไปพัฒนาชมรมผู้สูงอายุในทุกอำเภอของจังหวัดเลย และขอให้โรงเรียนผู้สูงอายุเลยพัฒนาและรักษามาตรฐานการดำเนินงานที่มีศักยภาพที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพและมีความพร้อมเพรียงกันตลอดไป และคณะกรรมการการสวัสดิการสังคมพร้อมที่จะสนับสนุนโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในสังคมให้ได้รับสิทธิที่พึงได้ต่อไป

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม
เกี่ยวกับการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อสร้างอาชีพ
วันศุกร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕
ณ กลุ่มแม่บ้านตัดเย็บผ้าห่มนวมชุดเครื่องนอน ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้เข้าร่วมการศึกษาดูงาน

นางสังวาลย์ ตะกรุดแก้ว ตัวแทนกลุ่มแม่บ้านตัดเย็บผ้าห่มนวมชุดเครื่องนอน สินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์

ผลการพิจารณา

ในวันศุกร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการการสวัสดิการสังคม ได้เดินทางไปศึกษาดูงานการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อสร้างอาชีพในตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นกลุ่มแม่บ้านตัดเย็บผ้าห่มนวมชุดเครื่องนอน จนกลายเป็นผลิตภัณฑ์โอท็อปประจำตำบลศรีเทพ กลุ่มอาชีพนี้แรกเริ่มได้มีการเย็บเศษผ้าจำหน่ายภายในหมู่บ้าน จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เริ่มมีการรวมกลุ่มกันทำอย่างจริงจัง โดยได้รับคำแนะนำจากพัฒนาชุมชน มีสมาชิกแรกเริ่มประมาณ ๑๕ คน ในช่วงแรกได้ดำเนินการจัดทำเฉพาะสินค้าที่มีขนาดเล็ก ต่อมาเมื่อเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นกลุ่มแม่บ้านจึงได้ร่วมลงทุนผลิตสินค้าที่มีขนาดใหญ่ขึ้น สำหรับการจำหน่ายสู่ตลาดนั้น ในตอนต้นอาศัยการตลาดแบบเร่ขายตามงานต่าง ๆ ในบริเวณใกล้เคียงจังหวัดเพชรบูรณ์ และด้วยคุณภาพ จึงทำให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น และได้มีการพัฒนารูปแบบเรื่อยมา จนในปัจจุบันมีผู้สนใจติดต่อให้ทางกลุ่มผลิตสินค้าและส่งขายมากขึ้นเรื่อยๆ โดยสมาชิกจะกระจายกันทำตามบ้าน ซึ่งทางกลุ่มจะเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบมาให้เป็นตัวแทนในการรับซื้อความสั่งซื้อ จากนั้นกลุ่มจะกระจายงานให้กับสมาชิกตามความถนัด โดยสมาชิกจะได้รับค่าจ้างตามจำนวนชิ้นงาน ปัจจุบันกลุ่มแม่บ้านตัดเย็บที่นอนมีจำนวนประมาณ ๒๕ คน

ปัจจัยในการผลิตนั้น ใช้แรงงานจากคนในชุมชนเป็นหลัก และใช้เครื่องจักรอุตสาหกรรมทำการเย็บผลิตภัณฑ์เครื่องนอน ผ้าห่มนวม ผ้าปูที่นอน และผ้าคลุมเตียง มีการจ้างคนในชุมชนนำเศษผ้าไปเย็บเป็นผ้าห่มนวม ปลอกหมอน ผ้าปูที่นอน ไปเย็บที่บ้านทำเป็นอาชีพรองมีรายได้เสริมนอกจากการทำเกษตรกรรม ส่งผลให้เกิดการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคม

วัตถุดิบและส่วนประกอบ

แหล่งที่มาของวัตถุดิบ ส่วนใหญ่สั่งซื้อจากกรุงเทพฯ ส่วนวัสดุ อุปกรณ์ อื่น ๆ หาซื้อได้จากท้องถิ่นในอำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย

๑. ผ้า Nocover และผ้าในล่อนจากโรงงาน
๒. ด้ายขาว

๓. เข็มทองเบอร์ ๓๓
๔. เอ็นเบอร์ ๑๕ ใช้เย็บเดินลาย
๕. กรรไกรตัดผ้า
๖. ไยสังเคราะห์
๗. จักรเย็บผ้าด้วยมือ
๘. เครื่องจักรเดินลาย
๙. เชือกกุญ

ขั้นตอนการผลิตผ้าห่มนวม

๑. แยกผ้าสี ผ้าลายออกจากกัน
๒. คัดผ้าสีและคัดผ้าลายให้ที่เหมือนกันไว้ด้วยกัน เพื่อใช้ในการเย็บต่อให้เป็นผืนขนาดตามต้องการ มีความสวยงามเหมือนผ้าผืนเดียวกัน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความยุ่งยากและใช้เวลาในการคัดแยก
๓. ตัดผ้าที่คัดแยกไว้ให้เป็นผืนที่มีขนาดเท่า ๆ กัน
๔. เย็บต่อเป็นผืนใหญ่หรือตามขนาดที่ต้องการ จำนวน ๒ ผืน
๕. นำผ้า ๒ ผืนมาเย็บติดกัน
๖. ตัดไยสังเคราะห์ให้มีขนาดเท่ากับผืนผ้า
๗. นำไยสังเคราะห์ใส่ในผืนผ้าแล้วเย็บขอบติดกับผืนผ้า
๘. นำผ้านวมที่เย็บเสร็จแล้วไปเดินลายผ้าด้วยเครื่องจักรอุตสาหกรรม ซึ่งการใช้เครื่องจักรอุตสาหกรรมในการเดินลายผ้าจะใช้เวลาประมาณ ๓ นาทีต่อผืน จึงจำเป็นต้องใช้ผู้มีประสบการณ์ควบคุมเครื่องจักรเดินลายตลอดเวลา
๙. บรรจุผลิตภัณฑ์ด้วยถุงพลาสติกใสเพื่อวางจำหน่าย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ควรมีการประชาสัมพันธ์และการทำการตลาดทุกรูปแบบเน้น โดยเน้นให้ความสำคัญกับตัวผลิตภัณฑ์ในด้านคุณภาพและมาตรฐาน เป็นลำดับแรก
๒. กลุ่มแม่บ้านตัดเย็บผ้าห่มนวมชุดเครื่องนอน ได้มีการพัฒนาธุรกิจชุมชนจนมีความเข้มแข็ง และสามารถเป็นแม่แบบให้กับกลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มชุมชนอื่น ที่กำลังจะก้าวเข้ามาทำธุรกิจชุมชนได้เป็นอย่างดี
๓. ควรมีพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ของกลุ่มแม่บ้าน รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้กลุ่มแม่บ้านมีรายได้เสริมเพิ่มมากขึ้น โดยอาจขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น ในการจัดการฝึกอบรมการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์

สรุปผลการศึกษาดูงานต่างประเทศ
ของคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม

๑. ศึกษาดูงานด้านการสวัสดิการสังคม ณ สาธารณรัฐออสเตรเลีย
สาธารณรัฐเชก สาธารณรัฐสโลวัก และสาธารณรัฐฮังการี
ระหว่างวันที่ ๓ - วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕
๒. ศึกษาดูงานด้านการสวัสดิการสังคม ณ สาธารณรัฐเกาหลี
ระหว่างวันที่ ๒๐ - วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕
๓. ศึกษาดูงานด้านการสวัสดิการสังคม ณ เครือรัฐออสเตรเลีย
ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม
เกี่ยวกับงานด้านสวัสดิการสังคม และเจรจาธุรกิจเพื่อกระชับความสัมพันธ์ไมตรี
ระหว่างวันอังคารที่ ๓ ถึงวันอังคารที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕
ณ สาธารณรัฐออสเตรีย สาธารณรัฐเช็ก สาธารณรัฐสโลวัก และสาธารณรัฐฮังการี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ผู้บริหาร Szocial politiki e's Munkaügyi IntézetTűze'r
๒. เจ้าของสถานประกอบการ THAI MASSAGE BUDAPEST
๓. เจ้าของสถานประกอบการ THAI BUDDHA RESTAURANT
๔. นางสาวอรชา ธนากร เอกอัครราชทูตที่ปรึกษา

ผลการศึกษาดูงาน

๒.๑ การศึกษาดูงานด้านการพัฒนานโยบายสวัสดิการสังคมด้านครอบครัวและแรงงาน
ณ Szocial politiki e's Munkaügyi IntézetTűze'r สาธารณรัฐฮังการี

สถาบัน SZMI ได้รับการสถาปนาเป็นสถาบัน
แห่งชาติสำหรับกำหนดนโยบายทางสังคมและแรงงาน
เป็นหน่วยงานตัวแทนที่รวมกันจากหลายสาขาที่จัดตั้ง
โดยกฎหมาย หน้าที่ความรับผิดชอบครอบคลุมงานด้านการ
วิจัย การพัฒนา และงานทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม
กลยุทธ์การป้องกันการค้ามนุษย์ และนโยบายเกี่ยวกับ
แรงงาน งบประมาณได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงการ
สังคมและแรงงานรัฐบาลฮังการี

โครงการที่รับผิดชอบ

๑. รูปแบบสวัสดิการสังคมเพื่อประชาชน ๔ สาขา คือ
๒. การบริการสังคมด้านสาธารณสุข เช่น การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ส่วนรวมในสถานที่
ราชการ หน่วยงานองค์กรการกุศลต่างๆ การแจกสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๓. การบริการด้านการศึกษาแก่เด็ก
เยาวชนเรียนฟรีจนถึงอายุ ๑๘ ปี การดูแลเด็ก
แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ การดูแลด้านกิจกรรม
การศึกษา และการให้สิ่งของในเด็กที่ด้อยโอกาส
และช่วยเหลือดูแลเด็กระหว่างพ่อแม่เด็กที่อยู่ใน
วัยทำงาน และเด็กที่ถูกทำร้ายจากครอบครัวด้วย

๔. การสงเคราะห์ผู้สูงอายุและบุคคล
ไร้ที่พึ่งที่ขาดการดูแล

๕. การบริการด้านสุขภาพ Healt Care

ปัญหาด้านสวัสดิการสังคมของเมืองบูดาเปสต์ คือ ปัญหาเด็กเพิ่มขึ้นทุกปี ตามรายงานของศูนย์ Care Center ทั้ง ๗ ศูนย์ ปัญหาคนวัยกลางคนตกงานเริ่มจะเพิ่มทวีขึ้น และในปัจจุบันมีผู้ไร้ที่อยู่อาศัย Homelet ในเมืองประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน อาศัยอยู่ตามทางด่วน และส่วนต่าง ๆ ของเมือง เป็นต้น

๒.๒ คณะกรรมการวิชาการการสวัสดิการสังคม ได้เดินทางไปพบประชาชนไทยที่ประกอบอาชีพและอาศัยอยู่ในกรุงบูดาเปสต์ ประเทศสาธารณรัฐฮังการี ในสถานประกอบการ ๒ แห่ง ได้แก่

๒.๒.๑ สถานประกอบการสปาและนวดแผนไทย

สปาและนวดแผนไทย THAI MASSAGE BUDAPEST เป็นสถานประกอบการที่ตั้งโดยคนไทยซึ่งจดทะเบียนสมรสกับคนฮังการี มีจำนวนพนักงานทั้งชาวไทยและชาวฮังการี จำนวนทั้งสิ้น ๖ คน อัตราค่าบริการในสถานประกอบการนี้แบ่งเป็น ๒ ช่วงเวลา หากเป็นช่วงเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา จะมีอัตราค่าบริการราคาถูกกว่าช่วงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ถึง ๒๑.๐๐ นาฬิกา แม้ว่าสถานประกอบการนี้จะเปิดธุรกิจสปาและนวดแผนไทย แต่รายได้หลักมาจากการนวดฝ่าเท้า ทำให้เป็นที่แน่นอนว่าไม่มีการค้าบริการแฝงจากการประกอบกิจการ รายได้ต่อเดือนของพนักงานนวดของคนไทยจะอยู่ประมาณเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท และเจ้าของธุรกิจอนุญาตให้กลับประเทศไทยได้ปีละไม่เกิน ๒ ครั้ง ทั้งนี้ เจ้าของกิจการเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปและกลับใน ๒ ปีแรก

ปัญหา คือ ประชาชนชาวฮังการีมาใช้บริการไม่มากเท่าที่ควร และเจ้าของกิจการมีภาระค่าใช้จ่ายในการเช่าตึกในอัตราเดือนละ ๓๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ผู้ประกอบการต้องรับภาระทางภาษีที่มีอัตราเรียกเก็บที่สูงมาก ประมาณร้อยละ ๒๗ ของรายได้ด้วย

๒.๒.๒ ธุรกิจร้านอาหารไทย

ร้านอาหารไทย THAI BUDDHA RESTAURANT ในกรุงบูดาเปสต์นี้มีจำนวนทั้งสิ้น ๕ ร้าน กระจายอยู่ตามถนนสายหลักของกรุงบูดาเปสต์ อาหารไทยมีรสชาติเผ็ดร้อนซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนชาวฮังการีมีความสนใจในอาหารไทยไม่มากเท่าที่ควร แต่รายได้หลักของร้านอาหารไทยจะมา

จากการขายเครื่องดื่มเจ้าของ

สถานประกอบการเป็นชาวอิสราเอล แต่มีผู้จัดการเป็นคนไทย และพ่อครัวเป็นคนไทย ๓ คน มีรายได้ต่อเดือนประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

๒.๒.๓ เข้าพบเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงบูดาเปสต์ สาธารณรัฐฮังการี เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับงานด้านสวัสดิการสังคม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นงาน

ด้านสวัสดิการสังคม สำหรับนำข้อมูลที่ได้รับมาพัฒนางานด้านสวัสดิการของไทย

สถานเอกอัครราชทูตประจำกรุงบูดาเปสต์ สาธารณรัฐฮังการี มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประมาณ ๕ คน ปัญหา คือ บุคลากรมีจำนวนจำกัด จึงไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ และเรื่องการสื่อสารชาวฮังการีรุ่นเก่าจะใช้ภาษาฮังการีเรียน ซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่นในการสื่อสาร ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ

สาธารณรัฐฮังการีตั้งอยู่บริเวณที่ราบคาร์เปเทียน ในยุโรปกลาง ไม่มีทางออกทะเล ติดอยู่กับประเทศเพื่อนบ้าน ๗ ประเทศ มีประชากรประมาณ ๑๐ ล้านคน เป็นชาวฮังการี ร้อยละ ๙๕ ชาวโรมา และอื่น ๆ ร้อยละ ๕ ปัจจุบันฮังการีมีการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยระบบรัฐสภาแบบสภาเดียว โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข และมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล

ประเทศไทยกับสาธารณรัฐฮังการีมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันยาวนานกว่าร้อยปี โดยรัฐบาลที่ ๕ ได้เสด็จประพาสสาธารณรัฐฮังการี เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๐ และสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ โดยสาธารณรัฐฮังการีได้จัดตั้งสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงบูดาเปสต์ สาธารณรัฐฮังการี เมื่อปี ๒๕๒๑ และประเทศไทยจัดตั้ง สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบูดาเปสต์ เมื่อปี ๒๕๓๒ และปัจจุบันมีคนไทยอยู่ในสาธารณรัฐฮังการี โดยประมาณ ๗๐๐ คน ซึ่งมีการสมรสกับชาวฮังการี และมาประกอบอาชีพ เช่น นวดแผนโบราณ ร้านอาหารไทย และผู้จำหน่ายวัตถุดิบประกอบอาหาร เป็นต้น

สาระสำคัญโดยสรุปเกี่ยวกับ กฎหมายแรงงานสาธารณรัฐฮังการีในปัจจุบัน

- หลักการสำคัญคือการสร้างความสมดุลระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติให้มีผู้แทนของแต่ละฝ่ายเพื่อปกป้องผลประโยชน์อายุขั้นต่ำในการทำงาน คือ ๑๖ ปี และอายุเกษียณราชการ คือ ๖๒ ปี

- การทำสัญญาจ้างต้องเป็นลายลักษณ์อักษร มีสาระสำคัญ คือ ชื่อคู่สัญญารายละเอียดของงาน เงินเดือน สถานที่ทำงาน การทำงานปกติ คือ ๘ ชั่วโมงต่อวัน และ ๔๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และอาจเพิ่มได้ถึง ๑๒ ชั่วโมงต่อวันหรือ ๖๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เงินเดือนขั้นต่ำตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๐๐๙ คือ ๗๑,๕๐๐ โฟรินท์ โดยประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

- วันหยุดพักผ่อนของแรงงานในสาธารณรัฐฮังการี คือ ๒๐ วัน ทำงานโดยมีการเพิ่มตามอายุ ดังนี้ อายุไม่เกิน ๒๕ ปี ได้วันหยุดพักผ่อน ๒๐ วัน, อายุเกิน ๒๕ ปี ขึ้นไปได้วันหยุดพักผ่อน ๒๑ วัน, อายุ ๓๑ ปี ขึ้นไปได้เพิ่มวันหยุดพักผ่อน ๑ วัน ทุก ๓ ปี อายุ ๔๕ ปี ขึ้นไปได้เพิ่มวันหยุดพักผ่อน ๑ วัน ทุก ๒ ปี และอายุ ๔๕ ปี ขึ้นไปได้เพิ่มวันหยุดพักผ่อนเป็น ๓๐ วัน

บำนาญสำหรับสตรี

ในเดือนธันวาคม ค.ศ. ๒๐๑๐ หรือ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีการออกกฎหมายแก้ไขเรื่องผลประโยชน์เงินประกันสังคมเดิม ซึ่งนำมาสู่ผลดีแก่ผู้หญิง กว้างคือนับตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ ผู้หญิงที่ทำงานมากกว่า ๔๐ ปี หรือมากกว่านั้น มีสิทธิเรียกร้องบำนาญผู้สูงอายุโดยไม่ต้องคำนึงถึงอายุ กล่าวคือ ก่อนมาตรฐานอายุเกษียณราชการ อายุราชการ ๔๐ ปี รวมถึงช่วงที่ลาไปเลี้ยงดูบุตรด้วย แต่จะต้องมีอายุการทำงานที่ได้รับค่าจ้างอย่างน้อย ๓๒ ปี

การลาคลอดบุตร

สาธารณรัฐฮังการี ได้ให้สตรีลาคลอดบุตรคนแรกได้เป็นเวลา ๓ ปี เพื่อเลี้ยงบุตรด้วยตนเอง และรัฐบาลได้มีการจ่ายเงินให้ร้อยละ ๔๐ ของเงินเดือน ถ้ามีบุตรคนที่สองรัฐจะให้ลาคลอดบุตรลดตามลำดับ

๒.๔ เข้าพบผู้บริหารของ European Centre for Social Welfare Policy and Research ณ สาธารณรัฐออสเตรีย เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหารือข้อราชการที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม

European Center for Social Welfare policy and Reseach ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๔ ภายใต้ข้อตกลงระหว่างสหประชาชาติและรัฐบาลออสเตรีย สถาปนาทางกฎหมายเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร และต่อมาได้มีการลงนามรับรองให้ European Center เป็นองค์กรอิสระในปี ค.ศ. ๑๙๘๑

นับแต่แต่ปี ค.ศ. ๑๙๘๙ เป็นต้นมา มีการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบ ข้อบังคับ และเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น Center for Social Welfare policy and Reseach ศูนย์ชาวยุโรป เป็นองค์กรอิสระของสหประชาชาติ ดำเนินงานเกี่ยวกับนโยบายและการวิจัยด้านสวัสดิการสังคมเชิงประสบการณ์และศาสตร์ทางสังคม เป็นศูนย์ให้ความรู้ และข้อมูล สนับสนุนงานด้านสังคมนโยบายทางสังคม ให้คำปรึกษา งานวิจัยครอบคลุมประเทศกลุ่มยุโรปที่เป็นสมาชิกสหประชาชาติ ๕๖ ประเทศ พื้นที่ขยายไปถึง

อเมริกาเหนือรวมถึงยุโรปตะวันออกด้วย

เป้าหมายภารกิจสำคัญ

๑. การให้สวัสดิการผู้สูงอายุ ซึ่งในอนาคตปริมาณผู้สูงอายุจะมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น
๒. การประกันสังคมในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน รูปแบบและนโยบายด้านภาษีและผลตอบแทนที่ผู้ใช้แรงงานพึงได้รับ

จัดพิมพ์รายงานประจำปีเกี่ยวกับงานด้านสวัสดิการสังคม

๓. ผลักดันกฎหมายให้มีผลบังคับใช้
กรณีการรับผู้ทุพพลภาพเข้าทำงานตามสัดส่วน
ที่กำหนดไว้

๔. การให้ความช่วยเหลือเด็ก
ด้อยโอกาส เด็กถูกทอดทิ้ง ถูกทำร้ายจาก
ครอบครัว รวมถึงการค้าและการใช้แรงงานเด็ก

๕. การประเมินผลงาน ทบทวน
ตัวชี้วัดทางสังคม การอบรมสัมมนาในระดับชาติ
การเป็นสื่อกลางเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. การศึกษาดูงานด้านการพัฒนานโยบายสวัสดิการสังคมด้านครอบครัวและแรงงาน
ณ Szocial politiki e's Munkaügyi Intézet Üze'r สาธารณรัฐฮังการี หน่วยงานดังกล่าวได้ให้
ความสำคัญในด้านการจัดสวัสดิการให้กับผู้ยากไร้และด้อยโอกาสในสังคม ซึ่งได้มีการจัดตั้งองค์กรเอกชน
SZMI โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการช่วยเหลือผู้ยากไร้ หรือผู้ซึ่งมีรายได้น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
โดยจะต้องลงทะเบียนเพื่อขอความช่วยเหลือจากองค์กรฯ เช่น อาหาร สิ่งของจำเป็นในการดำรงชีวิต ทั้งนี้
คณะกรรมการให้ความสนใจ เนื่องจากเป็นองค์กรเอกชนที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย
และด้อยโอกาสทางสังคม ซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น และตรงความต้องการอย่างแท้จริงเพื่อให้
สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ดังนั้น ควรนำแนวคิดและการดำเนินงานดังกล่าวไปประยุกต์และ
ปรับใช้กับงานด้านสวัสดิการสังคมของประเทศไทย เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

๒. การศึกษาดูงานร้านอาหารไทย ณ THAI BUDDHA RESTAURANT สาธารณรัฐฮังการี พบว่า
ยังไม่มีเอกลักษณ์ความเป็นไทยเท่าที่ควร หากสามารถยกระดับร้านอาหารไทยให้มีความเหมาะสมก็อาจ
ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยได้

๓. บุคลากรในสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงบูดาเปสต์ สาธารณรัฐฮังการี มีจำนวนจำกัด
รวมถึงเรื่องการสื่อสาร ชาวฮังการีรุ่นเก่ายังใช้ภาษาฮังการีเรียน ซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่นในการสื่อสาร
ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ทำให้ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจบางเรื่อง จึงไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

๔. การลาคลอดบุตรของสตรีชาวฮังการี สามารถลาคลอดบุตรได้เป็นระยะเวลา ๓ ปี ซึ่งรัฐบาล
ส่งเสริมให้สตรีเลี้ยงบุตรด้วยตนเอง ซึ่งต่างกับประเทศไทยที่ให้ลาคลอดบุตรได้เพียง ๓ เดือน
แต่รัฐบาลจะต้องรับภาระในเรื่องงบประมาณเป็นจำนวนมาก ซึ่งประเทศไทยยังทำไม่ได้

๕. การศึกษาดูงานสถานสงเคราะห์ European Center for Social Welfare policy and
Research สาธารณรัฐออสเตรีย ซึ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการให้กับคนพิการ และผู้สูงอายุ
เช่นเดียวกัน โดยได้จัดตั้งเพื่อดูแลสุขภาพร่างกายและจิตใจของคนพิการ และผู้สูงอายุให้สามารถใช้ชีวิต
ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยได้จัดกิจกรรมเพื่อเป็นการฝึกทักษะ และส่งเสริมอาชีพให้แก่คนพิการและ
ผู้สูงอายุ ให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อนำมาจำหน่ายในสถานสงเคราะห์ และนำ
รายได้ที่จำหน่ายไปพัฒนาทักษะความรู้ และจัดกิจกรรมนันทนาการ อาทิเช่น การพาคนพิการและ

ผู้สูงอายุไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ปีละ ๑ ครั้ง รวมไปถึงการดูแลสุขภาพทางด้านร่างกาย และจิตใจของ คนพิการและผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีแพทย์ พยาบาล นักกายภาพบำบัด และจิตแพทย์ คอยให้การดูแลอย่าง ใกล้ชิด คณะกรรมการเห็นว่าเป็นหน่วยงานที่มีประโยชน์ ดังนั้น ควรนำแนวคิดและการดำเนินงาน ดังกล่าวไปประยุกต์และปรับใช้กับงานด้านสวัสดิการสังคมของประเทศไทย เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต ที่ดีขึ้นต่อไป

๖. รัฐบาลควรหาแนวทางหรือเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาในการให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมการ ประกอบอาชีพด้านสปาและนวดแผนไทย รวมถึงร้านอาหารไทยในสาธารณรัฐฮังการี เช่น พัฒนาทักษะ ในการทำสปาและนวดแผนไทย รวมถึงส่งเสริมกระบวนการจัดส่งวัตถุดิบในการจัดทำอาหารไทย ไปต่างประเทศในอัตราที่ไม่สูงเกินสมควร ทั้งนี้ หากมีข้อกำหนดในการประกอบอาชีพของคนไทย ในสาธารณรัฐฮังการี รัฐบาลควรดำเนินการเจรจาและหามาตรการให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน

๗. รัฐบาลควรจัดให้มีหน่วยงานในการดูแลและคอยช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา และเรื่องสวัสดิการต่าง ๆ กับคนไทยที่ไปประกอบอาชีพในประเทศต่าง ๆ

การศึกษาฐานของคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม
ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ – วันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕
ณ สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย (Korea Association of Social Worker)
สาธารณรัฐเกาหลี

สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานของรัฐจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๔๖ แห่งรัฐบัญญัติว่าด้วยการจัดบริการสวัสดิการสังคม (the Social Welfare Service Act) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักสังคมสงเคราะห์ของเกาหลีมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ให้บริการต่อประชาชนด้วยความถูกต้องตามหลักวิชาการ ทั้งยังเป็นพัฒนาความรู้ และทักษะให้มีความเป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น

สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยถูกก่อตั้งขึ้นตามมติของที่ประชุมของนักสังคมสงเคราะห์เกาหลีทั่วไปเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๗ และเข้าเป็นภาคีของสมาพันธ์นักสังคมสงเคราะห์ระหว่างประเทศ (International Federation of Social Workers) เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๒ หลังจากนั้นนักสังคมสงเคราะห์ในประเทศเกาหลีได้มีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยในปี ค.ศ. ๑๙๘๒ ได้มีการจัดทำระเบียบและข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของนักสังคมสงเคราะห์ จากนั้นจึงได้มีการกำหนดให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนักสังคมสงเคราะห์ในปี ค.ศ. ๑๙๙๙ เป็นต้นมา

สำหรับโครงสร้างการบริหารของสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยจะอยู่ภายใต้สมานักสังคมสงเคราะห์ทั่วไป มีคณะกรรมการบริหาร ๓๒ คน ประกอบไปด้วย ประธาน รองประธานอาวุโส จำนวน ๑ คน รองประธาน จำนวน ๕ คน ผู้ตรวจสอบบัญชี ๒ คน และคณะกรรมการ ๒๓ คน นอกจากนี้ยังประกอบไปด้วยที่ปรึกษาสมาคม และคณะกรรมการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ซึ่งคณะกรรมการนี้จะประกอบไปด้วยคณะกรรมการทั่วไป ๘ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการสังคม มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย และวางแผนการดำเนินการต่าง ๆ ภายในองค์กร คณะกรรมการคุณธรรมและจริยธรรม มีหน้าที่พิจารณาระเบียบวินัยและจริยธรรมตลอดจนการดูแลและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยใช้หลักจริยธรรมในการแก้ไขปัญหา คณะกรรมการพิจารณากฎหมาย มีหน้าที่วิจัยและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการการศึกษาและการวิจัย มีหน้าที่สำรวจ ศึกษา และวิจัยแนวทางในการพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคม คณะกรรมการการประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์องค์กร รณรงค์กิจกรรมตามนโยบายทั้งภายในและภายนอกองค์กร คณะกรรมการการจัดฝึกอบรม มีหน้าที่ให้ความรู้และอบรมแก่นักสังคมสงเคราะห์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ คณะกรรมการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีหน้าที่ติดต่อประสานงานและกระชับความสัมพันธ์กับองค์กรภาคีระหว่างประเทศ และคณะกรรมการพิจารณาใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนักสังคมสงเคราะห์ มีหน้าที่ในการพิจารณาหลักเกณฑ์ หลักการรวมถึงการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ส่วนคณะกรรมการชุดพิเศษจะมีการแต่งตั้งเป็นคราวๆ ไป ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ทั้งสิ้น ๙ คณะ ยกตัวอย่างเช่น คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสมาคม เป็นต้น

ปัจจุบันสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยมีสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น ๕๔๕,๑๕๕ คน นักสังคมสงเคราะห์เกาหลีนั้นมิได้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเหมือนกันทั้งหมด ทั้งนี้เพราะนักสังคมสงเคราะห์เกาหลีจะต้องเข้าสอบทฤษฎีเพื่อขอรับใบอนุญาต โดยสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยได้กำหนดให้มีใบอนุญาต ๓ ระดับ คือ ระดับที่ ๑ ถือว่าเป็นระดับที่ยากที่สุด มีการจัดการสอบระดับชาติ และผู้ที่ผ่านการสอบในระดับดังกล่าวถือว่าอยู่ในระดับที่ ๑ ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก ระดับที่ ๒ การสอบจะง่ายกว่า ระดับที่ ๑ เป็นการสอบระดับหน่วยงาน ปัจจุบันมีผู้สอบผ่านในระดับที่ ๒ จำนวนมาก และระดับที่ ๓ ขณะนี้อยู่ระหว่างการประชุมพิจารณากรอบ หลักเกณฑ์และคุณสมบัติผู้เข้าสอบนักสังคม

สงเคราะห์ส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะผ่านการสอบในระดับที่ ๑ ซึ่งถือว่าเป็นระดับชาติ เนื่องจากมีโอกาสได้ทำงานสูงกว่าการสอบผ่านในระดับอื่น อย่างไรก็ตาม ในจำนวนนักสังคมสงเคราะห์จำนวนกว่า ๕๔๐,๐๐๐ คน ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่

สมาคมกำหนดนั้น มีผู้ประกอบการอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์และทำงานเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์ เพียง ๖๗,๐๐๐ คน โดยแบ่งเป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่ทำงานให้บริการสาธารณะ จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน ส่วนที่เหลือนอกจากนั้นจะเป็นการทำงานในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านกฎหมาย เป็นต้น ซึ่งงานที่นักสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนได้มากที่สุดคือ การให้ความช่วยเหลือต่อผู้พิการ และผู้สูงอายุ นอกจากนี้ยังมีงานด้านสวัสดิการสังคมอื่น ๆ ได้แก่ การส่งเสริมงานด้านสาธารณะ การประกันภัยสังคม งานด้านสวัสดิการและการบริการสังคม เป็นต้น

ปัจจุบันเรื่องสวัสดิการสังคมเป็นเรื่องที่มีการพัฒนาสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีความต้องการสวัสดิการจากรัฐเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการขยายองค์การให้ใหญ่ขึ้น สำหรับการให้สวัสดิการของประชาชนชาวเกาหลีจะเน้นในเรื่องสิทธิมนุษยชนเน้นการแสวงหาความสุขขั้นพื้นฐาน เนื่องจากถือว่าประชาชนเป็นมนุษย์ที่มีเกียรติ มีค่าในการเกิดมาเป็นมนุษย์และมีสิทธิในการแสวงหาความสุขขั้นพื้นฐาน การจัดระบบสวัสดิการในสาธารณรัฐเกาหลีนั้นจะมีการให้บริการแบบทั่วไป เช่น งานพยาบาล การรักษาสุขภาพ เป็นต้น การให้สวัสดิการแก่ข้าราชการ เช่น บำเหน็จ บำนาญข้าราชการ การเข้ารับการรักษาพยาบาล ส่วนงานด้านสวัสดิการสังคมและการบริการสังคมเป็นเรื่องสวัสดิการตั้งแต่แรกเกิดจนตาย การเน้นเฉพาะคนพิการ ผู้สูงอายุ สตรี วัยรุ่น รวมทั้งชาวต่างชาติที่สมรสกับชาวเกาหลีด้วย โดยจัดสวัสดิการให้ทั้งด้านการแพทย์และการศึกษา สำหรับการจัดสวัสดิการให้กับคนพิการในสาธารณรัฐเกาหลีจะมีการจัดระดับออกเป็น ๖ ระดับ โดยคนพิการจะต้องไปลงทะเบียนที่หน่วยงานของรัฐว่าเป็นคนพิการ รัฐจะจัดประเภทลำดับความพิการ สำหรับสวัสดิการที่จัดให้กับคนพิการ ได้แก่ สวัสดิการด้านการศึกษารักษาชีวิต การจัดหางานพิเศษให้กับคนพิการ เรื่องสุขภาพ และการช่วยเหลือเงินสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านการศึกษา หากคนพิการดังกล่าวมีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ทางสมาคมนักสังคมสงเคราะห์จะดำเนินการจัดหาสถานศึกษาให้กับคนพิการ และรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาให้แก่ผู้พิการ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ทางสมาคมนักสังคมสงเคราะห์จะจัดบริการจัดหางานให้กับคนพิการ โดยเป็น

งานที่มีความมั่นคงมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมถึงการลดหย่อนภาษีให้กับคนพิการ การช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล และหากครอบครัวใดมีคนพิการอยู่ในครอบครัวก็จะได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล ตลอดจนอุปสรรคในการเดินทางของคนพิการ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเดินทางมากขึ้น ส่วนเรื่องการทำงานจะมีการจัดตำแหน่งงานรองรับไว้สำหรับคนพิการ โดยหน่วยงานต้องรับคนพิการเข้าทำงาน ซึ่งหากไม่รับคนพิการเข้าทำงานก็ต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนพัฒนาคนพิการซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ดูแล

ในส่วนของผู้สูงอายุที่ยังชีพผู้สูงอายุ นั้น สาธารณรัฐเกาหลีไม่มีการกำหนดให้จ่ายเบี้ยยังชีพในลักษณะขั้นบันไดเช่นในประเทศไทย และจะจ่ายให้กับผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๕ ปี ขึ้นไป โดยผู้สูงอายุที่ประสงค์จะรับเบี้ยยังชีพจะต้องมาขึ้นทะเบียนว่าเป็นผู้ไม่มีรายได้ นอกจากนี้รัฐบาลได้จัดรถเข็นสำหรับบริการผู้สูงอายุที่ไม่สามารถเดินได้สะดวก และจัดหางานให้แก่ผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้ และเมื่อเสียชีวิตก็จะได้รับเงินค่าจัดการศพตามประเพณีด้วย

สำหรับการให้ความช่วยเหลือแรงงานไทยที่ทำงานในสาธารณรัฐเกาหลีนั้น รัฐบาลจะให้ความช่วยเหลือชาวต่างชาติทุกคนที่เข้ามาทำงานหรือเข้ามาอยู่ในสาธารณรัฐเกาหลี โดยมีศูนย์กลางในการให้ความช่วยเหลือและให้บริการข้อมูลข่าวสาร ค่ารักษาพยาบาล โดยในรูปแบบการทำประกันภัยแบบพิเศษให้กับแรงงาน นอกจากนี้รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องการศึกษาแก่บุตรของคนพิการต่างชาติที่สมรสกับคนเกาหลี หากว่าได้ขึ้นทะเบียนขอรับความช่วยเหลือไว้ จะได้เรียนฟรีในระดับประถมศึกษา ส่วนในระดับมัธยมศึกษาจะให้การช่วยเหลือเงินการศึกษาเพียงบางส่วน ปัจจุบันสาธารณรัฐเกาหลีมีหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือด้านแรงงาน จำนวน ๒๓๗ แห่ง โดยจะเปิดให้บริการตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีการจัดอบรมให้กับแรงงานและบุคคลทั่วไป ภาษาและวัฒนธรรมเกาหลี โดยรัฐบาลเกาหลีได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องสวัสดิการสังคมสำหรับชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งสาธารณรัฐเกาหลีถูกตั้งขึ้นตามมาตรา ๔๖ แห่งรัฐบัญญัติว่าด้วยการจัดบริการสวัสดิการสังคม (the Social Welfare Service Act) โดยรัฐบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนา ปรับปรุง เผยแพร่และให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการสังคม เพื่อพัฒนาสวัสดิการสังคมต่อไปในอนาคต ซึ่งมีลักษณะในทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ หากแต่รัฐบัญญัติว่าด้วยการจัดบริการสวัสดิการสังคมของสาธารณรัฐเกาหลีกำหนดให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ แต่พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่ได้มีการกำหนดให้มีการจัดทำใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ขึ้น ซึ่งการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นวิชาชีพที่กระทำต่อชีวิตมนุษย์ ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีหน้าที่ในการพิทักษ์ ค้ำครอง ดูแลช่วยเหลือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป้าหมายให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ ประกอบกับมีกฎหมายกำหนดให้ใช้นักสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติงานแต่ปัจจุบันไม่มีกฎหมายที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพ

สังคมสงเคราะห์ในการให้บริการแก่ประชาชนในทุกระดับโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสและผู้ประสบปัญหาทางสังคมให้ได้รับหลักประกันได้ว่าบริการด้านสังคมสงเคราะห์ที่ได้รับนั้นมีคุณภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงสมควรจัดให้มีกฎหมายส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ตลอดจนกำหนดให้มีสภาวิชาชีพขึ้นมารองรับและออกใบประกอบวิชาชีพ ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการยอมรับจากสาธารณชน เมื่อเป็นเช่นนี้ ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของวุฒิสภาจึงเป็นร่างกฎหมายที่น่าสนใจ และสมควรถูกผลักดันให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๒. สภาพการณ์ปัจจุบันปัญหาสังคมได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกระดับ ทุกกลุ่มเป้าหมาย และมีความสลับซับซ้อนส่งผลกระทบที่มีใช้แต่ตัวผู้ประสบปัญหาเท่านั้น แต่ยังส่งผลถึงสภาพสังคมโดยรวม ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีหน้าที่ในการพิทักษ์ ค้ำครอง ดูแล และช่วยเหลือ ตลอดจนพัฒนา

ให้บุคคลเหล่านั้นให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จึงเป็นความจำเป็นที่ต้องมีผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ที่มีมาตรฐาน มีสำนึกรับผิดชอบ และตรวจสอบได้ ซึ่งจะเป็นการป้องกันให้ประชาชนที่เป็นผู้รับบริการสังคมทั้งโดยตรงและโดยอ้อมให้พ้นจากนักสังคมสงเคราะห์ที่ไร้ความรู้ความสามารถและขาดจรรยาบรรณ แม้ว่าการมีพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์จะไม่สามารถปกป้อง ค้ำครอง ได้อย่างสมบูรณ์

แต่ยังดีกว่าการไม่มีระบบควบคุมใด ๆ โดยสิ้นเชิงในการปกป้องค้ำครองประชาชนจากผู้ประกอบวิชาชีพที่ขาดคุณภาพ

๓. สาธารณรัฐเกาหลีเป็นรัฐที่ให้ความสำคัญต่อการจัดระบบสวัสดิการสังคม อย่างไรก็ตาม แนวคิดในการช่วยเหลือผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ยากไร้ประสงค์ที่จะให้คนเหล่านั้นสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ มิได้มุ่งเน้นการสงเคราะห์เพียงอย่างเดียว กล่าวคือมีความพยายามให้คนเหล่านั้นสามารถมีชีวิตอยู่ได้ด้วยตัวเอง เช่น การพยายามฝึกอาชีพ การจัดหางานให้ มาตรการทางภาษี เป็นต้น

๔. สาธารณูปโภคพื้นฐานของสาธารณรัฐเกาหลี เน้นการออกแบบเพื่อคนทั้งมวลหรือการออกแบบเพื่อการใช้งานของคนทุกกลุ่มในสังคม (Universal Design) ทำให้ผู้พิการ และผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงการบริการของรัฐเกือบทุกประเภท เช่น ทางลาดขึ้นอาคาร ลิฟต์สำหรับผู้พิการ ทางเดินเท้าที่เรียบสม่ำเสมอ หรือแม้แต่ทางม้าลายสำหรับผู้พิการ ซึ่งการออกแบบลักษณะนี้เป็นการออกแบบที่เห็นโดยทั่วไป ซึ่งยังมีความแตกต่างจากประเทศไทยอยู่มาก

ข้อเสนอแนะ

๑. เร่งรัดให้มีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เร่งรัดให้ภาครัฐ และองค์กรท้องถิ่นดูแลและสนับสนุนให้มีการจัดสร้างสาธารณูปโภคภาคพื้นฐานที่เน้นการออกแบบเพื่อคนทั้งมวลหรือการออกแบบเพื่อการใช้งานของคนทุกกลุ่มในสังคม (Universal Design)

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม
เกี่ยวกับแนวทางและมาตรการการช่วยเหลือด้านสวัสดิภาพชาวไทยในออสเตรเลีย
ระหว่างวันศุกร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน - วันพุธที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕
ณ เครือรัฐออสเตรเลีย

ศึกษาดูงานการช่วยเหลือด้านสวัสดิภาพชาวไทยในออสเตรเลีย ณ สวัสดิภาพสมาคมไทย
(Thai Welfare Association) เมืองซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นางนิลวรรณ จิรารัตนวัฒนา	รองประธานคณะกรรมการบริหาร
สวัสดิภาพสมาคมไทย
๒.	นายร้อบ คลิฟตัน-สติล	เหรียญกติก สวัสดิภาพสมาคมไทย
๓.	นางธิดารัตน์ อึ้ง	กรรมการ สวัสดิภาพสมาคมไทย
๔.	นางสาวสินีนากู ขานทะราชา	เจ้าหน้าที่ประจำสมาคม

ผลการพิจารณา

สวัสดิภาพสมาคมไทยในเครือรัฐออสเตรเลีย ถูกก่อตั้งขึ้นเมื่อปีคริสต์ศักราช ๑๙๙๐ หรือตรงกับพุทธศักราช ๒๕๓๓ จึงเป็นสมาคมคนไทยเก่าแก่ที่ดำเนินงานมากกว่า ๒๒ ปี แล้ว ในตอนต้นนั้นสวัสดิภาพสมาคมไทยมีสมาชิกผู้ก่อตั้งเพียง ๑๐ คน โดยนายสุวิทย์ สิมะสกุล กงสุลใหญ่ประจำนครซิดนีย์ในขณะนั้นได้รับเป็นผู้ให้คำปรึกษาและผู้สนับสนุนการดำเนินการของสวัสดิภาพสวัสดิการ ซึ่งในตอนต้นได้อนุญาตให้ใช้พื้นที่บางส่วนภายในสถานกงสุลไทยประจำนครซิดนีย์เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน และต่อมาได้ย้ายมาตั้งสำนักงาน ณ ที่ทำการปัจจุบันบริเวณอาคาร Suite 204, Level 2, 78 Liverpool st, Sydney, New South Wales 2000

การดำเนินงานของสวัสดิภาพสมาคมไทยนั้นจะใช้วิธีการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ การจัดพิมพ์แผ่นพับบทความเพื่อประชาสัมพันธ์สวัสดิการต่างๆที่น่าสนใจ การจัดสัมมนาให้ข้อมูลด้านสุขภาพอนามัยด้านกฎหมาย การจัดสอนภาษาอังกฤษและทักษะวิชาชีพแก่สมาชิก การจัดทำจดหมายข่าว การแปลเอกสารทางราชการ และการให้คำปรึกษา

ปัญหาเป็นรายบุคคล เพื่อให้คำแนะนำและข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับชาวไทยที่ประสงค์จะเดินทางมาตั้งถิ่นฐานอย่างถาวรหรือมาอาศัยในประเทศออสเตรเลียชั่วคราว และเพื่อช่วยให้คนไทยที่อาศัยอยู่ในเครือรัฐออสเตรเลียสามารถใช้บริการหน่วยงานของรัฐในประเทศออสเตรเลียตามความต้องการ นอกจากนี้ ยังเป็นปากเป็นเสียงในการเรียกร้องให้ได้รับบริการที่เหมาะสมด้วย

เนื่องจากสวัสดิภาพสมาคมไทยตั้งอยู่ ณ นครซิดนีย์ ทำให้ผู้รับบริการส่วนใหญ่เป็นคนไทยที่อาศัยอยู่ในนครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ อย่างไรก็ตาม สวัสดิภาพสมาคมไทยก็ยังให้ความช่วยเหลือคนไทยในเมืองและรัฐอื่น ๆ ด้วย ซึ่งจากการสำรวจในปีที่ผ่านมา ประชาชนชาวไทยที่อาศัยอยู่ในเครือรัฐออสเตรเลียมีจำนวนทั้งสิ้นประมาณกว่า ๔๐,๐๐๐ คน โดยอาศัยอยู่ตามรัฐและเมืองต่าง ๆ ดังนี้

- รัฐนิวเซาท์เวลส์	มีคนไทยอาศัยอยู่จำนวน ๑๗,๕๐๐ คน
- รัฐวิกตอเรีย	มีคนไทยอาศัยอยู่จำนวน ๑๐,๐๗๕ คน
- รัฐควีนส์แลนด์	มีคนไทยอาศัยอยู่จำนวน ๗,๐๒๑ คน
- รัฐเวสเทิร์นออสเตรเลีย	มีคนไทยอาศัยอยู่จำนวน ๒,๓๑๐ คน
- รัฐเซาท์เทิร์นออสเตรเลีย	มีคนไทยอาศัยอยู่จำนวน ๒,๒๑๐ คน
- รัฐนอร์ทเทิร์นออสเตรเลีย	มีคนไทยอาศัยอยู่จำนวน ๗๙๕ คน
- รัฐแทสเมเนีย	มีคนไทยอาศัยอยู่จำนวน ๔๗๔ คน
- เมืองแครนเบอร์รา	มีคนไทยอาศัยอยู่จำนวน ๑,๐๔๖ คน

จากการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมของสวัสดิภาพสมาคมไทยที่ผ่านมาพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบเป็นปัญหาครอบครัว เช่น ปัญหาด้านสังคม เชื้อชาติ และวัฒนธรรมของคู่สามีภรรยาที่แตกต่างกัน รวมถึงปัญหาความรุนแรงในครอบครัวด้วย

จากการปฏิบัติงานของสวัสดิภาพสมาคมไทย ทำให้มีผู้เข้ามาขอใช้บริการเพิ่มมากขึ้นโดยเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๕ ทำให้สมาคมจำเป็นต้องวางระเบียบการดำเนินงานเพื่อวัตถุประสงค์และสวัสดิภาพของผู้ประสบปัญหารายบุคคล โดยเน้นช่วยเหลือและแก้ไขปัญหให้แก่คนไทยที่ด้อยโอกาสในสังคมเป็นอันดับแรก

ซึ่งหลังจากให้คำปรึกษาแก่ผู้มาขอรับบริการแล้ว ก็จะส่งต่อไปตามหน่วยงานที่รับผิดชอบของรัฐ และให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ ตามงบประมาณที่เหมาะสมเท่าที่สวัสดิภาพสมาคมไทยจะสามารถให้การช่วยเหลือได้ ในกรณีที่ผู้ขอรับบริการไม่สามารถติดต่อขอใช้บริการของรัฐบาลออสเตรเลียหรือไม่สามารถเข้าถึงการช่วยเหลือจากรัฐได้ ทางสวัสดิภาพสมาคมไทย

จะดำเนินการประสานงานและเรียกร้องขอให้รัฐบาลดำเนินการช่วยเหลือให้บุคคลเหล่านั้นได้รับการจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยสวัสดิภาพสมาคมไทยจะให้ความช่วยเหลือจนถึงที่สุด

เนื่องจากสวัสดิภาพสมาคมไทยดำเนินงานโดยการใช้งบประมาณทางการเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลออสเตรเลียบางส่วนและการบริจาคของประชาชนบางส่วน ดังนั้น สวัสดิภาพสมาคมไทยจึงต้องดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม เปิดเผยมตรวจสอบได้ โดยจัดให้มีผู้ตรวจสอบบัญชี นอกจากนี้ ทางสวัสดิภาพสมาคมไทยจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการป้องกันมิให้มีการนำเงินงบประมาณไปใช้นอกเหนือวัตถุประสงค์

จากการทำงานอย่างมุ่งมั่นของสวัสดิภาพสมาคมไทยตลอดมา สวัสดิภาพสมาคมไทยจึงได้รับทุนอิมมิเกรชั่น ซึ่งเป็นทุนสนับสนุนจากกระทรวงตรวจคนเข้าเมืองออสเตรเลีย โดยก่อนหน้านี้สวัสดิภาพสมาคมไทยได้รับทุนสนับสนุนต่อเนื่องทุกปี แต่ในปี ๒๕๕๕ นี้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลใหม่ กระทรวงตรวจคนเข้าเมืองออสเตรเลียได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลจำนวนจำกัด จึงได้ตัดงบประมาณการให้ทุนอิมมิเกรชั่นออกไป แต่ได้ให้เงินสนับสนุนสวัสดิภาพสมาคมไทยเป็นจำนวนเพียง ๓,๐๐๐ เหรียญออสเตรเลีย อย่างไรก็ตาม สวัสดิภาพสมาคมไทยได้ส่งคำร้องขอทุนสนับสนุนไปอีกครั้ง โดยหวังว่าจะได้รับทุนสนับสนุนเหมือนทุกปีที่ผ่านมา และหากสวัสดิภาพสมาคมไทยได้รับทุนเช่นเดิมก็จะยังคงสามารถดำเนินการช่วยเหลือคนไทยต่อไปได้ แต่หากสวัสดิภาพสมาคมไทยไม่ได้รับการจัดสรรทุนเช่นเดิมแล้ว ก็อาจต้องปรับเปลี่ยนแผนการทำงานในอนาคต ให้ดำเนินงานเพียงเท่าที่สามารถจะดำเนินการได้ตามงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด และอาจจำเป็นต้องปรับลดจำนวนเจ้าหน้าที่ลง รวมทั้งคงไม่สามารถให้บริการได้อย่างครบถ้วนและทั่วถึงเหมือนในทุกปีที่ผ่านมา เนื่องจากข้อจำกัดทางงบประมาณและบุคลากร

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้มีผู้แสดงความจำนงบริจาคเงินและช่วยเหลือในการจัดหาทุนให้กับสวัสดิภาพสมาคมไทย ซึ่งทางสวัสดิภาพสมาคมไทยรู้สึกขอบคุณและซาบซึ้งเป็นอย่างมากในโมติวิจิตของคนไทยด้วยกัน และต้องขอขอบคุณกลุ่มนักเรียนไทยที่ได้รับทราบข่าวดังกล่าว แล้วเห็นในความมุ่งมั่นและปณิธานการทำงานของสวัสดิภาพสมาคมไทย จึงได้ช่วยกันจัดงานภาพยนตร์การกุศลเพื่อหารายได้สมทบทุนมอบให้สวัสดิภาพสมาคมไทยเป็นจำนวนกว่า ๒,๘๐๐ เหรียญออสเตรเลีย

หลังจากที่รัฐบาลออสเตรเลียได้ปรับเปลี่ยนแนวทางการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลผู้ประสบปัญหา โดยหน่วยงานของรัฐได้ให้ความช่วยเหลือแบบ MRC (migrant resort centre) คือการใช้ล่ามทางโทรศัพท์เพื่อสามารถให้บริการกับผู้ขอรับบริการทุกเชื้อชาติ แต่เกิดปัญหาขึ้น ในทางปฏิบัติ เนื่องจากผู้ขอรับบริการไม่สามารถสื่อสารกับล่ามให้เข้าใจตรงกันได้ เพราะมิได้พบปะพูดคุยแบบต่อหน้า ในที่สุดผู้ขอรับบริการซึ่งเป็นคนไทยจึงต้องเดินทางมายังสวัสดิภาพสมาคมไทยเพื่อขอความช่วยเหลือ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ขอรับบริการแม่และเด็กซึ่งทางสวัสดิภาพสมาคมไทยให้ความสำคัญในลำดับต้น

สำหรับประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ขอรับบริการ ในประเด็นนี้ถือว่าเป็นเรื่องส่วนบุคคล ดังนั้น สวัสดิภาพสมาคมไทยต้องใช้ความระมัดระวังมิให้ข้อมูลของผู้ขอรับบริการถูกเปิดเผยสู่สาธารณะและถือเป็นความลับ ทั้งนี้ เนื่องจากสังคมชาวไทยในออสเตรเลียเป็นสังคมเล็ก ๆ หากมีการแพร่กระจายของข่าวเพียงเล็กน้อยก็จะทำให้เป็นที่รับรู้กันอย่างกว้างขวางอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ขอรับบริการได้

สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน อาสาสมัครที่ทำงานด้วยจิตอาสา ก็เป็นเรื่องสำคัญทางสวัสดิภาพสมาคมไทยมีความประสงค์ที่จะดูแลบุคลากรเหล่านี้ให้ได้รับสวัสดิการที่ควรได้สมกับที่เสียสละทำงานเพื่อสังคม

ประเด็นปัญหาการดำเนินงานของสวัสดิภาพสมาคมไทย

๑. ในมิติปัญหาของประชากรไทยที่อาศัยอยู่ในออสเตรเลีย โดยข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ไม่ว่าจะเป็นความถี่ทางสถิติของปัญหาที่เกิดขึ้น ความรุนแรง ผลกระทบทางด้านจิตใจ ส่วนใหญ่มาจากปัญหาทางด้านการครอบครัว ถึงแม้ว่าทางสวัสดิภาพสมาคมไทยจะได้ปฏิบัติตามข้อบังคับของระเบียบกระทรวงการตรวจคนเข้าเมืองที่ระบุว่าสวัสดิภาพสมาคมไทยควรให้ความช่วยเหลือสำหรับผู้เข้ามาอาศัยอยู่ในระยะ ๑ – ๕ ปี แต่ในความเป็นจริงในช่วงระยะเวลาดังกล่าวถือเป็นช่วงระยะเวลาที่แม่น้ำฝั่งพระจันทร์ กล่าวคือ เป็นครอบครัวที่เพิ่งแต่งงานและเป็นช่วงที่มีความรักและความเข้าใจอันดีต่อกัน ในระหว่างนี้จึงมักจะไม่มีปัญหาเกิดขึ้น แต่ปัญหามักจะเกิดขึ้นหลังจากผ่านระยะเวลา ๕ ปีขึ้นไปแล้ว ซึ่งที่ผ่านมาสวัสดิภาพสมาคมไทยได้ให้การช่วยเหลือดูแลและแก้ไขปัญหาทุกรูปแบบตามกำลังที่จะสามารถช่วยได้ โดยไม่คิดหวังกำไรหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใด

๒. สำหรับแนวทางการช่วยเหลือเบื้องต้นนั้น ก่อนอื่นจะต้องตรวจสอบข้อมูลจากผู้ต้องการความช่วยเหลือด้วยตนเอง ว่ามีปัญหาอะไร อะไรคือสาเหตุที่ทำให้ผู้ขอรับบริการไม่ได้รับความเป็นธรรม และต้องพิจารณาด้วยว่าบุคคลที่ขอรับบริการนี้เป็นบุคคลที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ กล่าวคือ มีการตรวจลงตราเข้าเมืองและอยู่อาศัยภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ หากเข้าเมืองถูกต้องตามกฎหมายและอยู่อาศัยภายในระยะเวลาที่กำหนด ทางสวัสดิภาพสมาคมไทยจะให้คำปรึกษาแนะนำช่องทางให้เข้าถึงหน่วยงานด้านสวัสดิการสังคม และส่งต่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป แต่หากเป็นกรณีที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายแล้ว เป็นปัญหาที่สวัสดิภาพสมาคมไทยจะต้องให้ความช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ทุนทรัพย์ที่มีเพื่อช่วยเหลือผู้ขอรับบริการ ทั้งนี้ เพราะผู้ขอรับบริการมักจะไม่มียกยู่อาศัย ซึ่งสวัสดิภาพสมาคมไทยจะช่วยเหลือตามกำลังที่สามารถทำได้ กรณีที่ผ่านมาส่วนใหญ่ได้รับการช่วยเหลือด้วยความราบรื่นตลอดมา เช่น การให้บริการช่วยเหลือคนไทยมากกว่า ๓๐๐ คนต่อปี การส่งต่อผู้ใช้บริการไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๖๕๐ คนต่อปี เป็นต้น

๓. ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะกับผู้ที่มีศึกษาน้อยเท่านั้น จากประสบการณ์เห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถเกิดขึ้นเหมือนกันทุกระดับชั้นของสังคม ยกเว้นเป็นเฉพาะกรณี เช่น กรณีนักเรียน นักศึกษาจะมีปัญหาด้านการทำงานควบคู่กับการเรียน หรือ การขับรถฝ่าฝืนกฎจราจรซึ่งมีค่าปรับที่สูงมาก เป็นต้น

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. คณะกรรมการได้ชื่นชมสวัสดิภาพสมาคมไทย คณะกรรมการสมาคม และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ที่มีจิตอาสาโดยให้การช่วยเหลือคนไทยที่ประสบปัญหาหลากหลายในการดำเนินชีวิตในต่างแดน การดำเนินงานของสวัสดิภาพสมาคมไทยถือเป็นตัวอย่างที่ดีให้การส่งเสริมให้เกิดการทำความดีและการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และควรจะประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของสมาคมให้ประชาชนไทยที่อาศัยอยู่ในออสเตรเลียได้รับทราบข้อมูลและช่องทางในการติดต่อขอรับบริการ รวมทั้งการส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีในหมู่คนไทยในออสเตรเลียให้มาช่วยเหลือและทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน

๒. กรณีปัญหาความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นกับคนไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ ซึ่งอาจเกิดจากหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษไม่ดี การมีรายได้น้อยเมื่ออยู่ในประเทศไทย และถูกล่อลวงโดยการให้ความหวังว่าการแต่งงานกับชาวต่างชาติจะส่งผลให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การแต่งงานหรือการเลือกคู่ครองนั้น เป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง การจะออกกฎหมายหรือข้อกำหนดใดมาควบคุมการแต่งงานหรือการเลือกคู่ครองคงไม่สามารถกระทำได้ แต่ควรจะต้องหาแนวทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านสิทธิต่าง ๆ ที่จะได้รับให้แก่คนไทยซึ่งจะแต่งงานกับชาวต่างชาติได้รับทราบก่อนแต่งงาน

สรุปผลการพิจารณา
คณะกรรมการธิการ
เตรียมความพร้อมด้านสวัสดิการสังคม
สู่ประชาคมอาเซียน

พิจารณาเลือกตำแหน่งต่างๆ ในคณะอนุกรรมการ และกำหนดกรอบการดำเนินงาน

.....

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมได้มีมติเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะอนุกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑. นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ
	คนที่หนึ่ง
๓. นางกัณตวรรณ ตันเถียร กุลจรรยาวิวัฒน์	เป็นรองประธาน
	คณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นางไยอนงค์ ทิมสุวรรณ	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ
	คนที่สาม
๕. นางสาวบุษฎี สันติพิทักษ์	เป็นอนุกรรมการที่ปรึกษา
๖. นายกิตติ กรรภิรมย์	เป็นอนุกรรมการที่ปรึกษา
๗. นายสมศักดิ์ ศรีสมุทร	เป็นอนุกรรมการ
๘. นายศรัณย์กร พงษ์รัตน์ภักกุล	เป็นอนุกรรมการ
๙. นายชินชัย ชี้อริญ	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ
๑๐. นายสิริเชษฐ์ สมบัติศิรินนท	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคมได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมด้านสวัสดิการสังคมสู่ประชาคมอาเซียนขึ้น คณะหนึ่ง โดยให้มีอำนาจในการพิจารณาศึกษาการเตรียมความพร้อมในการจัดสวัสดิการสังคมก่อนการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคมมอบหมาย และเพื่อให้เกิดความเข้าใจก่อนการพิจารณาคณะอนุกรรมการได้เสนอหาธรรมชาติเกี่ยวกับขอบเขตงานด้านสวัสดิการสังคมที่ประเทศไทยน่าจะมิพบาปในประชาคมอาเซียน

โดยประชาคมอาเซียนซึ่งกำลังจะเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้นประกอบด้วย ๓ ประชาคมย่อย ซึ่งเปรียบเสมือนสามเสาหลักซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่

๑. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community หรือ ASC)
๒. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) และ
๓. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC)

สำหรับประเด็นด้านสวัสดิการสังคมจะอยู่ในกรอบของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งอยู่ภายใต้แนวคิดสังคมที่เอื้ออาทร มีสวัสดิการทางสังคมที่ดี และมีความมั่นคงทางสังคม โดยเน้นการส่งเสริมสิทธิของเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการ เช่น กรอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมผู้พิการอาเซียนให้มีการปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงการเสริมสร้างพลังใจให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้

กรอบยุทธศาสตร์ที่คาดว่าประเทศไทยจะเป็นผู้มีบทบาทในอนาคต และน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับ คณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคมคือการศึกษเปรียบเทียบกฎหมายด้านสวัสดิการสังคมโดยจะมี ผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายในหลายประเทศมาร่วมพิจารณาถึงจุดเด่นจุดด้อยของกฎหมายด้านสวัสดิการ สังคมในแต่ละประเทศเพื่อจัดให้มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งกรอบยุทธศาสตร์ดังกล่าวนี้ผ่านการพิจารณา ของที่ประชุมอาเซียนแล้วแต่ยังรองบประมาณในการดำเนินการ

สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุขนั้นจะมีความเกี่ยวข้องทั้ง ๓ เสาหลักและได้ ดำเนินการจัดทำแผนการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้ว โดยได้จัดทำ แผนการดำเนินงานหลักทั้งสิ้น จำนวน ๑๐ โครงการ ซึ่งโครงการดังกล่าวนี้เป็นโครงการเร่งด่วนที่จะ ดำเนินการในปีงบประมาณนี้ จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการบริการและแรงงานมีฝีมือ โครงการความ ปลอดภัยด้านอาหาร และโครงการป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อ

ในเบื้องต้น คณะอนุกรรมการเห็นว่าการศึกษาเตรียมความพร้อมด้านสวัสดิการสังคม สู่ประชาคมอาเซียน คณะอนุกรรมการควรจะทราบเสียก่อนว่าระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทย ขณะนี้เป็นอย่างไร สวัสดิการสังคมด้านใดที่เป็นจุดแข็ง หรือจุดอ่อน ทั้งนี้เพื่อมาพิจารณาหามาตรการใน การป้องกัน หรือแก้ไขให้มีความทัดเทียมหรือมิให้เสียเปรียบประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียน อย่างไรก็ตามระบบ สวัสดิการสังคมของไทยนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดกรอบลักษณะ สวัสดิการไว้ ๔ กรอบ กล่าวคือ

กรอบที่ ๑ การช่วยเหลือทางสังคม หมายถึง ประชาชนจะเข้าถึงได้ต่อเมื่อมีการตรวจสอบแล้ว ว่าเป็นบุคคลที่สมควรจะได้รับการช่วยเหลืออย่างแท้จริง เพราะเหตุความยากไร้ หรือขาดแคลน

กรอบที่ ๒ การประกันสังคม หมายถึง บุคคลที่จะเข้าถึงกรอบในลักษณะนี้ต้องมีส่วนร่วมในการ จ่ายเงินเข้ากองทุน

กรอบที่ ๓ เป็นสิทธิ หมายถึง ทุกคนจะสามารถเข้าถึงโดยเสมอภาคกัน

กรอบที่ ๔ เป็นหุ้นส่วนทางสังคม หมายถึง ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดูแลซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ ในปัจจุบันแต่ละประเทศมีการจัดทำเอกสารรายงานลักษณะระบบสวัสดิการสังคม ของประเทศตัวเอง แต่ยังไม่เห็นหน่วยงานใดนำเอกสารรายงานดังกล่าวมาเปรียบเทียบหาข้อดีข้อเสียกันหาก คณะอนุกรรมการจะได้นำประเด็นระบบสวัสดิการสังคมของแต่ละประเทศมาเปรียบเทียบกับกันก็จะ ก่อให้เกิดประโยชน์

ดังนั้น คณะอนุกรรมการจะได้พิจารณาระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทยให้แล้วเสร็จ เสียก่อน จากนั้น จะเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวงงานด้านสวัสดิการสังคมมาร่วมประชุมกับคณะอนุ กรรมการ เพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบสวัสดิการของประเทศอื่น ๆ ที่อยู่ในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน เพื่อที่คณะอนุกรรมการจะได้นำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับระบบสวัสดิการสังคมของ ไทยต่อไป

มติที่ประชุม

ให้นางสาวบุษฎี สันติพิทักษ์ อนุกรรมการที่ปรึกษาและนายชินชัย ชีใจเจริญ เลขานุการ คณะอนุกรรมการ เชิญเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการ รวบรวมประเด็นการศึกษาของคณะอนุกรรมการในโอกาสต่อไป

.....

คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมด้านสวัสดิการสังคมสู่ประชาคมอาเซียน
ในคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑ เมื่ออังคารที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทย

.....

รายชื่อผู้มาชี้แจง

นายชินชัย ชีเจริญ เลขานุการคณะอนุกรรมการ

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการได้มีการพิจารณาสาระสำคัญที่เกี่ยวกับระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทย โดยเริ่มพิจารณาจากความหมายของ “สวัสดิการสังคม” หมายถึง ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นระบบการจัดบริการทางสังคมเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม ตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน มีคุณภาพชีวิต และพึ่งตนเองได้ทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม ตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิประโยชน์ที่ประชาชนจะต้องได้รับ และ มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ โดยมีหลักแนวความคิดในการพิจารณาระบบสวัสดิการสังคมที่สำคัญ ๔ หลัก ประกอบด้วย เสาหลักที่ ๑ หลักการช่วยเหลือทางสังคม เป็นมาตรการที่มีมายาวนานในสังคมไทย โดยให้การช่วยเหลือประชาชนเมื่อตรวจสอบแล้วว่ายากจนจริงเดือดร้อนจริงจึงให้การช่วยเหลือ เสาหลักที่ ๒ หลักการประกันสังคมเป็นมาตรการการประกันสังคม ซึ่งเป็นการให้สวัสดิการที่ประชาชนมีส่วนร่วมจ่าย เสาหลักที่ ๓ หลักการบริการทางสังคม เป็นบริการในลักษณะสิทธิที่ประชาชนได้รับโดยเท่าเทียมกัน และเสาหลักที่ ๔ หลักการสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคม เป็นการส่งเสริมบทบาทขององค์กรเอกชน อาสาสมัคร และการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม

สำหรับระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทย คณะอนุกรรมการได้พิจารณารายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องแล้วพบว่า การจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทยค่อนข้างครอบคลุมในทุก ๆ ด้านที่ทำให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และมุ่งเน้นให้เป็นสวัสดิการถ้วนหน้าในอนาคต กล่าวคือ มีสวัสดิการขั้นต่ำให้ชีวิตอยู่ได้สมกับความเป็นมนุษย์ เป็นสวัสดิการที่รัฐมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบทั้งการเงินและกำหนดกฎระเบียบ เน้นการสร้างระบบคุ้มครองและป้องกัน เมื่อมีผู้ที่หลุดรอดจากระบบการคุ้มครองจึงหยิบยื่นการช่วยเหลือแบบให้เปล่าตามกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือจริง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาข้อมูลกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทยแล้วพบว่า มีอยู่เป็นจำนวนมากถึง ๗๑ ฉบับ โดยสามารถแบ่งกลุ่มออกเป็น ๗ สาขาสวัสดิการสังคม ประกอบด้วย สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย สวัสดิการด้านการมีงานทำและมีรายได้ สวัสดิการด้านนันทนาการ สวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม และสวัสดิการด้านการบริการทางสังคมทั่วไป นอกจากนี้ ยังสามารถพิจารณาศึกษากฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องในบริบทของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้อีกด้วย เช่น เด็กและเยาวชน คนพิการ ผู้สูงอายุ สตรี ผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น

เมื่อคณะอนุกรรมการได้พิจารณาข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทยเรียบร้อยแล้ว ที่ประชุมคณะอนุกรรมการเห็นว่า ควรยึดหลักกลุ่ม ๗ สาขาสวัสดิการสังคม เป็นหัวข้อหลักในการพิจารณาระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทยต่าง ๆ ในกลุ่มอาเซียน เพื่อที่จะได้เป็นแนวทาง

ในการพิจารณาจุดอ่อน จุดแข็งของระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทย รวมทั้งพิจารณาหามาตรการในการป้องกัน หรือแก้ไขให้ระบบสวัสดิการสังคมของประเทศไทยมีความทัดเทียมและมีให้เสียเปรียบประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียนต่อไป

มติที่ประชุม

คณะอนุกรรมการได้มีมติให้สอบถามข้อมูลจาก ๙ ประเทศในประชาคมอาเซียนว่า มีนโยบายใดหรือกฎหมายใดที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อหลัก ๗ สาขาที่คณะอนุกรรมการได้พิจารณาไปแล้ว โดยได้มอบหมายให้นางสาวบุษฎี สันติพิทักษ์ อนุกรรมการที่ปรึกษา ดำเนินการประสานงานสอบถามและรวบรวมข้อมูลดังกล่าว จากสถานเอกอัครราชทูตกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน โดยจะเริ่มพิจารณาข้อมูลด้านสวัสดิการสังคมของประเทศสิงคโปร์ในการประชุมครั้งต่อไป รวมทั้งมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการขอข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนที่ดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมจากกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ด้วย

.....

คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมด้านสวัสดิการสังคมสู่ประชาคมอาเซียน
ในคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒ เมื่ออังคารที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕

พิจารณาเกี่ยวกับกองทุนที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมของประเทศไทย

.....

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมด้านสวัสดิการสังคมสู่ประชาคมอาเซียน ได้มีการพิจารณา
กองทุนด้านสวัสดิการสังคมของสังคมไทยโดยแบ่งกองทุนเป็น ๒ ประเภทคือของภาคประชาชนอันได้แก่
มูลนิธิ กองทุนชุมชน กองทุนรวมใจสงเคราะห์ชุมชน และกองทุนสวัสดิการสังคมและกองทุนของภาครัฐ
ที่ให้บริการเพื่อการกู้ยืม เพื่อการจำหน่ายและการผลิต เพื่อการบริการ เพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม
เพื่อการสนับสนุนส่งเสริม ในรูปกองทุนหมุนเวียน ๑๐๘ กองทุน ใน ๑๒ กระทรวงหลัก เช่น

กระทรวงเกษตรมีกองทุนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม ๓ กองทุน ประกอบด้วยกองทุน
หมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน กองทุนพัฒนาสหกรณ์ และกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรกรรม

กระทรวงแรงงาน มีกองทุนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม ๘ กองทุน ประกอบด้วย
กองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน กองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน กองทุนเพื่อช่วยเหลือ
คนหางานไปทำงานในต่างประเทศ กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง กองทุนประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน
และกองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

กระทรวงการคลัง มีกองทุนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม ๗ กองทุน ประกอบด้วยกองทุน
เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกติดรายได้
ในอนาคต กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร กองทุนสิ่งแวดล้อม และกองทุน
การออมแห่งชาติ

กระทรวงมหาดไทย มี ๑ กองทุน คือกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

กระทรวงยุติธรรม มี ๓ กองทุน คือ กองทุนหมุนเวียนฝึกอบรมอาชีพเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ
และคุ้มครองเด็กและเยาวชน กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และกองทุนยุติธรรม

กระทรวงวัฒนธรรม มี ๒ กองทุน คือ กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม และกองทุนส่งเสริม
การเผยแพร่วัฒนศาสนาเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

กระทรวงศึกษาธิการ มี ๒ กองทุน คือกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
ประถมศึกษา และกองทุนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร

กระทรวงสาธารณสุข มี ๒ กองทุน คือกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและกองทุนการแพทย์
ฉุกเฉิน

กระทรวงอุตสาหกรรมมี ๒ กองทุน คือกองทุนหมุนเวียนเพื่อการส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรม
ในครอบครัวและหัตถกรรมไทย และกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มี ๕ กองทุน คือกองทุนส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้า
มนุษย์ กองทุนคุ้มครองเด็ก และกองทุนผู้สูงอายุ

สำนักนายกรัฐมนตรี มี ๓ กองทุน คือกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมีกองทุนหมุนเวียนให้ข้าราชการกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน เป็นต้น

เป้าหมายการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม

กฎบัตรอาเซียนได้กำหนดในเรื่องสังคมวัฒนธรรม กำหนดกรอบด้านสวัสดิการเป็นเป้าหมายในการจัดสวัสดิการให้กับประชาชนในอาเซียน ในหลักสังคมวัฒนธรรม ๑๙ สาขา มีสาขาที่เกี่ยวข้องเพียง ๓ สาขา คือ สาขาสังคมและพัฒนา สาขาแรงงาน และสาขาชนบทและความยากจน จากการประชุมโลก จี ๒๐ ที่กรุงเจนีวา ประเทศสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งต่างขานรับหลักการสร้างหลักประกันขั้นพื้นฐานในการคุ้มครองทางสังคมให้กับประชาชน (Social Protection Floor) โดยให้ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญหลักประกันการคุ้มครองกับประชาชน และให้ความสำคัญกับรายได้หรือสวัสดิการขั้นพื้นฐานขึ้น ซึ่งเทียบกับสวัสดิการของประเทศไทยในเรื่องเบี้ยผู้สูงอายุ เบี้ยผู้พิการ เป็นต้น

ในอาเซียนได้กำหนดการสร้างหลักประกันขั้นพื้นฐานในการคุ้มครองทางสังคมให้กับประชาชน (Social Protection Floor) เป็นหลักในด้านการบูรณาการด้านสวัสดิการสังคมของกลุ่มประเทศสมาชิก ในขั้นตอนปฏิบัติควรต้องมีการประสานกับสาขาที่เกี่ยวข้องเช่น สาขาด้านแรงงาน สาขาความยากจนและชนบทด้วย หากการปฏิบัติเป็นรูปธรรมจะทำให้ประเทศกลุ่มอาเซียนมีหลักประกันขั้นพื้นฐานมากขึ้น สำหรับประเทศไทยการเข้าสู่ระบบการสร้างหลักประกันขั้นพื้นฐานในการคุ้มครองทางสังคมให้กับประชาชน (Social Protection Floor) ภาครัฐและเอกชนควรเข้าร่วมในระบบด้วย

คณะอนุกรรมการได้มีการพิจารณาระบบสวัสดิการสังคมของประเทศสิงคโปร์ ซึ่งได้จำแนกสาขาสวัสดิการสังคมออกเป็น ๗ ด้าน ได้แก่ สวัสดิการด้านการศึกษาในประเทศสิงคโปร์ คณะอนุกรรมการมีข้อสังเกตว่าระดับมัธยมศึกษามีการเรียกเก็บค่าเล่าเรียนต่างจากประเทศไทยที่เรียนฟรีถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยนโยบายแผนการออมทรัพย์ทางการแพทย์ และแผนประกันการแพทย์ที่มีราคาต่ำสำหรับมวลชนและอนุกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตประชาชนจะได้อะไรจากนโยบายดังกล่าว สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย สวัสดิการด้านการมีงานทำและรายได้สวัสดิการด้านนันทนาการ สวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม และสวัสดิการด้านการบริการทางสังคมทั่วไป จากการพิจารณาที่ประชุมเห็นว่าสวัสดิการทั้ง ๗ ด้านจะเป็นต้นแบบในการเปรียบเทียบข้อมูลด้านสวัสดิการสังคมของ ๙ ประเทศในกลุ่มอาเซียน

ข้อเสนอแนะของกรรมการ

เห็นควรให้คณะอนุกรรมการปรับขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น ๔ ขั้นตอนดังนี้

๑. จัดทำข้อมูลด้านสวัสดิการสังคม แบ่งออกเป็น ๗ ด้าน
๒. เปรียบเทียบข้อมูลของประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ โดยสร้างรูปแบบเป็นตาราง
๓. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อเตรียมข้อมูลด้านสวัสดิการสังคมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘
๔. สรุปผลการพิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเพื่อกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

มติที่ประชุม

ที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการจัดทำตารางข้อมูลเปรียบเทียบของประเทศ
สิงคโปร์กับกลุ่มสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ ด้านสวัสดิการสังคมทั้ง ๗ ด้าน และรวบรวมข้อมูลด้าน
การศึกษา ด้านสาธารณสุขที่มีทั้งหมดเกี่ยวกับการศึกษาและสาธารณสุขของประเทศกลุ่มอาเซียน
ประกอบด้วยข้อมูลด้านสวัสดิการสังคม ด้านกองทุน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เพื่อนำเสนอให้
ที่ประชุมพิจารณา

.....

คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมด้านสวัสดิการสังคมสู่ประชาคมอาเซียน
ในคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓ เมื่ออังคารที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

**สรุปผลการพิจารณา
คณะกรรมการสิทธิการสวัสดิการสังคม
และพัฒนาคุณภาพชีวิต
ผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาส**

พิจารณาเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะอนุกรรมการ และกำหนดกรอบการดำเนินงาน

ผลการพิจารณา

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมตั้งคณะอนุกรรมการสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาสขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมไม่น้อยกว่าสิทธิขั้นพื้นฐาน การสงเคราะห์ดูแลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะผู้ยากไร้ในเมืองและชนบท

โดยคณะกรรมการธิการได้มีการประชุมเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ดังนี้

๑. ที่ประชุมได้มีมติเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะอนุกรรมการ ดังนี้

๑. นางมุกดา พงษ์สมบัติ	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายธวัชชัย สุทธิบังกช	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ
๓. นายสุทิน นพขำ	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ
๔. นายเดชาวัตร คงคาน้อย	เป็นโฆษกคณะอนุกรรมการ
๕. นายยงยุทธ อิทธิจุฑาเสถียร	เป็นโฆษกคณะอนุกรรมการ
๖. นางนาถยา เบ็ญจศิริวรรณ	เป็นอนุกรรมการที่ปรึกษา
๗. นายวิมล ไชยรัตน์	เป็นอนุกรรมการที่ปรึกษา
๘. นายพุฒิพัฒน์ เลิศเชาวสิทธิ์	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ
๙. นายธีระวุฒิ สัมมาทรัพย์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๐. นางวรรณภา ยงเจริญ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการ คนที่สอง

๒. การกำหนดกรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

ที่ประชุมได้มีการพิจารณากรอบการดำเนินงาน โดยที่ประชุมได้มีการกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมีการออกแบบโครงสร้างของกระทรวง ฯ ที่มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็นหลายหน่วยงานโดยมีสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นหน่วยงานที่พิจารณาและกำหนดแผนงานในเชิงนโยบาย ซึ่งเมื่อมีการพิจารณาวางแผนนโยบายแล้วกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจะเป็นผู้รับนโยบายไปปฏิบัติ โดยปัจจุบันกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีหน่วยงานทั่วประเทศจำนวน ๓๘๐ หน่วย เป็นหน่วยที่ดูแลกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้น กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจะมีปริมาณงานเป็นจำนวนมาก และในรัฐบาลชุดที่ผ่านมาได้มีแนวทางที่จะปรับโครงสร้างของกระทรวง ฯ ใหม่ โดยแยกหน่วยงานออกตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น หน่วยงานที่เกี่ยวกับเด็ก สตรี และคนชรา จะมีการแยกภารกิจออกจากกันให้ชัดเจน และมีการนำกรมประชาสงเคราะห์กลับมาดำเนินงานใหม่ ซึ่งถ้างานที่นอกเหนือจากเรื่องดังกล่าวจะจัดอยู่ที่กรมประชาสงเคราะห์ ปัจจุบันกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นหน่วยงานที่ดูแลด้านสังคมในจังหวัดต่าง ๆ จำนวน ๗๖ จังหวัด โดยมีพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทำหน้าที่เลขานุการด้านสังคมให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด ในการให้ความ

ช่วยเหลือและดูแลบ้านพักเด็กและครอบครัว มีจำนวน ๗๖ จังหวัด และศูนย์พัฒนาสังคม สำหรับด้านงบประมาณนั้น กระทรวง ฯ ได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ ๐.๘๙ ซึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน เนื่องจากปัจจุบันปัญหาด้านสังคมของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น ปัญหาสตรีตั้งครรภ์ในวัยเรียน ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาการขายบริการ เป็นต้น ดังนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงจำเป็นต้องดำเนินงานเป็นการตั้งรับมากกว่าการดำเนินงานเชิงรุกในการดูแลเรื่องสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับทุกกลุ่มในสังคม

มติที่ประชุม

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการมีมติมอบหมายให้ นายพุฒิพัฒน์ เลิศเชาวสิทธิ์ เลขาธิการคณะอนุกรรมการ เป็นผู้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ประจำคณะอนุกรรมการ จัดเตรียมรายงานผลการศึกษาของคณะอนุกรรมการ ฯ ชุดที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการวางกรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการในครั้งต่อไป

.....

คณะอนุกรรมการสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาส
ในคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕

พิจารณากรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

รายชื่อผู้มาร่วมชี้แจง

นางสาวฐาปนีย์ ศิริสมบุญ

นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ

ผลการพิจารณา

พิจารณากรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

ที่ประชุมได้มีการพิจารณากรอบการดำเนินงาน โดยที่ประชุมมีแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน เช่น ควรพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังเป็นที่สนใจในปัจจุบันเรื่องสวัสดิการสังคม หรือเลือกประเด็นใด ประเด็นหนึ่ง อาทิเช่น เรื่องการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้สูงอายุ โดยมีการศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น ว่าหน่วยงานดังกล่าว ได้มีการเตรียมความพร้อมอย่างไรในการรองรับผู้สูงอายุในอนาคตที่มีจำนวนมากขึ้น จึงควรกำหนดเป็น นโยบายหลักเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรม และให้เกิดขึ้นในทุกพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นต่างจังหวัดหรือกรุงเทพฯ ฯ ดังนั้น คณะอนุกรรมการ ฯ ต้องดำเนินการเป็นนโยบาย เพื่อติดตามข้อเท็จจริง และนำบทเรียนที่เกิดขึ้นจริง ไปแก้ปัญหาต่อไป โดยคณะอนุกรรมการ ฯ จะต้องมีการทำงานเชิงรุก กล่าวคือ อาจมีการส่งตัวแทน อนุกรรมการไปติดตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่จริง เพื่อรับทราบข้อมูลแล้วนำเสนอ คณะกรรมการสิทธิการสวัสดิการสังคมเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งเป็นการกระตุ้นเตือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดการตื่นตัวในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างรวดเร็ว และให้มีการเชื่อมโยงระหว่าง นโยบายรัฐบาลกับกระทรวง เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงาน ตามนโยบายรัฐบาลของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เต็มที่ เนื่องจากกระทรวงได้รับอนุมัติงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ดังนั้น คณะอนุกรรมการ ฯ ควรมีแนวทางการดำเนินงานในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแต่ละกรณีให้เกิดเป็นรูปธรรม และมีแผนงาน การดำเนินงานที่ชัดเจน รวมถึงจะต้องทำอย่างไรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับการอนุมัติงบประมาณ ให้เพียงพอต่อการดำเนินงานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็น กระทรวงหลักในการให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยตรงแต่ได้รับการอนุมัติงบประมาณน้อยกว่ากระทรวงอื่น ๆ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ในการ ให้ความช่วยเหลือด้านสังคม โดยมีการจัดตั้งศูนย์ประชาบดี เพื่อทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและคุ้มครอง ผู้ตกเป็นเหยื่อปัญหาทางสังคมในกรณีต่าง ๆ เมื่อประชาชนพบเหตุการณ์ต่าง ๆ สามารถโทรมาที่สายด่วน ประชาบดี ๑๓๐๐ หลังจากรับเรื่องของศูนย์ประชาบดีแล้วจะมีการดำเนินการแจ้งไปยังบ้านพักเด็กและ ครอบครัวในแต่ละพื้นที่ที่เกิดเหตุ โดยแต่ละครั้งที่เกิดเหตุจะมีทีมสหวิชาชีพลงพื้นที่ให้การช่วยเหลือ ซึ่งประกอบด้วย นักสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาสังคม เป็นต้น

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แสดงความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

สถานการณ์ผู้สูงอายุ ซึ่ง นายพุมพัฒน์ เลิศเชาวสิทธิ์ รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้มีการทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในอนาคต” โดยได้ให้ความสนใจ

เกี่ยวกับเรื่องผู้สูงอายุ เนื่องจากประมาณ ๒๐ ปีข้างหน้า ผู้สูงอายุจะมีจำนวน ๑ ใน ๔ ของประชากรทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และหลังจากนั้นอีก ๑๐ ปี ผู้สูงอายุจะมีจำนวนมากกว่าเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี และผู้สูงอายุต่อวัยแรงงานจะเป็นจำนวน ๑ ต่อ ๒ คน ซึ่งปัจจุบันมีผู้สูงอายุประมาณ ๘ ล้านคน ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น แต่เรื่องสวัสดิการที่จัดให้สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุยังเป็นสวัสดิการที่ไม่ยั่งยืน เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จากการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญทางด้านผู้สูงอายุ จำนวน ๑๐ คน มีความคิดเห็นตรงกันว่าใน ๒๐ ปีข้างหน้า ปัญหาผู้สูงอายุที่ต้องมีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจะมีจำนวนมากขึ้น เมื่อเทียบกับสัดส่วนของวัยแรงงานแล้วไม่สมดุล ทำให้รัฐบาลเสียเงินไม่คุ้มค่า การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ผู้สูงอายุ เช่น การสร้างรายได้ อาชีพ การออมต่าง ๆ และกองทุนต่าง ๆ เป็นต้น ดังนั้น มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในเรื่องดังกล่าว คือ จัดตั้งกองทุนที่มีการออมตั้งแต่วัยแรงงาน หรือมีการแก้ไขกฎหมายในเรื่องการขยายการเกษียณอายุเป็น ๖๕ ปี เพื่อเป็นการช่วยลดการจ่ายเบี้ยยังชีพของรัฐบาลได้ และทำให้อยู่ในวัยแรงงานนานขึ้น ซึ่งปัจจุบันพบว่าผู้สูงอายุมีสุขภาพดีขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีทางการแพทย์มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น ทำให้ผู้สูงอายุมีการรวมตัวกันเป็นชมรม เพื่อทำประโยชน์ให้กับสังคม และกระทรวงได้มีการจัดรูปแบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว โดยเน้นกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งมีการส่งเสริมเรื่องจิตอาสาในชุมชน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สนับสนุนเพื่อลดภาระจากรัฐบาลได้ เนื่องจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เน้นเรื่องการสงเคราะห์แล้ว ปัจจุบันกระทรวง ฯ มีศูนย์สงเคราะห์ผู้สูงอายุ จำนวน ๑๒ แห่งทั่วประเทศ และกำลังจะดำเนินการถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเป็นผู้ทราบปัญหาของประชาชนและชุมชนได้ดีกว่ากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ

๑. คณะอนุกรรมการ ฯ ควรมีการทำงานร่วมกับศูนย์ประชาบดี ซึ่งจะเป็นการทำงานเชิงรุกทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงต่อไป
๒. ควรมีการประชาสัมพันธ์การทำงานของคณะอนุกรรมการ ฯ โดยการออกสื่อต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานและประชาชนได้รับทราบการทำงานของคณะอนุกรรมการ ฯ อย่างต่อเนื่อง

มติที่ประชุม

๑. ที่ประชุมได้มีมติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินงาน จำนวน ๓ กรอบ ดังนี้
 - กรอบที่ ๑ ศึกษาการเตรียมความพร้อมด้านสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
 - กรอบที่ ๒ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - กรอบที่ ๓ ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของผู้สูงอายุ

๒. ที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้ นางสาวฐาปนี ศิริสมบุรณ์ นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นผู้สรุปข้อมูลเกี่ยวกับผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดสวัสดิการ
สังคมผู้สูงอายุในอนาคต” ของ นายพุดพัฒนา เลิศเขวาสินธุ์ รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ฯ

.....

คณะอนุกรรมการสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาส
ในคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

การพิจารณาเพื่อรับทราบภารกิจ และผลการดำเนินงานของศูนย์ประชาบดี รวมทั้งแนวทาง
ในการแก้ไขปัญหา และเยียวยาผู้ประสบปัญหาทางสังคม

รายชื่อผู้มาชี้แจง

ศูนย์ประชาบดี

นางสาวนภาพร เมฆาผ่องอำไพ

หัวหน้าศูนย์ประชาบดี

ผลการพิจารณา

ศูนย์ประชาบดี

ศูนย์ประชาบดีเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีหน้าที่ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ และให้คำปรึกษาแนะนำปัญหาสังคมต่าง ๆ ผ่านทางโทรศัพท์ สายด่วน ๑๓๐๐ โดยให้บริการโทรศัพท์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง นอกจากนี้ยังมีภารกิจในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมต่าง ๆ โดยมีนักสังคมสงเคราะห์จำนวน ๑๒ คน ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนในต่างจังหวัดศูนย์ประชาบดีจะตั้งอยู่ในบ้านพักเด็กและครอบครัวทั้ง ๗๖ จังหวัดทั่วประเทศ โดยมีนักสังคมสงเคราะห์เป็นหน่วยปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วเพื่อลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือ สอบถามข้อเท็จจริง และประสานส่งต่อการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหา

สำหรับปัญหาที่ศูนย์ประชาบดีได้รับแจ้งจะเป็นปัญหาสังคมที่มีความหลากหลายโดยแบ่งเป็นปัญหาจากเด็กและเยาวชน ได้แก่ ปัญหาพฤติกรรมเด็กที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเด็กติดเกมส์ หนีเที่ยว การมั่วสุม ปัญหาเด็กถูกทำร้ายทั้งทางร่างกายและทางเพศ ทั้งจากบุคคลในครอบครัว บุคคลที่เด็กคุ้นเคยและให้ความไว้วางใจ ปัญหาที่พบในกลุ่มสตรี ได้แก่ ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ โดยอยู่ในกลุ่มเด็กอายุระหว่าง ๑๕ - ๓๐ ปี ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากหญิงที่อยู่กินกับสามีแล้วตั้งครรภ์ แต่ถูกสามีทอดทิ้งโดยปล่อยให้เผชิญปัญหาเพียงลำพัง ปัญหาการถูกรังแกทำความรุนแรงในครอบครัว เช่น ถูกสามีทำร้ายร่างกายและหนีออกจากบ้านมาพักพิงที่ศูนย์ประชาบดี หรือบุคคลในชุมชนโทรแจ้งศูนย์ประชาบดีให้มาช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม

สำหรับปัญหาผู้สูงอายุจะแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีญาติดูแลแต่มีฐานะยากจน ไม่อยู่ในสภาพที่จะสามารถดูแลผู้สูงอายุได้ ทำให้ผู้สูงอายุถูกทิ้งอยู่ตามลำพัง แต่มีบุคคลในชุมชนให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุทั้งในเรื่องอาหารและการช่วยทำความสะอาดร่างกาย หากเป็นผู้สูงอายุที่ไม่สามารถดูแลตนเองได้จะส่งไปยังสถานสงเคราะห์เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มที่สองคือกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่มีญาติดูแล เนื่องจากเป็นคนโสด เมื่อทำงานจนเกษียณอายุแล้วต้องอยู่ตามลำพัง เมื่อเกิดอาการเจ็บป่วยจนไม่สามารถดูแลตนเองได้ นายจ้างซึ่งผู้สูงอายุเคยทำงานหรือบุคคลในชุมชนก็จะแจ้งศูนย์ประชาบดีมาให้ความช่วยเหลือโดยการจัดสถานที่พักให้กับบุคคลดังกล่าว

สำหรับปัญหาคนพิการที่ศูนย์ประชาบดีได้รับแจ้งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเบียดเบียนสิทธิที่ยังไม่ได้รับ ปัญหาการจดทะเบียนคนพิการที่ยังไม่ทั่วถึง และปัญหาคนพิการบางส่วนที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ครอบครัวของคนพิการจะส่งคนพิการไปให้สถานสงเคราะห์ดูแล เช่น คนพิการที่มีแขนขาอ่อนแรง อัมพฤกษ์ อัมพาต นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องอื่น ๆ เช่น เรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว การทะเลาะเบาะแว้ง

ปัญหาครอบครัวยากจน ปัญหาคนเร่ร่อน ปัญหาคนขอทานต่างด้าว หากเป็นแม่ลูกศูนย์ประชาบดีจะนำตัวส่งเข้าสถานแรกรับ และส่งกลับประเทศ หากเป็นขอทานต่างด้าวทั่วไปจะผลักดันกลับประเทศโดยเร็ว

สำหรับปัญหาคนจรจัด คนวิกลจริต คนเร่ร่อนนั้น ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายให้อำนาจกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ซึ่งในทางปฏิบัติศูนย์ประชาบดีจะเข้าไปดูแลและช่วยเหลือบุคคลดังกล่าว โดยใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น หากนักสังคมสงเคราะห์เจอบุคคลในลักษณะดังกล่าวสามารถเชิญตัวเพื่อมาสอบถาม และนำตัวไปยังสถานีตำรวจเพื่อออกหนังสือ และส่งตัวไปยังโรงพยาบาลสมเด็จพระยา แต่หากบุคคลดังกล่าวไม่มีอาการทางจิต และเมื่อมีการสอบถามแล้วหากบุคคลดังกล่าวประสงค์จะไปอยู่สถานแรกรับ นักสังคมสงเคราะห์ก็จะส่งตัวไปสถานแรกรับของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

การให้บริการของศูนย์ประชาบดีที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้แก่ การทำบันทึกข้อตกลงกับเด็กและสมาชิกในครอบครัว การทำหนังสือตักเตือน การประสานส่งตัวไปยังสถานรองรับของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือสถานรองรับของภาคเอกชนต่าง ๆ เช่น สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี วัดสวนแก้ว นอกจากนี้ยังได้บริการให้ความช่วยเหลือโดยประสานงานกับเครือข่ายสำนักคุ้มครองสวัสดิภาพชุมชนในเรื่องการสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน การประสานโรงพยาบาลในการขอความอนุเคราะห์คำรักษาพยาบาลให้กับผู้ที่ประสบปัญหาทางสังคม ผู้ที่เดือดร้อน และมีฐานะยากจน นอกจากนี้ยังช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร ดังนั้น เมื่อเกิดกรณีการเจ็บป่วยขึ้น ศูนย์ประชาบดีจะเป็นหน่วยงานในการประสานให้ความช่วยเหลือต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิการ

๑. คณะอนุกรรมการได้มีการตั้งข้อสังเกตว่าในการดำเนินงานของศูนย์ประชาบดีนั้น ควรมีการประชาสัมพันธ์อำนาจหน้าที่ของศูนย์ประชาบดี และผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านทางผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น เนื่องจากปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่จะรู้จักมูลนิธิตามที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ ทั้งโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ซึ่งในการทำงานของมูลนิธินั้นเมื่อรับเรื่องร้องทุกข์แล้วจะประสานกับสื่อมวลชนเพื่อเสนอข่าวการให้ความช่วยเหลือ และประสานงานส่งผู้ที่ประสบปัญหาสังคมมายังศูนย์ประชาบดีซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่ให้ความช่วยเหลือ ดังนั้น เพื่อให้ศูนย์ประชาบดีเป็นที่พึ่งของประชาชนและเป็นที่รู้จักแก่ประชาชนทั่วไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

๒. คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า กรณีคนวิกลจริตซึ่งไม่มีกฎหมายให้อำนาจหน่วยงานใดดูแลรับผิดชอบ ควรมีแนวทางในการดูแลและให้ความช่วยเหลือบุคคลวิกลจริต เนื่องจากในปัจจุบันมีคนวิกลจริตอาศัยอยู่ในเมืองจำนวนมาก ทำให้บุคคลที่พบเห็นเกิดความหวาดกลัวได้

.....
คณะกรรมการสิทธิการสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาส
ในคณะกรรมการสิทธิการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

พิจารณากรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ฯ เกี่ยวกับแนวทางในการศึกษาปัญหา ของผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ความเป็นสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการ ฯ ได้พิจารณาศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุ โดยพิจารณาจากเอกสารซึ่งรวบรวมโดย นายพุฒิพัฒน์ เลิศเชาวสิทธิ์ เลขาธิการคณะอนุกรรมการ โดยมีความเห็นร่วมกันว่ากรอบในการศึกษาปัญหาของผู้สูงอายุในประเทศไทยนั้น ต้องเริ่มจากการพิจารณาศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มที่เกี่ยวข้องกับสังคมผู้สูงอายุ เช่น การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไปของประเทศไทย รวมไปถึงสถานการณ์และปัญหาของผู้สูงอายุ โดยพิจารณาศึกษาควบคู่ไปกับนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนโยบายต่าง ๆ นั้นจะขับเคลื่อนโดยหน่วยงานส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงองค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรพัฒนาของภาคเอกชน สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งบัญญัติเรื่องของสิทธิขั้นพื้นฐานและการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุไว้ ควบคู่ไปกับการพิจารณาศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) อันจะทำให้เห็นถึงภาพรวมในการขับเคลื่อนของหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินการด้านผู้สูงอายุ ตามนโยบายที่รัฐบาลกำหนดหรือตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ อย่างไรก็ตาม หากคณะอนุกรรมการ ฯ ต้องการข้อมูลจากหน่วยงานใดเพิ่มเติมก็สามารถเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาชี้แจงหรือให้ข้อมูลต่อคณะอนุกรรมการได้

จากนั้นคณะอนุกรรมการจะต้องรวบรวมข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสังคมไทย ทั้งในด้านสุขภาวะ (กาย – ใจ – สังคม) ด้านความมั่นคงในชีวิต (รายได้ – ที่อยู่อาศัย – ผู้ดูแล) ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกดำรงชีวิต รวมไปถึงด้านการเสริมสร้างคุณค่าและทำประโยชน์เพื่อสังคม โดยนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับสถานการณ์ของผู้สูงอายุในต่างประเทศ เพื่อให้เห็นถึงแนวโน้มและผลกระทบต่อสังคมผู้สูงอายุไทย เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เมื่อได้ข้อสรุปที่มีความเป็นรูปธรรมแล้ว จึงจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อเป็นข้อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุต่อไป

จากการพิจารณากรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ฯ เกี่ยวกับแนวทางในการศึกษาปัญหาของผู้สูงอายุนั้น ทำให้สะท้อนว่าปัญหาของผู้สูงอายุเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหา อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่าการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุเป็นภารกิจที่กระจายอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานหลักที่ชัดเจนในการรับผิดชอบดูแลปัญหาและสถานการณ์ของผู้สูงอายุอย่างแท้จริง แม้ว่าในปัจจุบันจะมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเหมือนหน่วยงานที่มีภารกิจในการดูแลเรื่องสังคมรวมถึงเรื่องผู้สูงอายุก็ตาม แต่หากพิจารณาการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อย่างแท้จริงแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นเพียงการดำเนินงานในส่วนน้อยเท่านั้น กล่าวคือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเพียงหน่วยงานในการขับเคลื่อนภารกิจด้านผู้สูงอายุโดยภาพรวม ซึ่งมีสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ (สท.) ในการขับเคลื่อนตามนโยบาย มีหน้าที่หลักในการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนงาน

ที่กำหนด รวมไปถึงประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในเรื่องของผู้สูงอายุ และมีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นหน่วยงานในการปฏิบัติซึ่งรับผิดชอบเฉพาะงานตามภารกิจของกระทรวงเท่านั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่างานตามภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์นั้น ยังไม่มีความครอบคลุมในเรื่องผู้สูงอายุทั้งหมด ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้คณะอนุกรรมการมีความคิดเห็นว่า งานด้านผู้สูงอายุควรจะต้องมีหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบดูแลเรื่องสถานการณ์ของผู้สูงอายุโดยตรง เพื่อความเป็นเอกภาพในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสังคมไทยต่อไป

สำหรับในประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุเช่นเดียวกัน ดังนั้นนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลควรที่จะมีการส่งเสริมนโยบายด้านสังคมให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ความเป็นสังคมผู้สูงอายุและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสังคม อย่างไรก็ตามการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาสังคมมากนัก โดยจะเน้นในเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมเท่านั้น โครงการต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาลจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น เช่น การดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนส่วนใหญ่ในท้องถิ่น ถือเป็นโครงการที่ดี ดังนั้นจึงควรส่งเสริมและพัฒนาความรู้ในการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุควบคู่ไปกับการดำเนินนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ เกี่ยวกับการดำเนินการจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล เช่น กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งถือเป็นกองทุนใหม่จึงควรมีการส่งเสริมความรู้เรื่องการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุควบคู่ไปด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้มีความรู้ความเข้าใจและมีการเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ความเป็นสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ

๑. ในการดำเนินงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุของหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องมีความเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน รวมไปถึงมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ นั้น มีการขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ปัญหาของผู้สูงอายุเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งในปัจจุบันการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุกระจายอยู่ตามภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ หากต้องการจะแก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุอย่างแท้จริงนั้น จะต้องมีการมีหน่วยงานกลางในการรับผิดชอบดูแลรวมถึงบริหารจัดการงานด้านผู้สูงอายุให้มีความเป็นรูปธรรมต่อไป

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุซึ่งอยู่ในระหว่างพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ถือเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของผู้สูงอายุทั้งสิ้น โดยในส่วนนี้คณะอนุกรรมการจะได้มีการผลักดันให้มีการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุโดยเร็ว เพื่อที่จะได้ประกาศใช้และเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุต่อไป

มติที่ประชุม

- ที่ประชุมมีมติขอข้อมูลจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ

.....

คณะอนุกรรมการสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาส
ในคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๔ วันอังคารที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

พิจารณาแนวทางและผลการดำเนินงานในการจัดสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุ
ของท้องถิ่น (ชุมชน, หมู่บ้าน, องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น) ตามโครงการพัฒนาศักยภาพ
ของหมู่บ้านและชุมชน (SML)

รายชื่อผู้มาชี้แจง

สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๑. นายณที ขลิบทอง

ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมืองแห่งชาติ

๒. นายปฐมพงษ์ ศิริอังกานนท์

พนักงานพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวนงลักษณ์ ยะสูงเนิน

นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
ส่วนวิชาการและแผนงาน

๒. นางสาวฐาปณีย์ ศิริสมบุรณ์

นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ

ผลการพิจารณา

สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนสนับสนุนสินเชื่อรายย่อย โดยเฉพาะสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย รวมถึงเพิ่มสวัสดิการของรัฐเพื่อดูแลสังคมในชุมชน จัดหาแหล่งทุนให้แก่ผู้ประกอบการและประชาชน โดยการจัดสรรงบประมาณเข้ากองทุนพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) เพื่อให้หมู่บ้านบริหารจัดการกองทุนเพื่อการพัฒนาชุมชนด้วยตนเอง เป็นการสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนในการต่อสู้แก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและเพิ่มศักยภาพการหารายได้ ลดรายจ่ายและสร้างโอกาสในอาชีพอย่างยั่งยืนแก่ประชาชน โครงการดังกล่าวเริ่มดำเนินงานในปี ๒๕๔๔ โดยรัฐบาลเป็นผู้จัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ เพื่อเพิ่มทุนให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้านละ ๑ ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนต่อยอดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ สวัสดิการ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นผู้จัดสรรงบประมาณให้ประชาชนในหมู่บ้านกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ต่อมาในรัฐบาลชุดของ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้มีการเพิ่มทุนให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอีกกองทุนละ ๑ ล้านบาท ให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั่วประเทศ โดยให้แต่ละหมู่บ้านมีการกำหนดการบริหารจัดการ เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์การทำสัญญา การกำหนดอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น กรณีที่หมู่บ้านได้รับดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืมเงินในแต่ละปีจะนำมาทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่หมู่บ้านและชุมชนต่อไป กล่าวคือ หมู่บ้านได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑ ล้านบาท และนำไปให้ประชาชนกู้ยืมเงินโดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๕ จะได้รับดอกเบี้ย จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี ซึ่งหมู่บ้านสามารถนำดอกเบี้ยที่ได้นั้นจัดสรรเงินเป็นส่วน ๆ เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์กับหมู่บ้านและชุมชน และแบ่งเงินหนึ่งส่วนเก็บไว้เพื่อสมทบเข้ากองทุนเป็นเงินประกันความเสี่ยง เพราะถ้าประชาชนกู้ยืมเงินไปแล้วไม่สามารถจ่ายเงินคืนได้หรือเงินทุนหมุนเวียน

ไม่เพียงพอสามารถนำเงินส่วนนี้ไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนต่อไปได้ ดังนั้น การจัดสวัสดิการ การจัดสาธารณประโยชน์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหัวใจสำคัญ เพราะมีการจัดสรรเงินดังกล่าวไปช่วยเหลือคนชรา และเป็นทุนการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในหมู่บ้าน ยกตัวอย่าง กองทุนหมู่บ้านหนองดุก จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการจัดทำโครงการช่วยเหลือผู้สูงอายุ โดยใช้ดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืมเงินไปซื้อกล้าพันธุ์ไม้ให้ผู้สูงอายุเป็นผู้ดูแล และในกรุงเทพมหานคร กองทุนหมู่บ้านการเคหะร่มเกล้า ในการประชุมสามัญประจำปีมีการจัดสรรเงินดอกเบี้ยกองทุน โดยการใส่ซองให้ผู้สูงอายุเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๔๘ เป็นการจัดสรรงบประมาณเข้าหมู่บ้านและชุมชนโดยไม่ต้องเสนอโครงการ แต่ใช้งบประมาณตามกิจกรรมในแต่ละส่วนของหมู่บ้านและชุมชนนั้น ๆ ซึ่งต่อมาเมื่อมีรัฐประหารเกิดขึ้นในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบยังไม่ได้มีการสรุปผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว หลังจากนั้นคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ได้เข้ามาบริหารประเทศจึงได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นโครงการอยู่ดีมีสุขและโครงการพอเพียง ซึ่งเน้นให้ประชาชนเสนอโครงการต่าง ๆ ที่หมู่บ้านและชุมชนต้องการจะดำเนินการเข้ามายังส่วนกลางเพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณต่อไป

รัฐบาลชุดปัจจุบันได้มีการโอนงบประมาณของโครงการของหมู่บ้านและชุมชนที่ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีการแบ่งกรอบการดำเนินงานในการใช้งบประมาณ จำนวน ๘ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการที่แก้ไขปัญหาความยากจน มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๒. โครงการเพิ่มศักยภาพการหารายได้ ลดรายจ่าย สร้างโอกาสในอาชีพอย่างยั่งยืน
๓. โครงการที่มุ่งแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านและชุมชนด้วยตนเอง
๔. โครงการที่ก่อให้เกิดรายได้ที่ยั่งยืน
๕. โครงการเพื่อพัฒนาสินทรัพย์ของหมู่บ้านและชุมชน
๖. โครงการเพื่อการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้านและชุมชน
๗. โครงการเพื่อการเชื่อมโยงทรัพยากรของรัฐ ท้องถิ่น และจังหวัด
๘. โครงการเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน

รัฐบาลให้มีการจัดโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ในรอบที่สองต้องมีการวางกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน เช่น การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็น ดังนั้น ควรมีกรอบการใช้งบประมาณในโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) เพื่อเป็นการรองรับกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และประเด็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านและชุมชน ดังนั้น การจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ในรอบที่สองจึงต้องมีการให้คำแนะนำให้หมู่บ้านและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ

๑. สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ควรทำโครงการที่เป็นประโยชน์ให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เช่น โครงการของผู้สูงอายุซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานที่จะต้องร่วมกันดำเนินงานให้เกิดผลประโยชน์อย่างแท้จริงกับผู้สูงอายุ รวมถึงควรมีโรงพยาบาลผู้สูงอายุ

เฉพาะไว้บริการโดยตรงและควรนำเงินรายได้จากโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) มาเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุได้

๒. คณะกรรมการรับผิดชอบโครงการ ซึ่งมีทั้งหมด ๔ คณะ ควรเปิดโอกาสให้มีตัวแทนผู้สูงอายุเข้าไปอยู่ในแต่ละคณะ เพราะผู้สูงอายุบางคนมีความรู้ความสามารถช่วยเหลือหมู่บ้านและชุมชนได้

๓. ควรมีการประชาสัมพันธ์ โดยมีการยกย่องว่าชุมชนไหนมีการดำเนินงานแล้วประชาชนได้รับประโยชน์จากกองทุนหมู่บ้านและโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) เพื่อกระตุ้นในพื้นที่ต่างจังหวัด ที่อยู่ในชนบทและไม่ต้องพึ่งธนาคารหรือสถาบันการเงินในการดำเนินงาน

มติที่ประชุม

๑. ข้อมูลกองทุนหมู่บ้านที่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ผ่านมาแล้ว ๑๑ ปี
๒. ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่ใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนหมู่บ้านหรือโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ทั่วประเทศ

.....

คณะอนุกรรมการสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาส
ในคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๕ วันอังคารที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

สรุปผลการศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมการ
สวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
ผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาส

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕

วันเสาร์ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๕

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมการการสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
ผู้มีรายได้น้อยและด้อยโอกาส ในคณะกรรมการธิการการสวัสดิการสังคม สมาชิกผู้แทนราษฎร
ณ สำนักงานแรงงานจังหวัดขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
และบริษัท พานาโซนิค แมนูแฟรเจอรัล (ประเทศไทย) จำกัด
วันเสาร์ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๕

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงานแรงงานจังหวัดขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

๑. นายสุทธิ สุโกศล	แรงงานจังหวัดขอนแก่น
๒. นายธนกฤต รักขนาม	ผู้แทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๖ ขอนแก่น
๓. นายแสวง เชิดชัยภูมิ	ผู้แทนประกันสังคมจังหวัดขอนแก่น

บริษัท พานาโซนิค แมนูแฟรเจอรัล (ประเทศไทย) จำกัด

๑. นายสำราญ เอี่ยมสมบัติ	ผู้บริหารระดับสูง
๒. นางสาววินา วิลิ้มพชรกุล	ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไปฝ่ายทรัพยากรมนุษย์และธุรการ

ผลการพิจารณา

๑. สำนักงานแรงงานจังหวัดขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ปัจจุบันจังหวัดขอนแก่นมีประชากรทั้งสิ้น ๑.๗ ล้านคนมาเป็นระยะเวลานาน ทำให้ประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน และปัญหาดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นในอนาคต ปัจจุบันจังหวัดขอนแก่นมีผู้ใช้แรงงาน ๑ ล้านคน แรงงานต่างด้าวที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย ๔,๘๕๘ คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่หลบหนีเข้าเมือง กลุ่มที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ และกลุ่มที่ได้รับการผ่อนผัน จึงมีความจำเป็นต้องนำเข้าแรงงานจากสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา นอกจากนี้ยังมีแรงงานต่างด้าวจากประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน รวมทั้งยังมีแนวคิดที่จะนำเข้าแรงงานต่างด้าวสัญชาติบังกลาเทศด้วย เนื่องจากยังขาดแคลนแรงงานต่างด้าวในสาขาการก่อสร้าง การประมง โดยมีการหารือกับรัฐบาล

บังกลาเทศเกี่ยวกับเรื่องแรงงานต่างด้าว ซึ่งจะจำกัดเฉพาะบางอาชีพเท่านั้น สำหรับการนำเข้าแรงงาน อาจจะอยู่ในรูปแบบของบริษัทจัดหางาน หรือรัฐบาลเป็นผู้จัดส่งแรงงานเข้ามาทำงาน

ปัญหาการขาดแคลนแรงงานฝีมือระดับล่างหรือ แรงงานที่ทำงานในโรงงาน ส่วนใหญ่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาหรือในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จะศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังประสบปัญหาการทำงานไม่ตรงกับ วุฒิการศึกษาที่สำเร็จมา ปัญหาการผลิตแรงงานไม่ตรงกับ ความ ต้องการของตลาด จึงมีความจำเป็นต้องนำเข้าแรงงานต่างด้าว บางส่วน โดยได้มีการประชุมเพื่อวางแผนบูรณาการร่วมกับจังหวัด

ขอนแก่น เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยแรงงานต่างด้าว ที่จะเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้เฉพาะตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด และจดทะเบียนกับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยต้องผ่านการตรวจโรค และเมื่อผ่านขั้นตอนดังกล่าวแล้ว จะได้รับใบอนุญาตทำงาน

ในส่วนของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมี หน้าที่ในการตรวจ เพื่อให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครอง แรงงาน ไม่ว่าจะเป็นแรงงานไทยหรือแรงงานต่างด้าว เพื่อให้เป็นไป ตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานกำหนด โดยให้มีสภาพ การจ้าง และสภาพการทำงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย และได้รับ สวัสดิการ สำหรับปัญหาแรงงานต่างด้าวในจังหวัดขอนแก่น จากการ ตรวจแรงงานของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดขอนแก่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๔๑ แห่ง มีสถานประกอบกิจการที่จ้างแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ คือ พม่า ลาว กัมพูชา กิจการที่ จ้างแรงงานต่างด้าว คือ กิจการเหวอน ทำรองเท้า และมีกิจการอื่น ๆ เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ขนสินค้า เบ็ดเตล็ด โรงพิมพ์ น้ำดื่ม และวัสดุก่อสร้าง และในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ สำนักงานสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงานจังหวัดขอนแก่น ได้รับการประสานงานจากสำนักงานจัดหางานจังหวัดขอนแก่น แจ้งว่า ศูนย์ตรวจสอบปราบปรามจับกุมคดีแรงงานต่างด้าวลักลอบทำงาน (ศป.รต) ของกรมการจัดหางาน เข้าตรวจ แรงงานต่างด้าวของห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงงานทอวนเดชาพานิช (โรงงาน ๒) ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ ๑๙๑ หมู่ที่ ๑ ถนนมิตรภาพ ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จากการตรวจค้นได้จับกุมแรงงานต่างด้าว ลักลอบทำงานในโรงงานดังกล่าว โดยเป็นแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย จำนวน ๗๔๙ คน แบ่งเป็นเด็กจำนวน ๓๕ คน เด็กชาย ๒๓ คน เด็กหญิง ๑๒ คน อายุระหว่าง ๑๓ – ๑๖ ปี จากการ ตรวจสอบพบว่า นายจ้างไม่ได้แจ้งการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กต่อพนักงานตรวจแรงงาน จึงได้แจ้งความ ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น เพื่อดำเนินคดีต่อไป

สำนักงานประกันสังคม เป็นหน่วยงานที่ให้ หลักประกันและให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกันตนให้ได้รับ ประโยชน์ทดแทนเมื่อประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ ตาย อันเนื่องมาจากการทำงานรวมทั้งกรณีคลอดบุตร สงเคราะห์ บุตร ชราภาพ และว่างงาน รวมทั้งกรณีที่ลูกจ้างประสบอันตราย เจ็บป่วย สูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ ตาย

หรือสูญหายเนื่องจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง สำนักงานประกันสังคมมีหน้าที่ความรับผิดชอบดูแลสถานประกอบการ จำนวน ๕,๖๒๙ แห่ง มีผู้ประกันตนในความรับผิดชอบทั้งตามมาตรา ๓๓ ซึ่งอยู่ในสถานประกอบการ จำนวน ๑๒๐,๕๑๑ คน ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ โดยสมัครใจประกันตนหลังออกจากงาน จำนวน ๑๑,๙๘๒ คน และผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบ จำนวน ๑๘,๒๕๔ คน รวมผู้ประกันตนทั้งสิ้น จำนวน ๑๕๐,๗๔๗ คน นอกจากนี้สำนักงานประกันสังคมได้ดูแลผู้ประกันตนซึ่งเป็นคนต่างด้าว โดยคนต่างด้าวที่เป็นลูกจ้างในสถานประกอบการจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตน แต่หากเป็นลูกจ้างในด้านการเกษตรกรรม ลูกจ้างในครัวเรือน เช่น คนรับใช้ กฎหมายได้มีบทยกเว้นไว้ ไม่ต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตน

สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการฝึกอาชีพให้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส หรือผู้ที่ฝึกเตรียมเข้าทำงาน ส่วนใหญ่จะเป็นการฝึกอาชีพให้กับผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คุณสมบัติของผู้ที่จะฝึกอาชีพจะต้องมีสัญชาติไทย จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยสาขาที่เปิดฝึกอบรม ได้แก่

ช่างยนต์ ช่างกล ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า โดยฝึกอบรมกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นระยะเวลา ๖ เดือน และฝึกงานกับสถานประกอบการเป็นระยะเวลา ๒ เดือน ซึ่งบางสถานประกอบการอาจจ่ายเบี้ยเลี้ยง โดยอาจจะเป็นค่าอาหาร หรือค่าพาหนะ เป็นต้น ทำให้ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมมีโอกาสได้เข้าทำงานในสถานประกอบการเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้สถาบัน ฯ ได้มีการฝึกอบรมในเรื่องความประพฤติ คุณธรรมจริยธรรม ทำให้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสลดน้อยลง และประกอบกับในปัจจุบันมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เด็กส่วนใหญ่จะศึกษาในสายอาชีวศึกษา ซึ่งในส่วนของสถาบัน ฯ จะสอนภาคทฤษฎีร้อยละ ๒๐ และเน้นในภาคปฏิบัติร้อยละ ๘๐ เมื่อจบหลักสูตรแล้วสามารถนำไปประกอบอาชีพหรือเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการได้ ส่วนใหญ่ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจะไปทำงานต่างจังหวัด เช่น จังหวัดชลบุรี แต่หากประกอบอาชีพส่วนตัวก็จะประสบปัญหาเนื่องจากไม่มีเงินทุนในการประกอบอาชีพ ซึ่งแต่เดิมนั้นสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานจะให้เงินสนับสนุนรายละ ๕,๐๐๐ บาท แต่ในปัจจุบันไม่มีงบประมาณดังกล่าวแล้วสำหรับการฝึกอาชีพให้กับคนพิการนั้น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดขอนแก่น มีหน้าที่ในการพิจารณา และคัดเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการในแต่ละประเภท โดยฝึกอบรมในหลายสาขาอาชีพ ซึ่งคนพิการสามารถฝึก

และนำไปประกอบอาชีพได้ เช่น สาขาคอมพิวเตอร์ ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ การเขียนเว็บไซต์ ช่างก่อสร้าง เป็นต้น

๒. บริษัท พานาโซนิค แมนูแฟรเจอร์ริง (ประเทศไทย) จำกัด

ความเป็นมาของพานาโซนิคในประเทศไทยนั้น เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ จากการที่ มัตสึชิตะ อิเล็กทริก ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น พานาโซนิค คอร์ปอเรชั่นได้แต่งตั้งให้ บริษัท ชิว จำกัด เป็นผู้แทนจำหน่ายสินค้าเนชั่นแนลในประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของพานาโซนิคในประเทศไทย ในปัจจุบัน บริษัทนี้นับเป็นโรงงานผลิตแห่งแรกที่มีมัตสึชิตะอิเล็กทริกลงทุนในต่างประเทศหลังสงครามโลก ครั้งที่ ๒ โดยในระยะแรกทำการผลิตถ่านไฟฉายและวิทยุ หลังจากนั้น จำนวน บริษัท พานาโซนิค ในประเทศไทยก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในด้านการตลาดและการขายสินค้าคอนซูเมอร์ภายใต้แบรนด์ พานาโซนิค จะมี ๒ บริษัทรับผิดชอบอยู่ ได้แก่ บริษัท พานาโซนิค ชิว เซลส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัท จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในหมวดภาพและเสียง และบริษัท พานาโซนิค เอ.พี. เซลส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านโดยกลุ่มบริษัท พานาโซนิค ในประเทศไทย ปัจจุบันมีทั้งหมด ๒๒ บริษัท แบ่งเป็นบริษัทผู้ผลิต ๑๒ บริษัท บริษัทฝ่ายขาย ๕ บริษัท บริษัทวิจัยและพัฒนา ๑ บริษัท บริษัทผู้ถือหุ้นและอื่น ๆ อีก ๔ บริษัท ตั้งอยู่ที่เขตกรุงเทพและปริมณฑล รวมไปถึง ขอนแก่นและอยุธยาโดยมีพนักงานประมาณ ๑๘,๐๐๐ คน และมีสินค้าที่ร่วมกันผลิตมากกว่า ๖๐ ชนิด

สำหรับบริษัท พานาโซนิค แมนูแฟรเจอร์ริง (ประเทศไทย) จำกัด สาขาขอนแก่น ตั้งอยู่บน พื้นที่ ๕๙ ไร่ เลขที่ ๙๙ หมู่ ๙ ตำบลม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เป็นบริษัทที่มีการลงทุนจาก ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นบริษัทผู้ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าในนามยี่ห้อ Panasonic และมีสาขาในประเทศไทย ๒๐ บริษัท และได้ขยายการผลิตมาอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีพนักงาน จำนวน ๑,๗๐๐ คน โดย บริษัท พานาโซนิค ฯ สาขาขอนแก่นนั้น ได้เปิดดำเนินการมาแล้ว ๙ ปี การผลิตส่วนใหญ่จะเป็น จำพวกวัสดุอุปกรณ์ชิ้นส่วนภายในเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น รีเลย์ และสวิตช์ไฟ เป็นต้น งานส่วนใหญ่จึงเป็น ลักษณะสายการผลิต

การจัดสวัสดิการให้แก่พนักงาน

บริษัท พานาโซนิค ฯ สาขาขอนแก่น เป็น บริษัทที่มีการบริหารจัดการที่ดีไม่ว่าจะเป็นด้าน การบริหารงาน การจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงงาน การจัดสวัสดิการให้แก่พนักงาน จนได้รับรางวัลและการ รับรองมาตรฐานด้านต่าง ๆ มากมาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง ระบบบริษัทจัดการที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่ความสุขของ ผู้ปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ในส่วนของการจัดสวัสดิการให้แก่ พนักงานนั้น ถือเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ

ผู้มีรายได้ไม่น้อย ให้สามารถมีรายได้ที่เหมาะสมและมีสวัสดิการขั้นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ซึ่งถือเป็น ส่วนหนึ่งของการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งบริษัท พานาโซนิค ฯ ได้มีการจัดสวัสดิการให้แก่พนักงาน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านเบอรวัน การจ่ายโบนัส การจ่ายค่ารักษาพยาบาล รวมไปถึงสวัสดิการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการทำงานและการดำเนินชีวิตของพนักงานในบริษัท ทำให้พนักงาน มีคุณภาพชีวิตที่ดีควบคู่ไปกับการทำงานที่มีความสุข

อย่างไรก็ตามลักษณะการทำงานของพนักงานบริษัทพานาโซนิค ฯ นั้น จะแบ่งออกเป็น ๒ ผลัด คือ เริ่มทำงานตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา เลิกงานเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา และมีการทำงานล่วงเวลา (OT) อีก ๓ ชั่วโมง ซึ่งการทำงานนอกเวลานั้นจะเลิกงานเวลา ๒๑.๐๐ นาฬิกา โดยในแต่ละผลัดนั้นก็จะมีเวลาพักถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด สำหรับการมาทำงานของพนักงานนั้นจะมีบริการรถรับส่งทุกวัน ซึ่งเป็นสวัสดิการในเบื้องต้นที่จัดไว้ให้แก่พนักงาน นอกจากนี้บริษัทพานาโซนิค ฯ ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับพนักงานที่เป็นสตรีมีครรภ์เป็นอย่างยิ่ง โดยจะกำหนดให้พนักงานที่เป็นสตรีมีครรภ์สามารถทำงานได้ ซึ่งงานที่ให้นั้นจะเป็นงานที่ไม่หนัก ไม่เสี่ยงอันตราย โดยเน้นความปลอดภัยเป็นสำคัญ และห้ามมิให้พนักงานหญิงที่ตั้งครรภ์ทำงานล่วงเวลา (OT) นอกจากนี้ยังมีสวัสดิการเกี่ยวกับการลาคลอดบุตร ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

สำหรับสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล โดยหลักแล้วจะใช้สวัสดิการของประกันสังคม แต่อย่างไรก็ตามหากไม่เพียงพอ บริษัทก็ให้สิทธิที่จะได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากบริษัทจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท โดยสามารถใช้ได้ทั้งครอบครัวของพนักงาน แต่จะต้องไม่เกินวงเงินดังกล่าว ส่วนในเรื่องของค่าเล่าเรียนบุตรนั้น บริษัทยังไม่ได้มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากยังมีปัญหาทางด้านกฎหมาย เช่น เด็กบางคนเป็นบุตรที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามบริษัทก็มีแนวคิดที่จะให้การช่วยเหลือโดยเน้นในเรื่องของการส่งเสริมให้มีสถานเลี้ยงดูบุตรของพนักงาน ซึ่งจะทำให้พนักงานที่มีลูกสามารถมาทำงานได้อย่างสบายใจ ถือเป็นการช่วยเหลือพนักงานในสิ่งที่ถูกต้องและตรงตามเป้าหมายมากกว่าการให้เงิน เพราะการให้เงินไปนั้นอาจจะมีการนำไปใช้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของบริษัทได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ปัญหาการศึกษาของบุตรแรงงานต่างด้าวที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ เนื่องจากไม่มีหลักฐานและเอกสารสำคัญในการสมัครเข้าเรียน ทำให้เด็กดังกล่าวขาดโอกาสทางการศึกษา อาจทำให้เกิดปัญหาในสังคมขึ้นได้ในอนาคต กระทรวงศึกษาธิการควรอนุโลมให้เด็กดังกล่าวเข้าศึกษาได้แม้ไม่มีเอกสารหรือหลักฐานสำคัญ

๒. จังหวัดขอนแก่นประสบทั้งปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และปัญหาการว่างงาน การแก้ปัญหาดังกล่าวจะต้องให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาปัญหา และจัดทำแผนในการแก้ไขปัญหาเพื่อเสนอกระทรวงแรงงาน และกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

๓. สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานควรประชาสัมพันธ์โครงการฝึกอบรมอาชีพ โดยผ่านทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ป้ายประชาสัมพันธ์ และสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ที่ต้องการฝึกอาชีพแต่ไม่ทราบข้อมูลได้รับทราบข้อมูลที่ต้องการ ชัดเจน

๔. การจัดสวัสดิการให้แก่พนักงานที่เป็นสตรีเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยเฉพาะสตรีที่มีการตั้งครรภ์ จะต้องให้ความสำคัญในเรื่องของความปลอดภัย งดเว้นจากการทำงานหนัก เป็นต้น

๕. เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะมีการจ่ายค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ให้แก่ผู้ใช้แรงงานทุกคน ในปี ๒๕๕๖ นั้น จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าวอย่างถูกต้อง กล่าวคือ ผู้มีสิทธิได้รับค่าแรงขั้นต่ำ ๓๐๐ บาทนั้น จะต้องเป็นผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมเท่านั้น ไม่รวมถึงภาคเกษตรกรรมด้วย

มติที่ประชุม

๑. เนื่องจากในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ จะมีการตรวจพิสูจน์สัญชาติแรงงานต่างด้าว คณะอนุกรรมการมีความประสงค์จะขอทราบข้อมูลรายชื่อคนต่างด้าวที่ไม่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ

๒. ขอทราบข้อมูลการเสวนา และข้อสรุปในเรื่องการจ่ายเงินสมทบเพื่อจะนำข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการเสนอขอแก้ไขกฎหมายเพื่อให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเพิ่มขึ้น ตามมาตรา ๔๐

๓. ข้อมูลจำนวนคนพิการที่ทำงานในสถานประกอบการในจังหวัดขอนแก่น